

MANNA

QUOTIDIANUM SACERDOTUM

DR. IACOBUS SCHMITT

Z latinského jazyka preložil:

Mons. ThDr. Alojz FRANKOVSKÝ, PhD.

V roku 1903 vo Freiburgu Brisgoviae vyšlo štvrté vydanie diela *Manna Quotidianum sacerdotum sive preces ante et post missae celebrationem cum brevibus meditationum punctis pro singulis anni diebus*, t.j. Každodenný pokrm kňazov i modlitby pred a po slávení svätej omše, ako aj krátke body pre meditáciu na všetky dni roka.

Jeho autorom je Dr. Jakub Schmitt, prelát a kanonik Katedrálnej kapituly vo Freiburgu.

Sú isté veci, ktoré sú nemeniteľné, neprechodné, ale v každej dobe rovnako aktuálne. Medzi takéto skutočnosti patrí aj život kňaza. Nech sa akokoľvek menia životné okolnosti, kňaz a jeho pastorácia sa nemôže zaobiť bez modlitby, či už slovnej alebo meditatívnej, bez štúdia, bez cvičenia sa v čnostiach, bez pokánia, bez platného a hodného vysluhovania a prijímania sviatostí. Aj keď to platí pre každého pokrsteného človeka, pre kňazov je to oveľa väčšia povinnosť a omnoho naliehavejšia (Kán. 276).

Rozhodol som sa preložiť z latinčiny do slovenčiny aspoň body na rozjímanie tohto diela. Poradie dní, sviatkov, slávností, nediel bude také, aké je v liturgickom roku 2016/2017. Body na rozjímanie viac berú ohľad na každodenné potreby a povinnosti kňaza, než na obsah liturgického tajomstva jednotlivého dňa, i keď o vzťahu k liturgii a jej vykonávaní bude tu toho viac než dosť.

Ak táto knižka pomôže čo len v niekoľkých spôsoboch alebo prehĺbiť s pomocou Božej milosti povýšenie Ježiša Krista na prvé a najvyššie miesto v kňazskom živote, splní svoje poslanie.

Mons. ThDr. Alojz FRANKOVSKÝ, PhD.,
farár vo výslužbe

KRÁTKY NÁVOD K MEDITÁCI

Príprava

a) Vzďialená:

Odstráň prekážky, ducha tohto sveta, roztržitosť mysle, atď. Použi protikladné čnosti, poníženosť ducha, sebazaprenia, modlitby, atď.

b) Blízka:

Prečítaj alebo priprav si body meditácie deň predtým a stanov si úvod a cieľ meditácie. Keď ráno vstaneš, najprv uvažuj o vykonávaní meditácie, zveľaďuj pripravené myšlienky. V stanovený čas pristúp v pokojnom duchu.

I. Vstup:

a) Prípravná modlitba:

Živo si uvedomuj Božiu prítomnosť a klaňaj sa, pros o milosť dobrej meditácie. (Otče náš, Zdravas).

b) Počiatky meditovania:

1. To tajomstvo, o ktorom uvažuješ, tak si predstav pred očami, ako keby sa konalo pred tebou.
2. Pros, aby si dosiahol z meditácie patričné ovocie.

II. Postup:

a) **Pamät** nech privolá obsah meditácie do mysle (jasne, rozlíšene, v krátkosti, ale nie bez citu).

b) **Rozumom** uvažuj:

1. O ktorej pravde uvažujem?
2. Aký konkrétny uzáver mám urobiť z tejto pravdy?

3. Aké pohnútky ma vedú k tomu, aby som zachovával praktický uzáver? (Sluší sa to, je to veľmi počestné, užitočné, ľahké, príjemné, nevyhnutné?).

4. Ako som to zachovával doteraz?

5. Čo mám robiť do budúcnosti?

6. Ktorú prekážku mám odstrániť?

c) Vôľa:

1. Cez celú meditáciu vzbudzuj city viac srdcom než vôľou, napr. cit poklony, chvály, vďaky vzdávania, obetovania sa, zahanbenia sa, ľudskosti, prosby, lásky, túžby, dôvery, atď.

2. Urob si konkrétne predsavzatia, praktické, vhodné na terajšie okolnosti, postavené na vážnych pohnútkach, pokorné.

III. Zakončenie:

a) **Rozhovor** s Pannou Máriou, anjelom strážcom, s tvojim nebeským patrónom, so svätcom dňa, s Ježišom Kristom (ako priateľ s priateľom, chorý s lekárom, ovca s pastierom, atď.), s nebeským Otcom (ako syn s Otcom, služobníci s Pánom, atď.). Slovná modlitba.

b) **Reflexia** (prieskum) čiže spytovanie si svedomia ohľadom meditácie.

c) Zo Svätého písma alebo z Otcov vybrať si vhodné výroky (tessera) atď. a cez deň si ich opakovať, aby sa uchovalo ovocie mojich meditácií.

PRVÁ ADVENTNÁ NEDEĽA

Cirkev v adventnom čase nám predkladá: **1.** prvý Kristov (Spasiteľov) príchod, aby sme sa na neho dôstojne pripravili **a)** skrze spoznanie našej zaslepenosti (neznalosti o Božích veciach – nedostatku živej viery – nesprávnosti úsudku o stave našej duše, ako aj o veciach mimo nás), skrze spoznanie svojej zloby (hriechov proti Božím a cirkevným prikázaniam - proti povinnostiam nášho stavu- hriechov, ktoré sa volajú cudzie), slabosti (veľkosti žiadostivosti, ktorej sotva odporujeme, či to už pre slabosť našich síl alebo nadobudnutie zlých náklonností, záhaľku a lenivosť), biedy (tak na tele ako aj na duši); **b)** skrze pravé pokánie (úprimnú ľútosť – silné predsavzatie- užívanie takých účinných a trvanlivých prostriedkov, ktoré sú nevyhnutné k našej náprave); **c)** skrze vrúcnu túžbu po Spasiteľovi. **2.** čím horlivejšie využijeme prvý príchod vo vzťahu k druhému Kristovmu príchodu (ako Sudcu). **a)** aký hrozný bude druhý príchod (uvažuj o predchádzajúcich znameniach – zjavení sa Sudcu, rozsudku a jeho uskutočnení); **b)** pre všetkých, ktorí nebudú využívať prvý príchod, t. j. svetlo a milosť Spasiteľa, alebo nechcú sa vzdať hriechov, príležitosti k hriechom, nebezpečenstva alebo vlašnosti.

Pondelok po 1. adventnej nedeli

Aby ťa Boží lekár uzdravil, **1.** uvažuj a ponížene vyznaj, akou chorobou si zasiahnutý (hriechom, nevedomosťami, žiadostivosťou, atď.), aká je táto choroba škodlivá, nebezpečná a už pristará. **2.** vzbud' úprimnú túžbu po uzdravení, pričom si budeš uvedomovať biedu, že keď sa neuzdravíš a zotrváš vo svojej chorobe – potom sa nevráti šťastie, ktoré plynie z opravdivého a úplného uzdravenia, tak pre tento život ako aj pre budúci, i pre teba samého a tých, ktorých spása závisí od teba. **3.** vzbud' úplnú dôveru voči lekárovi, ktorý ako najmúdrejší úplne pozná tvoju chorobu a prostriedky, ktoré vedú k uzdraveniu; ako najsilnejší prekoná všetky prekážky; ako najdobrotivejší sa nad tebou zmiluje a je ochotný ti zaobstarať a poskytnúť všetko nevyhnutné; ako najvernejší celkom iste to, čo prisľúbil, že poskytne pomoc, aj splní. **4.** buď čo najviac pripravený použiť všetky lieky, ktoré sú predpísané, alebo ti predpíše, napr. vyhýbanie sa zlého, modliť sa, vyznávať sa z hriechov, pestovať sebazaprenie, konať skutky milosrdenstva. **5.** daj si vážne predsavzatie, že sa budeš chrániť príležitosti a nebezpečenstiev upadnutia do predošlých chorôb, ktorých sa máš viac obávať, ako všetkých pozemských ziel, ich nenávidieť a od nich utiekať.

Utorok po 1. adventnej nedeli

1. Ježiš je náš učiteľ **a)** slovom, ktoré bolo čerpané zo samého prameňa pravdy – samo v sebe najhlbšom, ale hlásané najjednoduchším a najjasnejším spôsobom – najúčinnéjšie. (Toto slovo máš počúvať, čítať, uvažovať o ňom a čoraz viac si ho prisvojovať). **b)** príkladom, čiže životom, ktorý nemal ani najmenšiu škvrtu a podozrenie, čo najpresnejšie zodpovedal jeho náuke a žiaril každým druhom čnosti. (Tento príklad si máš všímať, uvažovať nad ním, prenášať na seba, na svoje potreby, funkcie, atď. a ho nasledovať.) **c)** milosťou, ktorá odstraňuje prekážky, osvecuje rozum, posilňuje a povzbudzuje vôľu. (Po tejto milosti máš túžiť, vyprosovať si ju a s ňou spolupracovať.)

2. ale aj ty zadosťučniň svojmu učiteľskému poslaniu **a)** slovom, ktoré budeš čerpať z Božieho slova, ktoré budeš usilovne študovať a často o ňom meditovať, ohlasovať najjednoduchším a najjasnejším spôsobom, ale vhodným na povzbudenie duší; **b)** príkladom, t.j. útekom pred každým hriechom a pred každým podozrením z hriechu, svoju náuku budeš žiť sám ako prvý a budeš zveľaďovať svojich poslucháčov skrze opravdivé kňazské čnosti; **c)** milosťou, ktorú máš podriadeným vyprosovať sebazapieraním, modlitbou, trpezlivosťou a obetou.

SV. ONDREJA, APOŠTOLA

Pripomeň si svoju vysviacku: **1.** Akú si prijal hodnosť a moc. **a)** Kňazská hodnosť je podivuhodná sama v sebe – kňaz je vyslancom Otca, Kristov zástupca, spolupracovník a nástroj Ducha Svätého - ; istým spôsobom nekonečne prevyšuje aj tie najvznešenejšie stavy medzi ľuďmi (napr. učiteľov, lekárov, sudcov, umelcov, vojenských veliteľov a vôbec s kýmkoľvek sa ju prirovnáva). Má moc nad reálnym Kristovým telom (skrže konsekráciu, skrže starostlivosť o dôstojné udržiavanie, skrže rozdávanie), a tiež aj mystickým (skrže jurisdikciu, učiteľský úrad, sviatosti), moc, ktorá vysoko prevyšuje moc vládcov a kráľov zeme). **2.** svoje záväzky, ktoré si prisľúbil. Sľúbil si **a)** že budeš šíriť slávu Boha, udeľovať účinky Kristovho vykúpenia, že budeš šíriť účinnosť Ducha Svätého, a to všetko podľa svojich síl; **b)** viesť mravný život, ktorý zodpovedá tejto tvojej hodnosti; **c)** usilovne užívať svoju moc na spásu duší; **d)** zachovávať a preukazovať biskupovi úctu a poslušnosť. **3.** na udelené úlohy a ich zodpovedné plnenie. **a)** ako si slúžil Bohu a odpovedal na jeho úmysly? **b)** vykonával si zodpovedne najsvätejšie funkcie? **c)** využíval si pre hojnosť milosti? **d)** poslúchal si biskupa, pomáhal si mu a robil si mu radosť, alebo si ho zarmucoval? **e)** zverené duše si učil, napomínal, usmerňoval, strážil a obhajoval? Ďakujem ti, že z neučených rybárov si urobil rybárov ľudí a učiteľov celého sveta. Svätý Ondrej, oroduj za nás! (Mann.I.Ed.4., strana 266)

Štvrtok po 1. adventnej nedeli

Uvažuj o láske, ktorú má k nám Pán Ježiš, ktorý **a)** sa narodil a dal sa nám za priateľa, a to tým, že prijal našu prirodzenosť, vstúpil do nášho väzenia, ním sa obkľúčil, stal sa účastníkom našej biedy, voči nám si počínal ako učiteľ, lekár, priateľ, potešovateľ, pomocník, atď. **b)** stoluje s nami, keď dáva za pokrm svoje telo a svoju krv spolu so svojou dušou a božstvom, úplne a celostne nám najbiednejším ľuďom – za účelom najúplnejšej pamiatky na seba, najsladšieho potešenia, najúčinnnejšej obety, trvalej pomoci a k dokonalému spojeniu našich duší dáva viatikum ako zálohu budúcej slávy. **c)** zomrel ako výkupná cena; uvažuj z akého otroctva a biedy nás vykúpil, čo nám za to dal a urobil, ako trpel na tele, duši, dôstojnosti – a to len z čistej a nesmiernej lásky. **d)** keď kraľuje dáva sa nám za odmenu tým, že nás preniká svetlom svojej slávy, krásy a dobroty a napája nás nebeskou slasťou. **2.** Nasleduj túto lásku. **a)** počínaj si voči kňazom ako verný spoločník, pomocník, priateľ, potešovateľ; **b)** voči chudobným ako štedrý dobrodinca; voči hriešnikom ako vykupiteľ z ich najbiednejšieho stavu a voči dušiam v očistci ako horlivý zadostčiniteľ; **d)** voči sebe ako usilovný pracovník na získavanie večnej odmeny skrze horlivú a častú modlitbu, skrze dobré skutky konané z lásky, čo najhodnejšie prijímanie a vysluhovanie sviatostí. Odstráň odo mňa to, čo mi škodí a sa ti nepáči. (sv. Aug., M. I., str. 24)

Piatok po 1. adventnej nedeli

Pri druhom príchode bude Kristus sudca. **1.** vševediaci, **a)** naj dôvernejšie spoznáš milosti, ktoré si prijal; nebezpečenstvá a príležitosti ktorým si sa nevyhýbal; hriechy, ktoré si konal rád a úmyselne, pred ktorými si bol toľkokrát varovaný a prísľuby, že sa ich budeš chrániť; škody ktoré si spáchal dušiam. **b)** pred ním sa nebudeš môcť ospravedlniť: nebudeš môcť svoje hriechy poprieť alebo zmierniť, ani umenšiť pod zámienkou nevedomosti, slabosti atď. **2.** všemohúci, **a)** v jeho rukách si celý a úplný; Boh svojou vôľou vykoná čo len chce a čo si zaumienil ustanoviť; nikto mu v tom nemôže prekážať. **b)** z toho dôvodu nebudeš mať proti nemu nijakú pomoc alebo útek – či môžeš utiecť na také miesto, kde by on nebol? Budeš sa môcť odvolať na vyššieho sudcu? Použiť pomocníkov alebo prosebníkov? **3.** Prísny a odmeraný, **a)** ktorý ku hriechu má vzťah nekonečnej nenávisti; preto urobil nespočítateľné a nevyspytateľné veci, totiž najnehodnejšie a najpotupnejšie trpel; duše, ktoré si zavrhol, on tak veľkým dielom a cenou vykúpil; tak dlho ťa trpel dokiaľ ti poskytol odpustenie. **b)** preto nebudeš mať v ňom odpustenie, lebo čas odpustenia sa pominul, pohrdol si milosrdenstvom a nevyužil si ho.

Sobota po 1. adventnej nedeli

Uvažuj o tom, čo treba urobiť, aby si hodne slávil svätú omšu a prijímal: **1.** Kto prichádza k tebe. **a)** Boh nekonečnej vznešenosti, nesmiernej krásy a najvyššej svätosti. **b)** Boh, ktorý ťa stvoril, všetko ti daroval a v ktorého ruke a moci si celý teraz i aký budeš. **c)** Sudca, ktorý si ťa vždy všima, bude ťa súdiť s konečnou a neodvolateľnou platnosťou a rozhodne, či to bude pre teba blaženosť alebo večná bieda. **d)** Spasiteľ, ktorý sa stal pre teba človekom, podivuhodnou láskou túžil po tebe, tak veľa pre teba vykonal a tak veľa vytrpel. (Vzbud' vieru, obdiv, poklonu.) **2.** Ku komu prišiel: **a)** k tebe, ktorý si najbiednejšie stvorenie, ktorý sa od neho nekonečne vzdaluješ, sám od seba nevlastníš žiadne dobro, nič nezmôžeš a k ničomu nemáš sily. **b)** ošklivému hriešnikovi, ktorý pohŕdaš láskou, lebo si ho mnohokrát urazil, zarmútil a tak obnovil jeho utrpenie. (Vzbud' poníženosť, zahanbenie, ľútosť.) **3.** prečo prichádza. **a)** aby ťa zachránil od hriechov, trestov a úkladov diabla; **b)** aby sa spojil s tebou najpodivuhodnejším, najúprimnejším a najvznešenejším spôsobom; **c)** aby ťa naplnil osvietením, posilnením, pokojom a radosťou; **d)** aby ti dal záloh večnej blaženosti a slávneho vzkriesenia a aby ťa bezpečne priviedol do neba. (Vzbud' nádej, lásku, túžbu.)

DRUHÁ ADVENTNÁ NEDEĽA

Aby si silno vzbudzoval túžbu po Spasiteľovi, **1.** odstráň zo srdca pozemskej túžby, t. j. túžby po poctách, rozkošiach, bohatstve, pohodlnosti, rozptyľovaní a uvažuj, **a)** aké sú prázdne samy v sebe a nemôžu ťa nasýtiť, uspokojiť a urobiť blaženým; **b)** aké sú škodlivé, lebo ťa vzdávajú od cieľa, alebo aspoň prekážajú ti ísť k cieľu, koľko milostí ti zabránili prijať, svetla, potešeni, koľké zlé náklonnosti podporujú, vovádzajú ťa do hriechov, poškvŕňujú dušu, tvojej pastorácii sú na prekážku alebo ju robia menej účinnou. **2.** uvažuj o svojej mnohorakej biede **a)** minulej: hriechy, ktoré si spáchal; možno na pohoršenie, ktoré si zapríčinil; škodu, ktorú si spôsobil; dobrá, ktoré si stratil; tresty, do ktorých si upadol; **b)** prítomnej: neprekonateľné utrpenia, zaslepenie rozumu, zoslabenie vôle, zlé návyky, nedostatok čností, málo zásluh, vlažnosť. **c)** budúcej: hrozivé nebezpečenstvá, blížiaci sa smrť, súd a obávanie sa pekla. **3.** uvažuj o tom, že v Kristovi a jeho zásluhách sa nachádza všetko, po čom môžeš túžiť, čo ťa môže uzdraviť a urobiť blaženým: **a)** odpustenie hriechov a trestov, **b)** prekypujúce bohatstvo Božích milostí a čností, **c)** požehnanie a akúkoľvek ochranu a pomoc proti akémukoľvek zlu.

Pondelok po 2. adventnej nedeli

1. Kňaz sa má cvičiť v čnosti nádeje viac než ktokoľvek iný: a) ponajprv preto, lebo si ju môže ľahšie vzbudiť, nakoľko jasnejšie pozná základy, na ktorých spočíva kresťanská nádej, totiž na božej добрote a milosrdenstve, sile a prísľuboch; predchádzajú ho a zhromažďujú sa v ňom väčšie dobrodenia, ktoré vyvolávajú nádej; k tomu má pomôcť častejšie prijímanie milostí. b) preto lebo si ju môže a má častejšie vzbudiť. Je viacej povinný vynúť sa k Bohu a ho uctievať – čo preukáže dôverou a synovskou nádejou; je postihovaný pokušeniami, prenasledovaniami, úzkosťami; často je bez ľudskej pomoci a môže sa utiekať len k Božiemu milosrdenstvu; bez silnej nádeje upadá na duchu, ľahko stráca horlivosť pri plnení povinností, lebo je obklopený ťažkosťami; je povinný iných potešovať a posilňovať.

2. Preto **a)** nech si často pripomína pohnútky k nádeji a s vzbudzuje si ju; **b)** v modlitbách nech ostáva v ňom vedomie svojej nehodnosti a nech dôveruje, že pre zásluhy Krista všetko dostane; **c)** v pokušeniach a ťažkostiach nech sa rýchle a dôverne utieka k Bohu; **d)** ale ak zhrešil, nech nikdy neupadne do zúfalstva a malomyseľnosti; **e)** nech napomína a pomáha, aby aj iní takto konali.

Utorok po 2. adventnej nedeli

1. Ježiš je Otec **a)** budúceho veku, t. j. Nového zákona, ktorý ustanovil, zahájil a završil; nového nadprirodzeného života, ktorý sa páči Bohu a ho zjavil svojou náukou, potvrdil svojim príkladom a umožnil ho svojou milosťou; večnej blaženosti, ktorú nám pripravil, zaslúžil, prisľúbil a dal do dedičstva. **b)** náš Otec, lebo nás splodil, na kríži nám spôsobil nadprirodzený život, udeľuje nám ho v krste a pokání; miluje nás najväčšou, zadarmo dávajúcou a účinnou láskou; vychováva nás náukou, príkladom a životnými zásadami; riadi skrže príkazy, skrže prozreteľnosť a predstavených; živí slovom, milosťou, telom a krvou. **2.** Prejavujme mu teda synovskú **a)** úctu, predbehujme sa v jeho oslavovaní, kráčajme v jeho prítomnosti, uctievajme jeho chrám; **b)** dôveru, ktorá vylučuje ľudské ohľady, vždy túži a ide za Ježišom a nepoddáva sa ťažkostiam; **c)** lásku, ktorá často myslí na neho, radi sa s ním rozprávajme, radi sa zdržujme v jeho dome a horíme za jeho slávu; **d)** poslušnosť pri zachovávaní jeho prikázaní, plnení povinností, vyhýbaní sa hriechov a znášaní námah pri prácach.

Streda po 2. adventnej nedeli

1. Dobří kňazi sú služobníkmi pokoja **a)** vonkajšieho, keď ohlasujú, preukazujú a povzbudzujú k vzájomnej láske, vŕúdnosti, trpezlivosti, k láske k nepriateľom a k zmiereniu sa s nimi; **b)** vnútorného, keď odpúšťajú hriechy, odstraňujú výčitky svedomia, učia odporovať žiadostivostiam a ich premáhať, napomínajú, aby časné zlá, choroby, urážky, neprávosti trpezlivo znášali pre Boha, pomáhali získať pokoj a radosť Ducha Svätého; **c)** večného, lebo učia zdravých, aby boli pripravení na smrť, chorým pomáhajú a udeľujú sviatosti, modlia sa za mŕtvych a slúžia sväté omše, starajú sa o to, aby aj veriaci im láskavo pomáhali. **2.** Pozri, **a)** aká to záslužná činnosť, ktorou sa iných pripodobňuje Bohu; **b)** naproti tomu, aké je to smutné, zhubné a škodlivé, ak kňaz žije v nesvornosti s predstavenými, spolubratmi, podriadenými, vyvoláva a udržiava spory pre svoju pýchu, netrpezlivosť, neústupnosť vo vlastnom úsudku, tvrdohlavosť, chamtivosť, atď.; ak mu chýba vnútorný pokoj pre neskrotené vášne a iných oberá o takýto pokoj skrze pohoršlivé a zvrátené vedenie; ak sa vylučuje z večného pokoja a odvracia od neho iných.

Štvrtok po 2. adventnej nedeli

V tajomstve vtelenia **1.** Boží Syn **a)** rovný Otcovi vo velebe, vedomostiach, sile – stal sa človekom, nie anjelom, teda malé nevládne dieťa; **b)** aby nás bezcenných ľudí, ktorí sme upadli skoro na úroveň zvierat – urobil Božími deťmi, účastnými na jeho živote, ktorí majú jeho podobu a dostali nebeské dedičstvo. **2.** Bohatý **a)** ktorého je celý svet a jeho bohatstvo, ktorý nič nepotrebuje, všetko má v sebe – stal sa chudobným, úbohým dieťaťom, zavinutý do plienok a položený do jasiel; **b)** a to preto, aby my, chudobní, zafašení vinou, na koho má vlastnícke právo diabol, bez akéhokoľvek dobra – stali sa bohatými na základe pokladu Kristových zásluh, bohatými na množstvo milostí a schopnými zhromažďovať zásluhy. **3.** Svätý **a)** najčistejší, najvzdialenejší od akejkolvek škvrny a nedokonalosti, v najvyššej miere plný všetkých dokonalostí – stal sa hriešnikom čo do vonkajšieho vzhľadu, upodozrievania a trestov; **b)** aby my hriešnici, poškrvnení toľkými a takými zločinmi – sa stali svätými, oslobodenými od hriechov, ozdobenými čnosťami, a tak odzrkadľovali Božiu svätosť. **4.** blažený **a)** sám sebe dostačujúci, vlastníaci nekonečnú radosť – stal sa mužom bolesti, od jasiel až po kríž a pochovanie; **b)** aby nás ľudí, ktorí sme obklopení toľkými bolesťami, gniavení toľkými biedami, súženiami, utrpeniami – urobil blaženými, tu skrze Boží pokoj a lásku, tam skrze účasť na Božej blaženosti.

SLÁVNOSŤ NEPOŠKVRNENÉHO POČATIA PREBLAHOSLAVENEJ PANNY MÁRIE

Uvažuj o trojakom privilegii Panny Márie, o jej trojakej sláve a o našej trojakej potupe. **1.** Ohľadom hriechu: **a)** Panna Mária bola uchránená od akéhokoľvek hriechu (dedičného, smrteľného, ľahkého) – a predsa bola kajúcni- ca, viedla ťažký a chudobný život, ako keby jej bolo treba robiť pokánie za mnohé hriechy. **b)** my sme preplnení hriechmi rôzneho druhu – a kde je pokánie? Tak vlažná naša ľútosť, málo účinné predsavzatia, zriedkavé a nepatrné skutky kajúcnosti. **2.** Ohľadom nebezpečenstva k hriechu: **a)** Mária bola oslobodená od každého nebezpečenstva, t. j. slobodná od žiadostivosti, ozbrojená zvláštnou ochranou, silná v milosti – a predsa tak veľmi ostražitá, že keď priniesla dieťa do chrámu, tak sa vyhýbala spoločstvu s ľuďmi a usilovala sa o samotu. **b)** na nás doliehajú zovšadiaľ nebezpečenstvá, pokušenia – a zriekame sa ostražitosti, nevyhýbame sa príležitostiam k hriechu a sami sa podriaďujeme pokušeniam. **3.** Ohľadom milostí: **a)** Mária je plná všetkej milosti, ozdobená čnosťami, vlastní nespočetné množstvo zásluh – a predsa ponížená, vzdáva slávu len Bohu, pokladá sa za jeho služobnicu a ku každému človekovi prechováva úctu. **b)** my slabí na milosť, biedni v čnostiach, núdzni v zásluhách – a tak pyšní, Božie dary pripisujeme sebe, seba samých vychvaľujeme, túžime po chválach a osobnej úcte, inými pohŕdame.

Piatok po 2. adventnej nedeli

K horlivosti za spásu duší nás rozplameňuje **1. láska** k Bohu, ktorá **a)** bez horlivosti predovšetkým u kňaza sotva môže byť; **b)** horlivosť je jej najkrajším znakom, dôkazom a prejavom; **c)** spôsobuje najkrajšie účinky. **2. hodnota duší a)** ktoré sú najcennejšie, ktoré si Kristus tak vážil a vykúpil, ktoré sú mu nevysloviteľne drahé (uvažuj, čo urobil pre teba, čo znášal pre teba, ako trpel a doteraz to sprítomňuje v Najsvätejšej sviatosti); **b)** nebezpečné nástrahy zo strany diabla, sveta, vlastnej žiadostivosti, ktorá je dnes mimoriadne rozmnožená. **3. veľkosť a)** zla, z ktorého vytrhávame duše: tu toľké hriechy, časné tresty, výčitky svedomia, bieda každého druhu – tam najväčšie a večné utrpenie; **b)** šťastia, ktoré im zabezpečujeme: tu láska a ochrana Boha, zásluhy, práca na spáse iných, pokoj vo svedomí, radosti – tam blaženosť, ktorá prevyšuje akúkoľvek predstavu a je bez konca. **4. príklad a)** Svätých: Krista, Apoštolov, svätých Otcov, zakladateľov reholí, misionárov, toľko dobrých a svätých kňazov, laikov; **b)** iba sám diabol robí všetko preto, aby získal duše pre seba, t. j. zatratil.

Sobota po 2. adventnej nedeli

Kňaz je prostredník medzi Bohom a ľuďmi **1.** čo do moci a hodnoty: **a)** aj keď je človek, má istým spôsobom účasť na moci (konsekrovať, odpúšťať hriechy). **b)** Zvláštnym spôsobom odlúčený od sveta, vybraný pre Boha a jemu zasvätený. **c)** kým laici sú v Božom kráľovstve podriadení, vo vojsku vojaci, v stáde ovce – kňaz je predstavený a veliteľ, hlavný správca vojakov, pastier oviec. **d)** Je Bohu nevysloviteľne blízky a s ním spojený. Otec ho má za svojho zverenca, lebo mu zveril svoju slávu; Synovi sprostredkúva sviatostnú prítomnosť, keď konsekruje; tajomnú prítomnosť kedykoľvek skrze krst a sviatosť pokánia privieľuje jeho telu nové údy alebo oživuje mŕtve údy; a Duchu Svätému je nástrojom a spolupracovníkom na diele posväcovania. **2.** Čo sa týka kňazských úkonov: **a)** zastupuje Boha, keď ohlasuje Božie slovo, vysluhuje božie tajomstvá – aká by to mala byť svätosť, keď reprezentuje osobu Boha a vykonáva tak sväté úkony! **b)** prihovára sa u Boha za veriacich – ako má byť plný lásky, páčiť sa Bohu, byť mužom modlitby, aby prijal tak vážne úlohy a zaslúžil si, aby ho Boh vypočul.

TRETIA ADVENTNÁ NEDEĽA

Kňaz, ktorý po svätej omši zanedbáva vzdávanie vďaky (kán. 909) **1.** prevíňuje sa neúctou, pretože Boh, Pán, Sudca ho navštevuje s veľkou láskou a on jeho prítomnosť zanedbáva a ňou pohŕda, obracia sa k pozemským veciam, prázdny a takým, ktoré ho rozptyľujú; **b)** nevďačnosťou, pretože za toto nesmierne dobrodenie a najväčšiu lásku nevzdáva vďaky, pohŕda obetnými darmi a zarmucuje dobrodincov. **2.** Zbavuje veľkých milostí **a)** sebe, pretože Ježiš, ktorý je prítomný v jeho srdci mu daruje najväčšie milosti a mnohoraké dary – ktorými opovrhuje; **b)** iným, pretože Ježiš je mimoriadne ochotný vypočuť prosby za iných, blízkych a za zverené duše, atď. – čo nerobí. **3.** Je vlažný **a)** aj keď je tak blízko ohniska Božej lásky, nedokáže ho rozohriať; **b)** keďže zanedbáva tak vznešený prostriedok rozohrievania, postupom času rozmnožuje hriechy a nechce vstať zo spánku; **c)** čím si razí cestu k nehodnému celebrovaniu. **4.** ľahko pohoršuje laikov, ktorí **a)** pochybujú a upodozrievajú jeho úctu a lásku k Najsvätejšej sviatosti a vôbec jeho vieru; **b)** odníma silu svojim slovám a napomenutiam, ktoré adresuje na úctu a lásku k Najsvätejšej sviatosti; **c)** a nasledujú jeho príklad.

Pondelok po 3. adventnej nedeli

1. Uvažuj o Kristovej poníženosti, ktorý **a)** ukryl svoju vznešenosť, všemohúcnosť, totiž zjavil sa ako slabé dieťa – ukryl vševediacnosť, keď sa pýtal učiteľov – ukryl svätosť, keď sa zjavil ako hriešnik, dal sa obrezať a pokrstiť – ukryl v Najsvätejšej sviatosti aj božstvo a človečenstvo; **b)** miluje a túži po samote a opovrhovaní. Pozri, čo si dovoľí pre tento cieľ: pokladanie sa za Jozefovho syna, podriadeného, žobráka, hriešnika, neživú vec vo sviatosti; a ako si on sám počína: uteká, keď ho vyhlasujú za kráľa, zakazuje zverejňovať svoje zázraky, vyberá chudobných rodičov a mesto, ktorým pohrdajú, podstupuje najnehanebnejšiu smrť. **2.** Nasleduj takúto poníženosť, čo bude vtedy, keď **a)** budeš ukrývať také skutočnosti, ktoré môžu v tebe rozhojniť slávu alebo márnosť, t. j. prijaté milosti, vedomosti, prednosti, chvály, uznania, dobré organizačné schopnosti, úspechy v pastorácii. **b)** nikdy nebudeš hovoriť o sebe okrem nevyhnutnosti, skromne budeš mlčať a necháš hovoriť iných; **c)** nebudeš túžiť ale utekať pred oslavujúcimi miestami a úkonmi, ktoré sprostredkovávajú chválu; **d)** pokojne a rád prijmeš od Boha poníženia alebo tie, ktoré ti spôsobia ľudia.

Utorok po 3. adventnej nedeli

Kňaz **1.** je anjel: **a)** lebo ako anjeli sú sprostredkovatelia alebo akoby miestom medzi Bohom a ľuďmi, tak kňaz je prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi (pozri sobota po 2.adv. n.); **b)** tak ako anjeli sú Boží poslovia a sprostredkovávajú jeho nariadenia ľuďom, tak kňazi sú poverení namiesto Krista ohlasovať jeho slovo a jeho vôľu; ako anjeli majú zverené duše, tak je zverená kňazovi starostlivosť o duše, za ktoré bude zodpovedať. **2.** V istom zmysle prevyšuje anjelov **a)** čo do hodnosti, pretože skrze kňazský nezmazateľný znak má účasť na Kristovom kňazstve a moci a je mu zverené Kristovo telo a krv a celé vykupiteľské dielo. Je nástrojom Ducha svätého v oblasti podivuhodného posväcovania. **b)** čo do moci, pretože môže premeniť chlieb a víno na Kristovo telo a jeho krv, odpúšťať hriechy, a takto zatvárať peklo a otvárať nebo; **c)** čo do úkonov, ktoré nemôžu vykonať ani anjeli (pozri predchádzajúci bod). **3.** Nech teda kňaz nasleduje anjelov **a)** čistotou mysle a tela (cudnosťou), úmyslom, životom; **b)** zbožnosťou pri vzdávaní chvál Bohu, v úcte Najsvätejšej sviatosti a pri vykonávaní svätých úkonov; **c)** starostlivosťou o duše: bdelosťou, napomínaní a modlitbou za nich.

Streda po 3. adventnej nedeli

1. Uvažuj a obdivuj Božiu múdrosť, **a)** ňou Boh pozná seba samého, najdokonalejšie a najjasnejšie pozná dôvody všetkých vecí, stanovil si najlepšie ciele, ktoré aby dosiahol používa najvhodnejšie prostriedky, nie je hatený žiadnymi prekážkami, tak ich užíva, aby ciele, ktoré stanovil, dosiahol. **b)** ako táto múdrosť sa odzrkadľuje pri stvorení, udržiavaní, a riadení ľudského života (jednotlivých ľudí, rodín, národov a celého ľudského pokolenia), v diele vykúpenia a tajomstvách milostí ponajprv v najpodivuhodnejšej Oltárnej sviatosti, v ustanovení, riadení a obrane Cirkvi. **2.** Rob, aby aj ty **a)** mal si múdrosť, ktorú spoznáš na základe zásad viery a pripisoval veciam pravú hodnotu, stanovil si najlepšie ciele, používal správne a vhodné prostriedky, neobával sa prekážok, ale ich prekonával, teda nakoľko je to možné, aby si to robil na Božiu slávu, na spásu svojej duše i duše iných; **b)** dokážeš to správnym užívaním stvorených vecí, vedením duší, ktoré sú ti zverené, užívaním a vysluhovaním tajomstiev milostí.

Štvrtok po 3. adventnej nedeli

Posväcuj sa! Toto je pre teba úloha **1.** najdôležitejšia, nepripúšťa žiadne ospravedlnenie: **a)** lebo čím vážnejšia a nevyhnutnejšia úloha, tým menej pripúšťa ospravedlnenie; **b)** a predsa úloha tvojho posväcovania je sama v sebe najdôležitejšia (pretože sa tu jedná o večnú blaženosť alebo večné zatratenie), keď ju porovnávame s inými akýmikoľvek povinnosťami, je teda jedine a absolútne nevyhnutná: lebo keď to budeš robiť, nič ti nemôže uškodiť, ak zanedbáš, nič iného nebude môcť pomôcť, aby si získal spásu. **2.** najneodkladnejšia, lebo nestrpí odkladanie: **a)** nejaká úloha je neodkladná, ak sa prikazuje pod hrozbou veľkého trestu alebo veľkej škody; **b)** a tvoja povinnosť posväcovania je takého druhu, ktorá ti je daná pod najväčším trestom a nevieš, či budeš mať ešte čas, sily a milosť, aby si to vykonal. **3.** najosobnejšia, lebo nepripúšťa nijakú náhradu: mnohé úlohy môžeš splniť poverením iných, ale nie tie, ktoré ti boli udelené ako osobe; **a)** povinnosť tvojho posväcovania **b)** ti bola udelená ako najdôležitejšia, ale ako aj najosobnejšia, pretože tu ide o tvoju dušu, ktorá bude spasená len tvojimi čnosťami alebo zatratená len tvojimi hriechmi, začo budeš len ty zodpovedný a súdený.

Piatok po 3. adventnej nedeli

Uvažuj, obdivuj a nasleduj príklad návštevy Preblahoslavenej Panny Márie, **1.** horlivosť Pána Ježiša, **a)** akú zaznamenával ešte v živote svojej matky, teda pred prijatím svojej úlohy, i keď zatažovaný rôznymi neprijemnosťami. Ďalej vedel, že aké narobí práce svojej matke; **b)** akú horlivosť preukazuješ ty po toľkých rokoch kňazstva, po prijatí toľkých milostí a po učinení toľkých prísľubov? **2.** poníženosť Preblahoslavenej Panny Márie, **a)** aké dary milostí ukrývala, vyšší navštevuje a pozdravuje nižšieho, len Bohu vzdáva slávu, s poníženosťou vyznáva, že je jeho služobnica; **b)** ty však milosti a prednosti (ktoré máš alebo si myslíš, že máš) rozhlasuješ, túžiš po povýšeníach, inými pohrdaš alebo pyšne s nimi zaobchádzaš, úspechy tvojich prác pripisuješ sebe, málo sa usiluješ o Božiu slávu. **3.** svätú radosť a vďačnosť svätej Alžbety **a)** z veľkej dobrosrdečnosti a prekvapenia, že mohla prijať tak veľkého hosťa, že prijala milosti a mohla dúfať v ďalšie. **b)** nemáš aj ty podobnú príčinu po svätom prijímaní sa radovať a vzdávať vďaky, keď ti Boh rovnako preukázal dobrosrdečnosť a prekvapenie, že si mohol prijať hosťa ešte podivuhodnejším spôsobom, ktorý dáva podobné milostí tebe i iným?

Sobota po 3. adventnej nedeli

Aby si nadobudol čnosť poníženosti: **1.** často rozmýšľaj, čítaj a medituuj o jej **a)** vznešenosti, pretože je Bohu najmilšia, pripodobňuje nás Kristovi, je v istom zmysle základom všetkých čností; **b)** užitočnosti, lebo odvracia od mnohých ziel, nadobúda mnohé milosti a získava množstvo zásluh; **c)** nevyhnutností kvôli ochrane pred hriechom, nadobudnutiu pevných čností a uskutočňovaniu plodnej pastorácie. **2.** často uvažuj nad sebou, že si **a)** čo do tela prach a popol a nečistá nádoba; **b)** čo do vedomostí, že mnoho je takého, čo nevieš a mnohí ťa vo vedomostiach prevyšujú; **c)** čo do čností, že nič nemáš, čo by si nebol dostal, Božej milosti akoby si prekazil, popáchal nespočetné a neospravedlniteľné hriechy, vždy náklonný páchať ďalšie hriechy pre svoju slabosť a neovládané náruživosti. **3.** Pozoruj a nasleduj príklady svätých, ktorí ťa **a)** v čistote, v čnostiach a v živote nekonečne prevyšujú, **b)** a predsa o sebe pokorne zmýšľali, všetky dobrá pripisovali Bohu a za vzor si brali iných. **4.** vzbudzuj si často akt poníženosti **a)** voči Bohu, **b)** voči blíznym, **c)** voči sebe samému. **5.** vyprosuj Božiu pomoc **a)** pre zásluhy najponíženejšieho Spasiteľa, **b)** na orodovanie najponíženejšej Panny, **c)** a tých svätých, ktorí medzi ostatnými zvlášť vynikali v tejto čnosti.

ŠTVRTÁ ADVENTNÁ NEDEĽA

Aby sme sa starali o duše, k tomu nás rozohňuje uvažovanie o tom, čo Ježiš **1.** urobil pre nás: **a)** vtelenie, v ktorom zobral našu prirodzenosť, všetky ľudské biedy, zovňajšok hriešnika; **b)** utrpenie, ktoré bolo tak veľké na tele, duši a na cti; **c)** založenie Cirkvi a ustanovenie sviatosti, kde udeľuje toľké poklady, toľké charizmy a vykonáva toľké zázraky. **2.** urobil a urobí v nás: **a)** okrem spoločných dobrodení, ktoré nám dáva spolu s ostatnými ľuďmi, povolal nás ku kňazskému stavu a k potrebným prípravným milostiam, k hodnosti, ktorá je väčšia nad ktorúkoľvek ľudskú hodnosť, moc, ktorá je väčšia než dar konať zázraky, prekvapujúce množstvo milosti; **b)** ak sa budeme starať usilovne o duše, urobí nás bohatých v milosti a dokonalých v láske, udelí nám vznešené čnosti, množstvo zásluh, sladký pokoj, lásku a úctu podriadených, pokojnú smrť, odmenu, ktorá prevyšuje všetky túžby. **3.** urobí skrze nás: **a)** vyslobodí z biedneho stavu mnohých hriešnikov, odstráni výčitky svedomia a ochráni pred večným zatratením; **b)** mnohých ospravodlivených zdokonalí v milosti, v čnostiach a práci pre iných; **c)** udelí mnohé odmeny.

Pondelok po 4. adventnej nedeli

Uvažuj, **1.** nevyhnutne potrebuješ zástancu (advokáta), ktorý by sa prihováral u Boha za teba, **a)** pretože si toľkokrát Boha urážal, podnecoval si ho k hnevu, a tým spôsoboval dušiam veľkú škodu; **b)** si zatažený pred Bohom mnohými podlžnosťami, nezadostučinil si svojmu úradu, zanedbal si svoje príležitosti pre prácu, zaslúžil si si veľké tresty; **c)** stúpajú po tebe nespočetné tiesne: v každom okamihu potrebuješ pomoc a milosť, aby si sa uchránil od hriechov, zachoval prikázania, splnil najťažšie povinnosti tvojej úlohy. **2.** ako vynikajúco chce Kristus konať stránku zástancu, **a)** pretože ťa tak miluje, ako otec syna, brat brata, vykupiteľ vykúpeného; **b)** otec ťa tak miluje ako jediného syna, najposlušnejšieho prostredníka, v ktorom má Otec zaľúbenie; **c)** má právo pre svojich klientov všetko žiadať a vyprosiť, čiže všetky nevyhnutne potrebné milosti a potrebné pomoci. **3.** čo potrebuješ urobiť ty, aby sa ťa Kristus ujal a rád a účinne sa prihováral za teba: **a)** opravdivé poznanie a vyznanie svojej biedy, svojich hriechov a nevyhnutných potrieb; **b)** ohnivo túžiť po pomoci; **c)** vytrvalo a usilovne sa modliť; urobiť si čo najsilnejšie predsavzatie, že sa polepíš a urobiť si prísľub, že budeš dobre užívať vyprosené dary a verne spolupracovať s milosťou.

Utorok po 4. adventnej nedeli

Poslušnosť kňaza má byť **1.** čo do pohnútok **a)** jednoduchá, čiže nie so zvedavosťou skúmať osobu, ktorá niečo nariaďuje, kvality, vedomosti a morálnu výšku alebo nedostatky, alebo možno aj nehodnosti; dôvody príkazu, vhodnosť, následky; ťažkosti s vykonaním, nepríjemnosťami a nepohodlím; **b)** čistá, čiže neopiera sa o svoj rozum, neprímiešavať dôvod vlastného pohodlia alebo slávy; **c)** nadprirodzená, vidieť v nariadeniach nie svoju, ale Božiu vôľu, Kristov príklad a v budúcom živote, alebo odmenu, v ktorú treba dúfať, alebo trest, ktorého sa treba obávať. **2.** čo sa týka predpísaných vecí **a)** všeobecná, ktorá sa rozprestiera na ťažké a ľahké veci, na nepríjemné ako na príjemné, na veľké ale i najmenšie, okrem hriechu; **b)** indiferentná ohľadom vlastných náklonností alebo odporu, túžob a obáv. **3.** čo do uskutočnenia **a)** ochotná a bez šomrania, lebo aj tu platí „Veselého darcu Boh miluje“ (2 Kor 9, 7); **b)** pohotová, bez váhania a bezodkladná, ktorá nepodlieha lenivosti; **c)** presná bez umenšenia, pričom sa nič nezanedbá a nepokladá sa niečo z toho za malicherné.

Streda po 4. adventnej nedeli

Kristus nás posilňuje **1.** svojim príkladom, ktorý nám zanechal: oveľa viac, ťažšie, obťažnejšie – vzal na seba, uskutočnil, zniesol a pretrpel – nie z nevyhnutnosti, ale najslobodnejšej lásky – najnevinnejší, ktorý nič nepotrebuje, vodca a kráľ – nie pre seba, ale pre nás; **b)** my nekonečne menej, ľahšie – k čomu sme prísne viazaní vykonať a pretrpieť – budeme odporovať hriešnikom, podriadeným, vojakom v tých veciach, ktoré sú nevyhnutné pre našu a ich spásu? **2.** pomocou, ktorú nám poskytuje: **a)** vierou, ktorá nás uistuje, že všetko dopúšťa a predvída najláskavejší Otec a prispôsobuje našim silám a potrebám – aby sme pod jeho dohľadom konali, bojovali, trpeli – a jeho srdce potešovali; **b)** sviatosťami, ktoré nám poskytujú svetlo, silu a prehojnú útechu, predovšetkým **c)** eucharistia, ktorou prichádza k nám sám Ježiš, v nás koná a bojuje, náš kríž s nami, čiže nosí nás spolu s našim krížom. **3.** odmenou, ktorú nám uchováva: za najkratšiu prácu nám udelí najsladší pokoj, ktorý nikdy nebude narušený, **a)** za malé potupenia, najsvetlejšiu slávu, ktorá sa nikdy neukončí, **b)** za nepatrnú bolesť, nevýslovnú radosť, ktorá nikdy neprestane.

Štvrtok po 4. adventnej nedeli

Aby si rád a najlepšie ako môžeš, vykonával úlohu spovedníka. Uvažuj: **1.** aká to Bohu milá činnosť: **a)** Otcovi, znovu sa mu získava sláva, naplňuje sa jeho spásonosná vôľa, poškodený obraz sa obnovuje; Synovi, ktorého dielo, aby sa uchovalo bez neúčinnosti, udeľuje ovocie umučenia, oživujú sa mŕtve údy; **b)** Duchu svätému, ktorého spustošený chrám sa zmieruje, ozdobuje a znova Boží hosť v ňom prebýva. **2.** aká spásonosná a nevyhnutná pre bližneho: **a)** privádza hriešnikov k poznaniu svojho biedneho stavu, vzbudzuje ľútosť, oslobodzuje od hriechov a večného trestu, vracia sa k Božiemu synovstvu a nebeskému dedičstvu; **b)** ospravodlivení sa oslobodzujú od ľahkých hriechov, zachraňujú sa pred ich väčšími nebezpečenstvami, prehlbujú sa k láske k Bohu a na ceste dokonalosti, privádzajú sa k väčšiemu stupňu blaženosti. **3.** Aké je to záslužné pre teba samého: **a)** môžeš zadostučiniť za svoje hriechy, pomstiť sa diablu za to, že ťa zvedol; **b)** konáš veľmi znamenité čnosti, ako vieru, lásku, horlivosť, trpezlivosť; **c)** nadobudneš veľmi užitočnú skúsenosť, často sa zahanbíš za svoju vlažnosť, ale sa aj povzbudíš; a tak **d)** pokročíš vo vlastnej dokonalosti a pastorácií a **e)** u kajúcnikov získaš úctu, vďačnosť a modlitby.

Piatok po 4. adventnej nedeli

Kristus trpel vo všetkom: **a)** na tele pociťoval hlad, smäd, námahy, krajné bolesti, ukrižovanie celého tela a jeho jednotlivých údov; **b)** na duši a vo všetkých svojich silách predvídal, že bude mu treba podstúpiť všetky utrpenia, že niektorí ľudia budú zatratení, bolestné znášanie nevďačnosti, cítil krajnú hrôzu, odpor, bolesť; **c)** ohľadom cti pretrpel hanebné vyzliekanie, zajatie, posmech a potupovanie, potupný trest smrti, smrť medzi dvoma lotrami. **2.** od všetkých: **a)** od Otca, ktorý ho opustil a pokladal ho ako odsúdeného za hriešnikov; **b)** od matky, ktorej smútok, mimoriadne spolucítenie pri utrpení, ho veľmi trýznilo; **c)** od priateľov, ktorí ho opustili alebo zapreli; **d)** od nepriateľov, ktorí plesaním sa mu vysmievali; **e)** ponajprv od židov, ktorí ho vydali; **f)** od všetkých ľudí, ktorých skazu odstraňoval. **3.** za všetkých: **a)** všetkých našiel v kráždoch hriechu, podrobený trestu, zbavený milostí; **b)** všetci sa mohli oslobodiť, len skrze jeho smrť a vrátiť sa k milosti a do neba; **c)** preto „Pre každého dal, koľko dal“ (Sv. Aug.); **d)** všetci mu teda máme ďakovať za jeho utrpenie tak, ako keby trpel za každého osobitne; všetci máme cítiť bolesť a smútok nad jeho umučením, dôverovať v jeho umučenie a čerpať z jeho umučenia a zásluh.

VIGÍLIA NARODENIA PÁNA

Meno Ježiš máme **1.** Obetovať Otcovi, **a)** modlitbou v mene Ježiša, odvolávaním sa na jeho zásluhy, rany, smrť; aby sa zmiloval, t. j. pre jeho poslušnosť, utrpenie, zásluhy, nám odpustil hriechy, prinavrátil milosť, udeľoval pomoc a požehnanie. **2.** ohlasovať ho a vzývať nad ľuďmi **a)** kázaním o Spasiteľovi, jeho osobe, nekonečnej hodnosti, nepochopiteľnej láske, najpodivuhodnejšom živote a príklade, najtrpkejšom utrpení a smrti, o poklade, ktorý získal pre nás, atď. – požehnávaním veriacich, predovšetkým chorých – modlitbami a prosbami za zverené duše; **b)** aby získali spásu, t. j. aby vierou prijali Ježišovu náuku, dúfali v jeho zásluhy, veľmi ho milovali, ľutovali svoje hriechy, získali odpustenie a milosť. **3.** Odporovať skrze neho zlým duchom a pokušeniam **a)** exorcizmami a sprisahaniami, zvlášť vtedy, keď nás pokúšajú ohľadom viery alebo čistoty, keď v pastorácií prežívame veľké ťažkosti a prekážky, keď v našich protivenstvách nás napadá sklúčenosť a malomyselnosť; **b)** aby sa od nás vzdialili, lebo zlí duchovia sa boja tohto mena, sú zavražďovaní a utiekajú preč so svojimi lákadlami, hrozbami a pokušeniami; toto meno Ježiš nám vlieva nebeské svetlo, vzmáha nás na silách a udeľuje Božiu pomoc.

NARODENIE PÁNA

Boží Syn sa narodil ako chlapček, **1.** aby už ako chlapček mohol trpieť a zadostučíňovať: **a)** veď preto vlastne prišiel; **b)** nechcel čakať až do času vlastného utrpenia a smrti; **c)** už ako dieťa mnoho trpel, a to neuveriteľnou poníženosťou, hladom, zimou, maštaľnými nečistotami, prenasledovaniami, duševnými bolesťami, atď.; **d)** týmito utrpeniami zadostučíňoval predovšetkým za hriechy detí a našej mladosti. **2.** tým s väčšou dôverou a láskou k nemu pristupujme: **a)** keby sa zjavil vo svojej sláve, nikto by nevydržal, všetci by sa báli a rozutekali by sa; **b)** kto by sa bál tak milovaného dieťaťa, kto by ho nemiloval a nepristúpil k nemu s plnou dôverou? („Veľký a chvályhodný je Pán, Pán dieťaťko veľmi milované.“ Sv. Bern.) **3.** aby ukázal, aké milé sú mu deti: **a)** to dokázal veľakrát (porov. Mt 18, 2-6); **b)** najviac však keď sa narodil ako dieťa, čím tento vek akoby posvätil, každé dieťa urobil svojim obrazom (Mt 18, 5); **c)** preto aj my, ak máme Kristovho ducha, vážme si deti, milujme ich a čo najpozornejšie sa o ne starajme. **4.** aby sme sa aj my nazývali deťmi, predovšetkým **a)** čistotou a nevinnosťou, **b)** poníženosťou a poslušnosťou, **c)** dôverou a láskou.

SV. ŠTEFANA, PRVOMUČENÍKA

Sv. Štefan je príkladom kňazov **1.** vo viere, **a)** ktorá bola najpevnejšia a najživšia. Rozmnožoval si ju štúdiom Sv. písma a meditáciou, ohlasoval ju zodpovedne, jasne a s najväčším úžitkom; **b)** aj my sa vždy usilujeme o vzrast svojej viery a jej pevnosť, svoj život stvárňujeme podľa jej normy, usilovne sa venujeme čítaniu a meditácii Sv. písma, aby sme čerpali z tohto prameňa pravé, prenikavé a účinné slovo ohlasovania. **2.** v horlivosti: **a)** Sv. Štefan v horlivosti za šírenie Božej slávy, spásy duší, vo vyznávaní Krista, v ochrane Cirkvi, neobával sa žiadnych ťažkostí, ohováraní, prenasledovaní, nešťastí a osobných škôd. **b)** keďže my sme akoby ochrancovia Božej slávy, strážcovia duší, ohlasovatelia Krista, obrancovia Cirkvi, verne kráčajme po stopách sv. Štefana takým spôsobom, ako je tu popísaný. **3.** v láske k nepriateľom, **a)** ktorí proti nemu zúrili falošnými svedectvami, kameňovaním, on sa nehneval, neodplácal sa ničím podobným, ale túžil po ich spáse a modlil sa za nich. **b)** my takýchto nepriateľov a takéto prenasledovania neprežívame: preto sa tým viac chráňme hnevu, škriepok, súdov, odpúšťajme, modlime sa za nepriateľov a túžme po ich spáse.

SV. JÁNA APOŠTOLA A EVANJELISTU

Kňaz nasleduj sv. Jána **1.** čistotu **a)** lebo „Spasiteľ si vybral panica a panicom ostal navždy“ (Hieron.).**b)** Ty, bol si panicom, keď si prijal kňazstvo a ostal si ním doteraz? **c)** Aspoň odteraz, po oplakaní hriechov minulého života a po používaní nevyhnutných a vhodných prostriedkov ostražitosti, do budúcnosti zachovaj si krásu čistoty: to ťa veľmi prispôsobí Spasiteľovi, jeho láske a zabezpečí ti jeho ochranu. **2.** lásku: **a)** Akou nežnou a oblažujúcou láskou miloval Kristus Jána! **b)** Ján ju opätoval čo najúprimnejšie, najúčinnejšie a najdôslednejšie. **c)** Ak túžiš, aby ťa Spasiteľ tak miloval ako sv. Jána, nasleduj ho podobne, zachovávaj jeho prikázania, miluj ho v bližných, často a rád s ním rozprávaj skrze meditáciu a modlitbu, navštevuj ho v Najsvätejšej sviatosti, spočívaj na jeho hrudi (skrze sväté prijímanie). **3.** kontempláciu, **a)** ktorú Ján čerpal z Božej hrudi, na ktorej spočíval z pohrdania pozemských vecí, zo samoty, ktorú miloval a z úcty, ktorú mal k Panej Márii; **b)** ale aj ty čerpaj z podobných prameňov, **c)** podobné ovocie získaš pre tvoju spásu a iných.

SVÄTÝCH NEVINIATOK

Kristov útek do Egypta: **1.** uvažuj o ťažkostiach tohto úteku: **a)** svätá rodina opustila vlasť, dom, priateľov a známych; **b)** utiekla k cudziemu ľudu, nepravého náboženstva, neznámej reči; **c)** a to veľmi rýchle, bez akejkoľvek prípravy, nevyhnutných pomôcok, bez peňazí, bez akejkoľvek batožiny, bez akýchkoľvek pomôcok na cestu, ktoré by ju uľahčili v období zimy, uprostred noci.

2. uč sa aj ty **a)** neviazať sa príliš na vlasť, miesto, rodičov, známych: lebo toto nie je zlučiteľné s pravou a horlivou láskou k Bohu. Neraz to škodí dokonalosti a pastoračnej činnosti. Vovádza to do mnohých záležitostí, ťažkostí a závisti; spôsobuje zvlášť ťažkosti v záležitosti kňazskej poslušnosti a cirkevných majetkov; **b)** z lásky ku Kristovi všetko zanechať, napr. tebe milé osoby, ale nebezpečné, vyššie príjmy, atď.; všetko pretrpieť ako časné straty, ťažšie práce, menej početné hodnotenie, pokarhania, atď.

c) poslúchať každý príkaz, aj keď je neprijemný; v každom čase, aj keď je nepohoda; za každých okolností, aj keď by sa ti zdalo, žeby si sa mohol ospravedlniť.

SVIATOK SV. RODINY

1. Uvažuj o bolestiach Preblahoslavenej Panny Márie podľa Simeonovho proroctva: **a)** jasne poznala najkrutejšie utrpenie, ktoré bolo prichystané pre jej Syna, ktorého tak milovala, že to nemôže dosiahnuť žiadna ľudská láska; to ju zasiahlo najukrutnejšie, lebo jej srdce bolo veľmi jemné a citlivé a čo najviac schopné prijímať bolesť spolucítania; **b)** predvídala, že mnohým tak veľké utrpenie jej Syna, nebude na osoh, teda mnohým na „budúci pád“, skazu. **2.** Ty tu **a)** čerpaj útechu vo svojich utrpeniach. Mária bola najnevinnejšia, najsvätejšia a Bohu najmilšia; a predsa znášala nevýslovne viac a ťažšieho, než ty; jej utrpenia boli znakom a zálohou Božej dobroty a budúcej odmeny. **b)** Nasleduj príklad Márie. Nehovor o svojich bolestiach a ťažkostiach medzi ľuďmi, ale hovor o nich samému Bohu, všetko spoj s obetou a utrpením Krista a tak nasleduj príklad Krista a Bohorodičky; obetuj všetko na Božiu slávu a na spásu tebe zverených duší. **c)** vzývaj o ochranu prebolestnú matku, ktorá ťa rada a v najhojnejšej miere buď oslobodí alebo získaš milosť, trpezlivosť, útechu a hojnú odmenu.

Piaty deň Vianočnej oktávy

29. december

Pánove jasle sú **1.** prvým Spasiteľovým oltárom, **a)** na ktorom obetoval vlastnú hodnotu, ukázal sa ako chudobné dieťa, akoby nerozumný, bezmocný, zriekol sa všetkých pohodlností, podstúpil nepriazeň rôznych pohrôm, atď.; svojou vôľou poslúchal Otca, matku, pestúna. **b)** Či odoprieme vážiť si túto obeť tým, žeby sme neznášali trpezlivo utrpenia, nepriazne, čo je späté s našim stavom a našou úlohou a neposlúchali pohotovo Pána Ježiša v jeho zástupcoch? **2.** Prvou katedrou, **a)** kde Pán Ježiš svojou prítomnosťou ohlasuje nekonečnú Božiu lásku, napr. lásku k chudobe, pohrdanie poctami, trpezlivosť v ťažkostiach, vo všetkom poslušnosť. **b)** Aká to nehoráznosť, keby sme nebrali vážne jeho kázne, potom lásku splácame vlažnosťou a nevôľou; od jeho príkladu sa s hrôzou odvraciame skrze svoje nedostatky. **3.** Prvý trón, z ktorého prúdia dobrodenia: **a)** pozri sa, koľko milostí, koľko pokoja a šťastia daroval matke, pestúnovi, Mudrcom, pastierom; **b)** je najpripravenejší ti dať zmierenie, milosť, pokoj, **c)** pokiaľ budeš mať dobrú vôľu, ako spomínaní svätí.

Šiesty deň Vianočnej oktávy

30. december

Nech je Ježiš Emanuel (t. j. Boh je s nami)

1. v našom srdci **a)** skrze milosť, ktorá nás robí účastnými na jeho živote a vlieva životnú miazgu ako vinič ratolestiam; synov Otca a jeho dedičov, údmi svojho tela a chrámami Ducha svätého. **b)** skrze čnosti, ktorými nám privádza Božie svetlo, sprostredkúva nadprirodzené schopnosti, robí nás schopnými vykonávať božsko-ľudskú činnosť; **c)** skrze meditáciu, v ktorej o ňom uvažujeme, s ním sa rozprávame, pripravujeme sa na väčšie pripodobnenie a užšie spojenie; **d)** skrze sväté prijímanie, vďaka ktorému v nás prebývaš, udeľuješ nám svoje zásluhy, zdokonaľuješ v nás svoj obraz, ochraňuješ nás a vedieš do večnej blaženosti. **2.** v našich ústach, **a)** modlitbami, ktorými vyslovujeme chvály, vyprosujeme pomoc, privolávame na seba milosti; **b)** v kázňach, ktorými ohlasujeme jeho meno, iných učíme, vyzývame k prijímaniu milosti a nasledovaniu; **c)** v rozhovoroch, v ktorých radi o ňom rozprávame, predkladáme jeho úmysly a povzbudzujeme v láske k nemu. **3.** v skutkoch, mravoch a našich povinnostiach: **a)** skrze dobrý úmysel, ktorým sa podriaďujeme jeho vôli; **b)** skrze vreľú horlivosť, skrze najvhodnejšiu dispozíciu a zbožnosť, nakoľko ako jeho zástupcovia konáme v jeho mene; **e)** skrze nasledovanie, ktorým sa namáhame mu prispôbiť.

Siedmy deň Vianočnej oktávy

31. december

1. Uvažuj, **a)** ako rýchlo prebehol rok, čas radostí, ktoré si prežil – škody, choroby, bolesti, ktoré si pretrpel; **b)** Božie dobrodenia, ktorými si bol tak štedro obdarovaný: prirodzené i nadprirodzené – riadne, čiže každodenné a mimoriadne – spoločné so všetkými a zvláštne, ktoré boli udelené tebe osobitným spôsobom; **c)** za to sa budeme prísne zodpovedať: Čo som tohto roku pre seba a pre podriadených mohol urobiť a získať – urobil a získal – ako si sa poďakoval za tieto dobrodenia a milosti, ako si ich použil – koľko hriechov si spáchal? **2.** Preto **a)** vzbud' vreľú vďaku a obetuj Bohu, lebo je to pre teba prísna povinnosť a podmienka nových dobrodení, ktoré túžiš získať; **b)** zahanbí sa a ľutuj, keď uvažuješ ako málo si si zaslúžil tieto alebo tamtie dobrodenia (teda bol si pozitívne nehodný), ako mnoho si zanedbal, odplatil si sa hriechmi namiesto vďačnosti; **c)** urob si pevné predsavzatie: Tak začnem a využijem tento nový rok, ako keby mal byť pre mňa posledný; tak budem používať Božie dobrodenia a milosti, aby som sa mohol ihneď za ne kladne zodpovedať; tak sa budem chrániť hriechu, ako keby som mal byť ihneď súdený.

BOHORODIČKY PANNY MÁRIE

Ôsmy deň Vianočnej oktávy *Obrezanie Pána*

1. Prvý deň v roku ti podsúva otázku, prečo máš s horlivosťou pracovať na svojej spáse. Pamäť ti pripomína: **a)** koľko už máš rokov – ako nedbalo si ich využil, ba možno hriešne zneužil – aký by bol rozsudok nad tebou, keby si ihneď mal byť súdený – akým pokáním sa máš toho zbaviť a odstrániť viacnásobnou horlivosťou; **b)** možno tento rok je pre teba posledným (porov. podobenstvo o neplodnom figovníku); **c)** aj za tento rok (či bude posledný alebo nie) treba sa ti zodpovedať. **2.** Dnešné evanjelium ti ďalej podsúva otázku, ako máš tohto roku pracovať na svojej spáse. **a)** Ježišovi robia obriezku – aj ty sa máš obrezať, amputovať hriechy skrze opravdivú ľútosť a úprimnú spoveď; dočasné tresty skrze skutky kajúcnosti; príležitosti a nebezpečenstvá hriechu skrze útek a iné vhodné prostriedky, tak často pripomínané; neskrotené zmyselné náklonnosti a náruživosti skrze umŕtvovanie. **b)** dávajú mu meno Ježiš. Na svojej spáse máš pracovať v Ježišovom mene, udržať sa stále v milosti, prosiť si Ježiša o pomoc, vykonávať dôsledne skutky zbožnosti, prispôsobovať svoj dobrý úmysel jeho vôli.

2. január

1. Kňaz prijal oveľa viac milostí a oveľa väčšie, než jej prijali laici, **a)** pretože Božské srdce Ježišovo, prameň a pokladnica všetkých milostí, je pre kňazov častejšie a štedrejšie otvorené; **b)** pretože kňaz je Bohu bližší a príbuznejší, keď sa s ním rozpráva; **c)** pretože každý deň prináša obeť, prijíma najzvláštnejšie ovocie a iné ovocie ex opere operantis a tiež sväté prijímanie; **d)** vykonáva modlitbu Liturgie hodín a je účastný na prosbách Cirkvi; **e)** tak často vysluhuje sviatosti, čo keď hodne vykonáva, tak vždy získava pre seba mnohé milosti; **f)** môže vykonať pre Boha mnohé práce, ktoré sú záslužné; **g)** veriaci sa modlia za kňaza. **2.** Boh teda od kňazov **a)** vyžaduje za tieto milosti väčšiu vďačnosť; **b)** očakáva od nich ovocie vo forme väčšej a úprimnejšej svätosti; Boh vyžaduje za tieto milosti zodpovednosť, t. j. o ich využití alebo zanedbaní alebo zneužití. **3.** Veru, mnohí laici ťa ľahko prevyšujú **a)** v úzkostlivom úteku pred hriechmi, aj najľahšími, pred príležitosťami a nebezpečenstvami; **b)** v modlitbách, meditáciách, v návštevách Najsvätejšej sviatosti, v príprave na sv. prijímanie a ďakovaní, čo robia pozorne a horlivo; **c)** v umŕtvovaní, poníženosti, v trpezlivom nadobúdaní čností, dobrých skutkov (predovšetkým skutkov lásky a almužny).

3. január

Najsvätejšieho mena Ježiš

Tri triedy vzťahov k dieťaťu Ježiša: **1.** Židia **a)** mohli a mali vedieť, že sa narodil Spasiteľ. Pre nedostatok citu, svetskej starosti a rozkoše nechceli ho hľadať a preto ostali v tmách a biede. **b)** Takto aj mnohí kňazi, ktorí poznajú veľmi dobre eucharistického Ježiša a privádzajú k nemu iných, sú posadnutí lenivosťou a svetskými starosťami, zanedbávajú ho a pohrdajú jeho milosťou: teda zarmucujú ho, strácajú toľkú milosť, zotrávajú vo vlažnosti. **2.** Herodes **a)** hľadal Ježiša ale so zlým úmyslom; chcel sa pokloniť, ale to iba simuloval; číhal na jeho život. Nič nedokázal, usiloval sa vykonať hrozný čin, ale skončil život poľutovania hodným spôsobom. **b)** Podobne mnohí kňazi prichádzajú k Ježišovi s nečistým srdcom, simulujú poklonu, prijímajú svätokrádežne. Žijú ale bez pokoja, rúcajú sa do ďalších zločinov a končia biedne. **3.** Mudrci **a)** únavne hľadajú Ježiša, klaňajú sa mu s veľkou úctou, obetujú mu dary; a preto našli svetlo, milosť a nebeský pokoj. **b)** Dobrí kňazi neúnavne hľadajú eucharistického Ježiša skrze meditáciu, návštevu, prípravu, úctivo a zbožne celebrujú, obetujú mu svoje srdce, ozdobujú jeho dom, privádzajú k nemu veriacich atď.; nachádzajú svetlo, milosť, pokoj a závdavok večnej slávy.

4. január

Uvažuj, **1. prečo kňaz sa má stále vzťahovať** podľa príkladu dieťaťa Ježiša: **a)** v dokonalosti, ale nielen ako ostatní veriaci („Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec“ Mt 5, 48), ale aj pre iné mnohé dôvody, pre ktoré si povolaný, s nimi oboznámený a štedro obdarený nevyhnutnými prostriedkami. **b)** každý deň prijíma nové milosti, ktoré keď správne používa, zdokonaľuje sa; ak zanedbáva, upadá. **c)** Ak horlivo a vytrvalo túži po dokonalosti, požíva tie najčistejšie radosti a najsladší pokoj, v pastorácii je horlivý, nadobúda veľké zásluhy, pripravuje si preslávnny veniec (nebeskú odmenu – aurea). Ak zanedbáva úsilie o dokonalosť, trápí ho nepokoj vo svedomí, upadá do mnohých hriechov, ak zanedbáva to, čo vedie k spáse duší, podstúpi prísny súd a trest. **d)** Bez tohto úsilia nesplní vznešené a ťažké poslanie, jeho spása je ohrozená. **e)** Ak sa nevzťaha, upadá: „nolle proficere est deficere“ (sv. Bernard). **2.** Podľa vzoru dieťaťa Ježiša sa má vzťahovať ponajprv: **a)** „v múdrosti“, štúdiom posvätnej vedy, meditáciou, vyprosovaním svetla Ducha Svätého; **b)** „v milosti“, využívaním prostriedkov milosti, t. j. vždy sa lepšie modliť, vykonávať Liturgiu hodín, svedeať sa, celebreať svätú omšu, iné úkony zbožnosti a povinnosti svojho úradu.

5. január

Vigília Zjavenia Pána

Uvažuj o Kristovej poslušnosti: **1.** Kto počúva? **a)** Nekonečne múdry, všetko vie, predvída, riadi; **b)** svätý, bez akéhokoľvek hriechu, bez zárodkov k hriechu alebo nebezpečenstiev, bez trestu; **c)** vznešený, nachádza sa v najväčšom stupni dokonalosti alebo nekonečne prevyšuje každý stupeň; **d)** Pán, jeho vôle a vláde sú všetci a všetko podradené. **2.** Koho poslúchal? **a)** Nielen Otca, s ktorým má číselne tú istú podstatu a je mu rovný vo všetkých dokonalostiach; ale aj **b)** stvorenia, ktoré nekonečne prevyšuje vedomosťami, silou, schopnosťami, poslúchal hriešnikov a nepriateľov, ktorí sa spoločne sprisahali na jeho odstránenie a bojovali proti nemu najnespravodlivejšie a najpotupnejšie. **3.** V čom poslúchal? **a)** Aj v najmenších veciach, ktoré málokto pokladal za dôležité; **b)** v najťažších, kde bolo treba vynaložiť náramné práce, bolesti, podstúpiť nebezpečenstvá a smrť; vo všetkom okrem hriechu. **4.** Ako dlho počúval? **a)** keď už existoval v živote matky; **b)** keď bol dieťaťom a chlapcom; **c)** keď bol mužom a učiteľom; **d)** jednoducho až doteraz v Najsvätejšej sviatosti. **5.** Ako počúval? **a)** čo sa týka rozumu, neskúmal, nediskutoval, nehanyl. **b)** čo sa týka vôle, ihneď, rád a z najčistejších pohnútok; čo sa týka vykonávania, rýchle, presne a dokonale.

6. január

Zjavenie Pána

Uvažuj o **1.** добрote Boha, ktorý **a)** povolal Mudrcov k jasliam, oslobodil ich z mnohých temnôt pohanstva, poskytol odpustenie a milosť a ukázal im cestu do neba. **b)** Aj teba, i keď zapleteného do mnohých hriechov, povolal ku kňazstvu, vytrhol zo svetských pút a nerestí, udelil ti podivuhodnú hodnosť, moc, milosť a povoláva ťa ku prekrásnej odmene (corona). **2.** o pohotovosti a sile ktorou **a)** Mudrci nasledovali toto povolanie. Čo najpozornejšie si všímali hviezdu, zanechali vlast' a menej si vážili svoje práce, nevšímali si úsudky a výsmechy ľudí; s najväčšou úctou a oddanosťou sa poklonili Spasiteľovi a obetovali mu dary. **b)** Aj ty máš o Božích napomenutiach, ktoré dostávaš skrze hviezdu viery, pozorne premýšľať a o nich meditovať; prekonávať lenivosť a žiadostivosť a nasledovať tieto napomenutia; úctivo a zbožne sa modliť predovšetkým pred Najsvätejšou sviatosťou a neľutovať práce pre Ježiša. **3.** o radosti, ktorou **a)** Mudrci boli naplnení, keď sa dívali na Spasiteľa a ho pozdravovali, preniknutí jeho milosťou, radosťou a pokojom. **b)** Akú veľkú radosť môžeš čerpať aj ty tu zo stretávaní sa s eucharistickým Ježišom a potom z blaženého videnia, keď budeš odhodlane a pevne nasledovať príklad Mudrcov.

7. január

Kňaz má napomáhať misiám, čiže tým ustanovizniam, ktoré sú založené na šírenie viery medzi národmi.

1. Pohnútky: **a)** Božia vôľa, ktorá úprimne si želá, aby sa evanjelium hlásalo medzi pohanmi, aby všetci boli spasení. Toto chce robiť skrze nás (bezprostredne alebo sprostredkovane), aby sme boli spolupracovníci Boha a dobrodincami našich bratov; **b)** odporúčanie Cirkvi, ktorá k tomu dielu lásky naliehavo povzbudzuje a udeľuje zvláštne odpustky kňazom, ktorí to robia a iných povzbudzujú k tejto činnosti – príklad toľkých svätých kňazov, laikov (hodno spomenúť pána arcibiskupa Dr. Karola Kmeťku – Nitra, pozn. prekladateľa). **c)** z tejto činnosti možno očakávať prekrásne ovocie: poznanie Boha, lásku k nemu a slávu, uskutočňuje sa Kristovo dielo, Cirkev sa zväčšuje, množstvo duší sa vyslobodzuje z duševnej tmy, nerestí, krajnej biedy, pekla a vyhradzuje sa im nebo, atď. **d)** očakáva sa odmena. Je to dielo najviac záslužné, lebo nás robí účastnými na mnohých dobrých skutkoch, prosbách, odpustkoch, budeme odmenení najslávnejšou večnou odmenou (corona) a vďačnosťou obrátených.

2. Spôsob: kňaz sa sám môže na tento úmysel modliť a slúžiť sväte omše, vhodne učiť o misiách detí a im pomáhať; **b)** učiť o tom ľuď, pripomínať, podporovať také ustanovizne, ktoré sú na pomoc misiám a zbierať almužnu.

NEDEĽA PÁNOVHO KRSTU

V krste **1.** čo si prijal? **a)** odpustenie hriechov, trestov a oslobodenie z otroctva diabla; **b)** posväcujúcu milosť, rúcho nevinnosti, nadprirodzený život, zárodok čnosti, dary Ducha Svätého; **c)** Božie synovstvo, jeho lásku a ochranu; **d)** privtelenie do Cirkvi, účasť na zásluhách Ježiša Krista a spoločenstve svätých; **e)** právo na nebeské dedičstvo. **2.** Čo si sľúbil? **a)** Zriekol si sa diabla, jeho nádhery a skutkov (hriechov trojakej žiadostivosti); **b)** sľúbil si a zaviazal si sa, že si zachováš vieru, t. j. že sa budeš chrániť všetkého, čo by ju mohlo poškodiť; **c)** sľúbil si, že budeš zachovávať Božie a cirkevné prikázania. **3.** Ako je to s tým do teraz? **a)** Využil si, čo si prijal? Ustrážil si si rúcho nevinnosti? **b)** Stal si sa tým, čo si prisľúbil? (Skúmaj o každom osobitne) **4.** Na čo budeš myslieť pri výročí svojho krstu a kedykoľvek ho budeš iným vysluhovať? **a)** Ďakuj za to, čo si prijal v krste a za trpezlivosť, ktorou Boh znášal tvoju nevďačnosť a hriechy; **b)** vzbud' si dokonalú ľútosť (contritio) ohľadom poškrvnenia rúcha nevinnosti, nedodržania sľúbeného, ohľadom hanebnej nevďačnosti a urážok, ktorými si sa odplatil najlepšiemu Otcovi; **c)** obnov krstné sľuby.

Pondelok 1. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj nad šťastím dobrého kňaza **1.** v živote: **a)** je vzdialenejší od svetských starostí, verejných činností a mnohých nebezpečenstiev pre spásu; **b)** častejšie a rodinnejšie sa rozpráva s Bohom; **c)** každý deň sa približuje skrze obeť sv. omše k jeho trónu a prijíma Ježiša do svojho srdca ako hosťa; **d)** všetko robí s Ježišom (to, čo on prikazuje, odporúča a inšpiruje), pre Ježiša (túži po jeho oslave a ju šíri, trpí pre neho a podľa jeho vôle, ovciam sprostredkúva spásu), pred Ježišom (ktorý vie o všetkom, schvaľuje a potešuje); **e)** koľké duše vynaňuje z biedy a prinavracia spásu; **f)** prežíva pokoj, útechu a veriaci ho obdarúvajú úctou a láskou. **2.** pri smrti: **a)** svet, ku ktorému nikdy neprišiel, ľahko opúšťa; **b)** v pokoji hľadá na minulý život: keďže „mnoho miloval, mnoho sa mu odpustilo“; skrze mnohé práce sa vykúpil od trestov; spasil duše a svoju predurčil ku spásu; **c)** v istote očakáva Sudcu, ktorého miloval, po ktorom túžil, ktorému slúžil a ktorého údom poskytoval spásu. **3.** vo večnosti: **a)** väčšia bude jeho sláva a radosť, než laikov (caeteris paribus); **b)** udelí sa mu koruna slávy za panenstvo a náuku; **c)** „toľko vencov slávy, koľko bude spasených duší“.

Utorok 1. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj o daroch, ktoré obetovali Mudrci, vo vzťahu k našej **1.** viere: **a)** kadidlo znamená božstvo nášho Pána Ježiša Krista a jeho kňazskú hodnosť, myrha jeho človečenstvo a utrpenie, zlato jeho kráľovskú hodnosť a vladárstvo; **b)** čo sa týka vlastností viery: zlato znamená jej čistotu a pevnosť (porov. snubný prsteň urobený zo zlata), kadidlo jej živosť (dym stúpa hore a vytvára akoby rozhovor, ktorý smeruje k nebu podľa zásad viery), myrha (spôsobuje neporušenosť) a predstavuje pevnosť. **2.** nádeji: **a)** kadidlo všetko skonzumuje, takže všetko nečisté sa spáli a pripomína oslobodenie od všetkých utrpení a ziel (čo dúfame, že dosiahneme v nebi); **b)** zlato predstavuje nebeskú vznešenosť, poklady a radosti; **c)** myrha (zabraňuje skaze a udržiava telá) a znamená neporušenosť večnej blaženosti a jej večné trvanie. **3.** láske a životu, ktorý vychádza z lásky a prejavuje sa **a)** v modlitbe, skutkoch poklony a zbožnosti – čo naznačuje kadidlo; **b)** v zlate sa naznačujú skutky milosrdenstva a almužna; **c)** myrha naznačuje umŕtvovanie.

Streda 1. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj o dvanásťročnom Ježišovi v chráme a pozoruj ho: **1.** Ako si tam počínal: **a)** rád a dlho sa tam zdržiaval, preukazoval veľkú úctu a zbožnosť, aj keď tento chrám bol iba nepatrným obrazom, akoby tieňom našich chrámov; **b)** tak aj ty, kňaz, rád sa máš zdržiavať v chráme, starať sa o jeho čistotu, krásu a ozdobu (ináč nemáš živú vieru, lásku, horlivosť, podriadeným nedávaš dobrý a účinný príklad) a úctivo sa v ňom správať (ináč Ježiša zarmucuješ, pohoršuješ veriacich, pripravuješ si cestu k svätokrádežiam). **2.** aké preukázal úsilie o modlitbu: **a)** aj keď si je sám sebe sebestačný, všemohúci, nekonečne svätý, modlitbu nepotreboval, predsa tak v chráme ako aj po celý život rád sa modlil, pravidelne a čo najvrúcnejšie; **b)** tým viac ty, lebo si chudobný a slabý, zaťažený nespočetnými hriechmi a trestami, vystavovaný mnohým a veľkým nebezpečenstvám, máš sa modliť čo najčastejšie, čo najradšej, čo najzbožnejšie a najvrúcnejšie; od tvojho úsilia v modlitbe bude závisieť z väčšej časti stav milosti v tebe, vytrvalosti, pokroku, svätosti, pokoja, pohody a šťastia, tvoja práca bude prinášať ovocie a nakoniec získaš večnú spásu.

Štvrtok 1. týždňa v Cezročnom období

Usilovne sa pripravuj na hodné slávenie svätej omše. Vyžaduje to: **1. autorita a)** Sväté písmo (Ex 19, 22: Aj kňazi, ktorí sa približujú k Pánovi, musia sa posvätiť, aby ich Pán nezahubil; Lv 10,3: Na tých, ktorí sa mi približujú, ukážem svoju svätosť a preslávim sa pred všetkým ľudom; Iz 52,11: Choďte, choďte, vyjdite odtiaľ, nečistého sa netýkajte, vyjdite z jeho stredu, očistite sa vy, čo nosíte Pánove nádoby; 1 Kor 11,28: Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha.), **b)** Otcov, **c)** Cirkvi, **d)** Kristov príklad a všetkých svätých kňazov. **2. svätosť vecí, ktorú spravuješ. a)** K akejkoľvek vážnej a svätej činnosti sa musíš a máš pripraviť, teda aj ku ktorejkoľvek modlitbe (Sir 18,23: Pred modlitbou si priprav ducha, nepočínaj si tak, ako kto pokúša Boha.). **b)** Aké veľké úsilie treba vynaložiť na prípravu k svätej omši, ktorá je najsvätejšia (lebo je totožná s obetou na kríži a obetujúci i obeta je nekonečne svätý a má nekonečnú hodnotu) tak kvôli činnosti, ktorú vykonávaš, tak pre cieľ, ktorý sa má dosiahnuť a mimoriadne ovocie. **3. Tvoj osoh. a)** Lebo po dobrej príprave, hodnej a zbožnej na slávenie sv. omše, môžeš získať pre seba množstvo milostí, veľa radosti, pokrok, pokoj, požehnanie; pre podriadených obohatenie a pozemské i nebeské dary; pre Cirkev mnohorakú Božiu pomoc; pre duše v očistci úľavu a oslobodenie. **b)** Pre nedbalé a vlažné slúženie sv. omše, ohľadom toho, čo tu bolo spomínané, stratiš aspoň z veľkej časti, upadneš do hriechov a trestov, ponoriš sa hlbšie do vlažnosti, disponuješ sa k svätokrádežnému celebrovaniu a pohoršuješ veriacich.

Piatok 1. týždňa v Cezročnom období

1. Pri Kristovom krste sa ukazujú účinky posväcujúcej milosti: **a)** „Keď bol Ježiš pokrstený“ (Mt 3,16; porov. Mk 1,9; Lk 3,21) – duša sa obmýva od všetkých hriechov, oslobodzuje sa od všetkých trestov, večných a dočasných, oblieka sa do najsvätejšieho rúcha nevinnosti. **b)** „A on videl Božieho Ducha, ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal na neho“ (Mt 3,16; Mk 1,10; Lk 3,22) – duša sa stáva chrámom Ducha Svätého, údom v Kristovom tele, ktorý Duch Svätý oživuje, povzbudzuje, riadi, ozdobuje svojimi darmi a čnosťami. **c)** Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie „(Mt 3,17; Mk 1,11; Lk 3,22) – duša sa stáva Božia dcéra, účastná na jeho živote, schopná konať skutky, ktoré sa páčia Bohu, zvláštnym spôsobom milovaná, získala právo na jeho dom a dobrodenia (účastná na zásluhách Krista a poklade Cirkvi), teší sa jeho zvláštnej ochrane. **d)** „V tom sa mu otvorilo nebo“ (Mt 3,16; Mk 1,10; Lk 3,22) – duša sa stala schopnou prijať právo na nebeskú blaženosť.

2. S takouto tak slávnou milosťou, ktorá má tak slávne účinky, preto dávaj pozor **a)** starostlivo si ju chráň, vyhýbaj sa všetkému, čo by ti ju mohlo odstrániť; **b)** čo najstarostlivejšie a čo najrýchlejšie, ak ju stratiš, si ju naspäť nadobudni; ako starostlivo máš pracovať, aby si vážili milosť aj podradení, zachovali a znovu nadobúdali.

Sobota 1. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj, **1.** Máme štvoraké povinnosti voči Bohu: **a)** klaňať sa mu ako Stvoriteľovi a absolútnemu Pánovi, „chváliť ho pre jeho veľkú vznešenosť“; **b)** ďakovať, čím odpovedáme hodnosti dobrodinca za jeho nespočetné a veľké dobrodenia; **c)** robiť zadostučinenie za naše mnohé a veľké hriechy a za tresty, ktoré sme si za ne zaslúžili; **d)** obetovať prosby za mnohé dobrodenia, pomoci, milosti. **2.** K vykonaniu takejto povinnosti sme slabí, lebo sme **a)** biedne stvorenia a „hriešnikovým ústam nepristane chvála“ (Sir 15,19); **b)** dobrodinca a dobrodenia sú nekonečnej ceny, prípadne hodnoty; hriechy vyžadujú nekonečné zadostučinenie; **d)** ani prosiť tak nemôžeme, aby sa to páčilo Bohu, lebo sme hriešnikmi, nehodní akéhokoľvek dobrodenia, ale sme hodní trestu a zavrhnutia. **3.** V obete sv. omše môžeme dostatočne zadostučiniť, lebo sám Kristus, ktorý je nekonečnej hodnosti a má v Otcovi nekonečné zaľúbenie, za nás, v nás a s nami chváli, ďakuje, obetuje a prosí o zadostučinenie. **4.** Ako teda máme obetovať sv. omšu, prípadne sa na ňu pripravovať, vzdávať vďaky po nej, ak chceme splniť spomínané štvoraké poslanie.

DRUHÁ NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Uvažuj o anjelovi strážcovi, aké máš povinnosti:

1. Voči Bohu, **a)** ktorý ti preukazuje takú dobrotu, poskytuje starostlivosť, pripravuje ochranu, keď poveril ducha, ktorý je prirodzenosťou a milosťou tak vznešený a teba biedneho a hriešneho človeka vo vysokom stupni prevyšujúceho, aby ťa strážil; **b)** preto často ďakuj Bohu, spájaj svoje modlitby s chválami a modlitbami anjela, viacej ho miluj a pracuj v jeho službe verne, radostne a usilovne.

2. Voči anjelovi strážcovi, **a)** ktorý ťa miluje, vyslobodil ťa z mnohých nebezpečenstiev, poskytol ti mnoho vnuknutí a obetuje za teba mnohé prosby; **b)** preto uctievaj ho s vďačným srdcom, pozdravuj a vzývaj ho častejšie, pozorne počúvaj jeho vnuknutia a uskutočňuj ich.

3. Voči sebe samému **a)** ktorý sa tešíš z takého spoločenstva, ochrany, pomoci; **b)** chráň sa robiť niečoho takého, za čo by si sa hanbil, keby si to robil pred čestným človekom, neklesaj na duchu v ťažkostiach a pokušeniach, pomyslí na poskytovanú pomoc a využívaj ju.

4. Voči blíznym, **a)** ktorých anjeli takisto sprevádzajú, strážia a chránia; **b)** nikým nepohrdaj ani potupne o nikom nezmýšľaj. Tým menej im škod' alebo urážaj. Vzývaj ich anjelov a vo svojej starosti pomáhaj, aby aj oni tebe pomohli v tvojich potrebách a starostiach o tebe zverené duše.

Pondelok 2. týždňa v Cezročnom období

Svätá omša je obeta zmierenia (a toto potrebujeme najviac, lebo sme veľa zhrešili a ťažko sa previnili, narobili sme veľa dlžôb a zaslúžili sme si mnohé tresty): **1.** pozrime sa na jej podstatu. **a)** Je totožná s obetou na kríži, ktorá mala predovšetkým zmierny charakter. **b)** Obetuje sa Kristus, ktorý je „uzmierenie za naše hriechy“, „Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta“. **c)** Hriechom sa pred Božou vôľou dáva prednosť svojej sláve, svojmu osohu, rozkoši, svojej vôli, čím sa pohŕda Bohom; pri sv. omši Kristus obnovuje a sprítomňuje Bohu svoje utrpenie a smrť, pričom neberie ohľad na svoju slávu, atď., úplne sa podriaďuje Bohu a sa mu zasväčuje, čím ho obdarúva nekonečnou oslavou a radosťou ako naša hlava a v našom mene. **d)** Za jednotlivé hriechy a tresty obetuje svoje čnosti, ktoré sa tomu protivia a ich znáša. **2.** Keď hľadáme na jej účinky **a)** ex opere operato: zmieruje Boha a jeho zneuctenie; odťahuje akoby trestajúcu ruku; pohýna, aby nemusel odťahnuť ďalšie milosti, teda poskytuje to nevyhnutné, aby sme si zoškľivili hriech, robili pokánie, prijali odpustenie večného trestu a tiež odpustenie časných trestov. **b)** ex opere operantis: živo si predkladať pred oči Božiu vznešenosť, lásku a spravodlivosť, tresty, ktoré sú za hriechy, Kristovo umučenie, ktoré zapríčiňujú hriechy, jedným slovom..to čo môže najúčinnnejšie pohnúť k znenávideniu hriechov a k ich zrieknutiu sa.

Utorok 2. týždňa v Cezročnom období

Kristus sa prirovnáva k baránkovi, **1.** lebo baránok predstavuje **a)** Kristovu nevinnosť, čistotu, úprimnosť; **b)** miernosť, ktorú preukazuje voči všetkým, aj hriešnikom, ktorí ho urážajú a k nepriateľom; **c)** poslušnosť, s ktorou všetko robil, dal sa hocikde zaviesť, všetko pretrpel podľa vôle Otca; **d)** trpezlivosť, ktorou vedený na zabitie neotvoril ústa, ale prijímal nespočetné neprávosti, bolesti, ukrižovanie v tichosti, ochotne a rád. **2.** Ako **a)** veľkonočný baránok sa slávil raz v roku pri oslobodení Izraela a potom každý rok na pamiatku tohto vyslobodenia, tak **b)** Kristus sa raz obetoval, aby nás vyslobodil z diablovho otroctva a uskutočňuje každý deň pamiatku, sprítomnenie a udeľovanie účinkov tejto jeho obety. **3.** Ako **a)** krv baránka zachránila židov pred anjelom záhuby a jeho ničiacou činnosťou, tak **b)** Kristova krv nás ochraňuje od úkladov a škodlivosti diabla. **4.** Ako **a)** baránka požívali židia, keď putovali do prisľúbenej zeme, **b)** tak Kristus nám poskytuje seba za pokrm ako viatikum, čiže silu, pomoc, podporu na našej ceste týmto životom do neba.

Streda 2. týždňa v Cezročnom období

Aby si dôstojne slúžil sv. omšu, vykonávaj prípravu

1. vzdialenú: **a)** čím viac sa usiluj poznávať a viacej si vážiť sv. omšu, jej predpisy a obrady; **b)** pozorne sa vyhýbaj hriechu; **c)** pestuj ducha sústredenosti a zbožnosti.

2. blízku: **a)** vlastní stav milosti. Ak ho nemáš, získaj si ho skrze sviatosť sv. spoveď; **b)** prísne zachovaj eucharistický pôst; **c)** podľa toho, v akom čase sa slúži sv. omša, nech nechýbajú tie časti Liturgie hodín, ktoré zodpovedajú času; **d)** často uvažuj o znova sprítomnenej obete a vzbudzuj vhodné myšlienky, úmysly a city; **e)** usiluj sa o sústredenú myseľ; **f)** pri návšteve Najsvätejšieho ďakuj za to, že si dnes mohol slúžiť sv. omšu, pros o hodné slúženie sv. omše v budúcnosti.

3. najbližšiu **a)** čo najbližšie sa pomodli z Misála alebo Liturgie hodín prípravné modlitby (alebo zachovať obsah kán. 909. CIC 1983; pozn. prekladateľa); **b)** pridaj aj iné prípravy, či to už aby si splnil štvoraké poslanie sv. omše (pozri sobota 1. týždňa v Cezročnom období), obetovať, ďakovať, odprosovať, prosiť; alebo vzbudiť si akt viery, nádeje, lásky, ľútosti, sebaobetovania, túžby atď. (buď z knihy alebo svojimi myšlienkami); **c)** podnikni duchovné „žobranie“ u P. P. Márie, svätého Jozefa, anjela strážcu, nebeských patrónov, svätých kňazov, atď.; nezabudni vzbudiť si zvláštny úmysel sv. omše; **d)** do omšového rúcha sa obliekaj v tichosti, zbožne a sústredene kráčaj k oltáru.

Štvrtok 2. týždňa v Cezročnom období

Meno Ježiš je meno **1.** plné velebnosti. **a)** Uvažuj nad jeho pôvodom – vybrané Otcom, oznámené anjelom, pridelené Márii a Jozefovi; význam - pripomína nám Božiu velebnosť a svätosť, ohyzdnosť hriechu, potrebu znova získať posvätenie za hriech; nositeľ – je vtelený Boží Syn, v ktorom prebýva všetka plnosť božstva, Svätý svätých, Spasiteľ sveta. **b)** Preto ho treba uctievať, t. j. chrániť sa od jeho neúctivého používania (alebo zneužívania), len tak zo zvyku alebo pod vplyvom hnevu. Vždy ho vyslovovať s úctou a hlbokou zbožnosťou. **2.** Plné dobroty a láskavosti. **a)** Pripomína nám nesmiernu lásku Boha k nám; všetko, čo Ježiš pre nás urobil a vytrpel; nespočetné zlá, z ktorých nás vyslobodil a dobrá, ktoré nám získal. **b)** Preto treba toto meno milovať, často si ho pripomínať, zaoberať sa ním v rozjímaní, v ňom všetko začínať, pokračovať a dokončievať. **3.** Plné sily. **a)** Podivuhodnou mocou pôsobí v srdci Otca, v dušiach ľudí proti zlým duchom, vykonal mnohé zázraky. **b)** Vzývajte toto meno v modlitbách a žehnaniach, v ťažkostiach a prenasledovaniach, v nebezpečenstvách, pokušeníach a v hodine smrti.

Piatok 2. týždňa v Cezročnom období

Úloha kazateľa **1.** Vyžaduje svätosť: ak kazateľ nie je v stave milosti a nevyhnutnej svätosti, **a)** neužitočne pracuje pre seba, lebo jeho práca pre Boha a pre nebo nemá žiadnu hodnotu; **b)** neužitočne, alebo aspoň nie s takým úžitkom, aký by mohol a mal dosiahnuť v práci pre veriacich, ak mu chýba Božie svetlo; ak mu chýba úprimné srdce; vnútorný oheň, ktorý jedine môže zapáliť duše poslucháčov; Božie požehnanie (lebo robí nepravosť Božiemu slovu – porov. Ž 50, 16 nn); je u poslucháčov bez úcty a dôvery; viac búra príkladom než buduje slovom.

2. rozmnožuje svätosť: lebo kazateľ, ktorý hodne a usilovne vykonáva túto úlohu, **a)** koná pred Bohom najmilšiu úlohu, lebo je spojená s námahami a obetami a čo najviac privádza k spásu; **b)** usilovne vniká do právd spásy, z čoho aj on sám čerpá pohnútky a prostriedky svätosti; **c)** káže aj sám sebe a proti hriechom, zlým náklonnostiam, nebezpečenstvám a vyzýva seba k napredovaniu na ceste dokonalosti; **d)** cvičí sa v prekrásnych čnostiach, ako v láske, poslušnosti, trpezlivosti, umŕtvovaní, horlivosti, atď.; **e)** získava zvláštne zásluhy.

Sobota 2. týždňa v Cezročnom období

Dôvera v modlitbe: **1.** Kedy dôverujeme v modlitbe? **a)** Subjektívne, keď máme pevnú dôveru, že budeme vypočutí, odstránime úzkostlivosť, malomyseľnosť, pochybnosti. **b)** Objektívne, keď dúfame, že si vyprosíme milosť, nevyhnutné a najdostačujúcejšie milosti, aj časnú pomoc, nakoľko ju nevyhnutne potrebujeme, alebo je pre nás užitočná, alebo aspoň nie škodlivá. **c)** Príčinne, lebo naša dôvera sa zakladá na všemohúcnosti Boha, milosrdenstve, vernosti a zásluhách Ježiša Krista. **2.** Prečo sa teda modlíť? **a)** Preto, lebo sám Boh vyžaduje od nás túto dôveru (porov. Mk 11,24; Jk 1,6n). **b)** Takýmto spôsobom Boha oslavujeme, vyznávame jeho dokonalosti, preukazujeme mu synovské srdce a predkladáme sväté úsilie. **c)** V opačnom prípade ho zneuctujeme, sme bez živej viery, pevnej nádeje, synovskej lásky, zarmucujeme Otcovo srdce, zabraňujeme vyslyšeniu a Božím dobrodeniam. **3.** Čo robiť pre tento cieľ? Čo najčastejšie, ale najprv pred modlitbou si uvedomiť, **a)** že Boh je nekonečná sila, milosrdenstvo, vernosť, ktorá bola modliacim sa toľkokrát preukázaná a dokázaná; **b)** ako nás miluje Kristus, čo pre nás urobil, zniesol a zaslúžil; **c)** prosiť Ducha Svätého v nás a pre nás nevysloviteľnými vzdychmi, aby spôsobil, že budeme istotne vypočutí; **d)** že nám pomáhajú modlitby Panny Márie a svätých; **e)** že sme účastní na všetkých zásluhách, obetách a prosbách Cirkvi.

TRETIA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Kristus sa prirovnáva svetlu: **1.** podľa prirodzenosti svetla. **a)** Svetlo, aj keď čo do prirodzenosti najjednoduchšie, predsa v sebe obsahuje všetky farby – tak aj Kristus ako Boh, i keď úplne najjednoduchší (omnino simplex), formálne a výsostne vlastní všetky dokonalosti. **b)** Svetlo, aj keď sme v ňom a v ňom kráčame, predsa je pre nás tajomstvom – v Kristovi žijeme, je nám nevýslovne blízky v Najsvätejšej sviatosti a predsa nikto to nepochopí a nepochopí jeho prítomnosť zahalenú tajomstvami. **c)** Svetlo vychádza zo slnka, v ňom ostáva a predsa prichádza k nám a zjavuje nám slnko – tak Kristus je zrodený z Otca, v ňom ostáva, k nám prichádza a nám zjavuje Otca. **d)** Svetlo ak prejde cez farebné sklo prijme jeho farebnosť, sklo nepoškodí – tak aj Kristus bez porušenia panenstva Panny Márie prijal ľudskú prirodzenosť a stal sa Bohočlovekom. **2.** podľa účinkov. **a)** Svetlo osvetľuje, bez neho nemôžeme nič vidieť, ani seba, ani cestu – bez Krista ani Boha, ani svet, ani seba samých nemôžeme správne poznať, ba ani cestu do neba. **b)** Svetlo zohrieva, oživuje, zúrodňuje zem – Kristus zapaľuje naše srdce, dáva mu život a plodnosť dobrých skutkov. **c)** Svetlo ozdobuje a obveseľuje svet (aký by bol smutný v nekonečných tmách!) – Kristus naše srdce ozdobuje čnosťami, obveseľuje a oblažuje.

Pondelok 3. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj nad veľkosťou, skazou, zlobou hriechu a trestom za hriech **1.** u padlých anjelov; ktorí **a)** čo do prirodzenosti, pred pádom boli tak vznešení, krásni a bohatí na milosť, slávni a šťastní! **b)** Po páde sa zbavili toho všetkého (okrem prirodzenosti), poškrvnili sa, stali sa Bohu nenávidenými a odsúdenými na nevysloviteľné bolesti. **c)** túto hroznú zmenu spôsobil jeden hriech, vnútorný, spáchaný v jednom okamihu, nepredchádzal ani žiaden hriech ani trest za neho, aby ich to odstrašilo. **2.** v Adamovi, **a)** ktorý pred hriechom bol obdarený mimoriadne vznešenými darmi, s Bohom sa detinsky stretával ako so svojim Otcom, požíval pôvab a krásu raja a tešil sa z práva na nebo. **b)** Spáchal jeden hriech, keď nasledoval zmyselnosť a podľahol zvedeniu. **c)** Aká strata, aké zlo pre telo a dušu, ba dokonca nakazenie celého potomstva týmto hriechom! **3.** v Kristovi. **a)** Čo trpí? **b)** Kto? Nekonečne svätý, najmilší Boží Syn. **c)** Prečo? Za hriechy, ktoré sám nespáchal, ale urobil zo seba samého sponzora. **d)** Akým spôsobom budeme my potrestaní, biedni hriešnici za svoje hriechy, ktorými sme pošliapali Kristovu krv? **4.** v nejakom zatratenom, ktorý **a)** možno dosiahol väčšie milosti ako ty a vyšší stupeň čnosti; **b)** možno spáchal jediný smrteľný hriech a v ňom zomrel; **c)** znáša nevýslovne bolesti už teraz a bude znášať na veky.

Utorok 3. týždňa v Cezročnom období

Pripomeň si svoju kňazskú vysviacku: **1.** na prijatú hodnosť a moc. **a)** kňazská moc je podivuhodná sama v sebe – kňaz je vyslancom Boha Otca, zástupca Kristov, spolupracovník a nástroj Ducha Svätého; nekonečne prevyšuje všetky najvýznamnejšie stavy medzi ľuďmi (napr. učiteľov, lekárov, sudcov, umelcov, vojenských veliteľov, s ktorými ju porovnávaš). **b)** Kňaz má moc nad reálnym Kristovým telom (skrže konsekráciu, uchovávanie a rozdávanie) a jeho mystickým telom (skrže jurisdikciu, učiteľský úrad, sviatosti). Táto moc vysoko prevyšuje moc vladárov a kráľov zeme. **2.** Na urobený sľub. Sľúbil si, **a)** že sa budeš starať o Božiu slávu, udeľovať Kristovo vykúpenie a sprostredkúvať činnosť Ducha Svätého podľa svojich vlastných síl; **b)** túto svoju moc ozdobuj primeranými mravmi; **c)** svoju moc užívaj na spásu duší; **d)** voči biskupovi prechovávaj a preukazuj úctu a poslušnosť. **3.** na pridelenú službu a vydanie zodpovednosti. **a)** Ako si slúžil Bohu a odpovedal na jeho úmysly? **b)** Ako si vykonával najsvätejšie úkony? **c)** Ako si používal mnohoraké milosti? **d)** Ako si poslúchal biskupa, pomáhal si mu a spôsobil radosť, alebo si ho zarmucoval? **e)** Ako si vyučoval zverené duše, ako napomínal, ako viedol, ako chránil a obraňoval?

Streda 3. týždňa v Cezročnom období

1. Od kňaza sa vyžaduje „horlivosť za Boží dom“. Lebo: **a)** kde niet horlivosti, tam niet živej viery, synovského strachu, pravej a úprimnej lásky k sviatosťnému Spasiteľovi, Kristovho ducha a svätých kňazov. **b)** Kňaz je povolaný k tomu, aby sa staral o Božiu slávu a krásu Božieho chrámu; kňaz (nie kostolník alebo strážnik) sa modlí: „Pane, zamiloval som si krásu tvojho domu“. **c)** Skrze túto horlivosť zveľaďuje ľud, povzbudzuje k častej účasti na Božom kulte v chráme a zapaľuje k podobnej horlivosti ďalších; zanedbávaním pohoršuje, vystavuje Boží kult k pohrdaniu, odvracia od Cirkvi. **2.** Touto horlivosťou má byť naplnený kňaz: **a)** aby v kulte, konsekrácii, uchovávaní Najsvätejšej sviatosti, bol čo najpresnejší a najzbožnejší, aj vo vzťahu Liturgii hodín, napr. začínať presne sv. omšu, atď.; **b)** aby presne poznal a zachovával zákony Cirkvi ohľadom posvätných miest, posvätných predmetov a rubriek, atď.; **c)** aby horlil za krásu a výzdobu chrámu, rúch, atď.; **d)** aby sa k tomu pričínil aj sám, ak to bude potrebné, aby aj na to prispel a povzbudil aj farníkov k príspevkom na tento cieľ; **e)** aby ani sám ani iní v kostole nerobili niečo nedôstojného (napr. rozhovory, nevhodná hudba, atď.); **f)** aby sa rád zdržiaval v kostole, úctivo a zbožne si tam počíнал a tiež aby aj k tomu povzbudzoval a priučal veriacich.

OBRÁTENIE SV. PAVLA, APOŠTOLA, Sviatok

Uvažuj o Pavlovi **1.** pred obrátením a uč sa **a)** ponížiť sa pre minulé hriechy (lebo si spáchal mnohé a ťažké, a to nielen z nevedomosti, ale zo žiadostivosti a zloby, a taktiež nielen ako laik, ale aj vtedy, keď si bol už zaodetý kňazskou hodnosťou); **b)** ďakuj za milosť obrátenia (lebo keď si sa vrhal do najhoršieho stavu, do najväčšieho nebezpečenstva, do nekonečného zla, Boh ťa nehodného z toho vytrhol a prinavrátil ti najväčšie dobrá); **c)** nezúfať (aj keď si dlho a veľa hrešil, dlho si zanedbával svoje povinnosti, aj keď si spôsobil Bohu veľkú nepravosť a veriacim veľkú škodu, aj keď si bol zmietaný mnohými pokušeniami, aj keď si pociťoval slabosť a ocitol sa vo veľkých nebezpečenstvách).

2. Uvažuj o Pavlovi pri obrátení a uč sa **a)** aká silná a účinná je Božia milosť, ktorá Šavla naraz zmenila na Pavla (dôveruj pre seba i pre iných, túž, pros); **b)** ako veľmi je na úžitok, keď Božie vnuknutia počúvaš rýchle, okamžite a úplne. **3.** Uvažuj o Pavlovi po obrátení a uč sa, ako máš hriechy **a)** oplakávať celý život, čo najpozornejšie sa vyhýbať ich nešťastiu a príležitosti a chrániť sa opätovného upadnutia; **b)** zadostučiniť skutkami kajúcnosti a apoštolskými prácami.

Štvrtok 3. týždňa v Cezročnom období

Zlý kňaz je akoby malomocný, lebo jeho choroba je ako malomocenstvo, **1.** odstrašujúca. **a)** Lebo ako malomocenstvo oberá človeka o zdravie, krásu, súdržnosť údov, atď., tak hriech oberá človeka o krásu a svätosť, o lásku Boha, o zásluhy a o schopnosť konať záslužné skutky, oberá o pokoj vo svedomí a o večný život. **b)** Ako malomocenstvo zapríčiňuje ošklivosť a biedu, tak hriech vtlačá kňaza do špiny nerestí, do nepriateľstva s Bohom, do výčitiek svedomia, do najpotupnejšieho otroctva a do najkrutejšieho zavrhnutia. **2.** Zlý kňaz je nákazlivý a zhubný. **a)** Kňaz, ktorý je chorý na duchovné malomocenstvo, zvädza mnohých pozitívne. **b)** Zbožných zarmucuje a nimi otriasa. **c)** Vlažným dáva v ich vlažnosti istotu a uspokojenie. **d)** Hriešnikov posilňuje v nerestiach. **e)** Potešuje odpadlíkov a nepriateľov Cirkvi a im poskytuje zbrane podryvať vieru a zvädzať duše. **3.** Malomocenstvo je takmer nevyliciteľné. **a)** Takýto kňaz je na vylicenie najnesúcejší, lebo hrešil v najplnšom svetle, zneužil nespočetné milosti a páchal svätokrádeže. **b)** Pohrdol liekmi, čiže meditáciou, úprimnou spoveďou, útekem pred príležitosťami k hriechu, atď.; **c)** jednoducho pohrdol milosťami, ktoré mu boli doteraz núkané, až dospel do zaslepenosti a zaťatosti.

Piatok 3. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj a uč sa z udalosti uzdravenia stotníkovho sluhu (Mt 8,5 – 13; Lk 7,1 – 10): **1.** Táto choroba nám pripomína, aký je biedny stav hriešnika. **a)** Chorý leží, nemôže sa postaviť, iným spôsobuje ťažkosti, sám sa veľmi trápi a približuje sa k smrti: **b)** tak aj hriešnik sa biedne zmieta na zemi, alebo nechce alebo sa neodváža obrátiť sa k nebu, zásluhy nemôže získať, iných pohoršuje a zarmucuje, preplnený zlými žiadosťami, trpí na výčitky zlého svedomia, vrhá sa do nebezpečenstva večného zatratenia. **2.** Uvažujme nad láskou stotníka, ktorá nás učí, ako máme pracovať na obrátení hriešnikov. **a)** Stotník nemal toľko dôvodov, ktorými by bol zaviazaný starať sa o uzdravenie sluhu, ako má kňaz voči hriešnikom v jeho farnosti. **b)** On je ich otcom, učiteľom, pastierom, sú mu zverení, bude sa zodpovedať za ich spásu. **3.** A uvažujeme nad starostlivosťou Krista, akou miluje duše hriešnikov. **a)** Pohnutý milosrdenstvom, je pripravený podujat' sa na najťažšie práce, použiť silu vykonať zázrak pre sluhu, ktorý bol chorý iba na tele. **b)** O čo viac bude ochotný poskytnúť akúkoľvek pomoc dušiam, ktoré on stvoril a vykúpil, keď sa ocitnú v takej biede a nebezpečenstve.

Sobota 3. týždňa v Cezročnom období

1. Nikto sa nemá tak obávať vlačnosti, ako sa má obávať kňaz. **a)** Vstupuje do nej pomaly a postupne, sotva badateľne a spozorovateľne. **b)** zanedbáva poznanie seba samého a jeho prostriedky (meditáciu, duchovné čítanie, spytovanie svedomia, častú sv. spoveď, atď.), **c)** je oklamáný zlom, ktoré koná a myslí si, že je nepatrné alebo žiadne – povinnosti, ktoré zanedbáva alebo nepozná alebo podceňuje – dobro, ktoré koná, mylne pripisuje iba sebe; a tak **d)** pokladá sa za dobrého kňaza, lebo sa prirovnáva len ku zlým, lepších pokladá za nerozumných horlivcov, neprijíma upozornenia na nápravu od úprimných bratov, teda smelo pokračuje v neprávosti. **2.** Nikto sa jej nemá tak obávať ako kňaz, **a)** lebo u kňazov je to častý zjav; **b)** neospravedlniteľná, lebo z jednej strany má prostriedky a povinnosť poznať seba a stav svojej duše, z druhej strany má povinnosť väčšej lásky k Bohu a blížnemu, horlivejšie slúžiť Bohu a prejavovať väčšiu starostlivosť o duše; **c)** zhubná a škodlivá sebe samému, Božiemu kultu a Božej sláve, duším a Cirkvi.

ŠTVRTÁ NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Modlitba u kňaza **1.** väčšia povinnosť a priam slušnosť. **a)** Je užšie spojený s Bohom, teda častejšie a rodinnejšie sa má s ním rozprávať. **b)** Je zvlášť odovzdaný a zasvätený Božej službe a kultu. **c)** K tomu ho poveruje a zasväcuje Cirkev. **d)** (Nábožné základiny, z ktorých čerpá príjem sú robené na základe tohto titulu). **e)** Je povinný sa usilovať o vyšší stupeň svätosti, a teda k častejšiemu a dokonalejšiemu používaniu prostriedkov svätosti, medzi ktorými zvlášť vyniká modlitba. **f)** K tomu pridaj príklad Ježiša Krista, apoštolov a svätých kňazov.

2. nevyhnutnosť. **a)** Potrebuje od Boha väčšie milosti a pomoci. Taktiež potrebuje ich častejšie, lebo je vystavený mnohým a vážnym nebezpečenstvám; doliehajú na neho väčšie nástrahy diabla a sveta; povinnosti, ktoré má, sú ťažšie a závisí od nich spása mnohých; je prostredníkom aj pre iných; bude sa zodpovedať nielen za seba, ale aj za zverené duše. **b)** Preto si má vyprosovať Božiu pomoc, ochranu a milosti častejšie, naliehavejšie a vytrvalejšie.

3. ľahkosť. Lebo **a)** vlastní väčšie vedomosti o Bohu, o Božích veciach a o samej modlitbe. **b)** Je málo takých prekážok, ktoré by mu bránili v modlitbe, lebo je vzdialený od starostí o svetské veci. **c)** Má mnohé príležitosti, povzbudenie a napomenutie k modlitbe.

Pondelok 4. týždňa v Cezročnom období

Kňaz nech častejšie uvažuje o Pánovom utrpení, pretože **1.** je to Kristova vôľa, ktorá bola prejavená **a)** ustanovením Najsvätejšej sviatosti (porov. 1 Kor 11,24-26), pričom neslobodno zabudnúť, že kňaz každodenne zastupuje trpiaceho Krista, ba priam sprítomňuje jeho osobu; **b)** Cirkvou, ktorá čo najčastejšie nám pripomína toto utrpenie; **c)** príkladom svätých kňazov. **2.** Vyžaduje to vďačnosť. Lebo: **a)** Za veľkú lásku, ktorou nás zahŕňa za poskytnuté dobrodenia, za prijatie ťažkosti Ježišom Kristom, máme ďakovať. **b)** Pri ničom inom sa nepreukázala taká súcitná láska, väčšie dobrodenia a ďalšie utrpenia, než pri Kristovom utrpení. **c)** Najmenší stupeň vďačnosti bude spočívať v tom, žeby sme si aspoň často pripomínali jeho lásku, dobrodenia a utrpenia. **d)** Toto teda rob aj ty. **3.** Možnosť čerpať veľkú radosť. **a)** Poteší nás, ak vidíme od seba iných a vznešenejších, že trpia viac, ťažšie než my a trpia s radosťou – keď pocítujeme nežné a milé spolucítenie – ak nám svitá nádej, že naším ťažkostiam bude koniec a získame odmenu. **b)** Toto všetko sa nám dostane, ak budeme meditovať o umučení Krista, dôstojne a pozorne. **4.** Veľký úžitok. **a)** Viac a hlbšie spoznáme Božiu lásku, zlobu a ohavnosť hriechu, veľkosť trestov. **b)** Viacej sa zdokonalíme v láske, vo vďačnosti, v nenávisti a úteku pred hriechom, a budeme môcť povzbudzovať k tomu aj iných. **c)** Povzbudí nás to k obdivu a nasledovaniu najsvetlejších Kristových čností a budeme môcť k tomu nabádať aj podriadených.

Utorok 4. týždňa v Cezročnom období

1. Kristus je náš pastier, ktorý **a)** pasie nás náukou. Touto náukou odhaľuje nám nebeské tajomstvá a ukazuje cestu k večnej blaženosti. Pasie nás príkladom, ktorým osvetľuje svoju náuku a predchádza nás na ceste do neba. Pasie nás aj milosťou, aby nás na tejto ceste podporoval a posilňoval. A nakoniec nás pasie svojim telom, ktorým obživuje našu dušu. **b)** Ochraňuje a stráži nás svojou prítomnosťou, keďže je stále pri nás, ale zvlášť nás pozoruje v Najsvätejšej sviatosti, poskytuje svetlo a silu, odvracia od nepriateľov a krotí ich. Pasie nás svojou modlitbou, lebo sa za nás neprestajne prihovára, zvlášť v obete sv. omše. Tiež pasie nás skrze službu svojich zástupcov. **c)** Hľadá nás, ak sme zblúdili. Ak hrešíme, trpezlivo nás znáša a smúti nad nami. Stratených volá a prijíma láskavo vracajúcich sa. **2.** Sme teda **a)** ovce, nasledujme ovčiu nevinnosť, skromnosť, trpezlivosť; **b)** sme jeho ovce dovtedy, dokedy budeme počúvať jeho hlas, dokedy budeme meditovať o jeho náuke a príklade, dokedy ho budeme nasledovať, dokedy sa budeme k nemu utiekať v každom nebezpečenstve, ďalej dokedy budeme vyprosovať jeho pomoc a s ním spolupracovať, čo najúctivejšie sa živiť jeho telom, a ak sa vzdialime od neho hriechom, čo najrýchlejšie sa k nemu vrátíme a užšie sa s ním spojíme.

Streda 4. týždňa v Cezročnom období

Útoky na Cirkev **1.** nikdy nechýbali a nikdy chýbať nebudú. Lebo **a)** Kristus to predpovedal; **b)** diabol ich nikdy neprestane vykonávať; **c)** svet vždy Cirkev nenávidí. **2.** netreba sa toho báť, lebo sú užitočné a niekedy i nevyhnutné. V nich sa **a)** ukazuje Božia prozreteľnosť, múdrosť, sila, spravodlivosť, lebo takto sú potrestaní zlí a vlašní katolíci, machinácie nepriateľov stroskotávajú, najsilnejší prenasledovatelia sú premožení a odstránení: **b)** všetko slúži na úžitok Cirkvi. Mnohí heretici to nakoniec uznajú; **c)** keď následkom prenasledovaní mnohí kňazi sú nútení ísť do exilu, potom v iných krajinách rozsievajú Božie slovo a zveľaďujú Cirkev; **d)** kúkoľ sa oddelí od pšenice, čím sa Cirkev očisťuje a posilňuje; **e)** pestujú sa mnohé a prekrásne čnosti, posilní sa jednota medzi katolíkmi a čo najužšie spojenie s kňazmi, biskupmi a s Petrovou katedrou. Zosilnieva duch modlitby a váženie si sviatostí, ich častejšie prijímanie. **3.** Ako si počínať v prenasledovaniach? **a)** Nezmalomyselneť na duchu alebo nepochybovať vo viere a dôvere, a tiež posilňovať iných. **b)** horlivo a neprestajne sa modliť za Cirkev, jej predstavených a služobníkov, za prenasledovaných a prenasledovateľov; **c)** dávaj pozor, aby útoky neškodili podriadeným; **d)** ty odvážne bojuj za práva a slobodu Cirkvi, bez ľudských ohľadov. Staraj sa ďalej o to, a pomáhaj aby to robili aj iní.

OBETOVANIE PÁNA, SVIATOK

Uč sa od Panny Márie, ktorá obetuje Syna

1. poníženosť: **a)** Všetky ženy mimoriadne prevyšuje a chce byť poslednou z nich. Svoje prednosti a panenstvo ukrýva, nezdráha sa ukázať ako hriešnica. **b)** Ani ty netúž po výnimočnostiach, prednostiach, chvále. Ukrývaj svoje dary a dobrá, čnosti a prednosti. Opovrhni úsudkom ľudí, chválou, pohrdaním.

2. poslušnosť: **a)** Aj keď bola vyňatá spod zákona, ona ho splnila čo najdokonalejšie. Bolo to spojené s veľkými ťažkosťami a neprijemnosťami. Veď tu išlo o stratu cti a dobrého mena, alebo aspoň hrozilo toto nebezpečenstvo. **b)** Aj ty usilovne plň zákony Boha, zákony Cirkvi a zákony predstavených; nehľadaj výnimky, či to už pre skutočné alebo vymyslené ťažkosti (mimo nevyhnutnosti); ak by mali z toho vzniknúť škody, zver sa a dôveruj prozreteľnosti (porov. Liturgia hodín, 14. aug. sv. Maximilián Kolbe, posvätné čítanie – pozn. prekladateľa).

3. chudoba: **a)** Mária obetovala ako chudobná. Nikdy netúžila po pozemských dobrách, ba priam nimi pohrdala, a ak niečo ostávalo, rozdala chudobným. **b)** Ani ty netúž po bohatstve, prepychu a nádhere, ale zriekni sa toho a obetuj to na Božiu chválu, v prospech chudobných a na zbožné ciele.

Štvrtok 4. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj o ľahkom hriechu, **1.** o jeho vzťahu k Bohu.

a) Znevažovanie („prestupovaním zákona znevažuješ Boha“ Rim 2,23). **b)** Nevďačnosť voči Otcovi, ktorý nás obdarúva tak veľkými obrodeniami a my si to nevážime, pohrdame nimi a odplácame sa mu urážkami; voči Synovi, ktorý pre nás tak veľa urobil a zomrel, - my nie sme ochotní urobiť pre neho ani čo len niečo najmenšieho, to, čím sme ho zarmútili a zaslúžilo nám tresty, čo tak veľmi nenávidí, to robíme bez zahanbenia; voči Duchu Svätému, ktorý nám udeľuje mnohé milosti, ktoré si my neceníme, neužívame, ale skôr zneužívame. **c)** Narušenie lásky: keby sme ho vrúcne milovali, radi by sme robili to, čo sa mu páči, starostlivo by sme sa vyhýbali tomu, čo sa mu nepáči – skrze ľahký hriech robíme niečo opačného. **2.** čo je alebo čo spôsobuje nám. **a)** Oberá nás o veľké dobré: o mnohé milosti, zásluhy, rozmnožovania lásky, radosti, odmeny. **b)** Postihuje nás veľkými zlami: poškvŕňuje dušu, umenšuje horlivosť v láske, pohýna nás k výčitkám svedomia, k nepokoju, k vlačnosti. **c)** Vystavuje nás veľkým nebezpečenstvám, t.j. ťažkým hriechom a zatrateniu (Boh nám odopiera ďalšie milosti, zmenšuje sa poznanie hriechu a strach pred ním, vzmáhajú sa v nás pokušenia a zlé náklonnosti, a tak s najväčšou istotou padneme). **d)** Tu budeme postihnutí veľkými trestami (porov. Mojžiš, Dávid atď.) a tam (v očistci).

Piatok 4. týždňa v Cezročnom období

Pravá sloboda spočíva v tom, že vo všetkom a všade sa dáme viesť svedomím (osvieteným vierou). Nedovolíme, aby nám v tom prekazil svet, ľudský strach a vlastná žiadostivosť. Uvažuj: **1.** prednosti takejto slobody. **a)** pripodobňuje nás Bohu a jeho slobode, nezávislosti a robí nás účastných na jeho sile; **b)** zušľachťuje, t.j., že skrze ňu získavame silu ducha, hrdinské čnosti a stávame sa pánmi nad nižšími požiadavkami duše; **c)** obšťastňuje, lebo nám prináša vnútorný, vonkajší a večný pokoj. **2.** Ako sa získava takáto sloboda? **a)** Stále viac a viac odlučovať naše srdcia od pozemských vecí a s dobrým úmyslom sa stále upriamovať na Boha; **b)** nebrať ohľad na strach pred ľuďmi; **c)** odporovať našim náklonnostiam, nerestiam, citom aj v dovolených veciach, a tak si ich pomaly podmaniť; **d)** často sa o tejto záležitosti čo najlepšie sponedať, modliť sa a vykonávať zvláštne spytovanie svedomia. **3.** Ako sa stráca? Hriechmi predovšetkým ťažkými a návykom hrešiť. A to preto, lebo **a)** zatemňuje sa rozum, zoslabuje sa vôľa, nerozmnožuje sa milosť, vzmáhajú sa hriešne náklonnosti, až sa stratia všetky zábrany; **b)** hriešnik sa stáva otrokom náklonností a žiadostivosti (Rim 7,15: „Ani nechápem, čo robím, lebo nerobím to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím“); Gal 5,17: „Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete“), otrokom sveta a často nakoniec aj spolupracovníkom diabla.

Sobota 4. týždňa v Cezročnom období

Aby si dôstojne ďakoval po sv. omši (kán. 909 CIC 1983), uvažuj: **1.** Kto je **a)** Kristus? Boh nekonečnej vznešenosti a dokonalosti, Vykupiteľ, darca všetkých dobier, sudca, ktorý rozhodne o tvojej večnosti. **b)** Kto si ty? Biedne stvorenie. Čo do tela prach a popol. Čo do duše poškvrnený toľkými hriechmi, zlými náklonnosťami, biedami. Ďalej, nedbalý kňaz, často nepriateľ; kiež by nie zradca! **2.** Čo? **a)** urobil Kristus za teba a pre teba? Stal sa človekom, podstúpil nekonečné práce a bolesti, zomrel najkrutejšou smrťou. Teba povýšil na najvyššiu hodnotu, zbavil ťa čo najtrpezlivejšie z tvojej nevďačnosti a hriechov. Každodenne ťa obdarúva milosťami a dobrodeniami a teraz znova ide ku tebe. **b)** Čo si ty urobil pre neho, ba naopak, proti nemu? To, čo urobil ktorémukolvek dobrodincovi s láskou, to jemu si odoprel. Koľkokrát si na neho zabudol, v službe si bol lenivý, poranil si jeho srdce nespočetnými hriechmi a vyvolal hnev. **3.** Čo **a)** žiada Kristus od teba? Chce, aby tak ako sa on za teba a pre teba odovzdal, aj ty si sa celý zasvätil jeho láske a službe a slúžil mu v dušiach. **b)** Čo ty môžeš a chceš žiadať od Krista? Pre seba najprv účinné milosti, väčšiu lásku k Najsvätejšej sviatosti, vytrvalosť až do konca. Nevyhnutné milosti pre zverené ti duše a primerané dobrodenia. Pre Cirkev pokoj, rozširovanie a rozvoj v každom druhu čnosti.

PIATA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Využi svoje choroby na to, aby **1.** si pochopil a nasledoval Boží hlas, ktorý sa ti prihovára cez chorobu. **a)** Úprimne skúmaj: Čo chceš, Pane, aby som robil? **b)** Skúmaj, či si túto chorobu nezapríčinil svojou vinou. **c)** Skúmaj predošlý život a stav duše, či si pripravený sa zodpovedať a staraj sa o to, aby si to mohol. Preto **2.** v ťažkej chorobe **a)** v pravý čas prijmi úctivo a zbožne sväté sviatosti, ako keby si mal ihneď zomrieť. **b)** Zaopatri svoj dom, usporiadaj časné veci napísaním testamentu, povracaj dlhy, odsluž sv. omše za prijaté štipendiá, alebo aspoň zariaď, aby sa odslúžili, atď. **3.** Usiluj sa **a)** zadostučiniť za minulé hriechy tým, že budeš trpezlivo v duchu pokánia znášať chorobu a jej nepríjemnosti, obetovať ju Bohu a častým vzbudzovaním si dokonalej ľútosti (contrittio). **b)** V prítomnosti sa usiluj bojovať proti netrpezlivosti, lenivosti, zbytočným starostiam, atď. **c)** V budúcnosti sa chráň toho, čo si zistil po dobrej úvahe, že ti to bolo na škodu, aby sa to znova nezopakovalo. Urob si pevné predsavzatia, praktické a účinné. **4.** Staraj sa, aby si sa rozmáhal v milosti, čnostiach a zásluhách. **a)** Často vzbudzuj akt viery, nádeje, lásky, ľútosti a trpezlivosti. **b)** Čo najúplnejšie sa odovzdaj do Božej vôle. **c)** Opieraj sa o silu modlitby a čo najčastejšie vysielaj strelné modlitby. **d)** Povzbudzuj domácich a podradených dobrým príkladom.

Pondelok 5. týždňa v Cezročnom období

Spravodlivý človek (predovšetkým kňaz), zomiera ľahko a s radosťou, pretože **1.** opúšťa svet bez zármutku. Lebo **a)** buď nikdy neprišiel k svetu, lebo od počiatku badal jeho márnosť, poznal nebezpečenstvá, utekal preč od zábav a celé svoje srdce zasvätil Bohu. Alebo **b)** spoznal jeho klam a následkom škody sa stal múdrejším a dávno sa s ním rozlúčil. A tak **c)** nezhrmažďoval bohatstvo, spokojný s tým nevyhnutným pre seba samého a s tým, čo mal ako pomoc pre blížneho; vyhýbal rozkošiam, záľubu hľadal v Bohu a vo veciach, ktoré privádzajú k Bohu; ľudské chvály pokladal za klam, ktoré ničia pokoj a sú nebezpečné. **2.** Rád prekonával biedy: **a)** znášal ich mnohé a ťažké; **b)** skrze ne sa vykupoval za hriechy, nadobúdal veľké zásluhy; **c)** ako unavený robotník túžil po pokoji. **3.** Nebojí sa hriechov, lebo **a)** sa rozhodol, že bude pre nimi utiekať, bude ich nenávidieť, bude sa ich báť ako najväčšieho zla a bude ich vykoreňovať tak vo svojom srdci, ako aj v srdciach iných. **b)** Tie, ktoré spáchal, chce sa ich zbaviť pravou a úprimnou ľútosťou, vyznaním a zadostučinením v Kristovej krvi. **c)** Keďže „spasil duše bratov“, zakryl mnoho hriechov, dúfa v milosrdného sudcu. **4.** Očakáva blaženú večnosť, po ktorej **a)** veľmi túžil a usiloval sa ju získať dobrými skutkami, námahami a získavaním duší. **b)** Už je v blízkosti, aby ju požíval, odpočíval od námah, videl a vlastnil jedine milého Boha, požíval nevysloviteľnú slávu a radosť, ktorá trvá cez celú večnosť.

Utorok 5. týždňa v Cezročnom období

Kristus vzkriesil troch mŕtvych, ktorí pripomínajú trojaký stav mŕtveho kňaza skrze hriech. **1.** Jairova dcéra pripomína kňaza, ktorý spáchal ťažký hriech zo slabosti. **a)** Dcéra, ktorá bola ináč zdravá a živá, náhle zomrela, ale ihneď, ešte ležiaca doma, ľahko bola oživená, a to skrze pár slov. **b)** Tak aj kňaz, ináč dobrý, nič netušiaci, môže padnúť pre nedostatok pozornosti, modlitby, umŕtvovania. (Preto sa chráň a nepredpokladaj, že máš istotu.) Vzápätí sa ozvú výčitky svedomia (ktorým neodporuj), lebo hriech ešte nie je verejne známy a ľahko sa obrátiš. **2.** Naimský mládenec predstavuje kňaza, ktorý už dlho zotráva v hriechu. **a)** Mládenec už zomrel pred tým, vynášali ho z domu, zástup vedel o ňom, že je mŕtvy a oplakával ho. Vzkriesenie si vyžadovalo dlhší proces. **b)** Tak aj kňaz, ktorý dlho žil v hriechu a dával pohoršenie, ťažšie sa uzdravuje a potrebuje väčšie milosti; totiž aby ho Ježiš „zavolať“, „dotkol“ sa jeho srdca, počul jeho hlas „vstaň“ zo svojich návykov a príležitostí, t.j. vyspovedaj sa, príjmi k „matke“ Cirkvi, jej napomenutiam a príkazom. **3.** Lazár predstavuje kňaza, ktorý je už v hriechoch zatvrdený. **a)** Ležal už v hrobe, zapáchal, ťažko sa prebúdzal slzami Pána a silným hlasom. **b)** Tak aj utvrdený kňaz v hriechoch, šíri veľmi nepríjemnú vôňu nerestí a svätokrádeží, veľmi ťažko sa lieči, ale predsa sa môže vyliečiť, ak privolá Pána Ježiša mnohými prosbami a skutkami kajúcnosti, napr. keď začuje Božie volanie ísť na exercície, v ktorých sa zbaví hriechov skrze Božie milosrdenstvo.

Streda 5. týždňa v Cezročnom období

Aby si sa dobre pripravil na smrť, rob to, čo v čase smrti **1.** robiť nebudeš môcť. **a)** Vtedy už nebudeš môcť robiť pokánie, zbavovať sa trestov za hriechy, naprávať život. **b)** A to je naozaj nevyhnutné. **c)** Teraz teda spytuj svedomie, vzbudzuj pravú a hlbokú ľútosť, úprimne sa vyznávaj z hriechov, rob si pevné predsavzatia a uskutočňuj ich, venuj sa konaniu zadosťučinujúcich skutkov. **2.** Budeš musieť **a)** či chceš, či nechceš opustiť svet, zrieknuť sa bohatstva, stratiť pocty, prísť o rozkoše, ostať osamotený. **b)** Ak to urobiš teraz, uchrániš sa od mnohých hriechov a nebezpečenstiev, získaš mnohé zásluhy a nadobudneš nekonečnú odmenu. **c)** Odvráť svoje srdce od svetských dobier a radostí, obráť peniaze na zbožné ciele, netúž po chválach a poctách, zdržuj sa nedovolených a nebezpečných rekreácií, uč sa posvätnéj samote. **3.** Urob teraz to, čo si žiadaš, aby bolo urobené v hodine smrti. **a)** Akým veľkým ti bude vtedy potešením, keď si dobre využil čas a milosti, keď si vykonal mnoho a veľkých dobrých skutkov, keď si dôsledne plnil povinnosti, trpezlivo znášal bolesti. **b)** Teraz toto všetko môžeš konať, ale do kedy – nevieš. **c)** Teda čo najrýchlejšie a najdôslednejšie sa dať do toho, čo treba robiť, meditovať, robiť si predsavzatia, ale ich aj uskutočňovať.

Štvrtok 5. týždňa v Cezročnom období

Ak chceš večerať s Kristom (vo svätom prijímaní a v nebi) prispôsob sa trom Kristovým spoločníkom; Lazárovi, Márii a Marte (porov. Jn 12,1 – 11). **1.** S Lazárom **a)** vstaň zo smrti ťažkého hriechu; **b)** odvaľ kameň t.j. prekážky ozajstného kňazského života; **c)** zanechaj hrob a spoločenstvo s mŕtvymi – nebezpečné príležitosti a rozhovory; **d)** zbav sa návykov – bojuj a zriekaj sa zlých mravov; **e)** odstráň šatku na utieranie potu – pohodlnosti, príliš luxusného života. **2.** S Máriou **a)** sed' pri Pánových nohách – venuj sa čítaniu a meditovaniu Božieho slova; **b)** rozprávaj sa s Ježišom a Máriou – rád a často sa modlí; **c)** obetuj voňavý olej – potešuj Krista kňazskými čnosťami, staraj sa o zverených; **d)** vlasmi utieraj nohy – všetko, čo do teraz slúžilo „ako nástroj hriechu, urob, aby bolo nástrojom čností“ (Gregor Veľký); **e)** stoj pod Ježišovým krížom – prenasledovania, námahy, trpezlivo znášaj bolesti s Kristom a pre Krista. **3.** S Martou slúž Kristovi v jeho bratoch: **a)** núdznym poskytni materiálny pokrm a iné potreby; **b)** duchovný pokrm, deťom spásonosnú náuku skrze katechézu, ľuďu skrze kázne, všetkým skrze rozhovory a tiež poskytovať Pánovo telo a rád vysluhovať sviatosti.

Piatok 5. týždňa v Cezročnom období

1. Kristus je náš Kráľ a Pán z týchto dôvodov.

a) Z dôvodu stvorenia, lebo nám daroval existenciu, život, dušu i telo so všetkými schopnosťami – teda sme jeho takí, akí sme; **b)** Z dôvodu udržiavania, ktoré je akoby nepretržité stvorenie a skrze ne nám dáva v každom okamihu podľa svojej vôle všetko, čo máme a čím sme – teda sme v stave, ktorý vždy podlieha vôli a jeho vláde; **c)** Z dôvodu vykúpenia, lebo nás vykúpil za nekonečnú cenu, preto má na nás právo, na naše schopnosti a na našu službu. **d)** Z dôvodu vyvolenia, preto sa mu slobodne podriaďujeme a za jeho vernosť vzdávame vďačnosť.

2. Jeho vláda je **a)** najvyššia a jediná, lebo sa rozprestiera nad akúkoľvek inú vládu. Žiadna iná vláda nemá nad nami moc, iba tá, ktorá pochádza od neho a on je nad ňou; **b)** absolútna, ničím neohraničená a vzťahuje sa na všetko; **c)** večná, lebo nikdy sa nebude môcť ukončiť; **d)** nepremožiteľná, lebo nikto sa jej nemôže zbaviť a od nej utiecť. 3. Preto sme povinní **a)** preukazovať mu najväčšiu úctu, zbožnosť, poklonu; **b)** pohotovú poslušnosť, chrániť sa všetkého, čo zakazuje a konať, čo prikazuje; **c)** najvernejšiu službu, t.j. presné plnenie povinností, šírenie oslavy Boha a bránenie útokov na jeho adresu.

Sobota 5. týždňa v Cezročnom období

Opravážlivé posudzovania **1.** sú hriechom.

a) Zakazuje ich Boží príkaz: „Nesúďte“ (Mt 7,1; porov. Rim 14,4; 1 Kor 4,5). **b)** Porušujú Božie právo. Len Bohu prislúcha možnosť a právo súdiť o komkoľvek; nám nie je dovolené, ani nemáme splnomocnenie, lebo Boh nám na to nedal ani moc, ani príkaz. Okrem toho nám chýba dostatočné poznanie faktov, pohnútok, zmýšľania.

c) Škodí bližnému jednak v mene spravodlivosti, pretože blížny má právo na dobré meno aj v našom hodnotení; jednak v mene lásky, lebo tým sa porušuje základný zákon: Čo nechceš, aby robili tebe, nerob to ty inému.

2. Sú následkom hriechov **a)** a vo všeobecnosti vznikajú následkom zlej duševnej dispozície (kto je dobrý, dobre zmýšľa o iných a dôveruje; kto je zlý, ten robí opačne – chrobák sa dobre cíti v blate, včela na kvete); **b)** zvlášť sú následkom pýchy, žiarlivosti, závidosti, odcudzenia duše, nenávisť atď. **3.** Posudzovania sú ďalej koreňmi ďalších hriechov. **a)** Škodí na cti, oberajú o česť, s čím je spojená potupa a pohoršenie. **b)** Často spôsobujú výsmech, nenávisť a nepriateľstvo. **c)** Nezriedka sú príčinou (aspoň vzdialenou) pokuty v časných veciach.

ŠIESTA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

1. Naše šťastie **a)** je veľké, lebo máme také Božie chrámy, v ktorých je prítomný deň a noc, Spasiteľ, Boh, priateľ, pomocník, potešiteľ, ktorý to isté robí, čo niekedy robil v Júdei. Ohlasuje Božiu pravdu, všetkých volá k sebe, lieči chorých, teší smutných, odpúšťa hriechy, rozmnožuje chleby, zdržiava sa pri veriacich (ako niekedy v dome Zacheja), obetuje sa za nás; **b)** ešte väčšie je pre to, lebo my sme Božie chrámy, nakoľko v nás prebýva Duch Svätý, ktorý posväcuje našu dušu ako vlastný príbytok, oživuje nás, vlieva nám Boží život, pripravuje a podnecuje nás ku konaniu nadprirodzených skutkov, upozorňuje nás na svoje slovo, prihovára sa k našej duši (Z 85,9: „budem počúvať, čo povie Pán Boh“), disponuje a privádza nás k odpusteniu hriechov, udeľuje nám hojné požehnanie a milosti. **2.** Preto **a)** radi sa zdržiavajme v Božích chrámoch, starajme sa o ich výzdobu, správajme sa v nich zbožne a úctivo; **b)** sami sa chráňme akéhokoľvek zneuctenia chrámu, pozorne počúvajme Božie napomenutia v našom srdci a ich uskutočňujme, skúmajme, aké máme hriechy a usilujme sa ich odstrániť pravou a dokonalou ľútosťou, modlime sa často a zbožne, prinášajme duchovné obete.

Pondelok 6. týždňa v Cezročnom období

1. Kňaz, ktorý sa úzkostlivo obáva o svoje zdravie a príliš sa o neho stará, **a)** má slabú vieru, nepatrnú nádej a unavenú lásku (nedostatočne živo verí dogmu o Božej prozreteľnosti, nemá dôveru v Božiu dobrotu, atď. Je príliš zachvátený seba láskou a zameraný na seba samého); **b)** sebe samému odoberá pokoj a spôsobuje si mnohé nepríjemnosti; **c)** zanedbáva umŕtvovanie seba, mnohé čnosti sotva alebo len pomaly nadobúda, a tak nepokračuje na ceste dokonalosti, alebo len veľmi pomaly; **d)** zažíva v ohnivej horlivosti a usilovnej pastoračii prekážky, pretože sa obáva neodôvodneným strachom o svoje zdravie, vynecháva mnohé funkcie, alebo sa ich neusiluje vykonávať správne a dokonale; **e)** nestará sa o zverených, ľahko pohoršuje. **2.** A preto sa usiluj o to, **a)** aby si sa príliš nestaral o zdravie, nevšímaj si telo, jeho pocity a ťažkosti. Nehovor o tom mnoho, nečítaj lekárske články v novinách, prostriedky, ktoré odporúčajú noviny a časopisy neskúšaj a neužívaj; **b)** používaj vhodné prostriedky na zachovanie zdravia a na ochranu pred chorobami, nevyhľadávaj posteľ a nežiadaj lekára pre akúkoľvek ťažobu; **c)** okrem nevyhnutnosti nezanedbávaj povinnosti a neboj sa nebezpečenstiev; **d)** dôveruj viac v Božiu ochranu a v jeho vôľu, úplne sa oddaj do jeho starostlivosti.

Utorok 6. týždňa v Cezročnom období

Aby si bol dobrým a úrodným stromom, máš

1. Pevne byť zakotvený do dobrej zeme, t.j. **a)** do Cirkvi (ktorá je záhradou Nebeského kráľa, ktorú polieva svojou krvou a ovlažuje Duch Svätý), čo najužšie a najsilnejšie sa s ňou spoj skrze úctu, lásku, poslušnosť; **b)** buď bez akéhokoľvek smrteľného hriechu, ktorý vykoreňuje, prekáža a odstraňuje spojenie so životodarnou zmenou; **c)** posväcujúcú milosť skrze ktorú dostáva životnú miazgu, čo najusilovnejšie si stráž skrze bdelosť a umŕtvovanie. Nepretržite si milosť rozmnožuj skrze modlitbu, zbožné prijímanie sviatostí a dobré skutky. **2.** Máš sa očistiť a ohradiť: **a)** ľahké hriechy vážne oľutovať, za ne uzmierovať, obávať sa ich a chrániť; **b)** prekonávať a vykoreňovať podľa svojich síl menej dobré zvyky; **c)** odporovať a usmrcovať zlé náklonnosti, vášne a zmyselnosť. **3.** Máš vsávať životnú miazgu **a)** skrze časté vzbudzovanie a zapalovanie túžby po dokonalosti; **b)** skrze lásku k samote a k sústredenosti ducha, **c)** skrze častú modlitbu, meditáciu, návštevu Najsvätejšej sviatostí a strelné modlitby; **d)** skrze iné zbožné úkony, predovšetkým skrze dobre pripravené a zbožné slúženie sv. omše.

Streda 6. týždňa v Cezročnom období

Pre nás najužitočnejšie sú ťažkosti a biedy, **1.** pretože sa nimi očisťujeme od hriechov, odvraciame od nich svoju tvár, polepšujeme sa a oslobodzujeme sa od nich; **a)** mnohých (ako márnokratného syna) len ťažkosti a biedy napomenuli a vyzvali k pokániu; **b)** časné zlá pripomenú prísnosť Božej spravodlivosti, zlo a veľkosť hriechu a spôsobujú strach pred hrozbou pekla; **c)** choroby a iné ťažkosti zvíťazia nad zatvrdnutosťou; **d)** mnohých blízko smrti napomenie k prijatiu svätých sviatostí; **e)** mnohí sa odtrhávajú od hriechov a príležitosti k hriechu, čo do teraz neboli ochotní urobiť; **f)** oslobodzujú sa od dočasných trestov. **2.** Pre nás sú ťažkosti a biedy užitočné, lebo skrze ne sa zdokonaľujeme v čnosti a dokonalosti: **a)** umŕtviuje sa vlastná vôľa a žiadostivosť; **b)** pozemské veci sa nám stali odporné, oči dvíhame do neba a učíme sa túžiť po nebi; **c)** viera, nádej, láska, trpezlivosť a iné čnosti sa pestujú, preukazujú a dokazujú; **d)** nasledujeme stopy trpiaceho Krista a sa mu pripodobňujeme **c)** odmena zodpovedá zásluhám, čnostiam, obetiam, ktoré sa najviac nadobúdajú, pestujú a obetujú v ťažkostiach.

Štvrtok 6. týždňa v Cezročnom období

Aby si zachoval neporušenú, pevnú a vždy živú vieru (najdrahší poklad) **1.** chráň sa **a)** čítania nevhodných kníh, časopisov, atď. ktoré sú nepriateľské viere a predkladajú falošnú náuku, razia „slobodu vedy“ (scientiae libertatem; dnes nie je právny index, ale vždy bol a bude index svedomia, čiže morálny index; pozn. prekladateľa), píšú proti autorite Cirkvi, proti autorite Svätého Otca a biskupov; takýmto spôsobom sa už mnohí pokazili, ich duša presiakla vôňou nevery a bezbožnosti, stratili jednoduchosť a radosť z viery. **b)** chráň sa ďalej ľudí, ktorí útočia na Cirkev, ich náuky, ich ustanovizní, ich vodcov, ktorí pohrdavo a nekriticky posudzujú vieru a Cirkev – veď aj ich život spôsobuje podobné účinky. **c)** chráň sa takých vecí, ktoré sa protivia viere, ponajprv pýchy, hýrivosti, obžerstva a opilstva. Lebo takýto život, ako hmla, ktorá vystupuje z močiara, zahmlieva svetlo viery, zaslepuje duchovné oči, otupuje myseľ, odcudzuje ochotu uveriť. **2.** usiluj sa **a)** čo najpevnejšie priľnúť k Cirkvi, k jej náuke a rozhodnutiam. Preukazuj v tejto oblasti vždy čo najúprimnejšiu poslušnosť mysle a vôle; **b)** oživuj svoju vieru zo dňa na deň skrze posvätné čítanie, meditáciu a štúdium posvätnej vedy; často si ju výslovne vzbudzuj, ponajprv pred celebrowaním, vysluhovaním sviatostí a inými posvätnými úkonmi, v pochybnostiach alebo pokušeniach proti viere.

Piatok 6. týždňa v Cezročnom období

Pán Ježiš sa prirovnáva k sliepke (pre plodnosť, ktorú zaznamenáva sliepka, keď skoro každý deň znesie vajce a Kristus skrze Cirkev plodí nespočetný zástup synov a dcér), pretože miluje najnežnejšou láskou svojich synov

- 1.** vyzýva a **a)** priťahuje k láske k nemu a nasledovaniu skrze vonkajšie ustanovenia jeho prozreteľnosti, ako skrze choroby, ublíženia na cti, straty časných dobier, čo následne spôsobuje odvrátenie sa od lásky k svetu a nastupuje odpor k nemu; **b)** ďalej to robí skrze vnútorné osvietenia, povzbudená a napomenutia.
- 2.** živí **a)** svojou nebeskou náukou; **b)** mnohými milosťami; **c)** najvznešnejšou obetnou hostinou svojho tela a krvi.
- 3.** podporuje a zohrieva **a)** tým, že vnuká lásku k Bohu a k blížnemu a podnecuje k vykonávaniu skutkov lásky; **b)** udeľuje vreľú oddanosť; **c)** zapaľuje horlivosť za Božiu slávu a spásu duší.
- 4.** bráni a chráni **a)** pred mnohými úkladmi zlého ducha, osídlami sveta, nebezpečenstvami a pokušeniami; **b)** poskytuje svetlo a štedrú pomoc prekonávaniu prekážok, v pokušení a nebezpečenstiev; **c)** daruje uspokojenie a pokoj duše, najradostnejší pocit bezpečnosti pod jeho vedením.
- 5.** oddáva sa a obetuje, **a)** neľutuje žiadne nepohodlie a práce; **b)** rozdáva všetko svoje; **c)** každý deň obetuje seba samého.

Sobota 6. týždňa v Cezročnom období

Závisť u kňaza je **1.** hlúpa: **a)** úplne nič neosoží, neposkytuje žiadnu radosť ani úžitok; **b)** trýzni, lebo vyháňa pokoj a radosť svedomia, spôsobuje smútok a mnohé iné neprijemnosti. **2.** nevhodnosť a odsúdenie: **a)** veľmi nás odvracia od Krista, ktorého sme zástupcami, nedávame dobrý príklad vhodný nášmu stavu a hodnosti, úradu a povinnosti; **b)** ničí v nás podobnosť s Bohom, odplácame sa za jeho dobrodenia, škaredou nevďačnosťou; **c)** robí nás obrazom diavla, jeho nasledovateľmi a synmi. **3.** hriešna: **a)** vzniká z hriechu, čiže zo seba lásky, pýchy, márnomyseľnosti, lakomstva a iných podobných návykov a nerestí; **b)** je to hlavný hriech, ktorý vo Svätom písme je toľkokrát odsúdený, lebo priamo sa prieči najväčšiemu prikázaniu; **c)** privádza k ďalším hriechom, do nenávisťi, utrhávaní na cti, hanobení, nepriateľstva, poškodenia blížneho, súdne spory, atď. **4.** škodlivá: **a)** môže veľmi poškodiť zdraviu; **b)** závidenému poškodzuje česť a dobré meno; **c)** dušu zaslepuje, znetvoruje a poškvŕňuje; **d)** odstraňuje svornosť; **e)** mnohých pohoršuje a dobrých zarmucuje; **f)** škodí pastoračnej činnosti a ju robí neplodnou.

SIEDMA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

1. Boh je vševediaci, pretože v sebe a skrze seba jediným úkonom večne a najdokonalejšie pozná **a)** seba samého v celej nesmiernosti a plnosti svojej podstaty a dokonalosti; **b)** všetko, čo je len možné; **c)** všetko, čo niekedy bolo, je a bude; **d)** predovšetkým všetky slobodné skutky slobodných stvorení (aj čisto vnútorné, myšlienky, túžby, atď.) minulé, prítomné, budúce, ukryté a najvzdialenejšie akejkolvek vede; „...Pánove oči svietia omnoho jasnejšie ako samo slnko, sledujú všetky cesty ľudí, aj hlbokú priepasť mora (preniknú) a vnikajú do ľudských srdiec, až do ich najskrytejších častí“ (Sir 28,18).

2. Boh preskúma aj tvoje najvnútornejšie myšlienky a skutky, ktoré ľudia zvyknú úplne ukrývať a zatajovať: **a)** viacej sa staraj o Boží posudok, než sa zaujímaj o ľudský posudok; **b)** buď ponížený a bez obáv, aj keď ťa chvália predstavení, spolubratia, farníci a ľudia mimo tvojho pôsobiska a tvojej činnosti; **c)** nikdy o nikom z ľudí zle nezmýšľaj, netúž po zle, nekonaj zlo, aj keď si si istý už pred tým, než na to prídu predstavení; **d)** buď spokojný a teš sa, aj keď ťa mnohí zaznávajú, opovážlivo ťa posudzujú a nespravodlivo obviňujú; **e)** všetku svoju činnosť, prácu, funkcie vykonávaj akoby pred Božími očami; **f)** usiluj sa vždy mať ten najčistejší úmysel.

Pondelok 7. týždňa v Cezročnom období

Uvažuj o tom, **1.** v čom spočíva duch viery. Aby najsilnejšia viera prenikla a riadila náš rozum, vôľu a činnosť, aby **a)** sme zmýšľali vo svetle viery a na základe jej zásad; **b)** posudzovali, milovali, túžili, obávali sa, odmietali; **c)** konali alebo vyhýbali sa. **2.** Nakoľko je užitočný a nevyhnutný, **a)** už v jednoduchých veriacich, keďže „sú Boží synovia, konajú v Duchu Svätom“ (t.j. v duchu viery) a keďže svetlo viery neprijali preto, aby sme ho položili na neviditeľné miesto, ale preto, aby sme v ňom kráčali; **b)** o čo viac kňazovi, ktorý je oddelený od sveta, postavený úplne do nadprirodzeného poriadku, zastupuje osobu Krista; **c)** bez tohto ducha je bez zbožnosti a horlivosti v modlitbe, bez vnútorného pokoja, bez čnostných skutkov a zásluh; **d)** je bez nadprirodzenej múdrosti, preto mnohé veci bude robiť bez úžitku pre oslavu Boha a spásu duší. **3.** Ktorými prostriedkami ho získame: **a)** pros o toho „dobrého ducha“, modli sa „posilni moju vieru“; **b)** lepšie spoznávaj vieru skrze štúdium Svätého písma a posvätnej vedy; **c)** každý deň dobre medituj; **d)** častejšie vzbudzuj vieru, predovšetkým pred vykonávaním posvätných úkonov a pastoračných záležitostí; **e)** často uvažuj, že čo by Kristus urobil v tomto prípade, alebo v týchto okolnostiach, čo by ti poradil, čo by žiadal od teba.

Utorok 7. týždňa v Cezročnom období

Znakom a podnecovateľom lásky k Bohu sú modlitby, ktoré sa nazývajú **strelné modlitby**. **1.** Uvažuj nad ich ľahkosťou: **a)** môžeme ich uskutočňovať na ktoromkoľvek mieste, v každom čase a pri každej činnosti; **b)** nikto a nič nám nemôže zabrániť a znemožniť; **c)** nezaťažujú ani telesné ani duševné sily; **d)** nevyžadujú veľké vedomosti, veľkú dokonalosť pri ich vykonávaní, vysokú kontempláciu, dlhú prípravu, používanie rôznych prostriedkov, atď. **2.** Uvažuj nad ich sladkosťou a príjemnosťou: **a)** v nich pozdravujeme Boha a Boh zase nás; **b)** podivuhodne vzbudzujú, živia a zveľaďujú v nás lásku k Bohu a Božiu lásku k nám; **c)** podnecujú, zveľaďujú, živia, zapaľujú ducha zbožnosti. **3.** Uvažuj nad ich užitočnosťou: **a)** bránia pred mnohými pokušeniami alebo ich odháňajú a pomáhajú ich odstrániť; **b)** spôsobujú, že si častejšie pripomenieme a vo vhodnom čase dobré predsavzatia; **c)** povzbudzujú k správne konaniu svojich skutkov; **d)** podnecujú k vzbudeniu a vykonaniu správneho úmyslu; **e)** rozmnožujú a zveľaďujú zásluhy a odmenu; **f)** pomáhajú kráčať v Božej prítomnosti a spájať nás s ním.

Streda 7. týždňa v Cezročnom období

1. Uč sa od Judáša – zradcu: **a)** ktorá vášeň je u neho najväčšia (zároveň skúmaj, ktorá je najväčšia u teba); **b)** ako sa skrýva alebo ako sa chce ospravedlniť; **c)** kam až dovedie, ak sa ju dokonale nepozná a účinne sa nebojuje proti nej. **2.** Ako je nevyhnutné ju dobre spoznať, usilovne pozorovať a rázne bojovať proti nej. **a)** Je úhlavným nepriateľom, ktorého treba premáhať a víťaziť nad ním, lebo od toho závisí šťastný alebo nešťastný výsledok boja (porov. 1 Sam 22,31); **b)** je všeobecným nepriateľom, lebo pred ním nikto nie je istý a slobodný; **c)** je skrytým nepriateľom, ľstivým, klamným, dotieravým, ospravedlňujúcim sa, ktorý sa oblieka do rúcha čnosti; **d)** vo svojej činnosti je vytrvalým nepriateľom, ktorý stokrát premožený sa vracia stokrát a nikdy sa úplne nedá premôcť; **e)** je záškodný nepriateľ, lebo zapríčiňuje množstvo hriechov. **3.** Ako môžeš a máš premáhať túto vášeň: **a)** meditáciami, čítaním a častou sv. spoveďou; **b)** každý deň pri rannej modlitbe si vzbud' v poníženosti proti nej pevné predsavzatie; **c)** v každom pokušení si obnov tieto predsavzatia a vzývaj Boha o pomoc; **d)** po pokušení, ak si sa dal nim premôcť, ľutuj a ak si nad ním zvíťazil, ďakuj a pros o pomoc do budúcnosti; **e)** večer si urob zvláštne spytovanie svedomia, vzbud' si ľútosť, obnov predsavzatia a (podľa okolností) ulož si pokánie.

Štvrtok 7. týždňa v Cezročnom období

Kristus ustanovil eucharistiu preto, lebo nás miloval.

1. Čo sa týka času: **a)** na konci svojho života; **b)** pre koniec nášho života; **c)** pre koniec tohto sveta. **2.** Čo sa týka miesta, tak nakoľko chcel upomínať na svoju lásku k nám a chcel byť náš, nielen na jednom mieste, nielen v Judei, ale sa sprítomňuje na nespočetných miestach sveta, ale obetuje sa a nám dáva. **3.** Čo sa týka lásky, tak väčšia už byť nemôže.

Uvažuj: **a)** Kto miloval? Kráľ najvyššej vznešenosti, nekonečnej dokonalosti, Stvoriteľ sveta, zvrchovaný Pán všetkého, na nič a na nikoho odkázaný. **b)** Koho miloval? Najbiednejšie stvorenie. Nielen spravodlivých a svojich horlivých milovníkov, ale aj vlažných, hriešnikov a svätokrádežníkov. **c)** Aká dobrota? Nie z dôvodu svojho pohodlia a úžitku, nie preto, žeby ho z ľudí niekto prosil, predvídal neveru, nevďačnosť, hriechy, svätokrádeže. **4.** Čo sa týka daru: **a)** nekonečne prevyšuje všetky dary, ktoré dávajú a môžu dať ľudia; **b)** je to dar ako sám Boh, lebo aj keď je všemohúci, najmúdrejší, najdobrotivejší, viac by nemohol ani vynájsť ani dať. **c)** tento dar obsahuje celú osobu Bohočloveka, jeho dielo a zásluhy.

Piatok 7. týždňa v Cezročnom období

1. Obrátenie kňaza, ktorý žil dlho v hriechoch, je ťažké a zriedkavé. **a)** Tie veci, ktoré vo všeobecnosti pomáhajú obráteniu alebo ho uľahčujú, viac-menej v ňom strácajú účinnosť. Pravdy, ktoré by mali vyvolávať v človekovi hrôzu, t.j. pravdy o hriechu, smrti, súde, pekle, už ho neznepokojujú, lebo mu nemá kto o nich kázať; zanedbával a zanedbáva meditáciu a duchovné cvičenia, aj keď o nich káže, ale pre neho akoby stratili na vážnosti. – Prostriedky milosti, čiže pokánie, sv. omša, prijímanie mu nepomáhali, lebo to prijímal len mechanicky a skrze svätokrádeže, sa mu to obrátilo na skazu. – Kto je nehodnejší Božieho milosrdenstva, ak sa mu kladú prekážky? **b)** To, čo bráni obráteniu a čo ho sťažuje, sa v ňom najviac udomácnilo, totiž svätokrádeže, pokušenia, zaslepenosť, zatvrdilosť, predstieraná cudnosť. **2.** Preto: **a)** čo najusilovnejšie sa chráň smrteľných hriechov, ich nebezpečenstva a príležitosti; nepodceňuj a nepohrdaj ľahkými hriechmi, lebo pomaly a isto privádzajú do smrteľných hriechov; boj sa a utekaj pred vlačnosťou, lebo má ten istý účinok; **b)** ak si ťažko zhrešil, čo najrýchlejšie pristúp ku sviatosti pokánia; **c)** horšie ako uhryznutie psom a hadom (cane et angue peius horre) sa chráň nehodnej spovede a celebrowania.

Sobota 7. týždňa v Cezročnom období

Za ustanovenie obety Nového zákona si povinný:

1. Konať čo najväčšiu vďaku. **a)** keďže ďakovať zvykneme za každý dar, za ochotu, za úslužnosť, za vykonané práce pre naše dobro, ba aj za tie najmenšie dary: o koľko viac máme ďakovať za najväčší dar, v ktorom sa nám akoby pred oči predkladá neuveriteľné dielo a utrpenie, ktoré pre mňa vykonala osoba nekonečnej hodnosti a s tak veľkou láskou za mňa najnehodnejšieho. **b)** táto vďačnosť sa páči Bohu, potešuje Ježišovo srdce, privoláva Jeho lásku a nové dobrodenia, robí ťa hodnejším slúženia sv. omše. **c)** naproti tomu Ježiša zarmucuje nevďačnosť, ktorá zastavuje jeho dobrodenia, otvára cestu k nehodnému slúženiu sv. omše a ľahko pohoršuje ľudí. **2.** Usiluj sa túto vďačnosť preukazovať a dokazovať: **a)** usilovne sa staraj o správnu matériu pre túto obetu, o posvätné miesta a nádoby, rúcha, atď. **b)** horlivou a pravidelnou úctou Najsvätejšej sviatosti (častou meditáciou, vnútornou a vonkajšou úctou, každodennou návštevou); **c)** dobre pripraveným, pozorným, úctivým a zbožným slúžením sv. omše a ďakovaním po sv. omši; **d)** starať sa o to, aby sa veriaci zúčastňovali na sv. omši často a zbožne, často pristupovali s potrebnou prípravou k sv. prijímaniu, radi a zbožne navštevovali Najsvätejšiu sviatosť, a ak niekde existuje, zapísali sa jej bratstvu, alebo ho aj založili.

ÔSMA NEDELA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Uvažuj o smrteľnom hriechu vo vzťahu k utrpeniu a ukrižovaniu Pána Ježiša a sleduj hriešnikovu: **1.** najväčšiu zlobu **a)** pretože vo všeobecnosti zapríčinil Kristovo umučenie. Lebo hriech, ako nekonečná urážka Boha, vyžaduje rovnako nekonečné zadosťučinenie, ktoré nemohol poskytnúť iný, iba osoba nekonečnej hodnoty, t.j. Bohočlovek. A On to urobil poslušnosťou a smrťou. **b)** osobitne spôsobil každý druh hriechu Kristovi utrpenie, napr. bičovanie za hriechy tela, trním korunovanie za pýchu, nesenie kríža a ďalšie za hnev a nepriateľstvo. **2.** diabolskú nevďačnosť: **a)** za toľké dobrodenia, za takú veľkú lásku, za toľké bolesti, odoprel hriešnik byť vďačným. **b)** Škaredo porušil zmluvu a sľuby. **c)** utrpenie a smrť Kristovu urobil pre seba neplatnú, teda **d)** odvdáčil sa urážkou. **e)** Znova križujú Božieho Syna v sebe a vystavujú ho na posmech (Hebr 6,6). **3.** Prísny trest: **a)** ak Boh prijal cudzie hriechy na spôsob svojich – v milovanom a nevinnom svojom Synovi – trestá takými bolesťami, ako bude trestať hriechy, ktoré sú spojené s pošliapaním Kristovej krvi u biedneho a ošklivého služobníka? **b)** Ukrižovaný Kristus udelí trest, ale už nie ako Vykupiteľ, ale ako pohanený, pohrdaný odplatiteľ – Sudca.

Pondelok 8. týždňa v Cezročnom období

Prikázanie lásky k blížnemu, ktoré nám dal Kristus, je „nové“ **1.** z dôvodu pôvodcu: **a)** je nám dané zákonodarcom Nového Zákona; **b)** dáva nám nové prostriedky k jeho plneniu, lebo láska nepochádza od prirodzenosti, ale nám ju vlieva Duch Svätý. **2.** z dôvodu pohnútok: **a)** prikazuje sa nám milovať blížneho tak, ako Božích synov, Kristove údy, svojich bratov; **b)** Kristus pripomenul, že to, čo sme urobili blížnym, treba to pokladať za také, ako keby sme to robili sebe samým; **c)** sľubuje za to veľkú odmenu, ale aj v opačnom prípade sa vyhráža trestom. **3.** z dôvodu nového a neslýchaného príkladu, ktorý dal Kristus: **a)** miloval nás nielen „ako seba samého“, ale v istom zmysle viacej, pretože **b)** nebolo to z dôvodu svojho pohodlia, **c)** neuspokojil sa len s nevyhnutným, ale urobil to všetko v tej najvyššej miere a pretrpel toľko, že to prevyšuje naše predstavy, **d)** nielen dal niečo zo svojho, ale seba samého. **4.** z dôvodu rozsahu, pretože: **a)** nielen sme povinní milovať priateľov, známych, ale aj **b)** cudzích, inovercov, prenasledovateľov a nepriateľov. **5.** z dôvodu účinkov, pretože **a)** keď zachováваме toto prikázanie, tak nás to robí novými ľuďmi, ktorí sa podobajú Bohu, Kristovým učeníkom; **b)** toto prikázanie podnietilo množstvo kresťanov k hrdinským skutkom; **c)** dalo vznik takých ustanovizní, čo pred Kristom nebolo ani počuť (rehoľné spoločenstvá starostlivosti o chorých, vykupovaniu väzňov, nemocnice, atď.).

Utorok 8. týždňa v Cezročnom období

1. Ježiš je **a)** „cesta“ skrze príklad – pozoruj, uvažuj, nasleduj; **b)** „pravda“ v náuke, prisľuboch, v hrozbách – ver, dúfaj, boj sa; **c)** „život“ skrze milosť a slávu – túž po nej, vyprosuj si ju a rozmnožuj. **2.** Aj ty buď vzorom pre veriacich, ktorí sú ti zverení; **a)** cestou, čiže vzorom pre stádo. To bude vtedy, ak sa budeš chrániť hriechov čo najusilovnejšie, predovšetkým tých, ktoré sa prejavujú vo farnosti a máš na ne upozorňovať v kázňach a katechézach, ktoré môžu dávať pohoršenie; ďalej máš byť vzorom v cvičení sa v čnostiach príkladným životom, aby sa tvoje slovo stávalo účinným, a to príkladným životom predovšetkým zbožnosťou, triezvosťou, čistotou, skromnosťou, štedrosťou; **b)** pravdou, keď budeš Božie slovo ohlasovať vytrvale, usilovne, čerpať ho z pravých prameňov, dobre sa pripravovať, predkladať ho jednoducho a horlivo, tak v kázňach a katechézach, a ak je k tomu príležitosť, v osobných rozhovoroch a napomenutiach. **c)** životom, ak sa staráš o praktizovanie modlitby, pestuješ úkony zbožnosti, povzbudzuješ k častému prijímaniu sviatostí; ak vysluhuješ sviatosti rád, hodne, správne a povzbudivo, deťom, nielen chorým a hriešnikom, vynakladáš zvláštnu starostlivosť.

POPOLCOVÁ STREDA

Požehnanie a značenie popolom ti pripomína: **1.** tvoj pôvod. „Prach si.“ **a)** Boh ti stvoril dušu bezprostredne, je teda duchovnou podstatou. Odzrkadľuje Božie dokonalosti, je nesmrteľná – tvoje telo je vzaté zo zeme, spoločné so živočíchmi, smrteľné a má menšiu hodnotu. **b)** Prečo sa tak úzkostlivo staráš o telo, jeho zdravie, pohodlie, výhody, radosti a o dušu, jej spásu, ktorá zabezpečí spásu celého človeka, aj tela a nedbáš o jej zdokonaľovanie, obohacovanie, choroby, atď.? **2.** Tvoju smrť. „Na prach sa obrátiš.“ **a)** Čo je zo zeme, vráti sa do zeme a ostane v zemi, ako pozemské dobrá, pohodlie, rozkoše, sláva a samé telo; duch sa uberá za tým, kto ho dal, zodpovedať sa za všetko, čo urobil, kým bol v tele. **b)** Prečo si tak až nadmieru vážiš to, čo bude treba opustiť? Prečo sa nepripravuješ na súd, ktorý môže nastať kedykoľvek a rozhodne o tvojej večnosti? **3.** Povinnosť robiť pokánie. **a)** Ktokoľvek zomrie v hriechoch a ocitne sa pred Božím súdom, alebo podstúpi pekelné tresty, alebo očistcové tresty. **b)** Prečo si spáchal toľké a také hriechy, ktorých sa nemožno ináč zbaviť, iba úprimným pokáním, ktoré, kým je ešte čas, odopieraš?

Štvrtok po Popolcovej strede

Príčiny potenia sa krvou: **1.** Mimoriadne veľký smútok a strach (prijatý dobrovoľne). **a)** Myšlienka na smrť cez noc, ktorú predchádzala prosba o odňatie tohto kalicha, spôsobovala veľký strach. **b)** Kristus videl v záhrade akoby pred očami čo najjasnejšie všetky a jednotlivé utrpenia a najpotupnejšiu smrť, ktorú mal podstúpiť o krátky čas. **2.** Uvedomoval si hriechy ľudstva, za ktoré bolo treba odčiniť. Uvažuj: **a)** nad ohavnosťou a mrskosťou hriechov, ktoré boli spáchané od stvorenia človeka po Kristove časy, ďalej ktoré boli spáchané odvtedy až po dnešok a ktoré budú ešte spáchané do konca sveta. **b)** Akou hrôzou, nenávisťou a odporom voči hriechom bolo naplnené najsvätejšie Ježišovo srdce. **3.** Predvídanie nevďačnosti a reálnej možnosti zatratenia mnohých tisícov ľudí. **a)** Kristus zahrňal všetkých ľudí nekonečnou láskou a trpel za všetkých. **b)** už vtedy predvídal, že mnohí pohrdnú jeho láskou a utrpením a budú odpovedať nevďačnosťou. **c)** tisíce údov svojho tela, tisíce milovaných synov, oddaných nekonečnému nešťastiu. **4.** Nakoniec chcel nám poskytnúť radosť a príklad. **a)** Lebo keď on sám, najsvätejší a najmilší Boží Syn, trpel toľkými vnútornými bolesťami a súženiami, atď. **b)** my sa nemôžeme diviť a znepokojovať, keď skusujeme protikladný opak, odpor dobra proti zlu, pokušenie k zúfalstvu.

Piatok po Popolcovej strede

Uvažuj: **1.** o Judášovom bozku **a)** ktorý je najpotupnejšou nevďačnosťou. Povoláný za apoštola, poctený spoločenstvom s Ježišom, svedok Jeho náuky a zázrakov, napomínaný toľkými povzbudeniami a milosťami – to všetko zavrhol a odpovedal poľutovaniahodnou nevďačnosťou a zradou. **b)** nehanebným pokrytectvom. Simuloval úctu, lásku, priateľstvo, keď zrádzal Ježiša. Dobre vedel, že Pán Ježiš pozná jeho srdce. **c)** bezcharakternou bezbožnosťou útočí na samého Božieho Syna, predáva ho za tak podradnú cenu, vydáva ho nepriateľom na ukrižovanie. **d)** najtvrdším trestom. Výčitky svedomia. Rūca sa do zúfalstva a smrti, tak časnej ako aj večnej. **2.** Ako dôsledne nasleduje kňaz Judáša, jeho zločinnosť, ak svätokrádežne celebruje: **a)** Poctený najväčšou hodnosťou, kňazstvom, povoláný do zvláštneho spoločenstva s Ježišom, dobre pozná Ježišovu náuku a zázraky, osvietený a napomínaný mnohými milosťami – všetko zavrhuje a odpláca dobrá najväčšou urážkou. **b)** navonok predkladá znaky hlbokkej poklony a lásky k sviatostnému Spasiteľovi „navonok ho bozká“ – neuvedomuje si v srdci, že klame a pohŕda vševediaceho skúmateľa srdc; **c)** bojuje proti osobe samého Božieho Syna, ako keby ho chytil a vrhol do najšpinavšieho jazera zlých duchov, totiž núti tam vojsť svätokrádežné srdce. **d)** čaká ho podobný trest: výčitky svedomia, zaslepenosť a zatvrdilosť, zúfalstvo, časné zlá, náhla a predčasná smrť, peklo.

Sobota po Popolcovej strede

Uvažujme o **1.** rozutekaní sa apoštolov, **a)** príčina: nedbali na Kristove napomenutia, príliš si dôverovali, nebdeli, nemodlili sa, vyžívali sa v sebaláske; **b)** potupa: zanechali učiteľa, dobrodincu Pána, ktorý bol postavený do tak veľkých neprijemnosti, smútku, zbavený akejkolvek útechy – po toľkých napomenutiach, predsavzatiach, prísluboch; **c)** Kristova blahosklonnosť voči nevďačným učeníkom: neobviňoval ich, nevytýkal ani netrestal, ale ich obhajoval. **2.** Aj ty si viackrát opustil Ježiša (skrže ktorýkoľvek ťažký hriech, zvlášť keď si nedbal na povinnosti a zanedbával si odporovať Kristovým nepriateľom a uchvatiteľom duší); **a)** opustil si Ježiša z mnohých ďalších príčin, ako zanedbávanie napomenutí svedomia, ustanovení Cirkvi, podceňoval si predpisy nadriadených, nechcel si bdiť a umŕtvovať sa, upustil si v úkonoch zbožnosti, hovel si vlastnej žiadostivosti; **b)** veľkou potupou: nie zo strachu pred smrťou ako apoštol, ale pre bezcenné pohodlie, mizernú zlosť, atď., si pohrdol dobrodincom a svojim Pánom, ktorému si sľuboval toľkokrát vieru, ktorý vo svojom tele, čiže v Cirkvi, je tak často sužovaný a očakáva útechu od kňazov; **c)** aj teba Kristus, nekonečne trpezlivý, netrestá, ale udržiava, obraňuje a neprestáva ťa obdarúvať mnohými dobrodeniami, chráň sa, aby si nezneužil jeho trpezlivosť, nasleduj príklad apoštolov a vráť sa k Ježišovi, rob pokánie a dvojnásobným úsilím zadostučíň za tvoj útek.

PRVÁ PÔSTNA NEDEĽA

1. Úder po tvári (Jn 18,22) bol pre Krista veľké bezprávie **a)** bolestivý lebo bol učinенý na najcitlivejšej časti tváre – urobil ho zúrivy a hnevlyvý človек, veľmi upadnutý, ktorý sa príliš spoliehal na svoju moc; **b)** potupný sám v sebe, pretože aj najjednoduchší človек, žobrák, by pokladal takéto udretie za neznesiteľné potupenie – bolo učinенé osobe nekonečnej hodnosti – sluhom zlej zvesti – pred mnohými a významnými ľuďmi; **c)** nespravodlivý (urobil to človек, ktorý nemal na to žiadne právo – najnevinnejšiemu Kristovi – pod dohľadom sudcov, ktorí nielen že tomu nebránili, ale ešte aj s tým súhlasili).

2. Kristus zniesol tento úder po tvári **a)** trpezlivo (nehneval sa – nepomstil sa); **b)** radostne (na slávu Otca – pre naše vykúpenie – pre nás ako príklad); **c)** upozornil vinníka, nie preto, aby vyžadoval náhradu, ale preto, aby ho napravil.

3. Porovnaj teda: **a)** neprávosti, ktorých sa dostáva tebe, s nepravosťami, ktoré dostáva Kristus a zistíš, že ty ich dostávaš oveľa menej, sotva spôsobujú bolesť, oveľa menej odoberajú na cti a mnohokrát si to zaslúžiš; **b)** porovnaj ďalej svoju trpezlivosť s Kristovou trpezlivosťou, s akou znášal toto pohanenie. Koľkokrát sa nahneváš, cítiš sa ponížený, túžiš po odplate, nechceš zabudnúť a dopustiť, voči vinníkom zachovávaš nepriateľského ducha! **c)** zahanbi sa, ľutuj, pros o odpustenie, sľub polepšenie.

Pondelok po Prvej pôstnej nedeli

Ježiš pred Kaifášom. Uvažuj o: **1.** zvodcoch, **2.** svedkoch, **3.** obžalovanom. **1.a)** Sú zlí kňazi, zanedbávajú Božiu slávu a spasu duší, hľadajú vlastný zisk, slávu, pohodlie, sú oddaní pýche, lakomstvu a iným nerestiam, pokrytectvu. **b)** aj teraz zlí kňazi odsudzujú Kristovu náuku, teda samého Krista, keď žijú tak, ako keby Jeho náuka bola falošná a ako keby Kristus bol nepriateľ, nie Stvoriteľ, dobrodinec a náš Vykupiteľ. **2. a)** Dobre poznali nevinnosť a svätosť Pána Ježiša, počúvali Jeho náuku, videli Jeho dobrodenia, ale tak ich pohltili vášne a pokazili peniaze, že falošne rozprávajú o Pánu Ježišovi. **b)** Tak aj ty, ktorý dobre poznáš Ježišovu náuku, Jeho vôľu, svätosť, ktorý ťa toľkokrát poctil, povolal k nasledovaniu a blaženosti, obdarený toľkými dobrodeniami, vydávaš proti nemu falošné svedectvo, keď ťa podmanili náruživosti, ničíš hlas a túžby svedomia, ospravedlňuješ zlé slová a skutky. **3. a)** Protivníci ho nemohli usvedčiť ani z najmenšieho hriechu, aj keď všetko dopodrobna prehľadali a neváhali použiť nedovolené prostriedky. **b)** Aj teba si všímajú nepriatelia Krista a Cirkvi, aby ťa mohli usvedčiť – ži tak, aby ti nemohli nič vytýkať a dokázať nejaký zločin, alebo niečo takého, čo zneuctuje kňaza a služobníka Cirkvi.

Utorok po Prvej pôstnej nedeli

Ježiš mlčal. Uvažuj: **1.** Prečo mlčal? **2.** Ako dlho mlčal? **1. a)** Aby zadostučinil za naše hriechy, ktoré sú prázdne, nečisté, pohoršujúce, podlizovačné, utrhuvačné na cti alebo potupujúce, ktoré ničia lásku. Spytuj si svedomie, či si sa neprehrešoval aj ty takýmito rečami, alebo sa ešte aj teraz prehrešuješ. Uvedom si, že koľkokrát si sa takto prehrešoval, toľkokrát si prišiel o dary a milosti, ktoré boli pripravené. Zaslúžil si si trest, iným si poškodil alebo ich pohoršil, ľutuj a zaumieň sa polepšiť, použi vhodné prostriedky, predovšetkým väčšiu lásku k mlčanlivosti a k cvičeniu sa v mlčanlivosti. **b)** Aby nám poskytol príklad poníženosti, skromnosti a trpezlivosti. – Obdivuj tento príklad, zväž aké je príjemné, Bohu milé a nevyhnutné Jeho nasledovanie; preskúmaj a daj si predsavzatie, čo ti treba robiť. **2. a)** Pokiaľ na Neho žalovali a ničili Jeho česť - nie vtedy, keď sa ukázala Jeho sláva a úrad učiteľa, aby mohol odpovedať a protirečiť. **b)** Aj ty mlč, keď bude niekto robiť z teba posmech, keď ťa bude haníť a urážať. Nerob to ani najmenej z ohľadu na ľudí. Ale keď si to vyžaduje Božia sláva alebo tvoj úrad, aby si odpovedal, rozprávaj nahlas. Taktiež vtedy, keby tvoje mlčanie bolo prejavom súhlasu a dávalo pohoršenie.

Streda po Prvej pôstnej nedeli

1. Ježiš často mlčí. 2. Kedy Ježiš nebude mlčať.

1. a) Nehovorí slovom, keď ho nechceme počúvať (nečítame, nepočúvame, nemeditujeme); **b)** Nehovorí skrze vnuknutia, ale Jeho napomenutia (skrze predstavených, spolubratov, svedomie a iné sprostredkovania) nechceme brať vážne, pohrdame nimi, nechceme nasledovať, predovšetkým ak zanedbávame modlitbu, ak nedbalo a zle plníme Jeho vôľu; **c)** Nehovorí skrze výčitky svedomia, ktoré nás nabádajú k obráteniu, ak ich zanedbávame, povrchné a sofisticky prekrúcame a interpretujeme, upadáme do nových hriechov, predovšetkým do opakovaných svätokrádežných spovedí a slúženia sv. omši, čím upadáme do zaslepenosti a zatvrdlosti; **d)** Nehovorí skrze tresty, lebo buď dlhodobo zanedbávame hriechy, buď načas znáša naše zanedbávania, alebo skrytým a hrozným súdom nás odmeňuje časnými dobrami za dobré skutky, ktoré sme vykonali a tresty ponecháva pre budúci vek. **2. a)** Snáď ešte vtedy, keď sme medzi živými a dovolí, aby sme upadli do pýchy a nekajúcnosti a skrze toto do väčších zločinov, aby na základe ustanovenia svojej prozreteľnosti ukázal naše hriechy na odstrašenie pre iných ako za príklad; **b)** Nebude mlčať v našej smrti, keď nám najjasnejšie ukáže a vytkne stav duše, zanedbané milosti, spáchané hriechy, zanedbané alebo zle vykonané dobrá, zavrhnuté duše vlastnou vinou, atď.; **c)** Nebude mlčať pri všeobecnom súde, keď verejne pod dohľadom celého sveta nás z toho všetkého usvedčí a (čo nech sa nestane) zatratí.

Štvrtok po Prvej pôstnej nedeli

1. Čo Kristus trpel v noci pred svojou smrťou. **2.** Ako a kto mu to spôsobuje dnes. **1. a)** rozhorčení, poľutovania hodní, bezbožní židia si s ním počínali ako s falošným prorokom. Tvár Božieho Syna, na ktorú túžia hľadiť anjeli, zahalili a bili ho po nej a pľuli na ňu. **b)** Medituj nad veľkosťou zneuctenia, krutosti a ohavnosti; Uvažuj nad bolesťou, ktorou bolo preniknuté Ježišovo srdce, keď toto a toľko mu spôsobovali svoje stvorenia, ktoré tak veľmi miloval, zahrňal dobrodeniami a mimoriadne túžil po ich spáse; Obdivuj a nasleduj úžasnú skromnosť a trpezlivosť, ktorou znášal tieto neprávosti. **2. a)** Zakrývajú, Jeho tvár, ktorí žijú tak, ako by ich Kristus nevidel a nemohol potrestať, alebo tí, ktorí Jeho slová a hrozby popierajú alebo prekrúcajú. **b)** Vysmievajú sa Kristovi, keď z Jeho údov (veriacich) si robia žarty, hanobia, nadávajú, zneužívajú Jeho slová (zo Svätého písma) na samopašné žarty, pohrdajú Jeho služobníkmi a rúhajú sa. c) oplývajú tí, ktorí necudne rozprávajú; Kristovi je to odporné ako vyplúvané sliny a kto takéto táraniny vypúšťa z úst pred všadeprítomným Vykupiteľom, ako keby pľul do Jeho tváre.

Piatok po Prvej pôstnej nedeli

Veľkosť Petrovho pádu Príčiny Petrovho pádu

1. a) Kto padol? Apoštol, povolany Kristom, pouceny, trojrocný spolocník, poslucháč Kristovej nauky, svedok jeho zázrakov. Zvlášť milovaný a vyznačený. Preslávený ako „skala“, vyvolený na najvyššiu hodnosť, t.j. za knieža apoštolov a za hlavu Cirkvi. **b)** Akým spôsobom? Skrže troje zapretie učiteľa, falošnú prisahu, zlorečenie a preklínanie. **c)** Za akých okolností? Potom, čo verejne vyznal vieru v božstvo Ježiša Krista pre mnohé zázraky a zjavenie Nebeského Otca; po mnohých dobrodeniach; po viacerých vyrieknutých a opakovaných prisľuboch, že aj zomrie za neho; po tom, čo bol na to upozornený, že to urobí; v tom čase, keď prežíval veľké bolesti a mimoriadne potreboval od učeníkov útechu. **2. a)** Zanedbal Ježišove napomenutie; **b)** príliš dôveroval v seba a vo svoje sily; **c)** nedostatok poníženosti a ostražitosti; **d)** zanedbávanie modlitby, meditácie, užšieho spojenia s Kristom („šiel zďaleka za nimi“); e) rozhovor s nepriateľmi Krista, zanedbal útek pred príležitosťami; ľudský ohľad a strach pred časnými zlami.

Sobota po Prvej pôstnej nedeli

Odvedenie k Pilátovi. **1.** Počínanie Krista. **2.** Počínanie Kristových nepriateľov. **1. a)** Koľko trpel z príležitosti tohto odvedenia na tele a na duši. Na tele (spútaný slučkami, údermi, zbičovaním). Na duši (bolesť nad veľkou urážkou Otca, zloba, nevďačnosť tých, ktorí ho privádzali, súcitiť s ich zánikom). Na cti (výsmechy, lži, potupy). **b)** S akou skromnosťou, trpezlivosťou, láskou a odovzdaním sa do Otcovej vôle všetko pretrpel. **c)** Uvažuj nad svojimi ťažkosťami a zisťuj, koľkokrát si sa prehrešil proti týmto čnostiam, zahanbi sa a zaumieň si polepšiť sa a nasledovať Krista. **2. a)** Pozoruj horlivosť nepriateľov (celú noc strážia, iných chcú získať na svoju stranu, aby splnili svoj zámer; všetko, čo majú po ruke, používajú ako prostriedky, nešetria námahu, neodstrašujú ich ťažkosťi) – či aj ty máš a preukazuješ horlivosť za Božiu slávu a spásu duše? **b)** Pokrytectvo (pretvarujú sa, že obžalovali Ježiša pre Božiu slávu, pre horlivosť v náboženstve, pre ochranu vlasti a pre úctu voči cisárovi) – či neužívajú takýto spôsob aj dnes mnohí Kristovi nepriatelia? Či niekedy aj ty, ak si chcel holdovať seba láske, podľahnúť zlým náklonnostiam, nechcel si sa vyhýbať príležitostiam k hriechu a hriechom, nepoužíval si takýto spôsob, že pod náboženskou zámienkou si vymýšľal a ospravedlňoval sa?

DRUHÁ PÔSTNA NEDEĽA

Odstrašujúci Judášov koniec. **1.** Kto zahynul? **2.** Kam to došlo? **3.** Pre aké príčiny? **1.a)** Apoštol, povolaný Ježišom Kristom, vyznačený veľkou hodnotou, obdarený mnohými dobrodeniami, poslucháč a ohlasovateľ jeho náuky, svedok zázrakov a pravdepodobne aj on sám konal zázraky, vytváral za tri roky s Kristom rodinné a priateľské spoločenstvo. **b)** Tak teda pred pádom do ťažkých hriechov a skazy ťa nezachráni ani povolanie a vyvolenie na kňazskú hodnosť, ani prijaté milosti, ani predošlé zásluhy, ani priazeň, ktorú ti preukazoval Boh, ani priaznivé hodnotenie ľudí, ba ani samých predstavených. **2. a)** Došlo to k podvodu a tajnostkárskemu úskoku, k zrade a bohovražde, do zúfalstva a sebvraždy. **b)** Koľkí kňazi neodporovali v počiatkoch skazy a pokušení a tak upadli do najpotupnejších a najmrzkejších hriechov, stratili dobrú verejnú mienku, ďalej upadli do zaslepenosti a zatvrdlivosti, a tak sa stali kandidátmi zavrhnutia. **3. a)** Príčiny? Neovládanie vášní, zanedbávanie Kristových napomenutí a vlastného svedomia, svätokrádežné sväte prijímanie, nepravé pokánie. **b)** Ihneď a rázne potláčaj svoje vášne, predovšetkým tie najvypuklejšie, často a vážne vykonávaj všeobecné a zvláštne spytovanie svedomia, čo najúprimnejšie sa spovedaj s pravou ľútosťou a so silným predsavzatím a usiluj sa slúžiť sv. omšu čo najhodnejšie.

Pondelok po Druhej pôstnej nedeli

Prostriedky, ktoré treba použiť proti hnevu. **1.** Treba poznať príčiny, v ktorých korení tvoj hnev, bojovať proti nim a odstrániť ich. **a)** Buď je to vášeň, ktorá keď sa popudí alebo jej prekáža, tak sa vznieti k hnevu, napr. pýcha, lakomstvo, pohodlnosť, atď. **b)** Vo všeobecnosti je to neskrotená prirodzenosť, náruživý a dotieravý temperament, nervozita, mrzutosť, nedostatok umŕtšovania, atď. **2.** Často a prísne myslí na **a)** zlobu, trest, škodu (porov. 4.nedeľa v Cezročnom období); **b)** na skromnosť, aká je pekná, vznešená, milá Bohu, užitočná, nevyhnutná; **c)** prekrásny príklad Krista a svätých. **3.** Staraj sa o zabezpečenie si pomoci **a)** skrze zbožnú a vytrvalú modlitbu; **b)** skrze najzbožnejšie a najúctivejšie prijímanie a uctievanie pokorného Spasiteľa v Eucharistii; **c)** skrze spytovanie svedomia, predovšetkým vykonávanie partikulárneho spytovania svedomia (ráno si vytvoríš pevné predsavzatie, v priebehu dňa si ho častejšie zopakovať, večer ho preskúmať, vzbudiť si ľútosť a uložiť si pokánie). **4.** V okamihu pokúšania **a)** ihneď si pomysli na svoje predsavzatia, predstav si najpokornejšieho Krista a pros o jeho milosť; **b)** prvé podnety ihneď potláčaj; **c)** buď hluchý a nemý, nepočúvaj nadávky, atď. a neodpovedaj; **d)** ak treba pokarhať alebo potrestať, vyčkaj, až sa uspokojí tvoj duch.

Utorok po Druhej pôstnej nedeli

1. Najviac treba obdivovať Ježišovo mlčanie pred Pilátom, pretože k reči a obhajobe ho mala donútiť **a)** úloha učiteľa a vykupiteľa, ktorú prijal a vyžadovalo si to, aby jeho česť a verejná mienka bola nedotknutá; **b)** odpor a nenávisť voči veľmi podozrivým zločinom, z ktorých ho obviňovali; **c)** ohľad na žalujúce a vypočúvajúce osoby, úloha a autorita medzi ľuďom; **d)** vlastná nevinnosť a ľahkosť, ktorou sa mohol brániť, žalujúcich a protivníkov zahanbiť a ich ústa zatvoriť; **e)** očakávanie tvrdého a krajného rozsudku. **2.** Treba sa pozastaviť nad tvojou zhovorčivosťou, lebo často hovoríš a obhajuješ sa **a)** aj keď ti nikto neprotirečí; **b)** to, o čom hovoríš, sotva nie sú vždy hriechy, nedokonalosti, nedostatky, ktoré máš, ale pre zaslepenosť ich neuznávaš a nechceš vidieť; **c)** aj keď nie si vinný z toho, čo ti vytýkajú, ale predsa si hriešnikom z iných dôvodov a zaslúžili si oveľa väčšiu hanbu a aspoň pri poslednom súde ju môžeš očakávať; **d)** mlčaním sa môžeš cvičiť v mnohých čnostiach (v umŕtvovaní jazyka, v poníženosti, skromnosti, trpezlivosti, atď.) a získať nebeskú odmenu; jazykom často zhrešíš (klamstvom, hnevom, potupovaním, urázaním, škodením na cti, pohoršovaním) a získaš trest.

Streda po Druhej pôstnej nedeli

Výsmech z Ježiša vo vládnej budove. **1.** Uvažuj o znevažovaní **a)** akého sa dostalo Pánu Ježišovi, ktoré bolo naozaj pre veľké a samo v sebe (pokladali ho za hlúpeho a malomyseľného); **b)** akej osobe ho adresovali (Boží Syn, večná Múdrost', učiteľ sveta); **c)** čo sa týka ľudí, ktorí sa takto o ňom vyjadrovali (vlastné stvorenia, bezbožníci a zvrhlíci, toľkokrát obdarovaní, ktorí existujú, žijú a konajú len vďaka Pánu Ježišovi); **d)** čo sa týka ľudí, pred ktorými sa to dialo (za prítomnosti kráľa, úradníkov, nepriateľov Krista). **2.** Z toho sa uč: **a)** nikým nepohrdaj, z nikoho sa nevysmievaj, nikoho nezneuctuj, lebo keby si takto robil, ukázal by si sa, že nemáš lásky, ale naopak, že si posadnutý pýchou, pohrdáš Kristom, vysmievaš sa z Kristových údov a bratov, nasleduješ jeho nepriateľov, priťahuješ na seba nevôľu Boha a trest; **b)** trpezlivo znášaj pohrdania a výsmechy, pretože nie sú veľké a sotva ich možno prirovnávať s potupami, ktoré sa dostali najnevinnejšiemu a najsvätejšiemu Pánu Ježišovi, keď si uvedomíš svoje hriechy; trpezlivým znášaním miluješ a nasleduješ Pána Ježiša, zbavuješ sa hriechov a nadobúdaš lásku Boha a odmenu.

Štvrtok po Druhej pôstnej nedeli

Barabáša uprednostňujú pred Ježišom. **1.** Uvažuj o potupe, akej sa dostalo Kristovi. **a)** Už porovnávanie ho s najväčším anjelom by bolo neznesiteľné bezprávie, väčšie, než by bolo porovnávanie vládcu so žobrákom alebo so psom – pretože Kristus nekonečne prevyšuje anjela, svoje stvorenie čo do podstaty, dokonalosti, vedomosti, sily, svätosti. **b)** O čo viacej sa mu dostáva bezprávia, keď sa ho prirovnáva s bezcenným a zločinným človekom, ktorým všetci opovrhujú a ho zavrhujú! **c)** Nielen ho porovnávajú s takýmto človekom, ale ho ešte pred Pánom Ježišom, Bohom nekonečnej velebnosti a svätosti, ktorý svojmu milovanému ľudu uštedril toľké dobrodenia, uprednostňujú! **2.** Dávaj pozor, lebo každým hriechom podobne potupuješ Krista. **a)** Pokušenie k tomu je akoby otázka, ktorá je namierená na hriešnika: Komu dávaš prednosť, Kristovi alebo Barabášovi? t. j. Kristovi, Bohu a Otcovi, Vykupiteľovi, najväčšiemu dobrodincovi, najkrajšiemu a najsvätejšiemu, ktorý vlastní večnú vôľu, zákon, lásku, blažené videnie, alebo tomuto človekovi, týmto nerestiam, peniazom? Ktorí nič pre teba neurobili, najmenej ťa obšťastnili, ale obrali ťa o krásu duše, pokoj, život a večnú blaženosť? Čiu vôľu poslúchaš, Božiu alebo diablovu? **b)** Človek, ktorý hreší, dáva prednosť biednemu stvoreniu, ošklivej mrzutosti pred najvyšším Dobrom, Stvoriteľom, Otcom, Vykupiteľom, opúšťa dobrodinca, pohŕda nim, zavrhuje ho, uskutočňuje vôľu diabla a rebelovaním a vierolomnosťou sa stavia proti poslušnosti voči Vykupiteľovi.

Piatok po Druhej pôstnej nedeli

Židia žiadajú Krista ukrižovať. **1.** Uvažuj nad tými, ktorí žiadajú **a)** najhoršiu nevďačnosť, keď privádzajú na najpotupnejšiu a najkrutejšiu smrť toho, ktorý ich tak nesmierne miloval, zázračne ich nasycoval, chorých liečil, všetkých vzdelával povolával do neba; **b)** ohavný a nerozumný zločin, keď zavrhnú pôvodcu života, prameň a more svätosti, kým krutého vraha uprednostňujú a prepúšťajú; **c)** najhroznejšie prekliatie, ktoré zasluhujú sebe i svojmu potomstvu, keď i napriek tomu, že boli vopred upozornení, vedome a dobrovoľne žiadajú usmrtenie na križi. **2.** Aj ty **a)** žiadaš križ pre Pána Ježiša, kedykoľvek dobrovoľne túžiš po zle (pod hrozbou trestu za ťažký hriech, čo je nám zakázané). Lebo pre toto, po čom túžiš, Kristus bol ukrižovaný a keď to uskutočníš, potom, ako hovorí Apoštol, znova ukrižuješ Božieho Syna. **b)** Uvažuj nad pôvodom vášní (zárodoky žiadostivosti, nestrážené zmysly, zlý duch), škody (zmätok v duši, škvrna hriechu, reatus paenae, nebezpečenstvo súhlasu konať ďalšie hriechy a súhlasu s večným zatratením), prostriedky proti nim (bdej, modli sa, žiadaj svoje telo ukrižovať, t. j. umŕtvuj ho).

Sobota po Druhej pôstnej nedeli

1. Bičovanie bolo **a)** veľmi bolestným trestom samo v sebe, tak na tele (často tí, čo boli zbičovaní, v priebehu tohto trestu zomreli alebo krátko po ňom), ako aj pre okolnosti. Uvažuj nad jemnou stavbou Kristovho tela; tí, čo bičovali, boli ľudia zúrivi, opilci, vybrali a podnecovali ich židia alebo sám diabol, aby uskutočnili takúto nehoráznosť a ukrutnosť; biče boli urobené z povrázok, na konci ktorých boli železné hroty; množstvo prudkých úderov. **b)** na duši urážalo cudnosť (Kristus, nekonečne prevyšujúci čistotu panien, úplne vyzlečený, na ktorého sa dívajú mnohí nešľachetní ľudia a vysmievajú sa mu); **c)** urážka na cti v tom najvyššom stupni (to sa robilo iba otrokom a ľuďom najhoršej povesti za najhoršie zločiny).

2. Kristus toto bičovanie chcel pretrpieť, aby zadosťučinil za hriechy nečistoty a poukázal na jej nebezpečenstvo, nakoľko **a)** telo sa stáva nástrojom hýrivosti, znesväčuje ho, znehodnocuje a kazí; **b)** nivočí svätú horlivosť, úplne ju odstraňuje, mení na nehanebnosť; **c)** znehodnocuje človeka, znižuje ho na úroveň zvierata, ba až pod úroveň zvierata, z Božieho obrazu a chrámu Ducha Svätého sa stáva chrámom „nečistého ducha“.

TRETIA PÔSTNA NEDEĽA

Ježiš trnám korunovaný. **1.** Čo trpel? **a)** na tele hrozná bolesť (hlava, ktorá je veľmi citlivá a na bolesti veľmi nebezpečné miesto, nakoľko veľké bolesti na hlave môžu priviesť človeka až do nepríčetnosti, - skrze veľké trnie, tvrdé a ostré, poskladané na spôsob koruny, vbíjali sa zovšadiaľ, - nielen poranili, ale rozvírovali bolesť otrasnými údermi); **b)** čo sa týka cti, bola to nevýslovná potupa (robili si z neho posmech, že je falošný kráľ, hlúpy, neznaľý - keď padol na tvár - pľuli na neho); **c)** na duši bolesť najvyššieho stupňa (výsmech mučil viac, než telesné bolesti - a to ešte aj preto, že mu to robili tí, ktorých tak miloval - nikto ho ani nepotešoval ani neobraňoval). **2.** Prečo sa chcel dať trnám korunovať? **a)** Aby nám znova získal veniec nevinnosti a milosti, Božieho synovstva a nebeského kráľovstva, čo sme stratili hriechmi; **b)** Aby zadosťučinil za hriechy, ktoré sme spáchali hlavou (alebo ktoré sa jej pripisujú), napr. zlé myšlienky, pýcha, zaťatosť; aby nás poučil, že nezískame veniec slávy ináč, iba trpezlivým a trvalým znášaním trňového venca; t. j. trpezlivo budeme znášať bolesti, výsmechy, potupy a taktiež budeme umŕtvovať naše neresti.

SLÁVNOSŤ SV. JOZEFA

Uvažuj o sv. Jozefovi: **1.** Jeho hodnosť, ktorú dostal a poslanie, ktorým bol poctený. Bol domnelým otcom a pravým pestúnom Božieho Syna, „strážca Pánovho domu“, ženích P. P. Márie, účastný na Božích tajomstvách. Či nie si aj ty poctený podobnou hodnosťou a funkciami? **2.** Svoju hodnosť ozdobil prekrásnymi čnosťami a vykonávaním svojho poslania, medzi ktorými vynikala čistota, poníženosť, poslušnosť, zbožnosť. Pozorne preskúmaj, či aj ty ozdobuješ svoju službu týmito čnosťami (alebo aj inými ďalšími)? **3.** Šťastie, ktorým oplýval. Každodenne sa rozprával s Ježišom a Máriou, díval sa a obdivoval čnosti obidvoch, tešil sa, že ich mohol oslavovať v rodine, mohol pracovať pre manželku a domnelého syna, a tiež aj trpieť. Či netešíš sa aj ty zo všetkého podobného, alebo sa aspoň tešiť môžeš? **4.** Moc, ktorú má v nebi, pre ktorú je ochrancom Cirkvi, zvlášť panien a zomierajúcich. Vzývaj ho často, pokorne, s plnou dôverou, aby si bol verný služobník Cirkvi, zachoval panenstvo, vzmáhal sa vo vnútornom živote a potom na konci života nadobudol pokoj.

Pondelok po Tretej pôstnej nedeli

Niektoré výsmechy z Krista. **1.** Uvažuj ako zločineckí ľudia s posmechom Ježiša **a)** trním korunujú; **b)** odievajú do purpurového plášťa; **c)** dávajú mu do ruky trstinu ako žezlo; **d)** bijú ho päšťami; **e)** pozdravujú padaním na kolená. (Zváž, aké hrozné, nadmerné a neznesiteľné sú tieto výsmechy už sami v sebe a ľuďom, ktorým to bolo známe.) **2.** Uvažuj, kto robí niečo podobného dodnes. **a)** Trním korunujú Ježiša tí, ktorí sa oddávajú nečistým myšlienkam (tieto myšlienky sa veľmi podobajú trniu, lebo tak ako trnie raní telo a v ňom vytvára otravu a hnis, udúšajú v záhrade dobré a užitočné stromy: tak hrišne myšlienky rania dušu, kazia ju, plnia ju zápachom a vykoreňujú cudnosť, čnosti a zásluhy. **b)** Obliekajú do zosmiešňujúceho plášťa, to sú tí, ktorí podľahli pýche, ďalej tí, ktorí sa obliekajú márnivo, pohoršujú iných a zvädzajú k roztopašnosti. **c)** Trstinu podávajú tí, ktorí z ľudského ohľadu a strachu sa nehanbia urážať Boha. **d)** Bijú po tvári tí, ktorí sa tvrdo správajú k blízkym, ktorí sú stvorení na Boží obraz a ku Kristovým údom. **e)** Pokrytecky kľakajú na kolená a pozdravujú ako kráľa tí, ktorí svätokrádežne pristupujú k sv. prijímaniu.

Utorok po Tretej pôstnej nedeli

Hľa človek! Vid' v ňom **1.** Lásku Boha: **a)** Otca, ktorý vydal jediného a najmilšieho Syna – aby toľko trpel a zažíval potupu – za biednych, tvrdohlavých a odbojných sluhov; **b)** Syna, ktorý prijal toľké utrpenie, úzkosti a potupy – aj keď predvídal, že sa mu neujde vďačnosti, ale že sa mu to bude vracaf páchaním nových hriechov. **2.** Hrôzu hriechu, **a)** ktorý veľmi deformuje a zmrzačuje dušu hriešnika, ako rany deformujú telo Spasiteľa (ako hniloba, ktorá vstupuje do vnútra, spôsobuje väčšiu ohavnosť, než vonku roztrasené blato); **b)** toto sa mohlo odstrániť len toľkými Kristovými utrpeniami. **3.** Krásu čnosti, predovšetkým **a)** poslušnosti so všetkými ťažkosťami, ktoré k nej pridružil Otec a Pán Ježiš to prijal bez reptania, váhania a vzpierania sa; **b)** pokory a trpezlivosti, nakoľko sa nehneval a nechcel sa pomstiť za nevýslovné bezprávie, ale zniesol mlčky a ochotne; **c)** poníženosti, nakoľko nepokladal biedneho za zločinca; **d)** lásky, nakoľko vôbec nemyslel na seba a miloval aj najmenších protivníkov, zniesol všetko a obetoval to Otcovi za ich spásu.

Streda po Tretej pôstnej nedeli

1. Uvažuj: **a)** o Pilátovom hriechu, ktorý mal oslobodiť a zachrániť Ježiša a on ho odsúdil, nezabránil hriechu vojakov, dovolil, aby sa z neho vysmievali a potupovali ho; nezabránil krutosti židov, ktorých mal odstrašiť, zabrániť a potlačiť. **b)** Pripomeň si príčiny: nedostatok viery – na Ježiša sa díval iba ľudskými očami; zanedbal upozornenie, ktoré mu povedal Pán Ježiš a Pilátova manželka; nestálosť a slabosť v dobrých predsavzatiach, sebaláska, ľudské ohľady, svetský strach.

2. Uvedom si, že **a)** niekedy sa dopúšťajú podobných hriechov aj kňazi, keď sa nestarajú o zverené duše, keď zle zaobchádzajú silnejší s nevinnými a zmýšľajú o nich zle a kňazi ich neobhajujú, nezabraňujú hriechy podriadených, keď nebránia zneužívaniu a pohoršeniam, podľahnú nespravodlivým požiadavkám, nezastávajú sa práva Cirkvi. **b)** Podobne u nich ako u Piláta zohrávajú úlohu tieto príčiny: nemajú živú a účinnú vieru; neuvažujú nad pravou a skutočnou hodnotou večných a časných vecí; zabudli na posledné veci; zanedbávajú predpisy Cirkvi, napomenutia predstavených a zbožných spolubratov; nenasledujú predsavzatia zo seminára; očakávajú chválu od ľudí a uznanie; dychtia po veľkých príjmoch a poctách; boja sa znepáčiť občianskej moci.

Štvrtok po Tretej pôstnej nedeli

1. Pilátovi, ktorý si umýva ruky, sa podobajú kňazi, ktorí nechcú uznať svoje hriechy a zanedbávania dobrého. Naopak, zakrývajú ich, ospravedlňujú a zvaľujú vinu na iných. Takýto spôsob konania vychádza **a)** zo zavinenej nevedomosti, lebo sú málo vzdelaní ohľadom svojho úradu a povinností, pohrdajú ďalším teologickým vzdelávaním, ani často ani dobre nemeditujú, zanedbávajú spytovanie svedomia, alebo ho vykonávajú len povrčne, nevykonávajú sebaskúmanie a poznávanie; **b)** ďalej takýto spôsob konania spôsobuje pýcha, lebo vidia smietku v očiach iných, ale nevidia brvno vo svojich očiach, iných zavrhuje a pohrdajú ich radami, mrzuto reagujú a zle prijímajú bratské napomenutia, radi nakloňujú uši podlizovačným rečiam; **c)** odopierajú bojovať proti nezriadenej žiadostivosti; nechcú uznať svoje hriechy, aby sa ich nemusel vzdať. **3.** Takíto kňazi trpia veľkú škodu a veľmi sa vystavujú nebezpečenstvu: **a)** zatvárajú cestu pred osvieteniami, vnuknutiami a milosťami; **b)** na duši sa ponárajú zo dňa na deň do zaslepenosti a tmy a tiež aj ohľadom spásy; **c)** nevšímajú si hriechy, zatvrdzujú v nich sami seba a upadávajú postupne a pomaly do viacerých a väčších hriechov; **d)** neplnia svoje povinnosti, prehrešujú sa proti láske k blížnemu, spôsobujú dušiam veľkú škodu a pohoršenie; **e)** treba sa obávať, že sa vyznávajú z hriechov bez úprimnej a pravej ľútosti, a tak nedosiahnu odpustenie hriechov.

Piatok po Tretej pôstnej nedeli

Kristus nesie kríž. **1.** Uvažuj: **a)** ako Kristus ochotne berie na plecيا kríž, i keď je najnevinnejší, najsvätejší, nespáchal žiaden hriech a nezaslúžil žiaden trest. Tento kríž je hrozný a ťažký. Pán Ježiš ho berie i napriek tomu, že je slabý, vysilený, hladný a smädný, presiaknutý bolesťami a pokrytý ranami; **b)** nesie ho trpezlivo a bez reptania, ochotne a bez oddiaľovania, robí to rád pre oslavu Boha a jeho vôľu a pre naše vykúpenie. **2.** Tak aj ty, **a)** ktorý si najmenej nevinný, ktorý si spáchal tak veľké a neospravedlniteľné hriechy a zaslúžil si vrcholné tresty; ktorému sú po ruke tak veľké prostriedky milosti, z ktorých môžeš čerpať posilu a útechu; ktorému sa kladie kríž omnoho menší a ľahší než sú jeho zásluhy; **b)** prijmi ho a nes ho ako tvoj Spasiteľ, trpezlivo a bez reptania; ochotne bez vonkajšieho i vnútorného odporu; rád, lebo takto osláviš Boha, nasleduješ Krista a potešíš ho, budeš osožný blížnemu, získaš spásu a prehojnú odmenu.

SLÁVNOSŤ ZVESTOVANIA PÁNA

V tajomstve zvestovania Pána: **1.** Uvažuj o Bohu **a)** Otcovi, ktorý v nekonečnej láske dal do lona Panny Márie svojho Syna a tebe do tvojich rúk (kto – koho – komu – na aký cieľ?); **b)** o Synovi, ktorý sa znížil podivuhodnou poníženosťou do lona Panny Márie, prijal ľudskú prirodzenosť, utajil svoje božstvo, akoby vyprázdnil seba samého; vložil to do tvojho srdca, preukazoval sa ako nepatrná vec, ukryl svoje božstvo i človečenstvo, prebývajúc v tak nečistom srdci; **c)** o Duchu Svätom, ktorý vytvoril nevýslovnou mocou a skrze súhrn zázrakov z tela Panny Márie Kristovo telo a tvorí ho v prepoďstatnení. **2.** Panne Márii **a)** hodnosť: Božiemu Synovi dala ľudský život, poskytla materskú starostlivosť, stala sa dobrodinkou ľudského pokolenia – či nemáš aj ty takúto hodnosť vo vzťahu k sviatostnému Kristovi? **b)** k takejto hodnosti primeraná svätosť, t. j. čistota od každého aj najľahšieho hriechu, plnosť milosti, všetky čnosti v najvyššom stupni – ako sa líšiš od toho ty! **3.** Anjelovi, ktorý: **a)** s úctou; **b)** s poníženosťou; **c)** so zbožnosťou pozdravuje Máriu – a ako ju pozdravuješ ty?

Sobota po Tretej pôstnej nedeli

Tak ako Šimon Cyrenejský spočiatku nechcel niesť kríž Spasiteľa, tak mnohí kňazi **1.** Odporujú krížu **a)** povinnosti, ktoré sú im priťažké, vyžadujú námahu, ktoré môžu vyžadovať nejakú stratu alebo nepríjemnosti, pohanenie ľuďmi. Preto sa od nich vzdiaľujú, odbavujú ich zle alebo mrzuto, alebo vynechávajú úplne. **b)** odporujú umŕtvovaniu, ktorým by mali potláčať náruživosti a zlé náklonnosti; **c)** nechcú trpezlivo prijať bolesti, choroby, atď. a ich znášať. **2.** Prečo odporujú? **a)** Nevedia a neuvedomujú si, že keď niekto obetuje kríž, ktorý nosí, nasleduje Krista, pomáha mu niesť kríž, potešuje ho a je to na veľký úžitok Cirkvi a zvereným dušiam; **b)** viac-menej podliehajú lenivosti; **c)** oddávajú sa sebaláske a pohodliu. **3.** Aké vznikajú škody: **a)** Strácajú najlepšiu príležitosť nasledovať Krista, potešovať ho, vydať mu svedectvo o svojej láske, získať veľkú odmenu a veľké požehnanie pre seba i pre svojich; **b)** neplnia povinnosti, zanedbávajú sväté služby, nepomáhajú dušiam, ba naopak, zapríčiňujú škodu; **c)** upadajú do mnohých hriechov (kiežby sa nedostali do večného zatratenia).

ŠTVRTÁ PÔSTNA NEDEĽA

Kristus na krížovej ceste sa stretáva s plačúcimi ženami. **1.** Uvažuj: **a)** o Kristovi, ktorý aj keď na tele je ubitý bolesťami, úplne vysilený, blízko smrti, nemyslí na seba, ale cíti s bolesťami iných, venuje sa svojmu poslaniu, stará sa o spásu iných. **b)** Ty, čo keď len trocha ochorieš alebo si unavený, úzkostlivo strážiš svoje telo, myslíš na svoje nepríjemnosti a úzkosti, nekonáš svoje povinnosti, zanedbávaš to, čo by si mohol alebo mal konať pre spásu iných. **2.** Uvažuj: **a)** nad ženami, ktoré smútia, plačú, bedákajú nad Kristovými bolesťami. **b)** Hanbí sa, že ty, ktorý lepšie poznáš svojho Spasiteľa, si k nemu omnoho bližšie a môžeš robiť oveľa väčšie veci, uvažuješ nad jeho utrpením tak zriedka a povrchno, nadchýna ťa tak málo, že sotva vyroníš nad ním jednu slzu. **3.** Uvažuj: **a)** nad slovami, ktoré povedal Kristus pri tejto príležitosti a na ich základe plač nad samým sebou, lebo si príčinou Kristovho utrpenia; **b)** si suchý strom (nemáš životnú miazgu, t. j. milosti, úsilie po dokonalosti a apoštolskej horlivosti); **c)** sotva si teraz vyňatý z večného zatratenia.

Pondelok po Štvrtej pôstnej nedeli

Ježišovi dávajú piť víno so žľcou. **1.** Uvažuj: **a)** o zlobe Kristových nepriateľov. Ešte posledné občerstvenie, tesne pred smrťou, mu nedoprajú. Nápoj znehodnocujú, aby sa nedal piť a robia ho odporným; **b)** podobne si počinajú tí, ktorých ináč dobré skutky, mohli by potešiť Pána Ježiša ako víno, ale kazia ho žľcou zlých úmyslov, aby aj takýmto spôsobom opovrhli Spasiteľom. **2.** Kristus okúsil tento odporný nápoj, **a)** aby preukázal a dokázal poslušnosť, poníženosť, vľúdnosť; **b)** aby touto trýznou svojich svätých úst dal vynáhradu za hriechy obžerstva, totiž nemiernosti a pažravosti v jedení a pití, najmä opilstva; **c)** aby nás poučil, že aj najťažší kalich utrpenia máme radi prijať a vypiť trpezlivo. **3.** Okúsil, ale nepokračoval ďalej, **a)** lebo nechcel sa omámiť, zbaviť citu, ale zakúsiť všetky svoje bolesti – ty chceš zažiť čo najúplnejšie všetky svoje príjemnosti a rozkoše, ale obmedziť nepríjemnosti, **b)** bolesti a osteň, ktorým pichajú, odobrať, aby dokázal, že kalich, ktorý poskytuje svet, je vždy zmiešaný so žľcou; **c)** aby poučil, že svetské občerstvenia treba používať veľmi opatrne, len akoby na jedno okúsenie ústami a s veľkou opatrnosťou a bezpečnosťou, nikdy nepiť plnými ústami.

Utorok po Štvrtnej pôstnej nedeli

1. Uvažuj nad bolesťami, ktoré vytrpel Kristus pri ukrižovaní. **a)** Veľmi bolestné vyzlečenie zo šiat, lebo rany, na ktorých boli prilepené šaty, znova sa otvorili, krvácali a obnovili sa všetky bolesti v jednom okamihu; taktiež zasiahla Pána Ježiša mimoriadne veľká hanblivosť. (Tieto bolesti Spasiteľa a rany tvojej duše obnovuješ skrze ďalšie upadnutia do spáchaných a odpustených hriechov, čo sa ti stáva často.) **b)** Vystretie na kríž spôsobovalo, že údy na spojeniach sa odťahovali a skoro sa až pretrhávali. **c)** Pribitie klincami, ktoré prerazili a rozdvajili na rukách a nohách kožu, mäso, svaly, kosti, to všetko spôsobovalo mimoriadnu bolesť. **2.** Uvedom si, že aj ty sa máš ukrižovať skrze pravú ľútosť. Táto, aby sa podobala klinču, má **a)** preniknúť tvoju dušu (pamäť, rozum, vôľu); **b)** má byť pravá a má ti spôsobiť veľkú bolesť; **c)** máš sa dať pribiť na Kristov kríž, a to tým, že sa s ním spojíš úprimnou láskou a máš pevné predsavzatie, že, nakoľko je to možné, sa neodlúčiš od neho skrze hriech, posilnený milosťou, že vytrváš v službe Bohu a budeš sa usilovať o dokonalosť.

Streda po Štvrtej pôstnej nedeli

Kristus visí na kríži: **1.** Aby najviditeľnejšie zmieril medzi nebom a zemou (naše lakomstvo skrze krajnú chudobu, žiadostivosť skrze najkrutejšie bolesti, pýchu skrze najhlbšiu poníženosť, neposlušnosť skrze najdokonalejšiu poslušnosť, hnev skrze vrcholnú trpezlivosť a najúplnejšie odovzdanie sa do vôle Otca); **2.** Aby rozťahnutými rukami pritiahol všetkých k sebe (ak si uvedomíme, čo všetko zniesol pre nás z najčistejšej, najláskavejšej a bezhraničnej lásky, jeho námahy a bolesti, tak približujme sa k nemu vierou a nádejou, utiekajme sa k nemu s dôverou, primykajme sa k nemu s vďačnosťou, pridružujme sa mu láskou a utrpením, pripodobňujme a čo najužšie spájajme) **3.** Aby sme aj my pohrdli pozemskými vecami, pozdvihli sa k nebu (skrze časté uvažovanie o ukrižovanom Kristovi meditáciou a nasledovaním; skrze pohrdnutie bohatstva, pôct, rozkoší; skrze túžbu po nebeských dobrách; skrze úmysel, ktorý je priamo namierený na jeho oslavu, záľubu a nasledovanie; skrze taký spôsob života, ktorý má byť „zaoberanie sa nebom“.

Štvrtok po Štvrtej pôstnej nedeli

Uvažuj nad nápisom na kríži: **1.** Ježiš = Vykupiteľ, Spasiteľ; zomrel, **a)** aby ťa vykúpil od hriechov, od otroctva zlým duchom a večného zatratenia; **b)** a zabezpečil ti spásu, t. j. milosť, Božie synovstvo a priateľstvo, ochranu, požehnanie a nespočetné dobrá; potom slávu a večnú blaženosť. **2.** Nazaretský, čo sa prekladá **a)** = svätý, Bohu zasvätený, oddaný; chce zomrieť, aby celého seba a svoj život venoval a obetoval Bohu skrze najdokonalejšiu poslušnosť – hľa, prostriedok, skrze ktorý môžeš privolať a pritiahnuť nebeské požehnanie na seba a na svoju pastoráciu: seba samého a svoju činnosť zasväť Bohu a nič iného si neželaj a nenasleduj, iba jeho vôľu; **b)** kvet; smrťou na kríži ukázal najkrajšie a najvzácnejšie kvety čnosti a predložil ich nám, aby sme ich nasledovali (o každej uvažuj a nasleduj); smrťou vypil až do samého dna kalich potupy. **3.** Kráľ. Viď trón tohto kráľa – kríž, koruna – trnie, purpur – vlastná krv. **4.** Židov = vyvoleného národa. Potom teda budeš patriť medzi vyvolených, ak Krista uznáš za kráľa skrze úctu, poslušnosť a čo najvernejšiu službu.

Piatok po Štvrtej pôstnej nedeli

1. Uvažuj nad Kristom, ktorý je úplne vyzlečený zo šiat a visí na kríži, **a)** aby sme sa hanbili za svoju nahotu (nevlastnenie milosti, čnosti, zásluh), prikryl nás svadobným rúchom (tu milosťou – tam slávou), ktorú nám zaslúžil; **b)** aby smrťou v krajnej chudobe a nahote zadosťučinil za naše lakomstvo a pýchu v obliekaní a naučil nás hodnote chudoby a láske k nej. **2.** Uvedomuj si, čo ti pripomína posvätné rúcho, ktorým sa zaodievaš pri svätej omši: **a)** máš si pripomenúť Pánovo umučenie, ktoré sa pripamätáva eucharistickou obetou, sprítomňuje a mysticky obnovuje; humerál ti pripomína šatku, ktorou zakryli Kristovu tvár; alba šaty zosmiešnenia, cingulum povraz na bičovanie, štola pripomína slučku na odvedenie a ornát kríž. **b)** treba ti obliecť Krista a jeho čnosti, ktoré ukázal obetovaním na kríži. Osobitne humerál nech ti pripomína krotenie očí a rečí, alba čistotu, cingulum umŕtvovanie, štola pokánie a poslušnosť, ornát lásku. **c)** máš sa vyzliecť zo svetáckych myšlienok, náklonností a túžob, a obliecť si Krista, jeho úmysel, myslenie a čnosti.

Sobota po Štvrtnej pôstnej nedeli

Tí, ktorí sa prechádzajú okolo Krista, **1.** sa mu rúhajú: „nech zostúpi z kríža“, atď. Uvažuj, **a)** z akej zloby pochádza toto rúhanie, aké je kruté, keď v čase tak veľkého utrpenia a smútku až na smrť, vykrikujú posmešné výroky a prejavujú radosť z utrpenia iného. Pochádza to zo zlého srdca a nedostatku lásky. Urážajú Boha, škodia blížnemu a zarmucujú ho, čo môže mať tie najhoršie dôsledky; **b)** uvažuj ako Pán Ježiš znáša toto rúhanie (pokojnou myslou, bez hnevu a bez túžby po pomste, plný lásky, čo najdokonalejšie oddaný do Božej vôle) – uč sa aj ty podobne znášať výsmechy iných. **2.** Uvažuj, **a)** Kristus nechcel zostúpiť z kríža, chcel byť poslušný Otcovi až do konca a zadostučiniť za našu nestálosť (v dobrých predsavzatiach, v plnení povinností, v začatých námahách a prácach), a tak úplne splniť pre nás začaté dielo. **b)** Ani ty nechci zostúpiť z kríža, t.j. neodopieraj miesto alebo neopúšťaj miesto alebo službu, ktoré ti bolo zverené a s tým spojené práce. Ďalej, začaté skutky na oslavu Boha, pretože sú ti nepríjemné a ťažké, neukonč ich, ale pokračuj v ich vykonávaní skrze poslušnosť, lásku, vytrvalosť a získaš odmenu, ktorá je prisľúbená tým, ktorí vytrvajú až do konca.

PIATA PÔSTNA NEDEĽA

Kristus sa modlí za tých, ktorí ho ukrižujú:

- 1.** Uvažuj ako **a)** Kristus, Boh nekonečnej velebnosti – najnevinnejší a najsvätejší – ktorý nikdy nikomu neuškodil – a neurazil, **b)** nepriateľom, ktorí z čistej zloby „za dobre sa odplatili zlom“, lebo ho „obdarovali“ najväčšou potupou – najtvrdším utrpením – jednoducho zbavili života, **c)** nie len nepomýšľal na pomstu – ale odpustil – čiže sprostredkoval im dobrodenia, modlitbou prosil pre nich o milosť, odporúčal ich Otcovi a obetoval sa za ich spásu.
- 2.** Preto **a)** ty, ktorý si biedny a hriešny človek – urážal si tak často iných – zaslúžil si všetku potupu a tresty, **b)** na svojich nepriateľov, ktorí možno nie sú takí, ale pre svoju pýchu ich pokladáš za takých, ktorí ti ublížili možno nie úmyselne a zo zloby; **c)** nehnevaj sa, neponosuj sa, neodplácaj sa zlom za zlo, ale trpezlivo znášaj krivdu, láskavo sa s nimi zhováraj, modli sa za nich a usiluj sa ich získať spomienkou pri sv. omšiach a dobrodeniami.

Pondelok po Piatej pôstnej nedeli

1. Bezbožný lotor **a)** prijal také množstvo milosti – pohrdol a odvdáčil sa rúhaním; **b)** tak bol blízko pri Pánovi – a odvrátil sa; **c)** spolu s Ježišom trpel na kríži – a tak hrozne skončil. **2.** Tak aj ty, kňaz, nemusíš byť zachránený od zatratenia, ba môžeš sa stať veľkým zboreniskom a zaslúžiť si krutý trest, **a)** ak pohrdneš prehojnými milosťami, ak nebudeš za ne povďačný, ak si ich nebudeš vážiť, ak ich budeš zanedbávať, zatvárať svoje srdce pred nimi, zanedbávať napomenutia svedomia alebo ich potláčať, jednoducho zneužiješ milosti na páchanie mnohých a väčších hriechov; **b)** ak nie si rodinne spojený s Kristom myslou s srdcom skrze pravú lásku, skrze častú modlitbu a úkony zbožnosti, skrze podriadenosť vôle, ale si sa vzdialil od neho skrze hriechy a svätokrádežami si zmenil túto rodinnosť na nepriateľstvo; **c)** ak námahy a práce, ktoré si prijal v tvojej úlohe, neznášaš trpezlivo, prípadne nevykonávaš v stave milosti, pre Kristovu oslavu a spásu duší, v duchu poníženosti, poslušnosti, svätej trpezlivosti, ale ich zväčšuješ skrze hriechy a nerozumnosť, znášaš netrpezlivo a hnevivo, myslíš len na svoju slávu, zisk a pohodlie.

Utorok po Piatej pôstnej nedeli

Uvažuj o kajúcom lotrovi, ktorý **a)** bol poškrvnený mnohými hriechmi, upadol do priepasti zločinnosti, čím sa aj trochu rúhal Ježišovi, **b)** predsa zaslúžil si úplné odpustenie svojich zločinov, Kristovu lásku a spoločenstvo s ním, prísľub nebeského raja, **c)** pretože spoznal Božie navštívenie a využil ho, lebo neoddiaľoval pokánie – poctil Krista vierou a dôverou – odsúdil pravou ľútosťou svoje hriechy a vyznal sa z nich – znášal potupu kríža a bolesti v duchu pokánia – pokúšal sa s veľkou horlivosťou druhého lotra priviesť ku Kristovi. **2.** Podobne aj ty, **a)** aj keď si spáchal ťažké a mnohé hriechy, možno svätokrádeže a rúhanie sa voči Kristovi, zanedbal si starosť o duše a dal si im pohoršenie, **b)** predsa môžeš získať znova úplné odpustenie, lásku Ježiša Krista, ochranu a priateľstvo, a taktiež môžeš získať prísľub nebeskej odmeny. **c)** Stane sa to vtedy, ak spoznáš Božie navštívenie, nebudeš odkladať jeho požiadavky, vrátiš sa k Ježišovi plný viery a dôvery, vyznáš sa zo svojich hriechov s veľkou ľútosťou a úprimnosťou, trpezlivo budeš znášať s Ježišom a pre Ježiša svoj kríž (choroby, škody, prenasledovanie, výsmechy) a zahladzovať svoje hriechy a pohoršenia skrze skutky pokánia a apoštolskú horlivosť.

Streda po Piatej pôstnej nedeli

Kristus dal Jánovi a v Jánovi nám svoju matku za našu Matku. Uvažuj: **1.** Kto dal? Ježiš, Boh a Vykupiteľ, ktorý nás tak veľmi miloval, že neskôr všetko ďalšie, teda telo a krv obetoval za nás a svoju matku, jediné čo mu ostalo, neváhal dať nám. **2.** Čo dal? Máriu, vlastnú matku, najvznešenejšej hodnoty, čnosťami najsvätejšou a najkrajšou, slávou najpoprednejšou, ktorá prevyšuje všetky stvorenia; nie len za pomocnicu a ochrankyňu, ale za Matku. **3.** Komu dal? Všetkým kresťanom, predovšetkým nám kňazom; Ján bol totiž kňaz a my kňazi sme jej bližší a podobní hodnosťou a funkciami, jej srdcu najmilší, lebo do našich rúk je zverené skutočné a tajomné telo jej Syna. **4.** Kedy dal? V najvážnejšom okamihu všetkých čias a dejín ľudstva, uprostred najväčších bolestí, blízko smrti. **5.** Prečo dal? Chcel byť našim bratom; chcel dokázať veľkosť svojej starostlivosti o nás; napomenúť, aby sme boli hodní synovia takejto Matky, podobní Jánovi v čistote, láske a vernej službe Márii.

Štvrtok po Piatej pôstnej nedeli

Otec opúšťa Ježiša. Uvažuj, **1.** aké to bolo pre Krista utrpenie. **a)** Oveľa väčšie, než akákoľvek telesná bolesť, lebo pre bolesť opustenia upadal v noci až do zúfalstva. **b)** Svätí, ktorí skúsili čosi podobného, svedčia, že je to čosi skoro neznesiteľného. **c)** V najsvätejšom a nekonečne milujúcom Božom Synovi, bola to neporovnateľne väčšia bolesť, ktorý sa obťažil všetkými hriechmi a ukázal sa pred Otcom ako predmet potupenia a cítil sa, že ho opustil. **2.** Prečo chcel byť opustený? **a)** Aby vypil celý kalich utrpenia (všetky bolesti tela – bez akejkoľvek útechy od Boha a od ľudí). **b)** Aby zadostučinil za hriechy, ktorými sme opustili Boha a zaslúžili sme si, aby nás opustil Boh naveky (čo sa stáva skrze každý ťažký hriech, predovšetkým skrze hriechy proti viere, skrze zúfalstvo, skrze úmyselný odpor a odvrátenie sa od Boha, úplné zanedbávanie modlitby, svätokrádeže). **c)** Aby nás potešil, keď budeme trpieť duševnými bolesťami a keď budeme mať pocit, že nás opustil Boh. **d)** aby sme sa učili žiadať útechu nie za každú cenu, ale podľa Božieho dobrozdania a aj bez nej dokázali priľnúť ku svojmu krížu.

Piatok po Piatej pôstnej nedeli

Ježiš cítil smäd **1.** v doslovnom zmysle. Uvažuj nad **a)** pôvodom tohto smädu (úplne bol vyčerpaný pre bolesti ukrižovania, bol bez akéhokoľvek pokrmu a nápoja, nesenie kríža, vyliatie krvi) **b)** nad bolesťami ukrižovania (tento smäd doliehal naňho tak nepriaznivo, že mu horúčka spaľovala jazyk, ústa a vnútornosti), **c)** nad cieľom smädu (chcel ho vytrpieť, aby zadostučinil za hriechy obžerstva a opilstva, aby nás naučil odporovať týmto hriechom a vyhýbať sa im, a aby sme sa usilovali nadobudnúť svätú striednosť). **2.** V mystickom zmysle. **a)** Veľmi si žiadal, aby oslava Boha, ktorá bola pokazená skrze hriechy, sa prinavrátila, aby uznávali ju všetci, aby sa klaňalo Bohu a plnilo jeho vôľu; aby zabezpečil všetkým dušiam odpustenie hriechov, v hojnej miere potrebné milosti, aby sa vzťahovali v priateľstve s Bohom a jeho službe všetky duše a tak boli spasené. **b)** Ty si naproti tomu koľkokrát indiferentný vo vzdávaní a zveľaďovaní oslavy Boha, pomalý v začatých činnostiach a v znášaní utrpení pre nebo, nehybný a lenivý v práci za svoju spásu a dokonalosť.

Sobota po Piatej pôstnej nedeli

Je dokonané! **1.** Urobilo sa to, **a)** čo nariadil Otec: všetko dopodrobna, nič sa nevynechalo v stanovenom čase, nič oneskorene alebo odložené – najdokonalejšie, bez toho, aby sa v niečom vyhovel svojej vôli, svojmu úžitku, svojmu pohodliu. **b)** Konáš aj ty tak, čo Boh (alebo sám, alebo skrze predstavených) ti nariaďuje, totiž zachovávaš Božie prikázania a vyhýbaš sa hriechom, ktoré on tak zakazuje a vyhýbaš sa ich príležitostiam a nebezpečenstvám?; plníš prikázania Cirkvi?; počúvaš nariadenia biskupa?; plníš povinnosti a úlohy, ktoré sú ti zverené? **2.** Je vyčerpaný **a)** kalich utrpenia: čo ešte mohol viacej trpieť na tele, na cti a duši? – všetko znášal trpezlivo, pohotovo a rád. **b)** čo si vytrpel doteraz pre Krista a ako? Či si prijal pohotovo a slobodne utrpenia pre Krista? Neodkláňal si sa od príležitosti trpieť? Koľkokrát si upadol do netrpezlivosti, mrzutosti, hnevu a pokušeniu? **3.** Dielo vykúpenia je dokonalé: **a)** použil všetky prostriedky na spásu duší. Nešetril slovami, námahou, zdravím, životom. **b)** Ty ako si užíval a užívaš prostriedky, ktoré sú ti dané na spásu tvojej duše a duší, ktoré sú ti zverené? Totiž Božie slovo v katechéze, kázniach, vysluhovaní sviatostí, pri napomenutiach a upozorneniach, návšteve chorých, pri zadostučňovaní za podriadených modlitbami, sv. omšami?

KVETNÁ NEDEĽA

Ježiš porúča dušu Otcovi. **1. Kto?** **a)** Ježiš, ktorý je všemohúci, nehriešny, istý v požívaní blaženosti, nepotrebuje žiadnu pomoc, nemusí sa báť žiadneho nebezpečenstva, po každej stránke má istotu. **b)** Omnoho viacej máš ty každodenne odporúčať svoju dušu Bohu, lebo si človek slabý, obkolesený mnohými pokušeniami, vždy napádaný nepriateľmi, náchylný na hriech, vystavený nebezpečenstvu večného zatratenia. **2. Čo?** **a)** Odporúčať dušu, nie majetky, ktoré žiadne nemal, nie telo, ktoré bolo preniknuté bolesťami a blízko smrti. **b)** Tak aj ty sa máš horlivejšie a častejšie modliť za dušu, za jej potreby, za odstránenie nebezpečenstiev, za zdravie duše a usilovnejšie pracovať za jej pokrok, než za telo a jeho zdravie, za pozemské majetky (čo sa týka teba alebo tvojich zverencov). **3. Komu?** **a)** Večnému Otcovi. **b)** Tak aj ty odporúčaj svoju dušu a zverené ti duše nie ľudskej múdrosti, osobnému nadaniu, telesnému chytráctvu a čisto prirodzeným prostriedkom, ktoré sa protivia kresťanskej statočnosti, ale dôveruj večnému Otcovi. Nasleduj Božie prikázania, ducha a napomínania Cirkvi, používaj prostriedky, ktoré dal Boh, dôveruj v Boha a nie v ľudí, vyprosuj stále Božiu pomoc.

Pondelok Svätého týždňa

Ježiš vydýchol. **1.** „zvolal mocným hlasom“, **a)** aby dokázal, že ako Boh, nie je donútený, nie je to zo slabosti, ale ochotne a slobodne, z čistej lásky odovzdáva dušu a život a podstupuje smrť; **b)** aby nás prebudil zo sna hriechov a vlačnosti; **c)** aby v nás vzbudil strach pred hriechom (ktorého ovocie a trest okúsil sám v sebe a nám to predložil pred oči) a súdom; aby všetkých privolal k sebe, ako k jedinej a najbezpečnejšej ochrane a útočisku. **2.** „naklonil hlavu“. Naklonil teda hlavu, **a)** aby dokázal, aká je veľká váha a bremeno našich hriechov, ktorými bol zaťažovaný; **b)** akoby od Otca prosil požehnanie a povolenie opustiť zem a vrátiť sa do neba; **c)** aby sa rozlúčil s matkou a ostatnými priateľmi, ktorí stáli pod krížom; **d)** na znak poslušnosti (ktorú prejavil zomierajúci, zavŕšil a odporučil nám ju), poníženosti (lebo chcel, aby opovrhli ním všetci, započítali ho medzi zločincov, zomrel najpotupnejšou smrťou), lásky (ktorou odpustil všetkým, všetkých chcel pritiahnuť k sebe a za všetkých dal svoj život). Toto všetko aplikuj na seba teraz i na hodinu smrti a daj si predsavzatie, že budeš v tom ho nasledovať.

Utorok Svätého týždňa

1. Uvažuj a) ako pri Ježišovej smrti sa triasli aj neživé stvorenia a svedčili o odpore a bolesti. b) aká to hanba, keď ty, ktorý uvažuješ nad touto smrťou, ostávaš nehybný, indiferentný, studený a roníš slzy, keď čítaš historiky, ktoré sú vymyslené, keď vidíš nerozumové stvorenie sa nachádzať v nejakých ťažkostiach, ak vidíš priateľa alebo blízkeho, tebe milého človeka, ako sa zmieta na lôžku v bolestiach, atď. Či netrpel Kristus nekonečne hroznejšie bolesti, ktorý pre teba má byť neporovnateľne milší, a to všetko trpí za teba, skrze teba a pre teba?

2. Uvažuj nad jednotlivosťami: a) Ako sa hýbala zem, tak nech sa zachveje tvoje pozemské zmýšľanie a odvráti sa od pozemských náklonností a žiadostivostí. b) Ako pukali skaly, tak nech tvoje srdce, niekedy tvrdé ako kameň, sa rozbije opravdivou ľútosťou. c) Ako sa otvárali hroby, tak nech sa otvorí tvoje srdce, hrob mŕtvych skutkov, totiž hriechov, skrze otvorené a úprimné vyznanie. d) Ako sa roztrhla chrámová opona, ktorá zakrývala svätyňu, tak nech sa roztrhne opona, ktorá zatieňuje tvoj rozum a tvoje srdce, aby si videl a nasledoval Kristove čnosti, ktorý zomiera za teba – a nech sa pretrhne plachta, ktorá oddeľovala ťa od Boha.

Streda Svätého týždňa

Prebodnutie Ježišovho srdca: **1.** Aby sa dokázalo, že je skutočne mŕtvy – ak prebodneš svoje srdce úprimnou ľútosťou, aj ty budeš mŕtvy hriechu. **2.** Aby vylial za nás poslednú kvapku krvi a tak vzbudil v našom srdci povinnosť reagovať na túto lásku svojou láskou (pozri, ako bohatý a dobrotivý Ježiš, ktorý vydal všetko za teba, pre teba a kvôli tebe – aký si skromný a tvrdý proti nemu, keď často nechceš obetovať ani malú žiadostivosť alebo malé oslávenie alebo pohodlie. Nechceš sa poďuť ani na malú prácu a bolesť). **3.** Aby si mal prístup k Božskému srdcu, aby si ho mal otvorené a mal v ňom najbezpečnejšie útočisko, najčistejšie zrkadlo a príklad čnosti, bohatý prameň milostí – a ty, aby si často a verne prijímal azyl a utiekal sa, kde sa skryješ a budeš zotrvať, t.j. o tomto zrkadle rozjímať a nasledovať. Čerpáš z tohto prameňa dychtivo a často, predovšetkým pri slávení sv. omše a návšteve Najsvätejšej sviatosti? **4.** Z boku druhého spiaceho Adama sa sformovala nová Eva, Cirkev. Hľa, tu sa nachádzajú prostriedky, ktorými môžeš obnovovať Cirkev (farnosť, ktorá ti je zverená).

ZELENÝ ŠTVRTOK, PAMIATKA PÁNOVEJ VEČERE

Kristovo pochovávanie. **1.** Kristovo telo bolo pochované **a)** zavinuté do čistého plátna; **b)** do nového hrobu; **c)** v záhrade; **d)** použili sa mnohé oleje a masti; **e)** hrob bol vytesaný do kameňa; **f)** hrob bol zatvorený veľkým kameňom; **g)** hrob strážili vojaci. **2.** Urob, aby tvoje srdce, do ktorého dnes (a toľkokrát inokedy) sa uloží Kristovo telo, **a)** bolo čisté od každého smrteľného hriechu a dobrovoľne ľahkého, skrze sviatostné vyznanie, ak to bude nevyhnutné, ale naozaj skrze pravú dokonalú ľútosť, a to podľa možnosti si ju vzbudzuj čo najdokonalejšie; **b)** urob nové srdce skrze odstránenie starých nerestí, náklonností, roztržitostí a skrze obnovenie „hlavného ducha“, ducha prvotného, t. j. ducha horlivosti; **c)** urob zo svojho srdca záhradu, ktorá je okrášlená kvetmi čnosti, ovocím Kristových zásluh a usporiadanú najlepším poriadkom (skrze zachovávanie presného denného poriadku); **d)** urob, aby voňalo horlivou modlitbou, skrze najlepšiu prípravu, vzbudzuj často strelné modlitby, zbožné túžby; **e)** ozbroj svoje srdce proti predošlým hriechom, príležitostiam, pokušeniam; **f)** okrášli svoje srdce častými skutkami zbožnosti, stráž svoje zmysly a konaj skutky umŕtšovania.

VEĽKÝ PIATOK

Nech ti je Kristov kríž: **1.** Pamiatkou lásky, **a)** ktorú ti preukazoval Ježiš (aké veľké veci vykonal pre teba, vytrpel, nie donútený, nie požiadany, bez akejkolvek tvojej zásluhy, ba ešte i napriek predvídaníu tvojej nevďačnosti a hrôzostrašných hriechov, len z lásky!) **b)** čo si mu dlžný ty? (často a dobrovoľne uvažovať nad jeho láskou, utrpením, smrťou, vyhýbať sa hriechu a pracovať pre Krista). **2.** Útočišťom a azylom. **a)** Tu nájdeš odpustenie hriechov, hojnosť zásluh a milostí na splatenie dlhu, pomoc a útočisko proti nepriateľom a pokušeniam. Tu hľadaj odpustenie, milosť a vyprosuj pomoc. **3.** Napomenutím, ktoré upozorňuje na hriechy. **a)** Dáva ti vedieť, že Boh nie za svoje hriechy, ale za tvoje, potrestal svojho najnevinnejšieho Syna (o čo viac potrestá teba, najhoršieho otroka a hriešnika, za hriechy, ktoré boli spáchané ako pohrdanie Kristovej smrti) a ako bolestne ukrižovali Krista tvoje hriechy. **b)** Napomína ťa ľutovať predošlé hriechy a chrániť sa hriechov v budúcnosti. **4.** Vodcom na ceste, ktorý ukazuje **a)** akou cestou sa uberal Kristus do neba (poslušnosťou, umŕtvovaním, trpezlivosťou, láskou k nepriateľom, atď.); **b)** akou cestou máš kráčať aj ty a sa jej držať, aby si nasledoval Krista a získal nebo.

SVĚTÁ SOBOTA

1. Kristus zostúpil k zosnulým, **a)** aby aj tebe dokázal svoju moc a aby v jeho mene sa zohlo každé koleno na nebi, na zemi i v podsvetí; **b)** aby čo najskôr sprostredkoval ovocie utrpenia a smrti; **c)** aby potešil a urobil ich účastnými blaženého videnia, oslobodil duše otcov, ktorého tak dlho očakávali, túžili po ňom a vrúcne vzývali. **2.** Zostúp aj ty: **a)** teraz živou vierou do pekla a uvažuj o zatratených, ktorí trpia nevysloviteľné a večné tresty – aby si sa učil byť vďačným Kristovi, ktorý ťa zachránil pred večným zatratením a jeho hrôzou, i keď si to toľkokrát zaslúžil; znenávid' a ľutuj spáchané hriechy, pre ktoré si sa stal hodným trestu; chráň sa ťažkých hriechov a ich nebezpečenstiev, ktoré ťa môžu viesť do pekla; vzbud' si pevné predsavzatie, že budeš všetko robiť a nebudeš ľutovať práce, aby sa na toto miesto nedostali ani duše, ktoré sú zverené tvojej starostlivosti. **b)** Zostúp do očistca, kde sú duše a uvažuj o ich trestoch a utrpeniach, aby si sa rozhodol im pomáhať modlitbami, utiekať aj pred ľahkými hriechmi, svedomito konaj skutky pokánia, čo najtrpezlivejšie znášaj utrpenia a získavaj často odpustky.

VEĽKÁ NOC

Dnešný sviatok je **1.** sviatok víťazstva pre Krista, ktorý **a)** zvíťazil nad svojimi a našimi nepriateľmi (hriech diabol, smrť); **b)** odstránil bezmocnosť, bolesti, smrteľnosť; **c)** získal nesmrteľnosť, blaženosť, slávu a večné kráľovstvo. **2.** Sviatok radosti pre všetkých kresťanov, lebo **a)** je dokonané dielo nášho vykúpenia, **b)** naša viera je potvrdená ako stála a pravá, božská a spásonosná, **c)** je predobrazné naše slávne vzkriesenie a dané nám do zálohy. **3.** Aj pre teba bude sviatkom slávy a radosti, **a)** ak budeš rázne a vážne bojovať proti Kristovým a tvojim nepriateľom, podrobovať telo umŕtvovaním, víťaziť nad diablom skrze premáhanie pokušení, ak budeš pohrdať svetom a jeho osídlami, a to tým, že sa budeš uchyľovať do samoty a usilovne sa zaoberať vnútorným a sústredeným životom; **b)** ak sa zbavíš mŕtvych skutkov, alebo takých, ktoré prinášajú smrť, t. j. vykonáš vyznanie hriechov, spojené s pravou a úprimnou dokonalou ľútosťou; **c)** ak začneš nový život a budeš pokračovať v zmene mravov, utekať pred starými pokleskami a nebezpečenstvami, ak budeš túžiť po dosiahnutí nebeskej blaženosti, skrze časté, zbožné modlitby a skrze čo najusilovnejšie štúdium.

Veľkonočný pondelok

Tak, ako učeníci spoznali Pána Ježiša pri lámaní chleba, môžeš ho aj ty spoznať v eucharistii, predovšetkým jeho nekonečnú **1.** poníženosť. **a)** Počas smrteľného života ukryl svoje božstvo, znížil sa do tela Panny, chcel sa zjaviť ako bezmocné dieťa, atď.; **b)** v Eucharistii ukryva nielen svoje božstvo, vševediacosť, všemohúcnosť, ale aj svoju telesnosť, ľudské sily a skutky, znižuje sa do nášho najútlejšieho a najchudobnejšieho srdca, teda do nečistého a ohavného srdca hriešnika. **2.** poslušnosť. **a)** Poslúchal nebeského Otca, matku, pestúna (svoje stvorenie), hriešnikov; **b)** teraz, aj keď je oslávený a sedí po pravici Otca, poslúcha hlas každého kňaza, aj hriešnika, teda svätokrádežníka. **3.** lásku. Uvažuj **a)** čo urobil vo vtelení a počas smrteľného života, ako trpel, dal sa za najúbohejších ľudí, nevďačných hriešnikov; **b)** v Eucharistii chce byť s nami pod spôsobom chleba, ukazuje sa ako neživá vec, dáva nám všetky svoje zásluhy, dáva nám svoje telo a krv, obetuje seba samého, znáša nespočetné neprávosti, rúhania, atď.; sotva sa mu dáva nejakej vďačnosti, ba naopak, uráža sa ho hrozným spôsobom.

Veľkonočný utorok

Ježiš si ponechal jazvy po ranách na svojom oslávenom tele, **1.** aby mu boli na slávu a ozdobu (sú pamiatkou na utrpenie – na vydobyté víťazstvo – na uskutočnené vykúpenie); **2.** aby ich ukázal Otcovi a pohol ho k odpusteniu, zľutovaniu, k záchrane a udeleniu nebeských darov; **3.** aby nás podnietil k láske a vďačnosti, lebo tieto jazvy nám pripomínajú, čo všetko Pán Ježiš pre nás urobil a vytrpel, čo nám zaslúžil; – aby nás podnietil k ľútosti, lebo nám predstavujú naživo zlobu a hnusobu hriechu, Božiu spravodlivosť, nešťastie pekla a akoby skandovali ohnivými slovami: oľutuj hriechy, utekaj pred nimi, lebo Kristovi spôsobili rany a smrť a tebe by priniesli večné zatratenie; – aby nás povzbudili k nádeji a radosti, tak pre spravodlivých, hriešnikov a utláčaným bolesťami; **4.** aby boli prameňmi milosti a miestami útočišťa; **5.** aby pri poslednom súde čerpali z nich blaženú radosť (skrze šťastnú spomienku, úprimnú vďačnosť, sladké očakávanie), zavrhnutí zahanbenie (lebo budú v nich čítať, ako nadmerne hrešili, ako ľahko mohli byť spasení, ako hrozne budú potrestaní).

Veľkonočná streda

Kristus sa zjavil svojej matke, **1.** lebo (aj keď si ponechala vlastnosti matky) **a)** nikdy ho neurazila ani najmenším hriechom; **b)** nepochybovala vo viere ani v jednom okamihu; **c)** oveľa viac ho milovala, než ktokoľvek iný; **d)** pri jeho utrpení nie „zďaleka“, ako Peter, ho nasledovala, ale pevne sa ho pridržiavala; **e)** veľa trpela s ním a pre neho; **f)** veľmi očakávala jeho zmŕtvychvstanie.

2. Tak aj ty, keď sa ti zjaví Kristus v osvieteniach, vnuknutiach, v milostiach, dobrodeniach a útechách, urob, aby **a)** si od každého hriechu (aj keď nie smrteľného a ktorý pokladáš za málo význačný) utekal a ľutoval za spáchané hriechy a robil pokánie; **b)** aby si uchoval pevnú vieru, často si ju vzbudzoval, aby si ju pokladal za normu, podľa ktorej sa budeš riadiť ty osobne i vo všetkom konať podľa nej; **c)** aby si rozniecovel lásku, zdokonaľoval si ju skutkami, preukazoval obetami a námahami; **d)** aby si pevne priľnul ku Kristovi skrze modlitby, meditácie, skutky zbožnosti a skrze prácu na zdokonaľovaní; **e)** aby si nezavrhol utrpenia, ale ich ochotne prijal a trpezlivo znášal; **f)** aby si pohŕdal svetskými žiadosťami, nebeské vytváral, často si ich vzbudzoval a horlivo živil.

Veľkonočný štvrtok

1. Ježiš sa zjavil Magdaléne, ktorá **a)** veľa a ťažko hrešila, **b)** a predsa spokojne, plná dôvery, zbavená strachu a falošnej hanby, náhle robí v poníženosti pokánie a **c)** potom nikdy neupadne, pevne sa drží Ježiša a Márie, sedí pri jeho nohách a počúva jeho slovo, pripravuje mu úslužnosť, bozká mu nohy, maže ich olejom a utiera vlasmi, „z nástrojov hriechu robí nástroje čnosti“ (Gregor Veľký), stojí pod krížom. **2.** Aj tebe sa Ježiš zjaví, **a)** i keď si veľa zhrešil (uvažuj nad množstvom tvojich hriechov, ich veľkosťou a nepriaznivými následkami), **b)** ak prestaneš byť lenivý, zbavíš sa falošnej hanby, ľudských ohľadov, malomyseľnosti a úzkostlivosti, ak si vzbudíš dokonalú ľútosť a pokorne sa vyspovedáš; **c)** potom sa chráň znovaupadnutia, rob zadosťučinenie skrze skutky kajúcnosti, dobrý príklad a vôňu čnosti, čím možno odstrániš aj pohoršenie, sily, schopnosti, atď., ktoré si zneužíval na hriech, usilovne využi v službe Kristovi, spájaj sa s Ježišom a Máriou (skrže modlitbu), počúvaj Kristovo slovo (v meditácii), rád sa pridruž k jeho krížu, preukazuj mu úslužnosť (v práci na spásu duší).

Veľkonočný piatok

Kristovo zmŕtvychvstanie je príkladom **1.** nášho duchovného zmŕtvychvstania: **a)** hrob sa pohol – má sa pohnúť naše srdce, má sa zatriasť strachom nad Božími úsudkami, ktorými sme pohrdli, nad peklom, ktoré sme si zaslúžili; ďalej má sa zatriasť pravou bolesťou nad nevďačnosťou, zlobou, nevernosťou, ktorou sme urazili najvyššiu Velebnosť, najdobrotivejšieho Otca a najmilšieho Vykupiteľa. **b)** Pečať sa roztrhla, hrob sa otvoril – máme sa otvoriť kňazovi úprimne, bez falošnej hanby, bez výhovoriek a ospravedlňovania sa. **c)** Kameň bol odvalený – zlé návyky, ktoré nás držia v hrobe hriechov, treba odvaliť. **d)** Kristus zanechal spoločenstvo z mŕtvymi – zanechajme aj my spoločníkov, hriechy, nebezpečné príležitosti, také zábavy, ktoré nás odvracajú a vzdávajú od Krista. **e)** Zmenilo sa Kristovo telo, rozplynuli sa známky smrti – tak má sa zmeniť a ukázať inú podobu aj tvoje srdce a tvoj život. **2.** Kristovo zmŕtvychvstanie je príkladom nášho budúceho zmŕtvychvstania; vstaneme ako Kristus, **a)** oslobodení od akéhokoľvek utrpenia, nedostatkov, nedokonalostí; **b)** s osláveným telom, s najjasnejším telom, ozdobeným s najslávnejšími darmi; **c)** k blaženému životu po každej stránke, kde sa nebude treba obávať žiadneho zla a strachu a bude trvať bez konca.

Veľkonočná sobota

Pri spovedaní deti treba vynakladať veľkú **1. pozornosť. a)** Je to vážna vec, lebo od nej často závisí zachovanie nevinnosti, ochrana pred hriechmi, hodné a plodné prijímanie sviatostí. **b)** Preto pozorne poučuj a pripravuj deti, dohliadaj, či všetko presne a správne vykonávajú a nezanedbávajú nedostatky pri spovediach.

2. trpezlivosť. a) Je to záležitosť veľmi namáhavá, keď celé hodiny treba sedieť na nepohodlnom mieste, to isté stále počúvať a naprávať neskúsenosť a nevedomosť detí. **b)** Tvoja netrpezlivosť môže ich rozrušiť, prekaziť úprimnosť pri vyznaní a zapríčiniť neplatnosť sviatosti. **c)** Preto nedaj žiaden náznak netrpezlivosti, chráň sa prílišného ponáhľania, používaj povzbudzujúce slová, ktoré sú plné otcovskej dobroty.

2. múdrosť. a) Je to záležitosť, pri ktorej môžu vzniknúť nebezpečenstvá a pohoršenia, zvlášť do budúcnosti, aby pre nevhodný prístup spovedníka neboli spovede svätokrádežné a rozhrešenia neplatné, najmä pre nevhodné otázky ohľadom hriechov, aby neodpadla dôvera ku spovedníkovi. **b)** Preto pozorne a starostlivo počúvaj, ak treba, múdro sa pýtaj, pomáhaj k vzbudeniu ľútosti a k vytvoreniu predsavzatia, prispôsob dostatočné povzbudenie a pokánie stavu a okolnostiam.

DRUHÁ VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

1. Kňaz veľmi potrebuje pokoj a útechu, lebo (ak odhliadneme od iných dôvodov) **a)** má veľa ťažkostí (časné starosti, starosti o domácnosť, choroby, neprijemnosti, pokušenia, atď.), v pastoračii (pozoruje toľké nebezpečenstvá pre duše, pohoršenia, pády – nebadá a neprijíma veľa ovocia – ba naopak, skusuje mnohé prekážky, znevažovania, utrňania na cti, prenasledovania, atď.). **b)** Bez tohto pokoja by nemal silu a odhodlanie, túžbu po dokonalosti a štúdiu, v pastoračii radosť a horlivosť. **2.** Túto radosť vo svete nenájde, **a)** svet ju nemá, preto ju nemôže dať; **b)** svet nenávidí kňaza a usiluje sa zbaviť ho pokoja; **c)** niektoré svetské radosti a útechy sú mu zakázané, niektoré sú spojené aspoň s veľkými horkosťami a nebezpečenstvami, no neuspokoja mu nikdy srdce. **3.** Nájde to u Ježiša v Najsvätejšej sviatosti. Tam má **a)** záruku odpustenia hriechov a istotu; **b)** mnohoraké milosti, požehnanie, poklady radostí; **c)** najnežnejšiu lásku; **d)** najvernejšieho priateľa; **e)** pokoj a šťastie, ktorý sa podobá tomu pokoji, ktorý vládol u Márie a Jozefa v Nazarete.

Pondelok po Druhej veľkonočnej nedeli

Kňaz, ktorý sa často spovedá, **1.** prijíma najhojnejšie milosti: rozmnoženie posväcujúcej milosti a účinné podnety na ochranu pred hriechmi, milosť konať skutky kajúcnosti, cvičiť sa v čnostiach, uskutočňovať pokrok na ceste dokonalosti, zhromažďovať zásluhy, atď. **2.** cvičí sa, nadobúda a zveľaďuje sa v najznámejších čnostiach: lepšie sa pozná, lebo sa skúma často a pozorne, ďalej skúma záhady svedomia, pričom mu pomáha spovedník; rastie v poníženosti (ktorej častá svätá spoveď je jej prekrásny prejav); posilňuje sa v duchu viery a kajúcnosti; stane sa pozornejším čo sa týka úteku pred príležitosťami a nebezpečenstvami hriechu; zdokonaľuje sa v láske k Bohu; zapalať sa v horlivosti za spásu duší. **3.** získa väčšiu čistotu svedomia: bude sa plnšie a častejšie očisťovať od spáchaných hriechov, bude sa ozbrojovať istejšie a účinnejšie proti budúcim hriechom, predovšetkým smrteľným. **4.** stane sa súcejší a vhodnejší k slúženiu sv. omše, k vykonávaniu posvätných úkonov, v prvom rade k vysluhovaniu sviatosti pokánia a vedeniu duší. **5.** bude sa tešiť väčšou spokojnosťou svedomia, láskou Boha a istotou spásy.

Utorok po Druhej veľkonočnej nedeli

1. Príčiny nevery apoštola Tomáša: **a)** nepripomínal si slová, napomenutia a skutky Krista Pána; **b)** neodporoval ihneď pokušeniam; **c)** odlúčil sa od ostatných apoštolov, ich modlitieb, skutkov zbožnosti, atď. **d)** protivil sa spoločnému presvedčeniu; **e)** zveril sa vlastnému úsudku a odvolával sa na zmyslové poznanie. **2.** Podobne mnohí kňazi viac-menej nemajú pevnú a živú vieru, niektorí vo viere pochybujú a stroskotávajú: **a)** lebo neživia vieru meditáciou, nečítajú Božie slovo, nečítajú knihy posvätnej viery, ktoré zveľaďujú vieru a zbožnosť; **b)** neodporujú ihneď pokušeniam, zahrávajú sa s nebezpečenstvami, neúplne sa zdržiavajú od čítania nebezpečných kníh a časopisov, taktiež nechránia sa pred podobnými spoločnosťami a dôvernými rozhovormi, zriedka vzbudzujú vieru; **c)** zanedbávajú zbožné spoločnosti kňazov a úkony zbožnosti; **d)** protirečia spoločnej mienke teológov, podceňujú pravého Ducha Cirkvi a zriekajú sa ho, podliehajú svojmu úsudku a zvrátenému štúdiu o slobode a držia sa falošnej vedy; neodporujú pýche a zmyselnosti, ale podliehajú jej viac a viac.

Streda po Druhej veľkonočnej nedeli

Pri vzkriesení bude naše telo podľa vzoru Kristovho osláveného tela obdarené týmito darmi **a)** nemožnosť utrpenia (impassibilitas) – slobodné od chorôb, bolesti, smrti, nebezpečenstiev smrti, čím sme teraz toľkokrát a tak veľmi ohrození; **b)** jemnosť (subtilitas) – slobodné od hmotných podmienok, od váhy a znetvorenia, od nebezpečenstiev, ktoré môžu spôsobiť iné telesá; **c)** čulosť (agilitas) – dokonale podriadené duši, pohotové ju poslúchať, na jej pokyn sa rýchle pohybovať; **d)** jasnosť (claritas) – slobodné od akejkoľvek škvrny a znetvorenia, ozdobené najvyššou krásou, obkolesené najsvetlejším jasom. **2.** Tieto dary si máme zaslúžiť: **a)** nemožnosť utrpenia skrze utrpenie, ktoré teraz prijmem slobodne a trpezlivo budeme znášať z lásky k Bohu; **b)** jemnosť skrze pohrdanie svetských žiadostivostí, bohatstva, atď., a skrze heroické víťazstvo nad ťažkosťami; **c)** čulosť skrze pohotovú poslušnosť, podmanenie si búriaceho sa tela (umŕtvovanie), premáhanie lenivosti, radostnú a dôslednú horlivosť; **d)** jasnosť skrze útek pred neresťami, ktoré poškvŕňujú dušu a telo (predovšetkým hýrivosti a obžerstvá), skrze rozmnožovanie milostí a čností, ktoré ozdobujú dušu a prenikajú aj telo.

Štvrtok po Druhej veľkonočnej nedeli

Nesmierny Boh je všadeprítomný **1.** skrze podstatu. Trojjediný Boh, celý, so všetkými božskými dokonalosťami; je na každom mieste, skutočnom alebo možnom, je nad každým miestom a je aj v tebe – obdivuj túto nesmiernosť, uctievaj Boha a klaňaj sa mu na každom mieste, buď aj ty, celý, so všetkými svojimi schopnosťami, myšlienkami, citmi a túžbami v Bohu, kráčaj pred ním, buď pripravený mu slúžiť a byť mu celý oddaný. **2.** skrze vedomosti. Veď všetko na svete pozná najdokonalejšie, pozná srdcia anjelov a ľudí, pozná, čo si myslíš – chráň sa teda aj na najvzdialenejších miestach a vo svojom srdci všetkého toho, čo sa nepáči jeho očiam, plň svoje povinnosti, horlivo konaj dobré skutky, aj keď ťa nevidí žiaden človek, nechváli a nebude ťa odmeňovať. **3.** skrze moc, pretože všetkému dáva bytie, život, všetky sily má podriadené svojej vôli – preto sa teš vo všetkých trápeniach, súženiach, atď.; neboj sa nebezpečenstiev a ľudí, ktorí ti nemôžu v ničom poškodiť bez vôle Boha; toho sa boj, v ktorého moci vždy a všade stojíš; nedôveruj v ľudí, ale v ochranu všemohúceho a všadeprítomného Boha.

Piatok po Druhej veľkonočnej nedeli

1. Ježiš chcel byť našim bratom. Lebo **a)** prijal takú istú prirodzenosť, akú máme my, chcel, aby sme sa spojili s jeho prirodzenosťou a chcel ostať s nami vo sviatosti Eucharistie; **b)** urobil nás synmi toho istého Otca skrze milosť, ktorého Synom je skrze prirodzenosť; **c)** ustanovil testamentárne, aby jeho matka bola aj našou matkou; **d)** chcel, aby sme boli účastní na jeho dedičstve, t. j. tu na jeho zásluhách a milostiach, potom v nebeskom kráľovstve. **2.** Uvažuj teda, **a)** akú veľkú vďačnosť máš prejavovať za takéto veľké vyznačenie a dobrodenia, keď si uvedomíš, aký si biedny a opovrhnutia hodný pre pokazenú prirodzenosť, spáchané hriechy, neresti a zlé náklonnosti – a k akej veľkej hodnosti a šťastiu ťa povýšil a prisľúbil, že ťa bude ďalej povyšovať. **b)** akou láskou máš nasledovať tohto tvojho brata, keď si uvedomíš, čo pre teba urobil, zniesol, pretrpel z nežnej a milosrdnej lásky a aký je nekonečne dobrý, dokonalý a krásny medzi ľudskými synmi; **c)** ako si máš vážiť túto hodnosť a chrániť sa, aby si s pokazeným, biednym, mrzkým životom, predovšetkým nerestami tela, nepotupoval takého brata a spôsobil bolesť, a tak bol vylúčený z večného dedičstva.

Sobota po Druhej veľkonočnej nedeli

1. Povolanie k viere je **a)** veľká milosť; bez nej by nič neosožilo (stvorenie – udržiavanie – vykúpenie); oslobodzuje ťa od toľkých ziel (temnôt – hriechov – pekla), toľko a toľké dobrá ti zhromažďuje (nebeské svetlo, bohaté vedomosti najväčšej istoty, osvetľovanie všetkých životných okolností a prípadov, milosť, Božie synovstvo a priateľstvo, ochrana a požehnanie, posila a pomoc v nebezpečenstvách, útecha v práci a bolestiach, pokoj pri smrti, nakoniec večná blaženosť). **b)** nezaslúžená, lebo viera prevyšuje všetky zásluhy – nič by si nemohol urobiť, ani si neurobil, aby si ju vyprosil – predvídanie tvojich hriechov ťa urobili nehodným – toľké tisíce ju nemajú, z ktorých možno mnohí menej zhrešili než ty. **2.** Preto **a)** čo najviac ďakuj Bohu za tento dar; **b)** boj sa, že budeš súdený ohľadom viery (či si nestratil vieru, či si neužíval alebo nezneužíval milosti, ktoré ti boli dané, či si nevedol život, ktorý je proti viere, a to ešte omnoho horší, než tí, čo nemajú vieru a idú v ústrety zavrhnutiu); **c)** zmiluj sa nad tými, ktorí nemajú túto milosť a nakoľko môžeš, urob, aby aj títo dospeli k viere (modlitbou, sv. omšou, pomocou misiám a inštitútom na tento cieľ).

TRETIA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

1. Nasledoval si Petra, ktorý zhrešil. **a)** Petrovi si podobný v hodnosti, v Kristovej dôvernosti, v prijatých milostiach a dobrodeniach, v prisľúbeniach; **b)** aj ty si opustil Krista, prakticky si ho zaprel, veľmi si sa previnil proti svojej kňazskej prísaha, seba samého si akoby zavrhol, keď si sám urobil to, čo si vytýkal pri náuče a v kázňach, privolával si si na seba zlorečenie (skrže svätokrádeže); **c)** takmer z tých istých príčin: zabudol si na poníženosť a si sa preceňoval, dôveroval si iba v seba, zanedbával si napomenutia predstavených a svedomia, obával si sa ľudí a časných cieľ, vlažný a nedbalý v nasledovaní Krista skrže modlitbu a meditáciu, nevyhýbal si sa pred nepriateľom Krista a príležitosťami k hriechu. **2.** Nasleduj Petra aj v kajúcnosti, a to ako Peter **a)** cez celý život v hlbokjej ľútošti si pripomínaj svoje hriechy; **b)** vyhýbaj sa nebezpečným dôvernostiam a zábavám a iným príležitosťami k hriechu, aby si nikdy neupadol do už oplakaných hriechov; **c)** vykúp sa z nich apoštolskými prácami; **d)** usiluj sa zomrieť na kríži, t. j. ukrižuj tvoje telo skrže skutky kajúcnosti a trpezlivosť v práci a trápeniach, atď.

Pondelok po Tretej veľkonočnej nedeli

Pohnútky ku kňazskej čistote: **1.** Povinnosť, ktorej sme sa natrvalo zaviazali pri diakonskej vysviacke. Najprísnejšia povinnosť (lebo je na spôsob slávnostného sľubu alebo prísahy). **2.** Hodnosť, ktorou sme poctení. (Sme povýšení na najvyšší stupeň – teda nízke a ohavné veci majú nám byť cudzie; sme „duchovní“ – teda stráňme sa skutkov a nerestí tela, ktoré „uhášajú ducha“; sme zástupcovia Boha, služobníci, nástroje – teda nasledujme jeho čistotu; sme podobní anjelom v hodnosti a službe – podobajme sa im aj v mravoch.) **3.** Úkony, ktoré my konáme, predovšetkým zaobchádzanie s najsvätejším Pánovým telom. (Kristus sa narodil z Panny, zveril sa panenskej výchove, chcel spočívať na Jánovej panenskej hrudi – podobne v Najsvätejšej sviatosti, atď.) **4.** Dobrá, ktoré dosiahneme skrze kňazskú čistotu (svetlo a milosť, Božie požehnanie, pokoj vo svedomí, slobodu ducha, úcta a dôvera zvereného ľudu, koruna panenstva [aureola]), zlá, ktorým sa vyhneme (ponorenie sa do pozemských vecí, odcudzenie sa nebeským veciam, hanebné hriechy, výčitky svedomia, služba hriechu a zlým duchom, snáď aj spolupáchateľovi, pohoršenie, Božie zlorečenie, večné zatratenie). **5.** Kristov príklad a všetkých svätých kňazov.

Utorok po Tretej veľkonočnej nedeli

Horlivosťou a starostlivosťou o duše kňaz dokazuje lásku ku Kristovi. Lebo **1.** lebo sotva môže existovať bez toho. **a)** Sám Pán Ježiš vyžadoval ako dôkaz lásky starostlivosť o duše, keď povedal: „Miluješ ma? Pas moje ovce.“ **b)** Príslovie hovorí: qui non zelat, non amat (kto nie je horlivý, ten nemiluje). **c)** Kto miluje Krista, ten sa usiluje odvracať neprávosti, ktoré sú namierené na neho alebo ich odstraňovať, plniť jeho túžby, šíriť jeho dielo, plniť jeho úmysly, usilovať sa zachraňovať duše, ktoré tak veľmi miloval a tak veľkou cenou vykúpil, aby neprišli do zatratenia; toto koná ten, kto sa stará o duše so svätou horlivosťou, opačne koná ten, kto zanedbáva túto prácu. **2.** Touto horlivosťou sa prejavuje a dokazuje láska ku Kristovi, ktorá je **a)** čistá, bez úsilia o osobné výhody; **b)** účinná, nie citová a slovná, ale taká, ktorá sa prejavuje skutkami na námahami („láska sa dokazuje skutkami“ – „*exhibitio operis est probatio dilectionis*“, hovorí sv. Gregor Veľký); **c)** silná a stála, ktorá je neohrozená prekážkami, ktorú nepremôžu námahy, utrpenia a súženia. **2.** Táto horlivosť plodí preslávne ovocie, ktoré je Bohu veľmi milé; **a)** zabráni sa mnohým hriechom a urážkam voči Bohu; **b)** nadobudnú sa mnohé čnosti a získajú sa zásluhy; **c)** toľké duše sa zachránia pred peklom, stanú sa účastnými večnej blaženosti; dostanú sa na vyšší stupeň tejto blaženosti.

Streda po Tretej veľkonočnej nedeli

Aká je tvoja povinnosť voči najvyššiemu veľkňazovi?

1. On je **a)** Kristov zástupca, Petrov námestník, viditeľná hlava celej Cirkvi; **b)** učiteľ a strážca viery, obhajca a strážca pravej náuky, ohlasovateľ a šíriteľ pravdy evanjelia; **c)** stredobod jednoty (bez nej by nemohla existovať hierarchia Cirkvi, teda samotná Cirkev), pastier pastierov, otec všetkých veriacich; **d)** bojovník za slobodu Cirkvi, ochranca pred ohrozeniami zo strany svetskej moci a neveriacich, útočisko pre utláčaných biskupov, kňazov a národov. **2.** Preto **a)** prejavuj mu veľkú úctu (jeho hodnosti, dobre zmýšľaj o ňom a hovor o ňom a o jeho úmysloch, prijímaj jeho listy a dekréty s úplnou zbožnosťou a posvätnosťou, ak to bude potrebné, obhajuj jeho výsady); **b)** prejavuj mu náboženskú poslušnosť (svojim rozumom sa podriaď jeho náukovým rozhodnutiam, zachovávaj jeho zákony a nariadenia, napr. rubriky Misála a Breviára presne zachovávať, nikdy nepotupovať jeho činnosť a príkazy); **c)** preukazuj mu synovskú lásku a podporu skrze modlitbu a almužny; **d)** povzbudzuj aj podriadených, aby mu preukazovali úctu, poslušnosť, lásku a pomoc.

Štvrtok po Tretej veľkonočnej nedeli

Aby sme nasledovali príklad Dobrého pastiera, máme blúdiace ovce **1.** trpezlivo znášať (strpieť urážky našej osoby z lásky k Bohu, nikdy nevracať hádkami, predovšetkým nie z kazateľnice alebo vo verejnej tlači, jedine, žeby to vyžadovala oslava Boha alebo spása duší, ale nikdy nie s túžbou pomstiť sa); **2.** horlivo žiaľiť (nad smutným stavom hriešnikov, nebezpečenstvami, nad ohrozením iných skrze nich a nad našou nezodpovednosťou); **3.** horlivo sa o nich starať (modlitbou, obetovaním sv. omši, napomínaním skrze kázne a súkromné rozhovory, možno aj skrze rodičov, blízkych, atď., preukazovaním dobroprajnosti a povzbudzovaním skrze nejaké dobrodenia). **4.** srdečne ich prijať, predovšetkým v spovednici (nikdy ich neodvrhnime, ani ich tvrdo neokriknime, ale prejavujeme veľkú radosť z ich návratu, pomáhajme im trpezlivými, múdrymi otázkami, povzbudeniami, poučeniami, neukladajme príliš tvrdé a zahanbujúce skutky kajúcnosti, pozývajme k častej sv. spovedi, nakoľko to závisí od nás, usilovne ich chráňme od znovu upadnutia do hriechov).

Piatok po Tretej veľkonočnej nedeli

Uvažuj o smrti: **1.** Čo to znamená zomrieť?

a) Opustiť pozemské majetky, bohatstvo, pocty, pohodlie, rozkoše, ďalej príbuzných, priateľov, farníkov (zamysli sa napr. nad bohatstvom, ktoré vlastníš – či si neupnul hriešne svoje srdce na pozemské dobrá, rozkoše, na ľudí, atď. – či to môžeš opustiť bez bolesti alebo bez výčitiek svedomia, atď.); **b)** odlúčiť sa od svojho tela (ako si ho používal alebo zneužíval?); **c)** skončí sa čas, v ktorom možno získavať milosti, používať prostriedky milosti, robiť pokánie a získavať nevyhnutné zásluhy; **d)** postaviť sa pred trón Božského sudcu a zodpovedať sa z celého života.

2. Čo znamená šťastne zomrieť? Znamená to zomrieť **a)** očistený od hriechov (minulých, ktoré sú zmyté skrze pokánie, taktiež od prítomných); **b)** oslobodený od trestov za hriechy (skrze úprimnú ľútosť, zadosťučňujúce skutky, odpustky); **c)** slobodný od zlých náklonností a nárúživostí, atď.; **d)** po úplnom splnení povinností; **e)** po nahromadení zásluh (uvažuj, či by si zomrel takto dobre, keby si dnes mal zomrieť, čo ti z toho chýba, čo bolo vymenované a čo ti treba urobiť, aby si v každom okamihu mohol šťastlivo odísť).

Sobota po Tretej veľkonočnej nedeli

1. Ktorí kňazi sú v Kristovom ovčinci nádenníkmi?

a) Ktorí vošli do neho bez Božieho volania. Vošli čisto z časných a nečistých pohnútok, napr. nemali peniaze na iný stav, chceli splniť vôľu rodičov, mylne túžili po nečinnom a pohodlnom živote; **b)** ktorí nie z lásky k Bohu sa starajú o zverené duše; ale **c)** túžia po osobnom úžitku, pohodlí, sláve; **d)** správajú sa lenivo a záhaľčivo v starostlivosti o duše, zanedbávajú mnohé a vážne povinnosti svojho úradu, tie, čo vykonávajú, tak ich vykonávajú ako nádenníci, neporiadne a lenivo, z ohľadu na ľudí a strachu pred ľuďmi uprednostňujú bohatších, vznešenejších, krajších, atď., poslúžia im radi a líškavým spôsobom, mlčia pri ich nerestiach, chudobných a obyčajných tvrdo napomínajú, zanedbávajú a obmedzujú; **e)** nenapomínajú, nepasú, neobraňujú zverené duše, ale dovoľia zahynúť. **2.** Ktorí kňazi sú vlci alebo zbojníci? **a)** Tí, ktorí zabíjajú ovce skrze falošnú náuku, alebo skrze zvrátené vysluhovanie sviatostí; **b)** ktorí pohoršujú ich skrze neporiadny život, skrze neresti, ktorým hovejú a zlý príklad; **c)** ktorí ich povzbudzujú a zvádžajú na hriech. (Spytuj sa seba samého, obávaj sa a ak niečo treba napraviť, tak to urob hneď.)

ŠTVRTÁ VELKONOČNÁ NEDEĽA

„Ešte chvíľku“! – a **1.** pre teba sa pomínie tento svet **a)** so svojimi bohatstvami, majetkami, pohodlím, zábavami, pochvalami. **b)** Ak vložíš do týchto vecí lásku, záujem, šťastie, čo ti to vtedy osoží? **c)** Netúž a nehľadaj pominuteľné dobrá, ale vždy trvalé a večné. **2.** Skončí sa možnosť konať pokánie. **a)** Pokánie môžeš robiť len dovtedy, dokedy žiješ, keď ti Boh dáva hojné milosti a ty s nimi spolupracuješ. **b)** Ale ako dlho už žiješ? Či Boh tu bude dávať stále nové milosti, keď doteraz si ponúknuté zavrhol? Či budeš lepšie spolupracovať, keď si dovolil, aby náklonnosti a prekážky milosti stále vzrastali a zoslabovali sa sily odporovať? **c)** Teda neodkladaj pokánie. **3.** Čas, v ktorom môžeš konať, plniť povinnosti, zhromažďovať zásluhy, pracovať na spáse duší, sa pomínie. **a)** Tento čas je krátky, neistý, ale veľmi vzácny. **b)** Ak ho dobre využiješ, aké to zásluhy, aká to milosť, sláva a šťastie! Ak ho nevyžiješ, aké zlo, súd, trest! **c)** Čo teda budeš robiť? **4.** Pomínie sa práca, bolesti, úzkosti, ktoré ťa mučia. **a)** Keď ich porovnáme s večnosťou, sú veľmi krátke. **b)** Zaslúžia si nesmiernu slávu a radosť. **c)** Teda znášaj ich trpezlivo, rád a s dôverou.

Pondelok po Štvrtej veľkonočnej nedeli

1. Eucharistia je „záloha budúcej slávy“, **a)** ktorá posilňuje nádej na jej získanie (lebo nám predkladá pred oči Kristovu nesmiernu lásku a všetko, čo pre nás vytrpel a urobil, aby sme dosiahli túto blaženosť; ďalej obsahuje v sebe a predkladá nám pred oči všetky Kristove zásluhy, t. j. robí nás účastnými na jeho tele a krvi a pripomína nám jeho prísľuby); **b)** poskytuje prostriedky (na odpúšťanie ľahkých hriechov, ochranu pred ťažkými hriechmi, poskytuje nám silu a bohatstvo milosti); **c)** poskytuje predchuť (lebo nás oslobodzuje od mnohých ziel; aj keď Boha nemôžeme vidieť, ale predsa sa nám udeľuje istá slasť z čo najužšieho spojenia s ním; dáva nám účasť na najčistejších radoostiach a sladkom pokoji).

2. Čo treba robiť, aby si mal zálohu slávy? **a)** Dôstojne ju máš prijať (v stave milosti, po usilovnej príprave, s vreým vďakočinením); **b)** spolupracovať s milosťami, ktoré si prijal v Eucharistii (ľútosť nad spáchaným hriechmi, útek pred ich príležitosťami, potláčať svoje zlé náklonnosti, horlivo pracovať na svojej a iných spáse); **c)** často si vzbudzovať túžbu po dosiahnutí blaženosti (zriekať sa pozemských ziel a túžob, uvažovať o svojej biede a o nebeskej sláve, ponížene ju vyprosovať od Krista).

Utorok po Štvrtnej veľkonočnej nedeli

Uvažuj **1.** o šťastí svätých v nebi: **a)** sú bez akýchkoľvek ťažkostí, ktoré doliehajú na nás, čiže choroby, bolesti, utrpenia, súženia, nebezpečenstvá, hriechy. **b)** Požívajú nesmiernu slávu a blaženosť; vidia Boha z tváre do tváre, ktorý je nekonečne blažený a krásny, menia sa na jeho obraz, sú s ním čo najužšie spojení, majú účasť na jeho vedomostiach, sile, blaženosti, nakoľko je to možné stvoreniu, tešia sa z pôvabného spoločenstva, prekypujú božskými radosťami („opojení prívalom Božej rozkoše“ – inebriantur torrente voluptalis Dei). **c)** Táto sloboda od zlého a táto blaženosť, nie je ničím obmedzená, nie je narušená žiadnym protivenstvom alebo pretrhnutá nejakou skľúčenosťou, je vždy nová a bude trvať cez celú večnosť. **2.** Ako si ju zaslúžili svätí? **a)** Prácou, bolesťami, chorobami, atď., sa oslobodzovali od náruživosti, lebo ich z lásky k Bohu prijímali a trpezlivo znášali; **b)** slávu a šťastie skrze útek pred prázdnyimi poctami a svetskými rozkošami; **c)** videnie a vychutnávanie Boha skrze vieru, meditáciu, modlitbu, lásku; **d)** večné trvanie blaženosti skrze vytrvalosť.

Streda po Štvrtnej veľkonočnej nedeli

1. Napodobňovať a nasledovať Krista. Lebo je to **a)** úctyhodné, slávne (pre vznešenosť vodcu, vynikajúcu cestu, najužitočnejší cieľ); **b)** ľahké a príjemné (Kristus je vodca, žiada menej než svet, poskytuje najväčšiu pomoc, najpríjemnejší pokrm a útechu, spája nás s najvznešenejšími spoločníkmi); **c)** najužitočnejšie (akú priazeň získame u Boha, ochranu, odmenu!); **d)** nevyhnutné (kresťan má byť druhým Kristom, t. j. podobný Kristovi, nasledovník Krista; Ježiš je jediná cesta, po ktorej keď nebudeš kráčať, cieľ nedosiahaš; lebo kto nie je podobný Jednorodenému Božiemu Synovi, ten nie je predurčený – Rim 8, 29). **2.** Aby si ho mohol nasledovať, je potrebné, aby **a)** si bral ohľad na neho sústavne, pevne veril jeho náuke a sústavne sa prehlboval v jeho náuke a jej poznávaní, meditoval nad jeho príkladom, porovnával svoj život s jeho príkladom a usiloval sa polepšiť; **b)** odstraňoval prekážky, ktoré stoja na ceste nasledovania (hriechy, zlé návyky, hriechne náklonnosti); **c)** aby si použil nevyhnutné prostriedky, predovšetkým po dobrej príprave, zbožne a s horlivým úsilím ho nasledoval a vydal sa na dobrú cestu; **d)** uvedomovať si to každý deň a tak sa rýchle zveľaďovať.

Štvrtok po Štvртеj veľkonočnej nedeli

Často uvažuj o tom, ako kraľujú svätí v nebi. Tento pohľad ťa môže **1.** povzbudiť, zapáliť, lebo **a)** aj tebe sa predkladá sláva a blaženosť; **b)** a k jej získaniu prostriedky a pomoc (Kristova náuka, milosti, sviatosti, atď.); **c)** nemáš väčšie, ale oveľa menšie prekážky, než mali svätí (uváž, koľkých a akých zažili svätí pokušení, prenasledovaní, protivenstiev, atď.). **2.** potešiť, lebo **a)** prenasledovania urobili svätých silnejšími v službe Bohu a slávnejšími nasledovníkmi Ježiša; **b)** pokušenia zväčšili ich čnosti a odmenu; **c)** hriechy, ktorým snáď na istý čas podľahli, boli ako stupne, skrze ktoré tým, že sa uponížili, kajali, robili zadostučinenie, postúpili vyššie. **3.** zahanbiť, lebo **a)** ako utekali svätí pred hriechmi a ako ich odstraňovali pokáním – a ako ty odstraňuješ pokáním spáchané hriechy a chrániš sa budúcich? **b)** Čo robili svätí pre Boha a pre získanie neba, koľko vynaložili práce a prekonali prekážok – a ty? **c)** Čo vytrpeli svätí pre Boha a pre nebo a ako to robili pohotovo, trpezlivo, radi – a ty, čo a ako si trpel doteraz?

Piatok po Štvrtej veľkonočnej nedeli

Sme pútnikmi. **1.** Lebo **a)** táto zem je miestom putovania, na ktorej sme ako vyhnanci z pravej vlasti, preto tu nemôžeme ostať; **b)** smerujeme „k trvalému bydlisku“, nebeskej vlasti; **c)** ideme po úzkej, ťažkej a nebezpečnej ceste. **2.** A preto ako múdri pútnici **a)** hľadáme a zvolíme si cestu nie priestrannú, pohodlnejšiu, príjemnejšiu, ale kratšiu a bezpečnejšiu; **b)** nezaťažujeme sa nie nevyhnutnými batohmi, nákladmi, t. j. časnými dobrami, jedine že ich potrebujeme pre jedlo a pre pomoc chudobným. Nikdy nedychtime po nich, nezháňame sa za nimi a neponechávame si ich; **c)** neovíjame sa do takých vecí, ktoré nepotrebujeme na cestu za našimi povinnosťami, lebo skôr sú nám na prekážku a spomaľovanie; **d)** nezdržiavame sa v zábavných a rozkošnických miestach (t. j. kde sa hýri pozemskými rozkošami, zábavami, oddychovaniami, zvlášť hriešnymi, nebezpečnými, ktoré ničia ducha zbožnosti alebo aspoň zabraňujú); **e)** nikdy nespúšťame z očí cieľ cesty, ale často túto ťažkú cestu porovnávame s tým, či sa stále viac a viac približujeme k nebu. V tomto duchu si spytujeme a skúmame svedomie. **f)** Odvážne prekonávame ťažkosti, postupujeme odhodlane, a to rýchlym krokom.

Sobota po Štvrtej veľkonočnej nedeli

1. Ježiš premohol svet: **a)** jeho bludy skrze svoju nebeskú náuku; **b)** lásku k nemu a trojakú žiadostivosť (1 Jn 2, 16), totiž tela, oči a pýchu života, skrze lásku k Bohu a skrze svoje sebazapieranie, chudobu a poníženosť; **c)** jeho prenasledovanie skrze trpezlivosť a odovzdanie sa do Otcovej vôle; **d)** hriechy sveta premohol poslušnosťou, zadosťučinením a dobrovoľne prijatými trestami. **2.** Tak aj ty môžeš a máš premáhať svet Kristovou silou: **a)** vierou jeho náuke, častým čítaním, počúvaním, meditovaním ju stále lepšie poznávať, zamilovať si pravú, živú a neporušenú vieru, ktorú si budem často vzbudzovať; **b)** pohrdať svetskými nástrahami, utekať pred nimi a prekonávať ich skrze sebazaprenie, milovať chudobu, cvičiť sa v poníženosti a úprimne milovať Boha; **c)** môžeme a máme premáhať svet skrze trpezlivé znášanie prenasledovaní, skrze dôveru, vytrvalosť a silu, skrze odovzdanie sa do Božej vôle; **d)** zotierať spáchané hriechy skrze pokánie, ich tresty zotierať skrze zadosťučinenie, utekať pred príležitosťami k hriechu a využívať ochranu modlitby a sviatostí.

PIATA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

Duch Svätý usvedčuje aj teba **1.** „z hriechu“, t. j. **a)** z hriechov, ktorých si mnoho spáchal, ťažkých, neospravedlniteľných; **b)** z koreňov hriechov: „lebo ste neuverili“, t. j. viac menej si nemal živú vieru, nepočúval si Božie slovo, nečítal, nemeditoval, nevzťahoval si ho na seba, v čase pokušenia si nevzbudzoval vieru. **2.** „zo spravodlivosti“, ktorú si zanedbával. **a)** Lebo si zanedbal mnohé dobré skutky, iné si poškvrnil pre zlý úmysel a iné aspoň menej dobre vykonával; **b)** pretože si to zanedbával, treba ti teraz si pripomenúť a uvažovať nad tým: „lebo idem k Otcovi“, t. j. často dvíhať oči k Bohu, lebo si nemyslel na jeho prítomnosť, dobrotivosť, dobrodenia, spravodlivosť, atď., zanedbával si vzbudzovať úmysel z čistej a pravej lásky k Bohu, oddával si sa pozemským túžbam, zabudol si na nebeskú odmenu. **3.** „ukáže, čo je súd“ (Jn 16, 9), ktorého si sa nebál, aj keď **a)** ťa viera učí, že príde prísny a spravodlivý súd, ktorý ti ukáže celý tvoj život; **b)** „knieža tohto sveta je už odsúdené“ aj keď si poznal, ako prísne Boh potrestal padlých anjelov, ty si ich nasledoval; nezaslúžil si, aby ťa Boh nešetрил?

Pondelok po Piatej veľkonočnej nedeli

Cirkev je mystické Kristovo telo. Preto, ak sme živými údmi tejto Cirkvi: **1.** Kristus je naša hlava, **a)** ktorého ako vlastné údy sme s ním spojení; **b)** prijímame od neho životnú energiu, ktorý nás riadi a ochraňuje; **c)** ktorý dáva našim skutkom nadprirodzenú hodnotu a akoby dostávali nesmiernu hodnotu. **2.** Kristov Duch, t. j. Duch Svätý **a)** prebýva v nás ako duša v tele a v jeho údoch; **b)** oživuje nás nadprirodzeným životom; **c)** udeľuje nám nespočetné milosti, aby sme vykonávali skutky nadprirodzeného života. **3.** Sme zapojení do jedného tela so všetkými údmi, stávame sa účastnými dobier celého tela a každého údu, predovšetkým **a)** obety sv. omše, sviatostí, požehnaní Cirkvi; **b)** zásluh a príhovorov svätých, ktorí sa radujú v nebi; **c)** dobrých skutkov, utrpení, prosieb veriacich, ktorí putujú na zemi. Aké máme šťastie, ako máme ďakovať Bohu a ako máme pracovať, aby sme vždy boli a ostali skrze posväcujúcu milosť v plnej miere spojení s hlavou a ostatnými údmi, živými údmi Cirkvi!

Utorok po Piatej veľkonočnej nedeli

Kňaz, aby bol svätý, má: **1.** čo najúčinnnejšie pohnútky. Okrem Božej vôle, ktorá je čo najjasnejšie zjavená v Písme, ďalej u Otcov, v dekrétach Cirkvi, zvlášť uvažuj o tom: **a)** Kňaz je ontologicky svätý (skrze svoj stav, nezmazateľný znak, moc), a teda má byť svätý aj mravne; **b)** Tak je blízko Boha, tak sa rozpráva s ním dôverne, že musí byť priateľom Boha, podobný Márii a Jozefovi, ktorí sa tak dôverne tešili z vtelenia Božieho Syna; **c)** vykonáva funkciu prostredníka medzi Bohom a ľuďmi, zastupuje Boha a je jeho vyslancom, obetuje Bohu modlitby a prosby – teda musí byť podobný Bohu a sa mu páčiť, t. j. má byť svätý; **d)** vykonáva najsvätejšie úkony, ktoré sväto sa vykonávajú len od toho, kto je svätý. Môžu sa vykonávať nedbalo a mechanicky, alebo (čo nech sa nestane) svätokrádežne a tak bez očakávaného úžitku, bez úžitku, ktorý mal v úmysle Boh. **2.** užívať najvhodnejšie prostriedky: **a)** byť slobodným od mnohých svetských starostí a prekážok; **b)** vlastniť väčšie vedomosti o Božích veciach; **c)** každodenne uvažovať o najsvätejších veciach, obetovať najsvätejšiu obeť (kán. 904) a prijímať do seba prameň svätosti; **d)** takto sa darujú mnohé a najväčšie milosti.

Streda po Piatej veľkonočnej nedeli

1. Boh nám prejavuje pravé priateľstvo: **a)** miluje nás dobroprajnou láskou, ktorá je cudzia úsiliu o vlastný zisk; **b)** robí nás účastnými skrze posväcujúcu milosť na svojich dobrách, svojej prirodzenosti, nakoľko je to možné; **c)** odvracia od nás zlá a škodlivosti, úprimne a pravdivo sa zľutúva nad našimi slabosťami; **d)** vnuká nám taký spôsob myslenia, chcenia a konania, aby sme mu boli podobní; **e)** poskytuje nám nespočetne veľké dobrá; **f)** často a čo najpriateľskejšie sa ku nám správa. Aká je to pre nás pocta a radosť, že môžeme mať takého priateľa! **2.** Usilujme sa teda správať ako priatelia: **a)** prejavujme mu dobroprajnú lásku a viacej sa usilujme o jeho slávu a záľubu, než o našu pochvalu, zisk, pohodlnosť, teda blaženosť; **b)** čo najpozornejšie si udržiavajme a rozmnožujme posväcujúcu milosť; **c)** vzdďaľujme sa od všetkého, čo by mohlo urážať Boha; **d)** usilujme sa prispôbiť mu naše cítenie, chcenie a konanie; **e)** radi sa s ním rozprávajme, hľadajme útechu a pomoc viacej u Boha, než u ľudí. Aká to nevďačnosť a nerozumnosť, ak Bohu neprejavujeme priateľstvo, ale nezájem, odcudzenie a nepriateľstvo!

Štvrtok po Piatej veľkonočnej nedeli

Krstné meno ti pripomína **1.** čím si sa stal pri krste (očistený od každého hriechu, každého trestu, tak večného ako aj časného, oslobodený od služby zlým duchom, nové stvorenie, nadobudol si skrze posväcujúcu milosť nový život, skrze vliate čnosti si získal nadprirodzené schopnosti, stal si sa synom Boha, údom Kristovho tela, a teda účastný na Duchu, ktorý oživuje Kristovo telo, totiž chrám Ducha Svätého, účastný na toľkých milostiach a dobrých duchovných skutkoch, ktoré plynú zo spoločenstva svätých, do ktorého si poňatý). **2.** čo máš robiť ty (podľa príkladu sv. patróna máš niešť nový život, život nadprirodzený, držať sa pevne viery a zachovať si ju, plniť čo najvernejšie Božie prikázania, prílnúť čo najužšie k Cirkvi a ju poslúchať, zachovať v čistote chrám Ducha Svätého, t. j. chrániť telo a dušu od každej nečistoty, usilovať sa byť živým údom Cirkvi skrze zachovanie a rozmnožovanie posväcujúcej milosti, využívať ponúkané pomáhajúce milosti, atď.). **3.** čo môžeš a máš byť (tak ako tvoj sv. patrón): rodinný člen Boha a svätých, dedič nebeského kráľovstva, účastník Božej slávy a blaženosti.

Piatok po Piatej veľkonočnej nedeli

1. Uvažuj o nenáhlivosti a trpezlivosti Boha, **a)** ktorou znáša množstvo nepravostí, zločinov, rúhaní, svätokrádeží, atď.; **b)** cez dlhý čas a na celom svete sa to opakuje nespočetne mnohokrát; **c)** nemstí sa (aj keď tieto zločiny sú proti jeho najsvätejším právam, nenávidí ich nekonečne, lebo sú ako zvracaniny, ktorých potrestanie by ľahko mohol opakovať, ba aj nejako mal), ale obohacuje hriešnikov dobrodeniami, vyzýva, volá k pokániu a očakáva pokánie. **2.** Nepohrdaj touto nenáhlivosťou, **a)** lebo by si spáchal odsúdenia hodnú nevďačnosť, srdce Boha by si zarmútil, vyvolával jeho hnev (Rim 2, 4 nasl.), hrešil by si proti Duchu Svätému, zaslúžil by si si hrozný súd a prísny trest; **b)** využi túto nenáhlivosť vďačným srdcom, počúvaj a nasleduj hlas milosti, neodkladaj pokánie, prijímaj často a hodne sviatosť pokánia, konaj zadosťučinenie za minulé hriechy, chráň sa nových a nahraď dvojnásobnou horlivosťou to, čo si zanedbal; **c)** túto nenáhlivosť nasleduj aj ty, a to tak, že budeš trpezlivo znášať urážky a nepravosti, nebudeš sa hnevať, nebudeš sa sťažovať alebo ich odplácať, nikdy neupadneš túžbe po pomste, ale preukážeš protivníkom dobroprajnosť a dobrodenia, ak sa vyskytne príležitosť, hriešnikov budeš privolať milo a trpezlivo, taktiež ich očakávať a aj s nim takto jednať.

Sobota po Piatej veľkonočnej nedeli

Smrť **1.** je najistejšou skutočnosťou. **a)** Učí nás o tom viera, dosvedčuje to rozum, predkladá nám to pred oči každodenná skúsenosť; pochybovať o tom je teda nemožné; dobre vieš, že ťa nemôže zachrániť pred smrťou žiaden liek, žiadne prostriedky, žiadna ľudská moc. **b)** Prečo si žil tak, alebo žiješ ešte tak, ako keby nebolo isté, že zomrieš, alebo skôr isté, že nezomrieš? (Staral si sa o telo – zanedbával si dušu, dychtil si po poctách, bohatstve a pozemských rozkošiach – nevšimal si si nebeské veci, staral si sa iba o tento život a sotva si pomyslel na budúci život, atď.) **2.** V istom zmysle je smrť aj najneistejšou skutočnosťou. **a)** Je úplne neisté, kde – kedy – pri akej činnosti – v akom duševnom stave – či zomrieš náhle alebo po dlhej chorobe, či budeš môcť prijať sviatosti zomierajúcich, atď. **b)** Prečo si tak žil, alebo snáď ešte tak žiješ, ako keby si bol istý, že zomrieš po dlhej dobe a čo najlepšie pripravený na smrť? (Spáchané hriechy si ľutoval menej dokonalou ľútosťou, možno ani nedostačujúcou, robil si predsavzatia len povrchné, spovedal si sa nedbalo a povrchné, tresty neodčinil, nevyhýbal si sa nebezpečenstvám k hriechu a príležitostiam, nevykonával si povinnosti, dobré skutky, ako modlitbu, meditáciu, almužnu, atď.). Nestaral si sa o svoj dom.

ŠIESTA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

Kristus prisľúbil, že ostane s nami. Ostane, totiž **1.** so svojou Cirkvou **a)** ako prorok, ktorý jej sprostredkúva svoju náuku a skrze Ducha Svätého jej pomáha pri existencii, vysvetľovaní, tradícii a šírení; **b)** ako kňaz sa neustále obetuje, predkladá Bohu chvály Cirkvi, vďakyvzdavania a prosby, prihovára sa za hriešne údy a vyprosuje milosť, prekáža a spomaľuje trestať natiahnuté Božie rameno, pre všetkých vyprosuje dobrodenia, mnohoraké a hojné milosti, spája sa s ňou skrze eucharistickú prítomnosť; **c)** ako kráľ vydáva svoj zákon, riadi Cirkev a ochraňuje ju. **2.** v duši ospravodliveného **a)** osvecuje skrze vieru a vnuknutia; **b)** posväcuje mnohorakými milosťami; **c)** riadi, ochraňuje a sprevádza do neba; **d)** živí svojím telom, spája sa s ňou a premieňa si ju na seba. **3.** Za túto prítomnosť máš Kristovi **a)** úprimne ďakovať; **b)** prejavovať mu silnú vieru, neporušenú dôveru, vreľú lásku a túžiť po tom, aby si sa s ním zhováral čo najčastejšie, čo najužšie spájal, priťahoval si jeho ducha a napájal sa ním; **c)** prejavoval mu synovskú úctu a poslušnosť; **d)** starostlivo nadobúdal jeho milosti.

Pondelok Prosebných dní

1. Procesie sú ustanovené na to: **a)** aby sme verejne vyznávali vieru a vzdávali Bohu patričnú poklonu; **b)** aby sme jednodhlasne a slávnostne vyprosovali od Boha odpustenie, milosť, pomoc, požehnanie; **c)** aby sme oslavovali a povyšovali víťazstvo Cirkvi; **d)** aby sme si uctili Kristove púte a pripomenuli si, že sme pútnici. **2.** Preto je potrebné, aby si sa staral o púte a ich viedol: **a)** aby sa nevynechávali, aby sa vykonávali čo najdôstojnejšie a na povzbudenie (čo do poriadku, obradov, spevu, atď.); **b)** vzbudzuj v sebe ducha viery, úcty k Božej velebnosti a oddanosti; zdržuj sa neúcty, zvedavosti, nepotrebných rečí; **c)** v duchu kajúcnosti pros o odpustenie tvojich hriechov a hriechov iných, vyprosuj Božie milosrdenstvo; **d)** pripomeň si mnohé a veľké biedy, tak tvoje, ako aj biedy Cirkvi a podriadených, ďalej nešťastia, prenasledovania a s dôverou vyprosuj Božiu pomoc; **e)** vrelo túž po víťazstve Cirkvi a tvojom šťastlivom odchode z tohto sveta; **f)** usiluj sa v rámci svojich síl poučovať veriacich o týchto cieľoch, a to horlivo a často, aby sa s úctou a zbožnosťou zúčastňovali na procesiách.

Utorok Prosebných dní

Zapáľ a zveľaďuj v sebe túžbu a úsilie modliť sa liturgiu hodín čo najzbožnejšie a najúctivejšie. Ber ohľad: **1.** na Boha: **a)** jeho nekonečnú velebnosť, krásu, dobrotu, atď., o ktorej hovoria všetky stvorenia, ohlasujú ju a chvália – či aj ty súhlasíš svojim srdcom a ústami s týmto koncertom? **b)** Toľko ľudí ho bezhranične uráža a sa mu rúha – či nemáš mu dať aspoň nejakú náhradu a pokúšať sa potešiť jeho srdce? **2.** na Cirkev **a)** oslávenú, víťaznú, ktorá prespevuje večnú božskú liturgiu – či aj ty „nasledovník vznešeného Siona“, sa nemáš pridružiť k nej teraz, aby si sa pridružil potom po smrti? **b)** očisťujúcu, ktorej skrze zbožné recitovanie môžeš poskytnúť veľkú pomoc, nakoľko mnohí kňazi pri recitovaní officia sa dopúšťajú takých chýb, že si privolávajú veľké tresty; **c)** putujúcu, v ktorej toľko svätých duší a dobrých kňazov každodenne oslavuje Boha (či nie si ty z počtu zanedbávajúcich?), ktorým v ich potrebách, ťažkostiach, tlakoch môžeš a máš pomáhať skrze zbožné vykonávanie officia. **3.** na seba samého. Koľko budeš mať **a)** v živote požehnaní, pokoja, radosti – alebo hriechov, výčitiek svedomia, zlourečenia; **b)** pri smrti pokoj alebo sklúčenosť; **c)** na druhom svete alebo odmena, alebo trest, podľa toho, či si dobre alebo zle vykonával liturgiu hodín (čo nech neexistuje), žeby si túto modlitbu zanedbával!

Streda Prosebných dní

Modliť sa budeš v Ježišovom mene, ak **1.** je Ježiš s tebou čo najužšie spojený skrze posväcujúcu milosť, potom v tebe prebýva jeho Duch a za teba a s tebou „sa modlí nevysloviteľnými vzdychmi“; **2.** ak budeš mať stále na mysli Ježišov príklad a usilovať sa ho nasledovať čo najdokonalejšie; **3.** ak sa budú zaoberať tvoje myšlienky Ježišom a nie cudzími záležitosťami (t. j. ak budeš strážiť svoje zmysly, pozorne sa sústreďíš, ak budeš odstraňovať roztržitosti, ak im nepodľahneš alebo nebudeš súhlasiť s nimi a usilovať sa modliť pozorne a nábožne); **4.** ak budeš prosiť to, čo zodpovedá úmyslom Pána Ježiša, t. j. oslave Boha a spásu tvojej duše a úplne sa odovzdáš do Božej vôle (predovšetkým čo sa týka časných dobier a ziel); **5.** ak budeš mať také presvedčenie, že to, o čo prosíš, nielen že si nezaslúžiš, ale že si nehodný vyslyšania, že si zasluhuješ trest a zavrhnutie, teda že sa nespoliehaš na svoje zásluhy, ale ponížene prosíš skrze zásluhy Krista a jeho rany; **6.** ak nepochybuješ o prísluboch Pána Ježiša, o Božej moci, добрote, vernosti, ale čo najpevnejšie dôveruješ, že budeš vypočutý pre Božiu dobrotu a ustanovenie Božej prozreteľnosti; **7.** ak neupadneš v dôvere a modlitbe, aj keď nebudeš ihneď vypočutý, ale budeš pokračovať v modlitbe pevne a vytrvalo.

SLÁVNOSŤ NANEBOVSTÚPENIA PÁNA

Rozjímaj o Kristovi, ktorý vystupuje do neba a uvažuj: **1.** Kto vystupuje? **a)** Náš brat, ktorý prijal našu prirodzenosť, ktorá je teraz spojená s Božím Synom a dostáva sa na Boží trón. **b)** Náš Vykupiteľ, ktorý si zaslúžil vystúpenie a povýšenie pre toľké trápenia, námahy, bolesti, poníženia. **c)** Náš Sudca, ktorý „ako sme ho videli do neba odchádzať, tak príde v oblakoch z neba s veľkou mocou súdiť živých a mŕtvych.“ **2.** Odkiaľ vystupuje? Z Olivovej hory, kde **a)** sa často modlil a zotrval v modlitbe s Bohom celú noc; **b)** kde sa čo najviac ponížil a prehlásil, že sa úplne odovzdáva Božej vôli; **c)** kde sa začalo jeho umučenie. **3.** Kam vystúpil? Na nebesia, na miesto **a)** pokoja od všetkých námah, bolesti, atď.; **b)** nevyspytateľnej slávy; **c)** neohraničenej blaženosti. **4.** Prečo vystúpil? **a)** aby získal slávu, ktorú zaslúžil skrze umučenie; **b)** aby nám pripravil miesto; **c)** aby bol našim zástancom u Otca; **d)** aby sme ho teraz nasledovali myslou a túžbou, hľadali to, „čo je hore a nie to, čo je na zemi“ a potom v skutočnosti požívali jeho slávu a blaženosť.

Piatok po Šiestej veľkonočnej nedeli

1. Ježiš nevystúpil do neba len sám, ale sprevádzali ho mnohé duše, ktoré vykúpil, oslobodil a otvoril im nebo. Uvažuj **a)** o sláve týchto duší, o radosi z oslobodenia, o blaženosti týchto duší, ktorú získal, o vďačnosti voči Kristovi, atď.; **b)** s akou radosťou sa díval Kristus na svoje dielo, keď ich doviedol do neba ako prvé ovocie a predstavil ho Otcovi, atď. **2.** Aj ty nevystúpiš do neba sám. Lebo **a)** alebo si žiadne duše nespasil – a tak si zatretil aj svoju dušu a budeš hodený do vonkajšej tmy ako lenivý sluha, lebo si bol bez lásky a horlivosti, veľmi si zanedbával svoje povinnosti, zakopal si svoje talenty do zeme, prijal si nadarmo tak veľkú moc a tak veľké milosti, toľké Kristove námahy a bolesti skrze tvoju lenivosť si urobil pre tebe zverené duše neúčinnými a odplatil si sa hrubou nevďačnosťou; **b)** alebo skrze spásu svojej duše si spasil aj iné duše – potom získaš veľa radosi, blahoželanie, oslavovania od Boha, Krista, Márie, anjelov strážcov a spasených duší, akú budeš mať z toho radosť a slávu, ako milo a rád budeš spomínať na námahy, prenasledovania a útrapy!

Sobota po Šiestej veľkonočnej nedeli

Tak ako Kristus, tak aj my, si máme zaslúžiť

- 1.** povýšenie skrze poníženie. Uvažuj **a)** ako veľmi je teraz povýšený Kristus, akú prežíva teraz vznešenosť, slávu, kráľovstvo; **b)** aké boli poníženia, skrze ktoré si to zaslúžil, keď sa stal človekom – cez celý život – v utrpení a smrti; **c)** tebe sú dané oveľa menšie poníženia a sľubuje sa ti podobná sláva.
- 2.** pokoj skrze namáhavé práce. Uvažuj **a)** koľko urobil namáhavej práce Pán Ježiš pre slávu Otca a spásu duší; **b)** teraz prežíva pokoj v najdokonalejšom a najblaženejšom stupni, nie je pretrhovaný ani námahami ani bolesťami, ani starosťami, ani pokušeniami; **c)** aj ty chceš mať pokoj – ale kde sú tvoje námahy za oslavu Boha a z toho, čo si urobil pre seba a pre tebe zverené duše?
- 3.** radosť skrze bolesti a sebazapieranie. Uvažuj, **a)** hromada nekonečných radostí, ktoré prekypujú v srdci Pána Ježiša, **b)** ale ktoré nadobudol skrze bolesti a najukrutnejšie utrpenie a smrť; **c)** aj tebe sa núkajú podobné radosti – preto neboj sa a neutekaj, ale ochotne prijmi skutky sebazaprenia, utrpenie, choroby, prenasledovania, opustenosti a vnútorné suchoty, čím nás navštevuje Boh.

SIEDMA VELKONOČNÁ NEDEĽA

Ježiš je povýšený od zeme (kedysi na kríži, teraz na nebi) a všetko priťahoval a priťahuje k sebe **1.** vyliatím krvi, ktorou zadostučinil za naše hriechy, odstránil tresty za hriechy, prinavrátil Otcovi slávu a ho zmieril, roztrhal naše okovy, opäť získal milosť a priateľstvo s Bohom, otvoril nebo; **2.** príkladom, ktorým nás naučil zriekať sa pozemských vecí, pohrdať, umŕtvovať seba samých, zriekať sa svojej vôle, hľadať nebeské veci a kráčať po ceste, ktorá vedie do neba; **3.** láskou, ktorú nám vliatil skrze ktorú učinil, aby sme sa zriekli svetskej lásky, milovali len Boha, obetovali všetko pre neho, aby nás zapálil láskou ísť po ceste Kristových stôp za účelom získať videnie Boha a požívanie blaženosti, ktorá plynie z tohto videnia; **4.** prihováraním sa u Boha (ktoré sa deje aj pri eucharistickej obeti), ktorým nám vyprosuje a skrze Ducha Svätého (predovšetkým vo sviatostiach, no zo všetkých najviac v Eucharistii) poskytuje svetlo vo tmách, silu v bojoch, útechu v súženiach a dáva množstvo milostí, skrze ktoré sa s ním spájame, pripravujeme sa na dokonalé spojenie s ním v nebi a ideme za tým.

Pondelok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Nebeskú blaženosť máme **1.** vyprosovať modlitbami ako žobráci. Veď blaženosť je Boží dar, a to najväčší – dary sa však majú vyprosovať poníženými, úprimnými a vytrvalými modlitbami – teda máš sa usilovať o takéto modlitby, aby si si vyprosil spomínanú blaženosť. **2.** zaslúžiť prácou ako robotníci. Lebo blaženosť je odmena – odmena sa získava za prácu tomu, kto odmenu dáva – teda je potrebné, aby si bol v službách Boha (t. j. v stave milosti), aby si pracoval pre Boha, nie pre tvoje pohodlie alebo slávu (teda s dobrým a dokonalým úmyslom), a aby si práce, ktoré ti udelí Boh, vykonával rád, presne a horlivo. **3.** ako kupec vzácnnej perly. Lebo blaženosť je vzácna perla (Mt 13, 46) – peniaze, za ktoré sa kupuje, sú časné dobrá, ktoré sa dajú za almužnu – preto netreba tieto dobrá zhromažďovať, ale rád a podľa svojich možností darovať chudobným. **4.** vybojovať násilím ako vojaci. Lebo „Božie kráľovstvo trpí násilie a len násilníci sa ho zmocnia“ – zmocníš sa ho násilím, ak urobíš sebe samému násilie, ak prekonáš svoju vôľu a zlé náklonnosti – teda sústavne sa máš sebazapierať, bojovať proti sebe samému a zlá trpezlivo znášať, atď.

Utorok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Sv. omša je prosebnou obetou. Uvažuj, **1.** že potrebujeme nespočetné Božie milosti a pomoci **a)** prirodzené. Bez Božej pomoci nemôžeme ani žiť, ani sa pohybovať, ani niečo konať; čiha na nás mnohé zlo a ohrozujú nás nebezpečenstvami. **b)** nadprirodzené. Bez Božej milosti sa nemôžeme oslobodiť ani od jediného hriechu, nemôžeme urobiť čo i len najmenší zásluhný skutok, nemôžeme premôcť ani len jedno pokušenie z tých, ktoré doliehajú na nás, nemôžeme dosiahnuť v žiadnom prípade nadprirodzený cieľ, ku ktorému spejeme. **2.** že sme úplne neschopní vyprosiť takúto pomoc, **a)** lebo sme biedne stvorenie, žiadneho významu, nič nevlastníme takého, čo by sme mohli obetovať Bohu, aby sme sa mu mohli páčiť a zaslúžiť si milosti a pomoci; **b)** pre naše nespočetné hriechy sme hodní jeho hnevu, odvrátenia, večného trestu; a ešte **c)** aj naša modlitba (sama v sebe) je biedna a nemá žiadnu hodnotu. **3.** všetko môžeme vyprosiť skrze Kristovu obetu, čiže pomoci pre telesný a duchovný život, **a)** keď Bohu obetujeme dar nekonečnej hodnoty; **b)** keď najmilší a najsvätejší Boží Syn robí za nás zmierenie, zástancu, prosebníka a prostredníka; **c)** keď on žiada pre nás, čo zaslúžil skrze svoje umučenie a má právo na požiadanie; **d)** keď on sám pomáha našej modlitbe a ju obetuje, modlí sa v nás, s nami a za nás.

Streda po Siedmej veľkonočnej nedeli

1. Kristus kráľ sa líši v mnohom od pozemských pohlavárov. **a)** Tito, aby sa ukázali takými, že si ich treba uctievať a báť sa, aby zakryli svoju prirodzenú slabosť a nízkosť, použili vonkajší lesk – Ježiš, aby v nás vzbudil dôveru, on svoju najvyššiu velebnosť, výsosť a moc zakryl poníženosťou a slabosťou. **b)** Pohlavárom posluhujú a slúžia podriadení – Ježiš posluhuje a slúži nám. **c)** Pohlavári žijú z peňazí podriadených – my žijeme, udržiavame sa a požívame pokrm z darov nášho Kráľa. **d)** Pohlavári nútia zachovávať zákony – Ježiš nikoho nenúti, ale chce, aby sa mu slúžilo z najslobodnejšej lásky.

2. Nasleduj Krista tak, že budeš konať ako on v prospech svojich zverených: **a)** chráň sa vystatovania (v obleku, v bývaní, v nábytku, v spôsobe konania), každej túžby po rozkazovaní a panovaní; skôr skrze pravdivú poníženosť a úslužnosť voči podriadeným si získaš dôveru. **b)** Pokladaj sa a konaj tak, ako keby si bol ich sluha a nevyhýbaj práci. **c)** Nehľadaj svoje pohodlie, ale osov a spásu podriadených. **d)** Nevzbudzuj strach, násilie a hnev, ale buď dobroprajný, úprimný, preukazuj lásku skutkami a buď trpezlivý.

Štvrtok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Svätokrádežná sv. omša je obrovskou potupou pre **1.** viaceré účinky tohto hriechu. Za každou takto slúženou sv. omšou spácha štvorakú svätokrádež: slúži sv. omšu v stave smrteľného hriechu, prijíma Oltárnu sviatosť, rozdáva sv. prijímanie, podáva ho nevhodnému, t.j. sebe samému. **2.** pre obrovskú veľkosť tohto hriechu. Lebo nie len pohŕda a zosvetarčuje ako pri iných svätokrádežiach veci, ktoré sú určené a posvätené pre Boha a pre jeho službu, ale samého Božieho Syna, jeho osobu, telo, krv, dušu, božstvo. Útočí na samého Boha, zneuctuje ho, robí si z neho posmech a dáva ho akoby satanovi. **3.** pre okolnosti. Uvažuj: **a)** Kto to urobil? Kňaz zasvätený Božej službe, obdarený najvyššou hodnosťou, strážca najsvätejšej sviatosti, obohatený najväčšími dobrodeniami, je po službe a prísahe a po toľko opakovaných prísľuboch. **b)** Kde? V Božom dome, kde zložil aj kňazské sľuby, za prítomnosti svätých anjelov a zvereného Božieho ľudu. **c)** Oblečený do kňazského rúcha, reprezentuje Krista. **d)** Simuluje gestami, obradmi a slovami najväčšiu lásku. **4.** pre následky, ktoré sú najhroznejšie, tak v tomto ako aj v budúcom živote (upadnutie do hlbín hriechov, výčitky svedomia, zatvrdilosť a zaslepenie, nebezpečenstvo náhlejš smrti – zahanbenie pri súde – oveľa väčšie bolesti v pekle).

Piatok po Siedmej veľkonočnej nedeli

Čo si povinný robiť za povolanie ku kňazstvu? **1.** Čo najúprimnejšie ďakovať, pretože toto volanie je milosť **a)** čo do svojej prirodzenosti je to milosť najvznešenejšia, lebo udeľuje najvyššie hodnosť (vyslanec Otca, zástupca Krista, spolupracovník Ducha Svätého), veľkú moc, čo najužšie spojenie s Bohom, množstvo dobrodení a mnohorakých milostí; **b)** čo do vznešenosti cieľa, pretože skrze túto milosť sa zveruje kňazovi oslava Boha, Kristovo dielo, spása duší; **c)** čo do najhodnotnejšej odmeny – akú môžeš získať úctu u veriacich, dôveru, lásku, šťastie, aké mnohé a veľké zásluhy a akú potom blaženosť! **2.** Mať hlbokú poníženosť. Lebo **a)** lebo svoje povolanie si čo najmenej zaslúžil; **b)** bol si pre toto povolanie nehodný, lebo si spáchal mnohé a veľké hriechy; **c)** v kňazstve ťa urobilo nehodnejším zanedbávanie mnohých povinností, ich ľahostajné vykonávanie, zanedbanie mnohých dobier a spáchanie mnohého zla. **3.** Máš verne spolupracovať, byť horlivým a nebáť sa námah. Lebo od toho závisí **a)** účinok povolania a prijatých milostí, oslava Boha, spása alebo zavrhnutie duší, **b)** už tu, alebo v budúcom živote, šťastie a sláva alebo bieda a zatratenie.

Sobota po Siedmej veľkonočnej nedeli

Podľa príkladu apoštolov sa priprav na prijatie Ducha Svätého **1.** samotou, čiže chráň sa zbytočných stretávaní sa, rečí, zábav, pôžitkov, alebo ich aspoň obmedz, zbav sa prázdnych myšlienok a pozemských túžob, pozorne chráň zmysly a sústreď sa. **2.** poníženosťou, to znamená, že budeš myslieť na to, že si dostal tak veľkú úlohu ako dostali apoštolí – sám od seba si toho nehodný a tak isto neschopný to vykonávať. Iba Boh ťa môže uschopniť splniť túto úlohu. Sám od seba to môžeš iba pokaziť (zabrániť alebo umenšiť silu a účinnosť milosti, lebo máš mnohé nedokonalosti a prevrátené myšlienky, si hodný zatratenia. **3.** dôverou a túžbou, lebo Duch Svätý je prisľúbený aj tebe, ktorý môže a chce štedro obdarovať tvoju chudobu, osvietiť tvoju temnotu, posilniť slabosť. **4.** vytrvalou modlitbou. Práve skrze ňu pozývaš Ducha Svätého, ba priam prilákaš, pripravuješ tvoje srdce na jeho prijatie, zohrievaš ho a ozdobuješ. **5.** Vzávaním P. P. Márie, pretože ona je nebeský poklad, nevesta Ducha Svätého, Kráľovná apoštolov, matka, prostrednica a naša patrónka.

TURÍCE

Pozoruj zmenu, aká nastala v apoštoloch, keď na nich zostúpil Duch Svätý. **1.** Pred príchodom Ducha Svätého sa apoštoli podobali deťom: **a)** nerozumní – nechápali najjasnejšie slová Pána Ježiša, nerozumeli proroctvám Pisma o Mesiášovi, ani nevnímali Ježišovo dielo a cieľ; **b)** prázdni – preniknutí detskými, pozemskými myšlienkami a túžbami – pretekali sa, kto z nich je väčší, túžili sedieť na zlatých trónoch, atď.; **c)** bojazliví a malomyseľní – báli sa počas búrky, že zahynú, opustili Ježiša, schádzali sa za zatvorenými dverami zo strachu pred židmi. **2.** Po príchode Ducha Svätého sa podobali mužom a hrdinom viery. **a)** Osvietení nebeským svetlom jasne pochopili Písmo, slová a náuku Pána Ježiša; ohlasovali veľké Božie skutky; vzdelávali a privádzali k viere a spásu nespočetné množstvo. **b)** Pohrdali pozemským bohatstvom, rozkošami, poctami, „tešili sa, že mohli trpieť pre Ježišovo meno.“ **c)** Nebáli sa ani rozkazov, ani vyhrážok, ani rán, nebojácne a odhodlane stáli a rozprávali pred veľradou a poprednými mužmi; prijali úlohu podmaniť celý svet, bojovať proti nemu a ho prerobiť. **3.** Či nie aj ty **a)** doteraz si sa podobal apoštolom pred príchodom Ducha Svätého? **b)** Budeš im podobný akí sa stali po príchode Ducha Svätého? **c)** Ktoré ti treba odstrániť prekážky na získanie tohto cieľa a ktoré použiješ prostriedky?

Pondelok po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Prečo sa zjavil Duch Svätý v podobe ohňa? **1.** Ako oheň očisťuje (napr. zlato od povlakov), tak Duch Svätý očisťuje naše duše skrze svoju milosť, skrze bázeň a lásku k Bohu, znenávidenie hriechu skrze vzбудenie v nás dokonalej ľútosti; premáhanie hriechov skrze sviatosti, ktoré vlievajú posväcujúcu milosť a ďalšie milosti, ktorými zoslabujeme telesnú žiadostivosť, zlé náklonnosti, premáhame pokušenia a odstraňujeme zlé návyky. **2.** Ako oheň osvecuje, tak Duch Svätý nám dáva svetlo viery a pomáha nám, aby sme pochopili pravdu viery, mysleli na ne v príhodnom čase, aby sa dívali vo svetle viery na seba, na svedomie, na hriechy a na naše nebezpečenstvá. Aby sme zbadali, kde nám treba od niečoho utekať, aby sme vedeli posúdiť, či to, čo nám niekto ponúka, je pravda alebo blud. **3.** Ako oheň zohrieva, tak Duch Svätý v nás zapaľuje lásku k Bohu, vzbudzuje túžby po nebeských veciach a podnecuje ohnivú horlivosť. **4.** Tak ako oheň akousi neprekonateľnou silou všetko protivné ničí, tak Duch Svätý dáva našej duši pevnosť a silu, aby sme prekonali všetky prekážky našej spásy a našej činnosti. Či si už skúsil týchto štvoro účinkov Ducha Svätého a budeš ich skusovať, či budeš spolupracovať s ním a nasledovať ho vo svojich pastoračných funkciách s jeho pomocou?

Utorok po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Vďačnosť kňaza voči Duchu Svätému je **1.** spravodlivá. Aj ako kňaz si povinný ďakovať za milosti **a)** spolu s laikmi: svetlo viery, posväcujúca milosť, obnova po páde, nespočetné milosti osvietenia, milosť povzbudenia, posilnenia útechy, **b)** osobitne ako kňaz: povolanie ku klerickému stavu, kňazský nezmazateľný znak, nevýslovná hodnosť a moc, toľké milosti, ktorými dostávaš pomoc vykonávať kňazské úkony, zhromažďovať zásluhy a získavať duše. **2.** plodná, užitočná, nevyhnutná. Lebo **a)** skrze túto vďačnosť potešuješ Ducha Svätého a akoby si ho udržiaval vo svojom srdci, vyzývaš ho, aby ti dal ďalšie dobrodenia, zabezpečuješ si pomoc, zasluhuješ útechu; **b)** naproti tomu skrze nevďačnosť ho zarmucuješ, pripravuješ mu akoby odchod od teba, zatarasuješ cestu pre prísun milostí a štedrých dobrodení, oberáš sa o mnohé útechy a radosti, ľahko upadneš do lenivosti a hriechov. **3.** ľahká, pretože máš množstvo príležitostí, podnetov, milostí, aby si uznal dobrodenia Ducha Svätého, všímal si jeho vnuknutia, spolupracoval s jeho činnosťou, napomínal iných a povzbudzoval k vďačnosti a oddanosti voči Duchu Svätému.

Streda po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Kňaz vzýva Ducha Svätého predovšetkým **1.** pred spytovaním svedomia a svedou, aby dobre spoznal hriechy (a ich korene), úprimne oľutoval, vyznal sa z nich pravdivo a jasne a získal ich odpustenie. **2.** v pochybnostiach, ťažkostiach, sklúčenostiach, smútku, aby Duch Svätý skrze nebeské svetlo rozohnal tmy a pochybnosti, ukázal správnu cestu, poskytol skrze pevnú nádej svätú radosť a útechu, dodal odvahy skrze posilňujúcu milosť. **3.** pred kázňou (a katechézou), aby sám poznal jasne pravdy viery, vedel ich vysvetliť s dobrým úmyslom a správnym spôsobom, aby dobre disponoval srdcia poslucháčov k uvereniu a pochopeniu náuky, a tiež aby pristúpili k plneniu napomenutí. **4.** pred lektúrou, štúdiom, meditáciou, aby dobre pochopil Božie slovo a posvätnú vedu, vzťahoval ju na seba, srdcom sa nadchol a zapálil, aby dokázal uskutočniť to, čo sa naučil. **5.** pred vysluhovaním sviatostí, aby vysluhoval sväto (v stave milostí), hodne (v súlade s Božími a cirkevnými predpismi, so správnym úmyslom a veľkou zbožnosťou), plodne (t. j. nevyslúžil žiadnemu nehodnému, ale aby čerpali z prijatia sviatostí mnohé milosti).

Štvrtok po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Okrem hriechov, ktoré spoločne nazývame „hriechy proti Duchu Svätému“, podľa Svätého písma sa môžeme proti Duchu Svätému prehrešiť vtedy, keď: **1.** Ducha Svätého zarmucujeme (Ef 4, 30). Tak, ako zarmucujeme priateľa, keď si ho nevšímame, nepozdravujeme, znevažujeme jeho upozornenia, tak zarmucujeme Ducha Svätého, keď si ho neuctievame, nevzývame, neďakujeme, keď zanedbávame naše pobožnosti a nechceme brať ohľad na jeho vnuknutia. **2.** Duchu Svätému odporujeme (Sk 7, 51), keď sa protivíme pravde viery, hlasu svedomia, napomenutiam predstavených, Božím vnuknutiam, ktoré nás vyzývajú k vyšším veciam. **3.** Ducha Svätého uhášame (1 Sol 5, 19), keď páchame akýkoľvek smrteľný hriech, predovšetkým skrze hriechy tela, ktorými vyháname Ducha čistoty; skrze hriechy nenávisť, závisť, nepriateľstvá, skrze ktoré utekáme od Ducha lásky; skrze hriechy klamstva a pokrytectva, skrze ktoré sa vzdaľujeme od Ducha pravdy. **4.** potupujeme Ducha milostí (Hebr 10, 29), čo sa deje skrze svätokrádeže, nakoľko to, čo má slúžiť na väčšiu česť a slávu Boha a nám má sprostredkovať milosť, my to zneužívame na čo najväčšiu potupu Boha, zbavenie sa milostí a nadobudnutia zlorečenia.

Piatok po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

*Ako na sviatok Obrátenia sv. Pavla 25. januára, str.
67.*

Sobota po Deviatej nedeli v Období „cez rok“

Uvažuj: **1.** čo vytrpeli svätí mučeníci (olúpenie majetkov, poškodenie majetkov, odlúčenie od príbuzných a priateľov, poškodenie cti, neznesiteľné neprávosti a osočovanie, takže prídeme na myšlienku, že človek to nemohol vymyslieť, ale sám diabol. Často tieto utrpenia trvali dlhší čas a nakoniec nasledovala najkrutejšia smrť) – naproti tomu, ako je málo toho, čo si doteraz pretrpel a teraz máš znášať. **2.** ako toto mučeníci pretrpeli (slobodne, ochotne a bez ponosovania sa, trpezlivo bez reptania alebo výčitiek, radostne a dôverne, bez smútku alebo malomyseľnosti, mysleli na Krista – vodcu a popredného bojovníka. Ty od oveľa menších utrpení, ktoré tak sotva možno aj nazvať, sa usiluješ odkloniť a utiecť pred nimi, znášaš ich netrpezlivo, upadáš na duchu, atď. **3.** odkiaľ čerpali silu, že prekonalí toto všetko (vo vrelej a vytrvalej modlitbe, v uvažovaní o Kristovej láske a utrpení, v zbožnom prijímaní sviatostí, predovšetkým Eucharistie, v neustálom uvažovaní o nebeskej blaženosti, ale aj o večnom zatratení) – a ty ako si užíval tieto prostriedky doteraz a ako ich chceš užívať do budúca?

SLÁVNOSŤ NAJSVÄTEJŠEJ TROJICE

Kňaz od Najsvätejšej trojice má: **1.** od Otca **a)** titul, úlohu, povinnosť otca; **b)** najvyššiu moc (nad Kristovým reálnym a mystickým telom, t. j. nad Eucharistiou, nad údmi Krista, nad dušami); **c)** akoby autoritu nad Božím Synom (ktorý počúva jeho hlas a zveruje seba do jeho rúk, svoje dielo a zásluhy). **2.** od Syna, že je **a)** prorokom (Božie tajomstvá ohlasuje a vysvetľuje, ohlasovateľom Božej vôle, budúcich vecí – napr. Boží súd, večná blaženosť alebo večné zatratenie); **b)** kňaz (prostredník medzi Bohom a ľuďmi, prináša najsvätejšiu a najúčinnnejšiu obeť, žehná, zmieruje hriešnikov s Bohom, prihovára sa za duše a vyprosuje za ne); **c)** kráľ (panuje v kráľovstve jeho srdca, riadi zverené duše, rozkazuje zlým duchom). **3.** od Ducha Svätého, že je **a)** svätý (očistený od hriechov skrze posväcujúcu milosť, napodobňuje a je účastný na Božej svätosti, predstavuje Boží obraz); **b)** posvätený (skrze ordináciu, totiž oddelený od sveta, zasvätený Bohu, poznačený nezmazateľným znakom a odovzdaný do jeho služieb); **c)** služobník posväcovania (orgán Ducha Svätého, rozdávatel' Božích tajomstiev, vyprosovateľ milosti a jej prívodom).

Pondelok po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Uvažuj nad smädným Ježišom pri Jakubovej studni a predstav si kňaza, ktorý je mnohoroako smädný. Má byť smädný (t. j. veľmi túžiť) po **1.** mnohých Božích milostiach. **a)** Lebo tieto sú mu najnevyhnutnejšie, užitočné a najmilšie. **b)** Preto rád a nábožne užíva prostriedky, ktoré sú ustanovené na získanie milostí (sviatosti, obeta sv. omše, modlitba, dobré skutky). **2.** po osobnej dokonalosti. **a)** Aj Boh túži po nej pre kňaza, lebo od nej závisí pokoj, činnosť, blaženosť kňaza. **b)** Preto hriechy, zlé náklonnosti, nedokonalosti nech nenávidí sústavne a bojuje proti nim; nech horlivo užíva prostriedky dokonalosti (skutky zbožnosti, sebazaprenie, cvičenie sa v čnostiach). **3.** po práci (a utrpení) na Božiu slávu. **a)** Týmto Boha oslavuje a potešuje, nasleduje Krista, získava veľké zásluhy a veľkú odmenu. **b)** Preto neodkláňaj sa od takýchto miest, zamestnaní, príležitosti k práci, nehovej pohodlnosti, verne a rýchle prijmi a vykonávaj všetko, čo slúži na Božiu slávu. **4.** po spáse duší. **a)** Lebo Kristus mimoriadne túžil po nej, pracoval a trpel len pre tento cieľ, kňaz je ordinovaný na tento cieľ a je mu sľúbený za to vzácny veniec. **b)** Preto nech živí apoštolskú horlivosť a ňou horí, nech sa často modlí za zverené duše, nech čo najdokonalejšie vykonáva úlohu predovšetkým kazateľa, katechéta, spovedníka.

Utorok po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Pri stretávaní so ženami nech kňaz dáva **1.** veľký pozor. **a)** Jednohlasne to vyžaduje Cirkev, Otcovia, všetci učitelia duchovného života; povzbudzuje k tomu príklad svätých kňazov; **b)** potvrdzuje to najsmutnejšia skúsenosť nepozorných kňazov; **c)** dokazuje to prirodzenosť vecí, nakoľko naša prirodzenosť je náklonná k zmyselnosti a zlej žiadostivosti, ktorú možno prekonať len sústavnou bdelosťou, ostražitosťou, sebazaprením a útekem pred nebezpečenstvami, - lebo keď sa to (ako kňaz, ktorý sa neopatrne schádza so ženami) zanedbá, potom kňazská čistota, dobré meno, pastoračná činnosť, večná spása, sa veľmi zatrasú, ba až možno zrútiť. **2.** Preto nech sa s nimi rozpráva **a)** zriedka, a to len vtedy, keď to vyžaduje nejaká nutnosť; **b)** krátko, v žiadnom prípade dlhé rozhovory alebo pletky; **c)** nie v tajnosti alebo v odľahlých miestach, teda nikdy, jedine donútený nevyhnutnosťou je sám so samou, aj svoje domáce nech sa nezdržiavajú v jeho izbe, nech sa chráni pred návštevami iných žien a pred nepotrebnými rozhovormi; **d)** skromne, čiže chrániť oči, vyhýbať nežnostiam a vtipom; **e)** opatrne, v prospech čistoty a dobrého mena; **f)** nech nedáva ženám dary a darčeky a ani ich od nich neprijíma.

Streda po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Čo sa týka čítania kníh, **1.** vzdäľuj sa a utekaj pred čítaním takých kníh a časopisov, ktoré sú viere nepriateľské, ktoré vyznávajú falošnú a pyšnú vedu a tiež aj takých kníh a časopisov, ktoré podnecujú hriešnu žiadostivosť (ináč porušujeme mravný zákon, ohrozujeme vieru a čistotu, alebo ich spochybňujeme, naplňame sa svetáckym duchom a jeho zásadami, strácame cirkevného ducha, robíme pohoršenie, potešujeme a pomáhame nepriateľom Cirkvi). **2.** knihy a verejné časopisy (aj keď katolícke) keď píšú o politike, alebo, ako hovoria, pojednávajú o beletristických témach, čítaj opatrne a skromne (ináč strácaš čas, príliš sa rozptyľuješ, strácaš ducha sústredenosti, alebo ho kazíš, ponáraš sa do svetských vecí – zabraňuješ predovšetkým pozornému a zbožnému recitovaniu liturgie hodín). **3.** venuj sa čítaniu duchovných kníh, stanov si istý čas, aby si sa im venoval (lebo z nich sa naučíš lepšie poznať seba samého a svoje povinnosti, posilníš sa vo viere a v cirkevnom duchu, načerpáš ducha zbožnosti, nájdeš vhodný materiál pre kázne a katechézy, mnoho sa naučíš ohľadom starostlivosti o duše a ich vedenia a na základe takéhoto čítania sa staneš horlivejší a múdrejší).

SLÁVNOSŤ NAJSVÄTEJŠIEHO KRISTOVHO TELA A KRVI

Kristus nám v najsvätejšej sviatosti zanechal

- 1.** najcennejšiu pamiatku (nie namaľovaný obraz, ako zvyknú dávať ľudia, ale seba samého, dar tak vznešený, že sám Boh, hoci vševediaci, nevedel, hoci všemohúci, nemohol dať niečo vzácnejšieho). Či máš v úcte túto pamiatku a či myslíš často na Vykupiteľa v duchu lásky a vďačnosti?
- 2.** klenotnicu nebeských pokladov (všetky svoje zásluhy, každý druh požehnania, najštedrejšie milosti pre seba a pre iných). Či si čerpal dychtivo a usilovne z týchto pokladov a či si to dobre využíval)
- 3.** zrkadlo, čiže vzor všetkých čností (jednak tie, ktoré uskutočňoval počas svojho smrteľného života a ktoré doteraz prejavuje v najsvätejšej sviatosti – nad ktorými treba uvažovať aj v jednotlivostiach, ako o poníženosti, láske, poslušnosti, horlivosti). Či uvažuješ a nasleduješ tento príklad s láskou?
- 4.** dom pokoja (do ktorého môžeš uteknúť v každom súžení, pokušení, trápení, kde si môžeš byť istý pred nepriateľmi a pred bleskom Božieho hnevu, ktorý si si toľkokrát zaslúžil). Či často prichádzaš do tohto domu, či rád sa tam zdržiavaš a či vyhľadávaš tam osvieženie a útechu?

Piatok po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je **1.** sviatosť viery, **a)** pretože v nej sa skrývajú mnohé pravdy viery (dogmy), tak tiež v nej sú sčasti najsvätejšie tajomstvá a sčasti predpokladajú najväčšie tajomstvá, ale aj Eucharistia ich preniká novým svetlom; **b)** pretože je pre rozum najťažšia, zdá sa, že protirečí zmyslom, skúsenosti, zákonom prírody, je nepriateľom pýchy a preto vyžaduje úplné podriadenie rozumu a čo najpevnejšiu vieru; **c)** lebo pre vieru je najlepšou pomôckou. **2.** sviatosť nádeje, lebo nádej posilňuje tým, že **a)** odhaľuje ako nás miluje Boh a túži po našej spáse; **b)** kladie nám akoby pred oči, čo Ježiš pre nás a pre naše vykúpenie urobil a vytrpel, ďalej aké sú v jeho očiach milé a vzácne naše duše a dáva nám v eucharistii do zálohy svoju pomoc; **c)** poskytuje nám najväčšie milosti, je zálohou večnej sláv. **3.** sviatosť lásky, **a)** pretože vyžaruje z tejto sviatosti voči nám nekonečná láska Boha (uvažuj, ako vykonal mnoho pre nás, čo všetkého potupného pretrpel za nás biednych hriešnikov, bez žiadneho zisku, len z čistej nepochopiteľnej lásky); **b)** pretože nás čo najúčinnejšie vyzýva k láske Bohu a nám v tom pomáha; **c)** pretože je vzorom pre bratskú lásku medzi nami a zároveň jej potvrdením.

Sobota po Desiatej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je „pamiatka obdivuhodných Božích skutkov“ (Z 111, 4). Lebo v nej **1.** sa lesknú a akoby pred oči sa nám predkladajú obdivuhodné Božie dokonalosti, predovšetkým múdrosť (ktorou najľahšími a najúčinnjšími prostriedkami získame vznešený cieľ), moc (ktorou odoberá zákonom prírody ich silu a jediným úkonom vykonáva celý rad zázrakov), lásku (ktorou sa nám dáva pre naše najväčšie dobro a nežné spoločenstvo). **2.** obdivuhodné Božie skutky, ktoré sa volajú „ad extra“ (vonkajšie) (stvoreníe, vtelenie, ospravedlivenie, oslávenie), ktoré sa nachádzajú v tejto sviatosti ako mozog v hlave: stvoreníe, pretože je vrcholom stvorenia živočíšneho a duchovného, totiž telo, krv a Kristova duša pod spôsobom chleba a vína, najvznešenejšími rastlinnými stvoreniami, vtelenie, ktoré skrze eucharistiu v nás a pre nás sa uchováva, a akoby rozmnožovalo, keďže sa sprítomňuje na nespočetných oltároch; ospravedlivenie, pretože to je Ježišovo srdce, základ každého ospravedlnenia a prameňom milosti ospravedlnených; a oslávenie, pretože kráľ slávy je v oslávenom stave, obkolesený oslávenými obyvateľmi neba. **3.** Predovšetkým tie obdivuhodné skutky, ktoré sa udiali v smrteľnom živote Krista a v diele vykúpenia (ako počatie, narodenie, návšteva, uzdravenie chorých, večera, smrť, atď.), tu sa akoby udržiavali, sprítomňovali a pripamätúvali.

JEDENÁSTA NEDELA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Eucharistia je naozaj veľká večera. Uvažuj:

- 1.** o Pánovi nekonečnej vznešenosti, ktorý pripravil túto večeru a pozval ťa na ňu, ukázal na nej bohatstvo svojej múdrosti, sily, dobroty, štedrości. S akou úctou, poníženosťou, vďačnosťou, pohotovosťou a dychtivosťou máš túžiť po tejto večeri a ponáhľať sa na ňu!
- 2.** o pokrmoch, ktoré sa predkladajú, ich vznešenosť (v sebe prijímaš Kristovo telo, krv, dušu, božstvo, zásluhy; porovnaj ich s ostatnými pokrmami, aj s Mannou), jej spásanosnosť (odpúšťa ľahké hriechy, chráni pred ťažkými, zoslabuje žiadostivosť, zapaľuje lásku, zveľaduje čnosti, poskytuje osvecujúce a posilňujúce pomoci), jej sladkosť (keďže nás čo najužšie spája s Ježišom , otvára nám akoby svoje srdce, sprostredkúva svoj život, vlieva pokoj, udeľuje zálohu večného spoločenstva). Aké môžeš odtiaľ čerpať uzdravenie, úžitok, sladkosť.
- 3.** Nakoniec uvažuj o spoluhodovníkoch, ktorí posluhujú pri večeri: anjeli, ktorí vítajú, klaňajú sa, posluhujú; množstvo svätých duší, kňazov a laikov od ustanovenia eucharistie až po dnešný deň. A ty chceš patriť medzi najnečistejších, najlenivejších a najnevďačnejších?

Pondelok po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je pamiatkou na skrytý život Pána Ježiša. Porovnávaj: **1.** Ježiša k anjelovi, ktorý zvestuje Panne Márii, ktorá súhlasí s príchodom do panenského života a si z nej berie formu človeka – a jeho príchodom na oltár na základe konsekračných slov, a berie si, ak je to dovolené povedať, sviatostné spôsoby. **2.** Ježiša, ktorý existuje cez deväť mesiacov v živote Panny Márie, akoby v zajatí, bez užívania zmyslov, ale plný vedomosti a milosti – a prítomného v bohostánku, ako zajatca lásky, obraný (presne povedané na základe sviatostnej prítomnosti) o užívanie zmyslov, ale v sebe má všetky poklady múdrosti a milosti. **3.** Ježiša, ktorý (v živote P. M.) navštevuje Jána, s návštevou v najsv. Sviatosti chorých a biednych, opustených, zavrňovaných a hriešnikov. **4.** Ježiša, ktorý sa narodil v betleheme, ktorého svoji neprijali, ktorého uctili anjeli, klaňali sa pastieri a Mudrci, ale Herodes prenasledoval – s Ježišom prítomným v najsvätejšej sviatosti v „dome chleba“: ktorého mnohí nepoznajú a zavrňujú, prenasledujú ho svätokrádežami a len málo je tých jednoduchých a chudobných v duchu, ktorí sa mu klaňajú. **5.** Ježiša, ktorý vedie život v Nazarete najjednoduchší a skrytý, plný najkrajších čností – so životom v najsv. Sviatosti, kde vedie život ešte skrytejší a často upustenejší, kde preukazuje najsvätejšie čnosti: poníženosť, poslušnosť, pokánie a lásku.

Utorok po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je pamiatkou verejného Ježišovho života. Uvažuj, **1.** aké úlohy splnil Pán Ježiš **a)** za tri roky: osvecoval duše svetlom nebeskej pravdy skrze ohlasovanie Božieho slova, uzdravoval chorých, hriešnikov vyzýval k pokániu a udeľoval im milosť odpustenia hriechov; **b)** to isté neprestal konať v najsv. Sviatosti: osvecuje duše skrze vnuknutia, lieči skrze milosť, kriesi mŕtve následkom hriechu, všetkým dáva dobrodenia. Obdivuj, ďakuj, túž, pros. **2.** v akých sa cvičil čnostiach za tri roky a ich preukazoval: **a)** vreľá horlivosť, neprestajný záujem o modlitbu, trpezlivosť a podivuhodná skromnosť, milosrdenstvo a nevýslovná láska, atď.; **b)** to isté vykonáva v najsv. Sviatosti, keď mimoriadne túži po spáse duší, deň a noc sa modlí, ukrýva svoju vznešenosť, nepravosti znáša čo najtrpezlivejšie, všetkým chce pomáhať a potešovať. Obdivuj, nasleduj. **3.** s kýmkoľvek **a)** veľmi rád rozprával: s deťmi, chudobnými, kajúcikmi. **b)** Či aj dnes neprichádzajú takito ako prví k eucharistickému Ježišovi a on ich prijíma s najväčšou láskou? Urob, aby si bol maličkým, chudobným v duchu, skutočne kajúcim. **4.** niektorí ho: **a)** zavrhlí a prenasledovali: pyšní zákonníci, pokrytci a lakomí farizeji, poživační saduceji. Či nie sú aj dnes takí, ktorí sa im podobajú? **b)** ktorí Krista v najsv. Sviatosti nepoznajú, zavrhujú, rúhajú sa a prenasledujú? Skúmaj sa, ľutuj a chráň sa.

Streda po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je pamiatkou Pánovho umučenia. Lebo **1.** umučenie a smrť, Kristova krvavá obeta, sa sprítomňuje v eucharistickej obeti nekrvavým spôsobom, akoby sa opakovala (ten istý, kto trpel, kto zomrel, vtedy prebodnuté jeho telo, z ktorého vytekla krv, obetuje sa nebeskému Otcovi s tou istou láskou, poníženosťou, poslušnosťou, mysticky skrze prepodstatnenie i chleba i vína, akoby teraz zomrel). **2.** V najsv. Sviatosti doliehajú na neho tie isté neprávosti, aké trpel vtedy (zapretie, zrada bozkom, zajatie, pohrdanie, rúhanie, výsmech, ukrižovanie). **3.** Preto skrze eucharistiu sa nám stále pripomína Pánovo umučenie (Kristus prítomný v symboloch krvavej smrti, výslovne prikázal pripomínať si jeho smrť; jednotlivé obrady sv. omše akoby predstavovali jednotlivé jeho utrpenia). **4.** V najsv. Sviatosti vykonáva tie isté čnosti, ktoré vykonával vtedy pri umučení: poslúcha Otca a hriešnych ľudí, celkom sa im oddáva, znáša neprávosti čo najtrpezlivejšie, odpúšťa nepriateľom, modlí sa za nepriateľov. **5.** V najsv. Sviatosti sa obetuje tak ako vtedy, tak ako vtedy sa ho požíva za nebeský pokrm a udeľuje sa nám ovocie jeho utrpenia.

Štvrtok po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia je pamiatkou jeho osláveného života (ktorý Ježiš istým spôsobom vopred prežil pri premenení na vrchu Tábor, ako aj na zemi v dňoch medzi zmŕtvychvstaním a nanebovstúpením). Lebo, **1.** ako po zmŕtvychvstaní mal oslávené telo, obdarené nemožnosťou trpieť, jasnosťou, jemnosťou a čulosťou; tak aj v najsv. Sviatosti je jeho telo oslávené, **a)** ktoré nepodlieha utrpeniu a zmene (lebo sa menia len sviatostné spôsoby, nie Kristovo telo); **b)** preniknuté nebeskou slávou, ktorému sa klaňajú anjeli; **c)** nezaoberá miesto, aj v najmenších častiach hostie je celý prítomný; **d)** nie je hatené ani časom ani priestorom, celý je prítomný spolu na iných nespočetných miestach. Ver, obdivuj, klaňaj sa. **2.** Ako sa vtedy zjavil svojim, požehnal ich a naplnil radosťou, tak duchovne sa ukazuje a udeľuje najsladšiu radosť tým, ktorí **a)** s Máriou ho nežne milujú a žijú nevinne; **b)** s Magdalénou robia pokánie a usilovne ho nasledujú; **c)** zhromažďujú sa s učeníkmi za zatvorenými dverami, t. j. žijú sústredene a milujú vnútorné povinnosti zbožnosti; **d)** ktorí idú s učeníkmi do Emauz, odhodlane kráčajú a uvažujú o jeho utrpení, prijímajú ho v chudobných; **e)** s apoštolmi idú na vrch Tábor, t. j. usilovne sa starajú dostať sa na vrchol dokonalosti. Skúmaj sa, ľutuj, zaumieň si.

Slávnosť Najsvätejšieho Ježišovho srdca

Ježišovo srdce v Najsvätejšej sviatosti je **1.** najúctyhodnejším predmetom našej lásky a radosti, takpovediac je oceánom každej krásy a dobroty, najteplejšia vyhňa lásky voči nám, poklad všetkých dobier, ktoré nás môžu oblažovať tu i vo večnosti. Preto poďme k Božiemu srdcu s vrelou láskou, trvalou vďačnosťou a v ňom (po vylúčení hriešnych, nebezpečných a prázdnych slastiach, ktoré núka svet) hľadáme radosť a útechu. **2.** zrkadlo a príklad všetkých čností, predovšetkým čistoty, lásky, skromnosti, poníženosti, horlivosti (o ktorých uvažuj po jednom, ako veľmi viditeľne Ježišovo srdce tieto čnosti pestovalo vo svojom smrteľnom živote a ako sa odzrkadľujú teraz v jeho sviatostnom živote). O nich často uvažujme, obdivujme a prijímajme, porovnávajme naše srdce s Jeho srdcom a usilujme sa pripodobniť mu nasledovaním. **3.** prameň všetkých milostí, ktoré osvetľujú v tmách, pochybnostiach, trápeniach, očisťujú od hriechov a zlých náklonností, posilňujú proti pokušeniam, posilňujú v bojoch a pri prácach, spájajúc sa s týmto Božským srdcom a Jeho úmyslami. Preto vyhľadávajme tento prameň a čerpajme z neho.

Sobota po Jedenástej nedeli v Období „cez rok“

Prečo mnohí kňazi čerpajú tak malý úžitok zo slávenia s. omše a zo sv. prijímania? **1.** Pristupujú: **a)** bez živej viery (neusilujú sa presnejšie a plnšie poznať to, čo učí viera o Najsvätejšej sviatosti, nemeditujú častejšie o tomto najvznešenejšom a najsladšom tajomstve, nevzbudzujú akt viery). **b)** bez pevnej nádeje (netúžia zvlášť po Kristovi a jeho milosti, srdce majú preplnené nedovolenými a svetskými žiadosťami, oddávajú sa zvráteným myšlienkam, neuvažujú o Kristovej moci, добрote, prísluboch, upadávajú do malomyseľnosti); **c)** bez lásky (vedú neporiadny život, ponorení do stvorených vecí, neboja sa hriechov, nerobia častý rozhovor s Bohom skrze modlitbu, neodávajú sa Bohu celým srdcom a nie sú pohotoví k obetiam). **2.** Pristupujú a celebrujú **a)** bez úcty (nezachovávajú rubriky, vynechávajú úkony, vyslovujú slová skrátene alebo sa veľmi ponáhľajú); **b)** bez pozornosti (nestrážia zmysly, nemyslia na úkony a slová, ponorení do roztržitosti); **c)** bez zbožnosti (roztržité myšlienky, stratený cit, vlašná vôľa). **3.** Odchádzajú **a)** bez vykonania vďačiny, alebo ho vykonávajú zle a čo najkratšie (kán 909); **b)** hneď sa oddávajú táraniam, smiechu, svetským záležitostiam; **c)** nemyslia cez deň na Božieho hosťa.

DVANÁSTA NEDEL V OBDOBÍ „CEZ ROK“

1. Pokánie spôsobuje radosť anjelom **a)** kvôli Bohu, ktorého múdrosť, sila, milosrdenstvo svieti novým svetlom, ktorého vôľa (spása duší) sa splní, ktorého sláva sa viac rozšíri; **b)** kvôli samým anjelom, lebo sa dočkali nových bratov a priateľov, lebo dosahujú duše spásu, ktoré boli zverené anjelom strážcom; **c)** kvôli kajúcnikom, ktorých milujú anjeli, lebo sa vymaňujú z tak veľkého zla a nadobúdajú pevnú nádej na získanie alebo účasť na veľkých dobrodeniach. **2.** Preto **a)** usiluj sa zo svojej strany zabezpečiť túto radosť svätým anjelom, t. j. rýchlo pristúp k pokániu, ak si zhrešil, vzývaj svätých anjelov, predovšetkým svojho anjela strážcu; **b)** nakoľko môžeš, usiluj sa a pracuj, aby sa obrátili hriešnici (kázaním, modlitbou, obetovaním sv. omši, skutkami milosrdenstva a konaním za nich skutkov kajúcnosti, povzbudzovaním, tak samých hriešnikov, ako aj ich rodičov a iných, ktorí môžu prispieť k ich obráteniu). Taktiež pros ich anjelov strážcov; **c)** teš sa z kajúcich hriešnikov, s veľkou dobrotou a nežnosťou pristupuj k nim, ich ťažkosti a činnosť v ich spovediach rád prijmi a vyprosuj pomoc u anjelov.

Pondelok po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

(Márnotratný syn I.) Uvažuj nad márnotratným synom pred odchodom od Otca, keď sa zdržiaval v otcovom dome. **1.** Akým oplýval šťastím! **a)** Každý deň sa zhováral s tak dobrým, štedrým a milým otcom. **b)** Dostal najlepšiu výchovu a výučbu. **c)** Pre takéhoto otca, mali ho mnohí vo veľkej úcte. **d)** Oplýval veľkým bohatstvom a radosťami. **2.** Uvažuj nad sebou, že aj ty, keď si sa pripravoval na kňazstvo a v čase po prijatí kňazskej hodnosti, zdržiaval si sa v otcovom dome, v milosti nebeského Otca. **a)** Nekonečne dobrý Boh, slávny, svätý, mocný, ktorému slúžiť je najvyššia pocta, sprevádzal ťa takou láskou, že ťa prijal do svojho domu za priateľa a syna. **b)** Tak štedré volanie, tak dobrá výchova, toľko prozreteľnostného riadenia, toľko milosti, toľko trpezlivosti a pozornosti, to všetko ťa pripravovalo na kňazstvo. **c)** Povýšil ťa k takej hodnosti, že ťa ustanovil na roveň vladárov svojho ľudu, stal si sa pokladnicou, zástupcom a jeho dedičom. **d)** Oplýval si bohatstvom a radosťami: každý deň si sa rozprával s nebeským Otcom v modlitbe a meditácii; v jeho jedálni si bol hodovníkom; pracoval si pre neho a pod jeho očami; prijal si mnohé milosti a útechy, atď. Si taký aj teraz? „Kto dá to, aby bol som jak v mesiacoch dávnych a ako v dňoch tých, keď ma sám Boh chránil? (Jób 29,2)

Utorok po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

(Márnotratný syn II.) Uvažuj o márnotratnom synovi, ktorý opustil otca a zdržiaval sa v ďalekej krajine.

1. Príčiny odchodu **a)** márnotratného syna. Stal sa voči otcovi veľmi studený, zriedkavejšie sa s ním rozprával, navštevoval cudzích ľudí alebo takých, ktorí boli nepriateľmi otca, zlenivel v práci pre otca, upadol do nechuti, ovládala ho pýcha, chcel byť svojprávny, túžil po zakázaných rozkošiach. **b)** Nie aj ty si snáď opustil Otca z podobných príčin? Pomaly si zvlažnel, zanedbával si nábožné úkony, meditáciu, stretával si sa so zlými alebo vlašnými kňazmi, so svetáckymi ľuďmi, so ženami, s nepriateľmi Cirkvi, vykonával lenivejšie pastoračné práce, až prestal úplne; dôveroval si sám sebe, pohrdal si napomenutiami predstavených Cirkví a spolubratov; túžil si po tom, čo znevažuje kňazský stav. **2.** Samotný odchod.

a) Márnotratný syn opúšťa otca, pohrda ním, naplňa ho bolesťou a odchádza do ďalekej krajiny, spôsobuje otcovi potupu hýrivým životom, premárni majetok, potom trpí hladom a ide pásť svine. **b)** Aj ty si opustil najlepšieho otca, zarmútil si ho, odišiel si ďaleko od jeho rodinného vzťahu a priateľstva, napáchal si veľa potupných hriechov, majetok (prirodzené dobrá a milosti, ktoré získal Kristus svojou krvou) si premrhal, stal si sa chudobný a biedny, dostal si sa do mrskej služby. „Ako si padla z neba, žiarivá zornička?“ (Iz 14,12)

Streda po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

(Márnotratný syn III.) Uvažuj o márnotratnom synovi, ktorý sa vracia k otcovi. **1.** Čo robil **a)** márnotratný syn? Uvedomil si svoju biedu a svoju zlobu a vtedajšiu dobrotu otca; pohnutý úprimnou bolesťou dospel k nádeji a úmyslu vrátiť sa k otcovi; vykonal to ihneď a ponížene vyznal svoj hriech; bol pripravený vykonať akékoľvek pokánie. **b)** uvažuj aj ty: o tom, čo si urobil hriechom, stratil, zaslúžil; vzbud' si silnú dôveru v Otcovo milosrdenstvo; vzbud' si úprimnú, dokonalú ľútosť a silné predsavzatie; vyspovedaj sa ponížene a úprimne; buď čo najpohotovejší k akémukoľvek pokániu, aby si dal apoštolskými prácami náhradu za svoje hriechy. **2.** Ako **a)** prijal otec syna, ktorý sa vrátil? Otec ho zbadal zďaleka, šiel mu v ústrety, všetko odpustil, nerobil žiadne výčitky, nehanil ho, ale ho prijal a pobozkal, dal mu nové rúcho, podal prsteň a pripravil hostinu. **b)** Aj ty toto prijmeš od svojho Otca a Spasiteľa. Ako dlho a s akou túžbou ťa očakával, išiel ti v ústrety skrze oslovenia a milosti; všetko ti odpustí a pozdraví ťa bozkom pokoja a prijme za priateľa, vráti ti milosť čnosti, zásluhy; nakoniec ťa zasnúbi so zverenými dušami, pripustí ťa k eucharistickej hostine a dá ti právo na nebeskú hostinu.

SLÁVNOSŤ SV. PETRA A PAVLA

Kniežatá svätých apoštolov dali Kristovi trojaké svedectvo (1 Jn 5,8): **a)** Duchom – skrze vieru, ktorej sa pevne držali, neohrozene vyznávali a najrozhodnejšie šírili; **b)** vodou – skrze slzy pokánia, ktorými oplakávali svoje hriechy a hriechy iných a skrze pot, ktorým polievali Pánovu vinicu; **c)** krvou – skrze mučeníctvo, ktoré podstúpili slobodne, radostne a odhodlane. **2.** Podobne aj od teba očakáva Pán vydať svedectvo: **a)** duchom – keď vierou podriadiš svoj rozum Božej autorite, pravdami viery tak vyučíš svojho ducha, že nimi prenikneš, že ťa všade budú osvecovať, pohýnať, viesť a usmerňovať, že ich budeš ohlasovať iným a podľa svojich síl sa usilovať šíriť pravdy viery; **b)** vodou – ak budeš nasledovať pokánie apoštolov, ľutovať svoje hriechy a hriechy iných, usilovať sa ich zbaviť a nebudeš sa odťahovať od takých apoštolských prác, ktoré budú vyžadovať námahu; **c)** krvou – že nebudeš príliš šetriť svoje zdravie a telo, pokiaľ budú stačiť sily, nezanedbáš svoje povinnosti a námahy, pohotovo budeš pripravený až do krvi odporovať hriechom, pokušeniam, nepriateľom Boha a Cirkvi.

Piatok po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

Sebazaprenie je pre kňaza nevyhnutné pre vlastné posväcovanie. Bez neho **1.** hriechov sa **a)** nezbaví; sotva ich vyzná s pravou bolesťou a pevným predsavzatím; nebude užívať prostriedky na ich odstránenie a vyhýbaniu sa ich. **b)** Nezadostučiní za ne; zadostučiniť sa dá iba skrze skutky kajúcnosti a tie všetky vyžadujú, aby si urobil násilie sebe samému, svojim nerestiam a náklonnostiam. **c)** Upadne do nových hriechov, lebo keď sa neodstihnú zlé náklonnosti skrze sebazaprenie, stávajú sa silnejšími zo dňa na deň a povstanú nové hriechy. **2.** Milosti nebudú pomáhať. Lebo **a)** neprijme mnohé milosti, ktoré zvykne dávať Boh ako odmenu za naše sebazaprenie, za zriekanie sa vlastnej vôle; **b)** ak sa mu ponúkne viacej milostí, neužíva, pretože milosť je dávaná k tomu, aby sme premohli prirodzenosť, a teda bez boja a práce nám to neosoží. **3.** Prostriedky posväcovania (meditácia, spytovanie svedomia, častá sv. spoveď, zbožné slúženie sv. omše s obvyklou prípravou a vďačnosťami, atď.) nebude užívať, alebo len menej správne a dobre, a to všetko vyžaduje námahu a premáhanie vlastnej vôle a lenivosti. **4.** Nenadobudne dôležité čnosti, lebo tie sa nadobúdajú skrze usilovné využívanie milosti, premáhanie opačných náklonností a časté opakovanie skutkov. „Toľko pokročíš, koľko urobíš sám sebe násilia.“ **5.** Nebude mať ducha modlitby a vnútorného života. Vnútorne sa nemôžeme sústrediť a pozdvihnúť sa hore, pokiaľ neodtrhneme od zeme myšlienky a túžby.

Sobota po Dvanástej nedeli v Období „cez rok“

Dobrý úmysel pre nás kňazov **1.** Ak je, prináša veľké výhody: **a)** prináša naše skutky Bohu, lebo pochádzajú z lásky k Bohu a sa mu veľmi páčia; **b)** preto im dáva veľkú hodnotu; **c)** udeľuje nám lásku Boha, veľké milosti a bohatú odmenu; **d)** veľmi nám pomáha k tomu, aby boli ľahšie naše práce, ťažkosti, utrpenia a znášali ich radi, radostnejšie a plodnejšie. **2** Ak chýba, nasledujú smutné následky: **a)** strácame všetky výhody, ktoré sú tu vymenované – aká strata pre večnosť! **b)** sme leniví a upadáme pomaly do veľkého nebezpečenstva; **c)** rastie sebaláska, hovieme náklonnostiam, a tak ľahko páchame mnohé hriechy a pomaly upadáme do ťažších. **3.** Aby bol dobrý úmysel, používajme vhodné prostriedky: **a)** každodenne pri ranných modlitbách pozorne vzbudíme najlepší úmysel; **b)** zopakujme si ho, najmä pred väčšími podujatiami, pred ťažšími prácami a utrpeniami, pri pokušeniach, v ktorých sa v nás vynára a živí sebaláska a prázdna sláva; **c)** pri večerných modlitbách sa pýtajme, koľkokrát a s akou horlivosťou sme si vzbudili úmysel, s akým úmyslom sme konali jednotlivé úkony, znášali námahy a utrpenia, prežívali odpočinok a vykonávali rozhovory.

TRINÁSTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

K chyteniu množstva rýb sa vyžaduje: **1.** Aby v priebehu dňa tohto života (možno v najkratšom čase) sme pracovali, lebo potom, keď príde noc smrti, nebudeme môcť nič zaslúžiť pre svoju dušu a pre duše, ktoré sú mi zverené. **2.** Aby sme boli na Petrovej loďke, t. j. čo najvernejšie priľnuli ku Katolíckej cirkvi, viac a viac vstrebávali jej ducha, vždy čo najpozornejšie mali pred očami jej príkazy a napomenutia a plnili ich. **3.** Aby sme mali na loďke Pána Ježiša, t. j. aby sme boli v stave milosti a v nej zotrvali a aby sme častými a vrúcnyimi modlitbami vyprosovali Kristovu pomoc. **4.** Aby sme spustili siete na pokyn Pána, t. j. nie na základe našej vlastnej vôle, pre našu slávu alebo osoh, ale na základe poslušnosti a dobrého úmyslu vykonávali svoje funkcie. **5.** Aby sme pracovali horlivo a vytrvalo, t. j. nevyhýbali sa prácam, nevykonávali ich vlačne a zle, nepodľahli lenivosti, nezanedbali príležitosti k povzneseniu duší. **6.** Aby sme chytali ryby s ostatnými učeníkmi, t. j. aby sme nerozbíjali svornosť a bratskú lásku, nikdy neprepadli žiarlivosti a závistí, ale pracovali jednomyseľne a jedným ramenom s ostatnými kňazmi.

Pondelok po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

1. „Otče náš“ je najvznešenejšia modlitba z dôvodu **a)** hodnoty, lebo ju zostavil Spasiteľ, predložil ju a odporúčal; **b)** istoty a účinnosti, lebo sme si istí, že sa modlíme správne, prosíme správne, že budeme vyslyšaní skôr, lebo prosíme Otca najvlastnejšími slovami (ipsissimis) jeho milovaného Syna; **c)** potreby, lebo obsahuje všetko, čo nevyhnutne potrebujeme a máme o to prosiť; **d)** stručnosti, nakoľko, ako hovorí sv. Bernard „dá sa naučiť rýchlejšie, zapamätať lepšie, recitovať častejšie“ (citius potest sciri, melius retineri, frequentius dici); **e)** vhodnosti, lebo je vhodná k tomu, aby naša modlitba mala tie vlastnosti, ktoré sú potrebné k dobrej modlitbe, t. j. poníženosť, dôveru, nábožnosť. **2.** Preto **a)** nikdy nerecituje túto modlitbu bez úcty (lebo by sme znevažovali Pánove slová, ktoré sú akoby jeho relikvie, znevažovali samého Boha a pripravili by sme sa o milosti); **b)** vykonávajme túto modlitbu s úctou, poníženosťou a nábožnosťou; **c)** usilujme sa meditáciou stále viac a viac vnikať do jej obsahu; **d)** aby ľud, ktorý je nám zverený, ju lepšie poznal, častejšie a nábožnejšie recitoval, čerpal veľký úžitok, usilujme sa podľa svojich síl (ju vysvetľovať, k nej povzbudzovať, aby ju deti a ľud v kostole správne recitovali).

Utorok po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

Uvažuj o tom, ako zvykne Boh trestať kňazov, ktorí celebrujú svätokrádežne **1.** V živote: **a)** sú pozbavení všetkých milostí a dobier, ktoré sa udeľujú v najsvätejšej obeti a sv. prijímaní. **b)** Nebeský liek sa obráti pre nich na skazonosný jed. **c)** Sú olúpení o vnútorný pokoj a radosť, prežívajú (aspoň raz na začiatku) tvrdé výčitky svedomia a často sú trestaní aj časnými zlami. **d)** Oni sami a ich činnosť sú zbavení Božieho požehnania a namiesto neho si privolávajú zlorečenie. **e)** Vrhajú sa do hriechov a nebezpečenstiev, predovšetkým do pochybností vo viere. **f)** Ak ich hriechy (čo sa často stáva) sa stanú známymi, strácajú úctu a dobrú povesť, upadajú do cirkevných trestov a niekedy aj vo svetskom fóre. **g)** Pomaly sa blížia k zaslepenosti zátvrdlivosti. **2.** V smrti: **a)** nezriedka takíto kňazi odchádzajú z tohto sveta nepripravení, sviatosti, ktoré znesväcovali, nechcú prijať a zomierajú v hriechoch. **b)** iní trpia obrovskými sklúčenosťami. **c)** Iní zomierajú ako studení, alebo **d)** oddajú sa zúfalstvu. **3.** Po smrti: **a)** pri súde aká hrôza, keď ich bude súdiť ten, ktorým toľkokrát pohrdli, urazili a sa mu rúhali; aké zahanbenie, aký rozsudok! **b)** V pekle aké bolesti – cez celú večnosť!

Streda po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

1. Uvažuj o nevyhnutnosti Božej milosti. **a)** Bez nej **a₁)** čo sa týka teba, nemôžeš (ako treba) vyhnúť sa nešťastiam, premôcť pokušenia, chrániť sa hriechov – ani vykonať žiadne nadprirodzené dobro, zachovávať prikázania, nadobúdať zásluhy, jednoducho nemôžeš vzbudiť ani myšlienku na spásu. **a₂)** Čo sa týka tvojej činnosti, tak nebudeš môcť vykonávať správne, hodne a užitočne ani svoje funkcie. Nebudeš môcť povzbudiť ani duše, alebo odtrhnúť od hriechu a priviesť ku Kristovi, lebo od nich má kľúče len Boh a vlastní ich vo svojej milosti. **b)** Tak teda naozaj **b₁)** máš sa chrániť každý deň nebezpečenstiev, pokušení, hriechov, zachovávať prikázania a konať dobré skutky. **b₂)** Každý deň, aby si zadostučinil svojim úlohám, máš strážiť tebe zverené duše, učiť ich, napomínať, vysluhovať im sviatosti, atď. **2.** Preto **a)** keď potrebuješ každý deň toľko a takéto milosti, veľmi túž po nich, pros horlivo a neprestajne, usilovne a hodne používaj prostriedky milosti. **b)** Keďže bez milosti nič nezmôžeš, poníž sa, nepripisuj sebe samému žiadne dobrá, ani sa neoslavuj pre pastoračné úspechy; vzdávaj Bohu slávu a ďakuj bez prestania, sebe pripisuj hriechy, nedostatky v posvätných úkonoch a slabý alebo zlý pastoračný pokrok.

Štvrtok po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

1. Svetské radosti a zábavy **a)** sú prázdne, lebo neposkytujú ani pravé šťastie (nemôžu nasýtiť naše srdce, ktoré je stvorené pre vyššie veci), ani dokonalé (pretože je spojené s mnohými horkosťami a bolesťami), ani tvrdé (keďže sú krátkodobé, skoro spôsobujú nechúť, smrť ich úplne odoberie); často sú škodlivé a zákerné, lebo naše srdce odtiahnu od Boha, jeho lásky a jeho služby, uhašajú ducha zbožnosti, sústredenosti a vnútorný život; vzbudzujú a zveľaďujú zlé náklonnosti, často nie sú bez hriechu tieto radosti a zábavy, ťahajú do ďalších a väčších hriechov, alebo budú potrestané až mukami v očistci alebo v pekle. **2.** Preto **a)** keď sme zistili, že nedovolené radosti nám poskytujú príležitosť k hriechu, vážne sa ich chráňme, podobne aj od tých, ktoré sú spojené s inými nebezpečenstvami; **b)** už len pri dovolených radoostiach nikdy nezabúdajme na ohrozenie zdržanlivosti, bdlosti, sebazaprenia a vďačnosti voči Bohu; **c)** túžme po pravých a takých radoostiach, ktoré spočívajú v pokoji dobrého svedomia, v modlitbe, v rozhovore so sviatostným Ježišom, v práci za spásu duší, v práci s Ježišom a pre Ježiša, atď. **d)** trvalo pestujme túžbu po nebeskej blaženosti.

Piatok po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

Osem blahoslavenstiev. Prebehnime po každom a každé v krátkosti vysvetlíme. **1.** Uvažuj nad tým, čo Kristus **a)** chváli, odporúča, blahoslaví (chudobu, pokoru a skromnosť, plač kajúcnosti a sebazapierania, štedré udeľovanie dobrodení, čistotu, pokorné zrieknutie sa svojho práva, trpezlivé znášanie neprávosti) a svet tým pohŕda, pokladá za hlúposť, vysmieva sa z toho a zavrhuje; **b)** tie veci, ktoré uctieva svet, túži po nich, zveľbuje ako bohatstvo, svetácke radosti, pocty, atď., Kristus a jeho nasledovníci to pokladajú za indiferentné alebo nebezpečné, a preto to užívajú s veľkou ostražitosťou a čo najzriedkavejšie, alebo to pokladajú za hriešne a škodlivé, preto utiekajú pred tým. **2.** Porovnaj radosti, bohatstvo, pocty, odmeny, ktoré sľubuje svet, ale najčastejšie ich alebo nedá, alebo až po veľkých námahách, ktoré sú spojené s mnohými a neprijemnými bolesťami, súženiami, atď., no rýchle sa pominú, kým sláva, radosť, pokoj, blaženosť, ktorú sľubuje Kristus, to naozaj udelí a „bude to trvať naveky“. **3.** Pozorne skúmaj, aký druh myslenia, cítenia, túžby budeš nasledovať; buď ťa bude riadiť duch sveta alebo duch Krista a podľa toho dostaneš odmenu a údel.

Sobota po Trinástej nedeli v Období „cez rok“

1. Pán prirovnáva apoštolov soli, čím hovorí o trojakej povinnosti, čiže úlohe: **a)** Soľ dáva chuť – tak aj kňaz má privádzať seba samého a zverené duše k svätému a Bohu milému životu, skrze nebeskú náuku a skrze prostriedky milosti. **b)** Soľ chráni pred skazou – tak aj kňaz má chrániť seba a svojich od hriechov. **c)** Soľ vysušuje od vlhkosti (napr. mäsité pokrmy, seno) – tak aj kňaz má vysušovať vlhkosť rozkoše v sebe a vo svojich, umŕtvovať žiadostivosť. **2.** Trojaké nebezpečenstvo („ak soľ vyvetrá alebo stratí chuť – **a)** ak kňaz stráca chuť k zbožnosti a ku kňazskej horlivosti; **b)** soľ sa stáva vlhkou – kňaz sa rozplýva svetáckymi rozkošami a starosťami; **c)** soľ sa úplne pokazí – tak aj kňaz môže odpadnúť od viery alebo od kňazského povolania. **3.** Trojaký trest. **a)** „Už nie je na nič“ – zlý kňaz neprináša žiadne ovocie ani pre seba, ani pre iných. **b)** „Len ju vyhodiť von“ – vylúči sa z nebeského kráľovstva a kňazskej odmeny (corona), vhodí sa do vonkajšej tmy. **c)** „Aby ju ľudia pošliapali“ – tu sa zneváži, nadobudne zlú povesť, tam oveľa väčšiu bude trpieť hanbu a trest než laici.

ŠTRNÁSTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Kňaz posadnutý hnevom **1.** Uráža Boha (prestupuje Boží príkaz, veľmi protirečí Kristovmu príkladu, v sebe zohavuje Boží obraz; s tými, čo sú Božie deti, Kristove ovce, dedičia nebeského kráľovstva, zaobchádza tvrdo a nespravodlivo). **2.** Škodí sám sebe (viacej alebo menej si škodí na zdraví, dušu zaťahuje hriechom, ľahko upadá do mnohých ďalších hriechov, napr. vzdorovité, potupné, hanobiace slová, slová, ktoré zosmiešňujú a zneuctujú Božie meno, atď., stráca pokoj svedomia, robí si mnohé neprijemnosti, vystavuje sa mnohým trestom). **3.** Ľahko pohoršuje podriadených (zarmucuje, zlým príkladom utvrdzuje ich v hriechoch, provokuje k protichodnému hnevu a z neho plynúcim hriechom). **4.** Takýmto spôsobom prekáža svojej činnosti (podriadených sa neodváža napomínať (o hneve, jeho zlobe a smutných následkoch), alebo to robí bez účinku a vystupuje ako pokrytec; uzatvára si cestu k srdciam podriadených, stráca ich úctu a dôveru; možno je to aj príčina, že sa boja alebo obávajú vyznať svoje hriechy, alebo sa vyznávajú svätokrádežne; vytvára proti sebe útoky a rozbroje). **5.** Je nehodný, lebo obetuje obetu zmierenia a zastupuje osobu najslávnejšieho Krista.

Pondelok po Štrnástej nedeli v Období „cez rok“

Vážne sa chráň a utiekaj, nakoľko môžeš, pred príležitosťami k hriechu, predovšetkým proti čistote. Lebo keď to nechceš robiť alebo zanedbáš, **1.** vystavuješ svoju dušu nebezpečnému stavu. Lebo **a)** nie úprimne a z celého srdca nenávidíš hriech (ináč by si utekal pred nebezpečenstvom), si bez pevného predsavzatia; toto všetko zahrňuje v sebe úprimnú vôľu použiť nevyhnutné prostriedky proti hriechu a utekať pred blízkou príležitosťou; **b)** teda pestuješ skrytú náklonnosť k hriechu a ukazuješ sa, že si zviazaný reťazami žiadostivosti; **c)** príliš dôveruješ sám sebe, si posadnutý pýchou a nemáš dostatok pravej poníženosti; **d)** prestávaš sa vrúcne modliť a byť ostražitým; **e)** opovrhuješ Kristovými a cirkevnými napomenutiami, a tiež aj napomenutiami svojich predstavených. **2.** Stále upadáš do nebezpečnejšieho stavu. Lebo **a)** vzmáha sa žiadostivosť; **b)** silnejú pokušenia; **c)** tvoja vôľa sa viacej prikláňa k hriechu a stráca odolnosť; **d)** pomáhajúce milosti sú skromnejšie. **3.** A tak určite padneš, **a)** ako to dosvedčuje Písmo, Sir 3,27; **b)** posvätné dejiny (Dávid, Šalamún, atď. ;) **c)** a potvrdzuje to najsmutnejšia, každodenná skúsenosť.

Utorok po Štrnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Láska k nepriateľom a k tým, ktorí nás prenasledujú a potupujú, je **1.** Najvznešenejšia. Lebo **a)** nasledujeme Božiu dokonalosť (Mt 5,45); **b)** nasledujeme preslávné kroky Krista a svätých; **c)** potláčame vášne a zlé náklonnosti a získame naše duše, ako hovorí Spasiteľ, v trpezlivosti. **2.** Najužitočnejšia. **a)** cvičíme sa v najkrajších čnostiach, v láske k Bohu a k blížnemu, v pokore, poníženosti, trpezlivosti; **b)** budeme sa podobať Bohu a nášmu Spasiteľovi; **c)** nadobudneme od neho čo najväčšiu lásku, odpustenie hriechov, vzácne zásluhy a odmeny; **d)** ochránime sa od mnohých ťažkostí a zachováme si pokoj; **e)** budeme povzbudzovať blížnych a možno získame aj nepriateľov, u všetkých budeme požívať úctu; **f)** získame požehnanie pre naše práce. **3.** Je úplne nevyhnutná, lebo opačne by sme **a)** prestúpili najväčšie Božie prikázanie, ktoré toľkokrát zdôrazňoval: „Milujte vašich nepriateľov, dobre robte tým, ktorí vás nenávidia“; **b)** neobsiahli by sme odpustenie hriechov, lebo Ježiš upozorňuje: „Ak neodpustíte ľuďom, tak ani váš Otec neodpustí vám vaše hriechy“; **c)** nebudeme učeníkmi Krista (porov. Jn 13,35).

Streda po Štrnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Dívaj sa na povolanie apoštolov a tvoje a uvažuj:

1. O nepatrnosti tých, ktorých povoláva. **a)** Apoštoli boli biedni rybári, nevzdelaní, neskúsení a nedokonalí. **b)** Aj ty si biedne stvorenie, chudobný na prirodzené dary a talenty, nedokonalý vo vedomostiach, nedokonalejší v poriadku milosti a v čnostiach, zaťažný mnohými hriechmi a poškrvnený mnohými zlými návykmi a náklonnosťami. **2.** Služba, pre ktorú sú volaní: **a)** zastupovať Krista; **b)** ohlasovať Božie kráľovstvo, ukazovať cestu k nemu a kráčať po nej vpred; **c)** vykonávať službu zmierenia, oslobodzovať hriešnikov od veľkého zla a pripravovať im Božie priateľstvo a večné dedičstvo; **d)** chytať ľudí, pracovať na spáse duší. **3.** Hodnosť, pre ktorú sú volaní: **a)** aká je sama v sebe; **b)** aká je v porovnaní s hodnosťou ľudí, ktorí si mimoriadne vážia, napr. kráľov, vedcov, lekárov, umelcov, atď. **4.** Prostriedky, aké majú na pomoc: **a)** zvláštna ochrana („hľa, ja som s vami“); **b)** pomoc Ducha Svätého („bude vám dané, čo máte povedať“); mnohoraké milosti. **5.** Odmena, akou budú ozdobení: **a)** budú sedieť na trónoch a súdiť, atď.; **b)** budú stolovať s Pánom; **c)** budú svietiť ako hviezdy na večné veky.

Štvrtok po Štrnástej nedeli v Období „cez rok“

1. Duchovná slepota u kňaza je veľké zlo a ešte väčšie nebezpečenstvo. Lebo takýto kňaz nevidí (alebo aspoň vidí nesprávne a nedokonale) **a)** zlý stav, v akom sa nachádza, hriechy, ktorými je preplnený, a preto neusiluje sa napraviť (neľutuje opravdivo takýto stav, nesľubuje polepšenie, vyznáva sa neúplne, nedostáva odpustenie); **b)** úplne zanedbáva svoje povinnosti, alebo ich vykonáva zle; **c)** nepredvída nebezpečenstvá, ktoré číhajú na neho a na zverené duše, neusiluje sa ich odvrátiť, a preto padá, iným spôsobuje pád, alebo neodvráti ho. **2.** Čo sa týka odvrátenia sa od zla **a)** chráň sa hriechov, predovšetkým tela, ktoré zatemňujú myseľ a rozum, oslabujú a ničia vieru, a tak privádzajú duchovnú slepotu; **b)** modli sa často a úprimne, vyprosuj svetlo Ducha Svätého; **c)** usilovne sa venuj posvätnej vede, nadobudni dostatočné a spoľahlivé vedomosti ohľadom kresťanských a kňazských povinností a o hriechoch, ktoré si spáchal proti nim; **d)** často sa rad s učeními, múdrymi, skúsenými a svätými kňazmi; **e)** dávaj dobrý pozor na seba, vykonávaj spytovanie svedomia o spáchaných hriechoch, o ich koreňoch a príležitostiach, vyznávaj sa z nich často zbožnému spolubratovi, čo najhodnejšie, úprimne a bez ľudských ohľadov.

Piatok po Štrnásťtej nedeli v Období „cez rok“

1. Potrebujeme **a)** kňazov. Lebo bez nich **a₁)** Cirkev nemôže (tak ako to je jej prikázanie) učiť ľudí, posväcovať a viesť ich do neba; **a₂)** je ohrozená spása jednotlivcov (viera sa neohlasuje ani deťom ani dospelým, nevysluhujú sa prostriedky milosti, necvičí sa v disciplíne mravov); a tak **a₃)** hrozí hromadné nebezpečenstvo nevedomosti, praktického materializmu, nerestí a zločinností, a tak sa vovádza verejný poriadok do najväčšej skazy. **b)** veľa kňazov. Lebo **b₁)** máme veľký nedostatok kňazov; **b₂)** treba sa obávať, že v budúcnosti bude ešte väčší nedostatok (mnohí každoročne zomierajú, málo sa ordinuje, ordinovaní pre prepracovanie, predčasne končia svoju službu). **c)** dobrých kňazov. Lebo **c₁)** len dobrí pracujú v úmysloch Krista, vedú duše podriadených k spáse, zabezpečujú verejný poriadok; **c₂)** zlí viacej škodia než osožia. **2.** Preto **a)** modli sa a rob, aby sa modlili aj viacerí a často, aby Pán poslal mnohých a dobrých robotníkov na svoju žatvu; **b)** nakoľko môžeš, povzbudzuj a pomáhaj, aby zbožní a primerane nadaní chlapci sa pripravovali na kňazstvo; podporuj ustanovizne, ktoré vznikli na výchovu budúcich kňazov, podporuj aj peniazmi a povzbudzuj k tomu aj veriacich; staraj sa, aby si aj sám bol dobrým kňazom.

Sobota po Štrnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Kňaz, ktorý hľadá útechu pre seba vo svetských radoostiach a svetských rečiach **1.** Zbavuje sa najsladších a pravých radostí (ktoré môže čerpať z modlitby a z nežného vzťahu s Ježišom; z vedomia dobre vykonaných úloh, z vykonaných prác pre Boha a pre spásu duší; z úcty, ktorú dostáva od veriacich a z ich oddanosti a vďačnosti; z najpevnejšej nádeje na večnú odmenu – ktorú mu pripravil Boh ako „skrytú mannu“).

2. Vedie roztržitý život (zriedka má sústredenú myseľ, modlitby sú plné roztržitosti, sotva dodrží denný poriadok).

3. Svoje úlohy vykonáva menej dobre (sotva mu vyjde čas na dobrú prípravu a jej uskutočnenie, nemá nadšenia a horlivosti, do všetkého zamiešava cudzie a svetské myšlienky, sväté veci nevykonáva sväto).

4. Pri činnosti bude zbavený hojného ovocia (už z uvedených príčin, ako aj preto, že nie je svetlým príkladom, nemá úcty u veriacich, ale nemá ani Božieho požehnania).

5. Okrášľuje mnohé hriechy (viac-menej hovíe žiadostivosti, nechráni sa pred nebezpečenstvami a príležitosťami; zanedbáva mnoho takého, čo je nevyhnutne potrebné vytvoriť ako prekážku k hriechom).

6. Je nešťastný tu, kiež by nebol tam!

PÄTNÁSTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Usiluj sa s horlivosťou povzbudzovať zverené duše k častému sv. prijímaniu. **1.** Žiada to **a)** Kristova vôľa, ktorá túži, aby veriaci často prichádzali k nemu a čerpali z pokladov jeho srdca; **b)** vôľa Cirkvi, ktorá neprestajne povzbudzuje veriacich k častému užívaniu Eucharistie; **c)** tvoja povinnosť, lebo ako pastier oviec máš ich živiť najvznešenejším a najúčinnším pokrmom „aby neochabli na ceste“; **d)** veľký úžitok, ktorý vzniká z častého prijímania pre prijímajúcich, pre farnosť, pre Cirkev. Zvyknú nasledovať veľké škody, ak sa zanedbáva prijímanie sviatostí alebo sa to robí len zriedka; **e)** príklad svätých kňazov. **2.** Môžeš to robiť **a)** usilovným vyučovaním detí o Najsv. Sviatosti, povzbudzovaním k jej častému prijímaniu, aby si pomaly osvojili takúto prax; **b)** často a zo srdca pojednávali v posvätných rozhovoroch o tomto obsahu, vysvetľovali užitočnosť a vyvracali opačné názory; **c)** často pripomínať a povzbudzovať k opätovnému prijímaniu; **d)** byť čo najviac pripravený a ochotný k spovedaniu veriacich a rozdávaniu sv. prijímania: ak je vhodné, tak každý deň, vo vhodnom čase, aby mohli vykonávať bez prekážky veriaci svoje domáce práce.

Pondelok po Pätnástej nedeli v Období „cez rok“

1. Veľmi si máš vážiť dušu (svoju i iných), lebo **a)** je vznešená a vzácna čo do svojej prirodzenosti (Boh ju stvoril na svoj obraz, obdaril ju veľmi vzácnymi darmi, predovšetkým nesmrteľnosťou, je najcennejšia zo všetkých pozemských vecí, prevyšujúca pozemské veci akoby nekonečným stupňom); **b)** ešte vznešenejšia je skrze milosť (ktorá stála Krista toľko námah, bolesti, čiže krvi a samotný život; Kristus vrátil duši to, že znova sa stala najkrajšou a najmilšou Božou dcérou; spojila sa s Kristom ako ratolesť s viničom, ako úd s hlavou, ktorý jej dáva božský život a schopnosť prinášať ovocie hodné večného života); **c)** najvznešenejšia, lebo je určená pre blaženosť (ktorá spočíva v oslobodení od všetkých ziel, utrpení a v účasti na dokonalej blaženosti najvyššieho Dobra, ktorá nebude ani naštrbená ani ukončená).

2. Preto sa staraj a pracuj, **a)** aby si nedovolil zatradiť svoju dušu a dušu iných skrze svoju vinu, **b)** aby si starostlivo vzdelával svoju dušu a duše iných a povzbudzoval k dosiahnutiu vyššej krásy milostí a čností, k získaniu väčšej blaženosti.

Utorok po Pätnástej nedeli v Období „cez rok“

Uvažuj nad uzdravením nemého človeka skrze Krista a uč sa: **1.** nebuď nemý, t. j. nemlč, kde treba rozprávať. Nemým by si bol, **a)** keby si sa nemodlil (predpísané chvály Boha, nevykonávaním alebo zlým vykonávaním Liturgie hodín, zanedbávaním iných potrebných modlitieb alebo tých, ktoré sa sluší, aby ich vykonával kňaz); **b)** keby si nekázal (vynechával kážeň v nedeľu a prikázaný sviatok alebo nekázal to, čo treba kázať); **c)** keby si nenapomínal podriadených, zanedbával bratské alebo otcovské napomenutie, kde to vyžaduje spravodlivosť alebo láska nevyhnutne, alebo pri spovedaní, ak to vyžaduje nevyhnutná potreba, nedával otázky, neusiloval sa odstrániť pohoršenia z ohľadu na ľudí, alebo mlčal z pohodlnosti a lenivosti; **2.** pohýnaj iných nemých, aby hovorili: **a)** tých, ktorí sa nemodlia. Uč ich a pripomínaj, že modliť sa je nevyhnutné a modlitba prináša veľký úžitok; **b)** napomínať rodičov a predstavených, aby napomínali tých, ktorí sú im podriadení, žeby plnili túto povinnosť dôsledne; **c)** napomínať tých, ktorí sa hanbia pri spovedi vyznať svoje hriechy, aby sa úprimne vyspovedali (rozprávať sa s nimi dobrotivo, rozumne sa pýtať, sladko povzbudzovať a pomáhať, ale ak treba pohroziť aj Božím trestom).

Streda po Pätnástej nedeli v Období „cez rok“

Eucharistia sa prirovnáva chlebu **1.** i čo do pôvodu, i čo do prípravy. **a)** Chlieb sa pripravuje tak, že pšeničné zrná sa oddelia od stebľa a pomelú sa (akoby zomreli, lebo prestanú byť zrnom), potom sa polejú vodou a upečú na ohni. **b)** To znamená, **b₁)** Kristus urobil a zniesol, aby mohol byť naším chlebom: v umučení bol zomretý, slzami, krvou, a potom bol poliaty a zomrel, strávený ohňom svojej lásky; **b₂)** čo máme robiť my, aby sme ho prijali hodne: totiž oľutovať svoje hriechy skrze pravú bolesť, oddeliť sa od stebľa skrze útek od príležitostí a bojovať proti zlým náklonnostiam; voda slz, t. j. zavlažovanie pravým pokáním a zapálenie sa ohňom Božej lásky. **2.** čo do účinkov: **a)** Pozemský chlieb udržiava prirodzený život: chráni pred smrťou, chráni pred slabosťami alebo ich lieči, posilňuje, potešuje a odháňa hlad. **b)** Tie isté účinky produkuje eucharistický chlieb pre duchovný život: chráni pred smrteľnými hriechmi, odpúšťa ľahké hriechy, zabraňuje mnohým nešťastiam a pokušeniam, dáva milosť k ich premáhaniu, tým, čo pracujú v Pánovej vinici dáva silu a radosť, čo najužšie spája s Kristom a dáva zálohu dosiahnutia úplnej nasýtenosti na nebeskej hostine.

Štvrtok po Pätnástej nedeli v Období „cez rok“

Uvažuj a vzťahuj na seba stotníkove slová: „Pane nie som hoden“ atď. **1.** „Pane“. Ten, kto chce prísť ku tebe, je **a)** Pán neba i zeme, nekonečnej vznešenosti a sily, tvoj Pán, ktorého si celý a ktorému máš slúžiť a počúvať ho; **b)** Pán, v ktorého rukách je tvoj údel, ktorý rozhoduje o tvojej večnosti. **2.** „Nie som hoden“. **a)** Keďže si biedne stvorenie, akoby nič pred Bohom, si nehodný, ak sa s ním porovnávaš; **b)** keďže si hriešnik, tak si hodný všetkého odsúdenia, trestu a pohromy; **c)** ani najmenej by si nebol hodný, aj keby si bol anjel, aby sa na tebe splnili slová: **3.** „Aby si vošiel pod moju strechu“, t. j. aby prišiel k tebe Pán **a)** s celou ľudskou prirodzenosťou i s božstvom; **b)** so svojimi zásluhami; **c)** s plnosťou milostí. **4.** „Ale povedz iba slovo“. Predsa keď je **a)** všemohúci, **b)** dobrotivý, ktorý často uzdravoval chorých jediným slovom, odpúšťal hriechy a **c)** svojim slovom zabezpečil tak, že môžeš a máš mať plnú dôveru. **5.** „Bude uzdravená moja duša“. Hľa, **a)** s akým úmyslom máš prijímať eucharistiu, aby si bol uzdravený od hriechov, slabostí, zlých náklonností; **b)** čo ti treba zvlášť prosiť; **c)** čo máš sľúbiť Pánovi, totiž verne spolupracovať s jeho milosťou a používať vhodné prostriedky, aby si bol uzdravený.

Piatok po Pätnástej nedeli v Období „cez rok“

1. Uvažuj, obdivuj a nasleduj Kristovu dobrotivosť.

a) Láskavo a prívetivo sa zhováral s každým, s biednymi, neučenými, zaznávanými, hriešnikmi, nebránil k sebe prísť nikomu, ani neodohnal nikoho, ba dokonca vábil k sebe chudobných a tých, ktorými opovrhujú, **b)** znášal nedostatky iných s láskavou tvárou (nie s hnevom), s úsmevom a vľúdnosťou znášal ich surovosť a mrzutosť, **c)** nerozhorčoval sa nad hádkami, posmechom, neprávosťami, potupami, neprekázalo mu to v pastoračných prácach a pri udeľovaní dobrodení, neodplácal sa za hádky hádkami, nevyužíval svoje právo a svoju silu, aby sa odplatil pomstou, ale toto všetko znášal trpezlivo, bral ohľad jedine na oslavu Otca a na spásu duší, predovšetkým tých, ktorí konali bezprávie. **2.** Nasleduj túto dobrotivosť **a)** a budeš sa podobať Kristovi a páčiť sa Bohu; **b)** ukážeš sa ako taký, ktorý má víťazného ducha a skrotené náklonnosti; **c)** nadobudneš pokoj a „v trpezlivosti budeš vlastniť svoju dušu“; **d)** vycvičíš sa v najpotrebnejších čnostiach: v sebazaprení, láske, atď.; **e)** uchrániš sa mnohých hriechov ty a iní a ľahko získaš odpustenie svojich hriechov; **f)** získaš a povzbudíš podriadených.

SV. MÁRIE MAGDALÉNY (22.07.)

Uvažuj nad pokáním Magdalény: **1.** Ako bola privedená k nemu? **a)** Videla Ježišovu nekonečnú svätosť, dobrotivosť, láskavosť a milosrdenstvo voči hriešnikom. **b)** Spoznala svoj najbiednejší stav: stratená nevinnosť a milosť s láskou k Bohu, duša zohyzená najmŕskejšími poškrvneniami. **c)** Zistila, čo jej hrozilo: strašná smrť, hrozný súd, večné zatratenie. **2.** Čo urobila? **a)** Prenikla veľkou nadprirodzenou bolesťou. **b)** Ponížene a bez obáv, bez žiadneho ohľadu na ľudí, aj keď predvídala, že prítomní ju vysmejú a ňou opovrhnú, išla k Ježišovi a robila pokánie. **c)** Plná dôvery sa oddala celá do Ježišovej vôle. **3.** Čo získala? **a)** Ježiš jej udelil úplné odpustenie hriechov, milosť, pokoj svedomia, prinavrátil stratené čnosti a ju obhajoval. **b)** Prijal ju do rodinného spoločenstva. **c)** Dovolil, aby stála pod jeho krížom (kde „krv zamenila za slzy“). **d)** Zjavil sa jej po zmŕtvychvstaní. **e)** Potešil ju spoločenstvom a službou anjelov a prijal do neba. (Keď si nasledoval hriešnu Magdalénu, nasleduj ju teraz ako kajúcu a budeš ju nasledovať ako oslávenú).

Sobota po Pätnástej nedeli v Období „cez rok“

Kňaz, nakoľko môže, nech sa usiluje o to, aby sa svätili nedele a sviatky. **1.** Lebo **a)** je to náplň jeho povinností, keďže je k tomu poslaný služobník, pastier duší, strážca zachovávanía Božích a cirkevných prikázani; **b)** okrem toho má ho k tomu pohýnať viera, láska k Bohu, horlivosť za Božiu slávu, ako aj **c)** dobrá, ktoré spôsobuje patričné svätenie sviatkov, zlá a tresty, ktoré vznikajú zosvetárčením sviatkov pre jednotlivcov, taktiež zosvetárčením nedele, a to tak na telesnom zdraví, šťastí pre dušu, pre občiansku spoločnosť a činnosť Cirkvi pre jej pokrok a vzťahovanie sa. **2.** Preto **a)** usilovne napomínaj podriadených o tomto Božom a cirkevnom prikázani, uč ich o povinnosti plniť tieto prikázania, povzbudzuj k ich zachovávaníu, uč ich o spôsobe svätenia, poukazuj na vážnosť tejto povinnosti a na veľkosť požehnania alebo na Boží trest, ktorého veľkosti sa treba báť; **b)** predchádzaj dobrým príkladom ty sám osobne i tvoji spolubývajúci; **c)** slúž sv. omšu slávnostne, s veľkou pozornosťou vysvetli Božie slovo, aby priťahovalo veriacich a povzbudzovalo k častému prijímaníu sviatostí; **d)** múdrymi napomenutiami zamedzuj znesväcovanie (služobné práce, zanedbávanie účasti na sv. omši, zakázané zábavy), vystríhaj pred Božími trestami a ak to bude potrebné, použi pomoc občianskych úradov.

ŠESTNÁSTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Dávaj pozor na troch falošných prorokov. **1.** Na knihy, ktoré spochybňujú vieru v ovčom rúchu, podkopávajú Cirkev a jej vodčiu autoritu, znevažujú patričnú úctu a poslušnosť voči cirkevnej autorite; pod rúškom relaxácie okrádajú nevhodne čas, spôsobujú roztržitosť na duchu, dráždia a kazia fantáziu, rania čistotu alebo vrhajú do nešťastí. **2.** Na lákadlá tela, našepkávanie diabla, odvádzanie od skutkov zbožnosti; pod zámienkou ochrany zdravia a rigorizmu. Stoja proti útoku od sveta a proti sebazapieraniu. Pozývajú a priťahujú k menej slušným a nebezpečným zábavám a rozhovorom. Pomaly pestujú a pripravujú na hriechy nemiernosti a hýrivosti. **3.** Na vlašných spolubratov a pestujúcich svetáckeho ducha, ktorí pod zámienkou získania väčšej skúsenosti a popularity, odkláňajú sa od pravého vnútorného kňazského života a tiež od horlivejšej starostlivosti o duše, od usilovnejšej prípravy na vykonávanie úloh. Zabraňujú alebo odvracajú od dôslednejšieho plnenia príkazov biskupa. Privádzajú k ľahostajnosti voči zásadám, ďalej pestujú svetácke stretnutia a zábavy, a lákajú na návštevy hostincov.

Pondelok po Šestnástej nedeli v Období „cez rok“

Rozsudok Božského sudcu o večnom zatratení je **1.** dlho predvídaný. Je teda **a)** oznámený samým sudcom a zjavený tými najjasnejšími, najotvorenejšími a najvážnejšími slovami; **b)** uvádza sa mnohokrát v kresťanskej náuke a oznamuje sa nám, kresťanskému ľudu; **c)** vstępuje nám to čo najčastejšie samé svedomie, osvecujúca a povzbudzujúca milosť Ducha Svätého. **2.** veľké viny za toľké ťažké hriechy: **a)** milovať Boha pridržiavať sa ho a mu slúžiť, si neverne zanechal – teraz ho milovať už nemôžeš, odlúčil si sa od neho a budeš súhlasiť s odlúčením; **b)** hľadal si šťastie v stvoreniach – teraz budú tvojimi mučiteľmi; **c)** hovel si ohňu žiadostivosti – teraz budeš horieť večným utrpením; **d)** navštevoval si zlú spoločnosť – teraz tvojimi spoločníkmi budú najhorší ľudia a diabli; **e)** pracoval si pre diabla, dostaneš odmenu od diabla. **3.** nemožno sa vyhnúť tomuto rozsudku, lebo je neodvolateľný. Nebudeš môcť **a)** ani poprieť, ani sa ospravedlniť pred Vševediacim; **b)** ani vyprosiť milosrdenstvo u najmilosrdnejšieho Vykupiteľa, lebo si pohrdol jeho milosťou, ktorú získal vykúpením, a preto, že si dovolil, aby sa pominul čas milosrdenstva; Nebudeš sa môcť odvolať na vyššieho sudcu proti Najvyššiemu; ale **c)** budeš trestaný večným trestom.

SV. JAKUBA, AP. STARŠIEHO (25.07.)

Ctížiadostivosť a túžba po vyšších hodnostiach je pre kňaza **1.** často odvážne, **a)** lebo nemyslí na vážnosť domáhajúcej sa hodnosti, na ťažkosti a nebezpečenstvá, ktoré sú spojené s ňou; **b)** nemyslí na požadované kvality, ktoré mu chybujú; **c)** preto nevstupuje bránou a je ako najatý, a môže sa stať zlodej a zbojník. **2.** často nebezpečné **a)** pre ctížiadostivého, lebo stráca mnohé milosti a pokoj, otvára bránu pre pokušenie závidia a žiarlivosti, vstupuje do sporov a nepriateľstiev, ľahko podkopáva cirkevného ducha a kňazskú poslušnosť, je zanašacom svetskej moci viac než je spravodlivé, atď.; **b)** ak sa obsadzujú dôležité miesta a úlohy menej schopnými ľuďmi, tak sa veľmi škodí kresťanskej spoločnosti a právam Cirkvi, spôsobuje dušiam pohoršenie a zanedbáva sa o ne starostlivosť. **3.** vždy je to znakom nedostatku poníženosti a kresťanskej dokonalosti, lebo ak je niekto ponížený a úprimne túži po dokonalosti, obáva sa nebezpečenstiev a zodpovednosti, preto túži po nižších miestach. **4.** nikdy nie je v úcte **a)** u zbožných ľudí ten, ktorého poznajú ako pyšného človeka, ktorý nemá kňazského ducha; **b)** nepriatelia Cirkvi ho používajú ako nástroj na vykonanie svojich zlých zámerov, ale potom postupne ním opovrhujú, až ho nakoniec zavrhnú.

Utorok po Šestnástej nedeli v Období „cez rok“

Kňazi, ktorí vykonávajú apoštolskú službu, musia byť „opatrni ako hady a jednoduchí ako holubice“.

1. Opatrnosť vyžaduje a uchopňuje **a)** dobre poznať nevyhnutné a vhodné prostriedky k práci na získavaní spásy duší; **b)** aby postupovali pri ich používaní opatrne, mali na mysli ľudskú slabosť, brali ohľad na rôznosť mravov a pováh, zvyklosti a predošlé myslenie vo farnosti, mieste, čase, aby neboli príliš prísni alebo prenáhlení; **c)** aby chránili seba samých, žeby sa neprenáhľili a upadli do nebezpečenstva bez nevyhnutnosti a tak neškodili vlastnej duši; **d)** aby nasledovali prax naozaj múdrych, predovšetkým svätých kňazov, aby nedôverovali sebe, ale si vyprosovali svetlo Ducha Svätého a radili sa s múdrymi a skúsenými spolubratmi. **2.** Opatrnosť uschopňuje, **a)** že vždy túžia po správnom úmysle a chránia sa sebalásky, prázdnej slávy, túžby vyniknúť, atď.; **b)** aby sa chránili a zdráhali chytráctva a ľudskej múdrosti skrze nedovolené prostriedky, klamstvá, podvodu a dvojtvárnosti; **c)** aby sa nedržali tvrdošijne svojej mienky; aby počúvali nariadenia predstavených a uspokojili sa radami skúsených; **d)** aby úplne dôverovali v Boha, neklesali na mysli, keď ich budú hatiť ľudské prekážky a neodstúpili od začatej činnosti na Božiu slávu a spásu duší.

Streda po Šestnástej nedeli v Období „cez rok“

Aké máš, kňaz, zaujať stanovisko k peklu. **1.** Treba ti veriť, že existuje. Lebo **a)** Cirkev o ňom učí ako o vyhlásenej dogme; **b)** túto náuku čerpá z najjasnejších a najistejších Kristových slov, ktoré sú známe aj tebe; ďalej **c)** svedčí o tom jednoznačná tradícia Otcov; taktiež potvrdzuje túto náuku aj **d)** ľudský rozum, keď uvažuje nad Božou spravodlivosťou (ktorý udeľuje večný trest, aspoň čo do trvania, za nekonečnú vinu), múdrosť (ktorá ukladá takýto trest, aby mohla účinne odstrašiť od hriechu), a silné presvedčenie všetkých národov, aj pohanských. **2.** pekla sa treba obávať **a)** z jednej strany preto, lebo zbavuje všetkých dobier, ponára do nesmiernych ziel, utrpení, trýzni, a to všetko cez celú večnosť; **b)** z druhej strany preto, lebo kňaz upadá ľahko do neho (pre množstvo dôležitých povinností, ktoré nedostatočne vykonáva alebo zanedbáva, čo sú najčastejšími nebezpečenstvami a najsmutnejšími následkami). **3.** pekla sa treba chrániť **a)** meditáciou a častým pripomínaním, čo vzbudzuje v nás veľký strach a pohýna k úteku pred hriechmi a ich príležitosťami; **b)** pravým, úprimným pokáním; **c)** presným vykonávaním kňazských povinností; **d)** modlitbou a úsilím po dokonalosti.

Štvrtok po Šestnástej nedeli v Období „cez rok“

Svedomitá starostlivosť o chorých **1.** je veľkého významu **a)** pre samého kňaza, ktorý je k tomu prísne viazaný ako správca duší, poskytuje Kristovi najvdčačnejšiu službu, ktorá je ozdobená príslubom večnej odmeny a preukazuje najkrajšie čnosti (lásku, sebazaprenie, trpezlivosť, horlivosť), povzbudzuje a pripomína vlastnú smrť; **b)** pre chorého, ktorého potešuje, udeľuje radosť, ktorému pomáha, udeľuje večnú spásu, ktorá závisí od jeho starostlivosti; **c)** pre iných farníkov, ktorých lepšie spozná kňaz, povzbudí, získa dôveru a vzniknú mnohé príležitosti pracovať na udeľovaní spásy. **2.** Preto **a)** rád a často navštevuj chorých, rád sa staraj o nich, aby neodchádzali bez sviatostí, ani skrze nákazu strachu, ani nedaj sa odstrašiť ťažkosťami a ľudskými ohľadmi; **b)** farníkov napomínaj, aby ti ihneď oznámili o vážnej chorobe kohokoľvek a kedykoľvek, zavolali ťa aj v noci, zvlášť keby odkladanie malo byť nebezpečným; **c)** maj vždy na očiach spásu chorých a staraj sa o ňu podľa svojich síl, pouč a použi k tomu aj rodinných príslušníkov a domácich; **d)** počínaj si opatrne, najmä čo sa týka žien a pozemských vecí (testament).

Piatok po Šestnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Aby sa tvoja pastorácia podobala čo najviac Kristovej činnosti, pracuj so všetkým úsilím, aby sa splnili Pánove slová v tvojej farnosti: **1.** „Slepí vidia“, t. j. aby veriaci boli dôkladne poučení v pravdách viery (deti skrze katechézu, dospelí skrze homílie, okrem toho skrze propagovanie náboženských kníh a povzbudzovanie ich k čítaniu), poznali cestu spásy, mali dostatočné vedomosti o svojich povinnostiach a dobre poznali stav svojho svedomia. **2.** „Hluchí počujú“. Postaraj sa, aby radi a pozorne počúvali Pánovo slovo (ktoré im dobre pripravíš a prispôbíš k ich potrebám), napomenutia predstavených a vnuknutia milostí. **3.** „Malomocní sa očisťujú“. Nech sa očisťujú hriešnici (ktorých budeš často vyzývať ku kúpeľu pokánia a prijímať čo najláskavejšie) od malomocenstva, previnení, zlých návykov a pohoršení. **4.** „Mŕtvi vstávajú“. Aby tí, čo zomreli Bohu a Cirkvi, začali žiť novým životom; aby sa zaviedli v tvojej farnosti dobré ustanovenia a zvyky, predovšetkým časté prijímanie sviatostí. **5.** „Chromí chodia“. Aby sa rýchlejšie pohybovali vlašní a leniví na ceste spásy a dokonalosti, aby sa prinavrátili na správnu cestu. **6.** „Chudobným sa zvestuje evanjelium“. Zaobchádzaj s chudobnými prívetivo, staraj sa o nich, pomáhaj im a k tejto starostlivosti vyzývaj aj podriadených.

Sobota po Šestnástej nedeli v Období „cez rok“

„Nebeské kráľovstvo trpí násilie.“ Nebeské kráľovstvo je trojaké: **1.** Cirkev. Tá trpí násilie, lebo ju obkľučujú prenasledovania zo strany pekelných mocností, zo strany pyšnej a falošnej vedy, osvietenecov a materialistov, svetských mocností, ktorí upierajú jej práva a dychtia po odstránení jej činnosti; vedie neprestajný boj proti omylom, nerestiam a ďalším nepravostiam diabla. Ako ju ty brániš v prenasledovaniach a pomáhaš jej v boji? **2.** Kráľovstvo milosti. To trpí násilie **a)** v nás, pretože Kristus nebude vládnuť úplne v tebe s milosťou, láskou a pokojom, keď sa nezbavíš nečinnosti, nebudeš premáhať zlé náklonnosti, poctivo pracovať, trpezlivo znášať neprijemnosti; **b)** nezaložíš a neudržíš vo svojej farnosti toto kráľovstvo v dušiach, keď nepremôžeš lenivosť, nezbavíš sa strachu a ľudských ohľadov, nebudeš šetriť námahou, keď nezadostučiniš všetkým povinnostiam a nepodľahneš bojom a ťažkostiam. **3.** Kráľovstvo slávy. Tú získajú iba násilníci. Teda nie leniví v modlitbe, v práci, v plnení svojich povinností; nie bojazliví, nie nečinní, ktorí prestanú bojovať a vzdajú sa víťazstva; nie zradcovia, ktorí sa pridajú na stranu nepriateľov.

SEDEMŇASTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Aké sú tvoje povinnosti voči spolubratom kňazom?

1. Úcta. a) Sú obdarení najvyššou hodnotou, sú Božími vyslancami, atď.; ak ich uctievaš, seba uctievaš, keď ich znevažuješ, tak pohŕdaš a potupuješ aj svojou hodnotou. **b)** Preto sa chráň zlorečení, pyšného jednania a hádok; uctievaj všetkých, pozdravuj a sprevádzaj patričnou úctou. **2. Bud' dobroprajným a pestuj sväté priateľstvo, pretože a)** sú tvojimi bratmi, služobníkmi toho istého Pána, pastieri toho istého stáda; ich autorita a spása je úzko spojená s tvojou; veriacich povzbudzuje vzájomná láska a svornosť, a pohoršuje nesvornosť. **b)** Preto neupodozrievaj, nehaň, neuľahuj si z nikoho, nerozširuj chyby, nedostatky a hriechy, nezáviď a nežiarli, nevyhýbaj sa spoločenstvu s nimi; usiluj sa s nimi zúčastňovať na stretnutiach a konferenciách; správaj sa ku všetkým milo a priateľsky; rad' sa s nimi. **3. Ochrana a pomoc. a)** Bez toho nemôže byť tvoja láska úprimná, pravá a účinná; nerob, čo nechceš ty, aby sa robilo tebe; nemal by si horlivosť. **b)** Rád pomáhaj modlitbou spolubratom kňazom, radou, útechou, prácou, rád prijímaj ich spoveď, pomáhaj v pastorácii, predovšetkým keď sú chorí a keď nemôžu byť prítomní niekedy doma. **4. Ak je potrebné, tak treba urobiť napomenutie a bratské upozornenie. a)** Lebo to je veľké dobrodenie, ktoré ti je často prísne uložené a tým môžeš zabrániť pred veľkým zlom a vykonať veľa dobrého. **b)** Podujmi sa teda na toto dielo bez strachu a ľudských ohľadov, ale v duchu lásky, skromnosti a horlivosti.

Pondelok po Sedemnástej nedeli v Období „cez rok“

1. Kňazi nech sa usilujú zachovať medzi sebou čo najviac svornosť, **a)** aby splnili Božiu vôľu a najdôležitejší príkaz Spasiteľa, a tak mnohých zachránili pred hriechmi; **b)** aby získali Božie požehnanie pre seba a pre svoje pastoračné práce; **c)** aby nedávali pohoršenie, ale poskytovali veriacim dobrý príklad; **d)** aby mohli úprimne a zo srdca spoločne odporovať útočným protivníkom.

2. Aby zachovali túto svornosť: **a)** nech zachovávajú lásku vo svojom srdci voči všetkým a osobitne voči každému, nech odstránia protivné zmýšľanie; **b)** predovšetkým nech sa chránia závidia a žiarlivosti v záležitosti dobier susedov a činnosti kolegov, ich úspechu, ale nech vzdávajú Bohu vďaku a úprimne sa radujú; **c)** nech nikdy neposkytnú uši pre zvady, ohováranie, potupovanie a ešte menej nech takéto veci sami nehovoria a nešíria; **d)** tým, ktorí chcú narušiť svornosť, tak nech im to spoločne prekazia jedným ramenom; **e)** nech sa navzájom navštevujú často, a to častejšie s kňazmi než s laikmi, a v ich spoločenstve (nie v hostinci) hľadať oddych a osvieženie; ďalej nech sa chránia búrlivých zvád a sporné veci nech riešia spôsobom, aký svedčí kňazskému stavu.

Utorok po Sedemnástej nedeli v Období „cez rok“

Ježiš vyšiel na Olivovú horu, **1.** lebo predvídal, čo všetko sa má udiť: **a)** Vedel, že doľahne na neho krajný smútok, že sa bude potiť krvou, že podstúpi najtvrdšie smrteľné bolesti, že ho opustia učeníci, že ho zajmú nepriatelia – a predsa vybral sa tam. **b)** Tak aj ty, neodkláňaj sa od príležitostí (predovšetkým tých, ktoré úzko súvisia s tvou úlohou a povinnosťami) podstúpiť námahy, nepohodlie, prenasledovanie pre oslavu Boha a spásu duší. **2.** „podľa obyčaje“ odišiel do samoty, aby sa modlil. **a)** Takto sa Kristus pripravoval na prijatie námah, utrpení a pokušení. **b)** Tak aj ty, ak ti toto hrozí, medituj v posvätnnej samote o tom, čo máš vedieť, ako máš zmýšľať, čo máš konať a čoho sa máš chrániť; a vyprosovať úprimnou modlitbou Božie svetlo a pomoc. **3.** aby uskutočnil veľké dielo ľudského vykúpenia, **a)** išiel do záhrady, lebo začiatok hriechu sa konal v záhrade. **b)** Tak aj ty v tom konaj pokánie, v čom si sa prehrešil; hľadaj liek, pomoc, ostražitosť pre tie veci, v ktorých si duchovne upadol do choroby alebo sa k nej blížiš. Taktiež zachovaj u pacientov, ktorí sa svedajú u teba, všetko, čo je treba zachovať pri ich vedení a udeľovaní kajúcich skutkov.

Streda po Sedemnástej nedeli v Období „cez rok“

1. Kňaz sa má chrániť prijímania sviatosti pokánia len tak zo zvyku, ľahostajne a neuvedomele. Lebo takýmto spôsobom **a)** sa ukáže veľmi nevďačný voči tak veľkému dobrodeniu a uráža Boha; **b)** z toho veľkého ocovia milostí a ovocia, ktoré pripojil najmilosrdnejší Spasiteľ ku tejto sviatosti, jedny nedostaneš, druhé iba v menšej miere. Ide o pokoj vo svedomí, útechu Ducha Svätého a mnohé pomoci, ktoré sú potrebné na ceste kňazského zdokonaľovania, budeš čakať márne; **c)** vystavuješ sa veľkému nebezpečenstvu nevhodného prijímania sviatosti pokánia a otváraš cestu pre svätokrádež.

2. Skúmaj sa preto ako sa zvykneš spovedať: **a)** Pred spoveďou sa skúmaj, aká je tvoja viera a ako si vážiš túto sviatosť, aké máš pohnútky, ako vyprosuješ Božiu pomoc, predovšetkým ako dôsledne a presne vykonávaš spytovanie svedomia, poznanie hriechov a ich koreňov, taktiež poznanie nebezpečenstiev, z akých pohnútok pochádza tvoja ľútosť a ako je zdôvodnené tvoje predsavzatie, či je silné a účinné. **b)** V samom spovedaní aká je pozornosť, úplnosť, premáhanie falošnej hanby, úprimnosť, poníženosť, pohotovosť. **c)** Po spovedi, aké je tvoje vďakyvzdávanie, vykonanie uloženého pokánia, vyhýbanie sa nebezpečenstiev a príležitostí, a či zaznamenávaš v povinnostiach väčšiu usilovnosť.

Štvrtok po Sedemnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Nesplnené predsavzatia: **1.** Veľká strata v živote. Lebo mnohé **a)** milosti sa strácajú; **b)** zanedbávajú sa príležitosti k zásluhám; **c)** páchajú sa hriechy; **d)** upadá sa do trestov. **2.** Veľká bolesť pri smrti. Vtedy sa spozná jasne a s veľkou bolesťou: **a)** čo sa mohlo vykonať dobrého a malo sa vykonať pre tvoju dušu a tebe zverené duše; **b)** čo sa narobilo zla oproti tomu; **c)** prísna zodpovednosť ohľadom oboch účinkov. **3.** Veľké zahanbenie pri súde **a)** pred Bohom, ktorého si zanedbal mnohé volania a pozývania, ktorému si sľúbil a toľkokrát obnovil sľuby, ale si bol neverný voči nim, ktorého si pripravil o slávu a radosti, urazil toľkými hriechmi, a to z nedbalosti a lenivosti; **b)** pred podriadenými, ktorých si napomínal toľkokrát, aby si plnili predsavzatia a obviňoval z neplnenia, ktorým si mal byť príkladom a bol si pre nich seniorom. **4.** Veľká bolesť v pekle, kde jasne uvidíš **a)** ako ľahko si mohol uniknúť týmto bolestiam a získať nebeskú blaženosť (bolo ti to prisľúbené pod podmienkou, že budeš žiť podľa týchto prisľubov); **b)** z akých podradných príčin si zanedbal toto neplnenie predsavzatí.

Piatok po Sedemnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Kňazské choroby. **1.** Pôvod. **a)** Koniec-koncov pochádzajú všetky choroby z dedičného hriechu. Mnohé majú svoj pôvod v osobných hriechoch, napr. nadmerné užívanie opojných nápojov, v prejedávaní sa, v lakomstve kvôli nesprávnej skromnosti, zanedbávanie potrebnej starostlivosti, atď. **b)** Niektoré vznikajú pre pastoračné práce a ich okolnosti, napr. návšteva takých, ktorí majú nákazlivú chorobu, rozprávanie sa s nimi dlhý čas, ale najmä pri spovedaní, veľký a studený kostol, katechézy vo vzdialených školách (pozn. prekladateľa: neboli autá) atď. **c)** Mnohé posielal Boh, aby sa kňaz „spamätal“ (revertatur ad cor) a obrátil, venoval svojej spásu väčšiu starostlivosť, zadosťučinil za svoje minulé hriechy, v budúcnosti sa chránil hriechov, cvičil sa v čnostiach, zveľaďoval duchovne veriacich, zhromažďoval zásluhy, atď.

2. Nebezpečenstvá: Chorý kňaz **a)** ľahko stratí trpezlivosť, a tak i sám hreší a iných pohoršuje; **b)** milšie sa správa k domácim, predovšetkým k ženám a vystavuje nebezpečenstvu čistotu; **c)** zanedbáva skutky zbožnosti ako modlitby, meditácie, atď., stáva sa vlažnejší, zmäkčilejší a stará sa až príliš o svoje zdravie; **d)** dať na poriadok svoje majetkové záležitosti, čo najskôr prijať sviatosti; pripraviť sa na smrť a súd, to zanedbáva.

Sobota po Sedemnástej nedeli v Období „cez rok“

1. Ježiš zveril nám kňazom **a)** svoje veci, čiže svoje slovo, sviatosti a iné prostriedky milosti a spásy, ktoré majú mimoriadne veľkú hodnotu, lebo získal ich Pán Ježiš mnohými skutkami a utrpením, a môžu spôsobovať spásanosné účinky. **b)** Svojich, totiž duše (ponajprv detí, chorých, hriešnikov, tých, ktorí túžia po dokonalosti), ktoré sú stvorené na Boží obraz, vykúpené Kristovou krvou, ktoré on miluje tak veľmi, buď budú obdarené blaženosťou alebo potrestané večným trestom. **c)** Seba samého v Najsvätejšej sviatosti, scela nekonečný dar, najsvätejší dar, ktorý obdivujú sami anjeli a chvejú sa pred nim. Pochádza z nekonečnej Božej lásky a je najúčinnější k vzbudzovaniu, udržiavaniu a rozmnožovaniu lásky.

3. Ty však **a)** ako a koľko ďakuješ s dôverou za toto dobrodenie a vyvolenie? **b)** Vážiš si tých, ktorí sú ti zverení? **c)** S akou starostlivosťou a láskou ohlasuješ Božie slovo a vysluhuješ sviatosti – ako vedieš, pasieš a udržiuješ zverené duše – uctievaš Najsv. sviatosť, zachovávaš predpisy Cirkvi o jej kulte, o jej udržiavaní, atď. – s akou usilovnosťou a túžbou čerpáš z tohto Božieho prameňa a zapaľuješ čerpať tvojich?

OSEMNÁSTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

6. AUGUSTA – SVIATOK PREMENENIA PÁNA (AKO V UTOROK 23. T. V OBDOBÍ „CEZ ROK“)

Pán Ježiš vylieva slzy nad Jeruzalemom a nad nami. Uvažuj nad týmito slzami **1.** čo sa týka objektívnej príčiny. **a)** Videl veľmi smutný stav mesta, respektíve obyvateľov, mnohé a ťažké hriechy – zaslepenosť, lenivosť, zatvrdilosť, na základe čoho nepoznali ponúkanú spásu a nechceli ju prijať – preto im hrozili kruté tresty. **b)** Nevidí aj v Tebe mnohé hriechy a neľahké, ktoré mimoriadne znehodnocujú kňaza – zaslepenosť, lenivosť, na základe čoho alebo zanedbávaš ponúkané prostriedky spásy, alebo užívaš ich viac menej lenivo a povrchno – nebojíš sa prísnej zodpovednosti a najtvrdších trestov? **2.** Čo sa týka subjektívnejšej príčiny. **a)** Ježiš miloval obyvateľov Jeruzalema viacej než iných, lebo mu boli bratia podľa tela, vyvolení Bohom, ktorým boli zverenú zjavenú Božiu prísľubu. **b)** Aj teba miloval a miluje viac, nakoľko ťa vyvolil z tisícov, oddelil zo sveta a zaradil medzi bratov, rodinných príslušníkov a svojich služobníkov. Zveril ti slovo, sviatosti, vykúpenú dušu a seba samého. **c)** Preto mu ďakuj láskavým a ľútostným srdcom, prejavuj nádej a dôveru, vyprosuj od jeho Božského srdca odpustenie a všetko nevyhnutné, čo potrebuješ k spásu.

Pondelok po Osemnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Staraj sa, aby sprevádzala tvoje modlitby nábožnosť.

1. Lebo ináč **a)** sa správaš voči Bohu neúctivo, „ústami ho uctievaš, ale srdce je ďaleko od neho“; **b)** zbavuješ sa mnohých potešení a milostí, pomaly strácaš chuť k modlitbe a ju alebo vykonávaš zle, alebo vynechávaš, stávaš sa vlažným; **c)** dúfať vo vyslyšanie alebo sotva môžeš, alebo vôbec nemôžeš. **2.** Preto **a)** pred modlitbou si priprav svoju dušu: vzdial' od seba starosti, cudzie a roztržité myšlienky, nakoľko môžeš, myslí čo najživšie na prítomnosť Boha a vyprosuj jeho pomoc; ak sa cítiš vyprahnutý a roztržitý, uponíž sa, pokladaj sa za nehodného milosti nábožnosti; spoj svoju modlitbu s modlitbou Pána Ježiša, ktorú predniesol na Olivovej hore; oddaj sa úplne do Božej vôle. **b)** Počas modlitby stráž svoje zmysly, roztržitosti, ktoré ťa prenasledujú, odvráť ich ihneď a rázne, uponíž sa, častejšie si uvedomuj prítomnosť Boha a pros ho o pomoc („Bože, príď mi na pomoc“ atď.). **c)** Po modlitbe vzdávaj vďaky, pros o odpustenie spáchaných nedostatkov a sľúb do budúcnosti väčšiu pozornosť; častejšie pozdrav Pána Boha uprostred prác a podujatí.

Utorok po Osemnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Kňaz, buď **1.** slepý („i svetlo v očiach mi hasne“, Z 38, 11) a nevidí (ani telesnými ani obrazotvornými očami) **a)** ženy a všetko, čo môže poškodiť čistote; **b)** hlúposti a výčiny, ktoré znepokojujú dušu a prekážajú duchu modlitby; **c)** smietky v oku svojho brata, vo všeobecnosti tie nedokonalosti, na ktoré nemá úlohu dozeráť; dobrá, ktoré máš alebo konáš, nakoľko môžu podporovať v tebe pýchu. **2.** hluchý („Podbám sa človekovi, čo nepočuje“ Z 38, 15a) nepočuj totiž **a)** oplzlé, neprístojné slová, ktoré znižujú kňaza; **b)** bezobsahové rozhovory, pre ktoré sa stráca čas; **c)** zlomyseľné a utrhovačné reči, ktoré sú proti láske; **d)** slová, ktoré lichotia mojej sebaláske. **3.** nemý („čo nevie obvinenie vyvrátiť“ Z 38, 15b); **a)** čo najprísnejšie zachovať svedné tajomstvo, ďalej zverené tajomstvá, nikdy nehovoriť o takých pastoračných veciach, ktoré vyžadujú utajenie; **b)** bez nevyhnutnosti nevyjavujem hriechy blížneho, predovšetkým chyby spolubratov; **c)** nerozchyrujem chvály na seba; **d)** nadávky na seba budem znášať mlčanlivo (jedine, žeby vyžadovala oslava Boha, úžitok Cirkvi a spása duší niečo iného).

Streda po Osemnástej nedeli v Období „cez rok“

Často znova upadáme do tých istých hriechov, pretože **1.** možno nebolo naše pokánie pravé; **a)** nedostatočne sme zisťovali hriechy; **b)** vyznávali sme sa príliš povrchné, bez hlbokaj nadprirodzenej ľútosti; **c)** nevzbudili sme si na základoch pravej ľútosti ponížené, praktické a účinné predsavzatia; **d)** vyznávali sme sa z hriechov menej úprimne, najmä z tých, ktoré viacej zahanbujú. **2.** nedostatočne sme zvažili a spoznali **a)** koľko sme spáchali započítateľných hriechov, či to už vlastných alebo cudzích; **b)** korene našich hriechov, príležitostí, nebezpečenstvá; **c)** ich skazenosť, zlobu, následky. **3.** dôverovali sme sami sebe, preto **a)** viacej sme sa spoliehali na našu síce dobrú vôľu, ale už menej na jej slabosť, nedostatočne sme ocenili tak vonkajšie ako aj vnútorné nebezpečenstvá; **b)** urobili sme si mnohé predsavzatia, ale neprispôbilibi našim podmienkam, ktoré sotva môžeme splniť alebo vôbec nemôžeme splniť; **c)** neboli sme ostražití proti pohnútkam žiadostivosti a vonkajším nepriateľom; **d)** zmalomyseľneli sme na ducha, keď nás napadli znenazdajky pokušenia a navštívili pády. **4.** poľavili sme v horlivosti, predovšetkým **a)** v obvyklých a určených modlitbách, v strážení a umŕtvovaní zmyslov; **b)** v ostatných skutkoch zbožnosti (meditácii, návšteve Najsv. sviatosti, atď.).

Štvrtok po Osemnástej nedeli v Období „cez rok“

My kňazi si uctieваме Pannu Máriu s tou najväčšou a najúprimnejšou láskou. **1.** Tak nasledujeme **a)** Krista, najvyššieho kňaza (ktorého okrem iného uctieваме v matke a potešujeme ho skrze jej úctu); **b)** príklad všetkých kňazov; **c)** úmysel a napomenutia Cirkvi. **2.** Medzi Pannou Máriou a kňazmi je čo najužší súvis a najväčšia podobnosť: **a)** Čo sa týka vzťahu k Bohu. Ako Panna Mária s Otcom má toho istého Syna, ona tomuto Synovi poskytla telo a vykonávala potrebné služby, pri vtelení spolupracovala s Duchom Svätým: tak my ako keby sme mali účasť na jeho autorite, dávame Synovi sviatostný život a prejavujeme mu služby, spolupracujeme s Duchom Svätým na spásе duší. **b)** Čo sa týka vzťahu k ľuďom. Ako doniesla Mária Krista, čím sa stala matkou, príkladom a prostrednicou, preto ju uctievajú v najvyššej miere dobrí a nenávidia zlí: tak aj my donášame ľuďom Krista, volajú nás otcovia, máme byť vzorom stáda a prostredníkmi, dobrí nás uctievajú a zlí potupujú. Keďže sme bližšie k Panne oproti iným v približovaní sa Panne, viac s ňou spojení a pripodobňujeme sa jej v hodnosti a funkciách, máme sa jej viacej priblížiť, spojiť sa s ňou úctou a láskou a sa jej pripodobniť skrze nasledovanie. **3.** Nevyhnutný je pre nás jej príhovor. **a)** Potrebujeme veľmi mnoho milostí (pretože máme veľmi veľké povinnosti, doliehajú na nás ťažkosti, pokušenia a nebezpečenstvá, prekáža nám naša krehkosť a slabosť); **b)** Mária, pokladnica milostí, v prvom rade chce a nám môže vyprosiť (ako to dosvedčujú výroky Otcov, vyplýva to z prirodzenosti veci a potvrdzuje skúsenosť).

Piatok po Osemnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Zlý kňaz, ktorý nerobí pokánie, je **1.** nešťastný a biedny. **a)** Lebo je ukrátený o toľké a také pravé a vzácne radosti; **b)** trpí výčitkami svedomia; **c)** pohŕda sám sebou a pohŕdajú ním aj iní; **d)** ak uvažuje nad spáchaným zlom a nad očakávaným trestom, ktorý je s tým spojený, ďalej na budúci súd a zatratenie (čo bude po smrti, ktorá dolieha na nás stále a snáď náhla a nepredvídaná), veľmi sa trápi. **2.** je bezcitný a neoblomný. To, o čom svedčia **a)** Otcovia, napr. Chryzostom „laici sa napravivia ľahko, ale kňaz je akoby nenapraviteľný“; **b)** vyplýva to z prirodzenosti vecí: čím sa viacej zneužíva milosť, tým sa viacej zatvrdzuje srdce; čím väčšie svetlo, tým väčšia tma, čo by malo byť opačne; čím častejšie svätokrádeže, tým sa stáva myseľ krehkejšia a zatvrdlivejšia, totiž už nič s ním nepohne a neodstraší; potvrdzujú to najsmutnejšie skúsenosti. **3.** je neužitočný. Nič neurobí, a chýba **a)** viera (aspoň živá), zanietenosť a horlivosť; **b)** príklad, lebo on robí slovo plodným a kde niet príkladu, tak sa protirečí slovu a slovo sa stáva neúrodným; **c)** Božie požehnanie. **4.** skazonosný. **a)** Niektorých zvedie; **b)** mnohých pohorší; **c)** iných uistí a utvrdí v ich hriechoch; **d)** poteší nepriateľov Cirkvi; **e)** nalepí na náboženstvo a kňazstvo škvrnu.

Sobota po Osemnásťtej nedeli v Období „cez rok“

Kňaz si má ruženec P. P. Márie **1.** vážiť (porov. CIC – kán. 276, §2,5°), **a)** lebo svätí (predovšetkým kňazi ho mali vo veľkej úcte, porov. CIC 1917 – can. 125 - 1°) – Cirkev ho vyzdvihuje mnohými chválami, obdarúva ho odpustkami (doplňok prekladateľa – Úplné odpustky: môžu získať tí, čo sa modlia ruženec v kostole, v kaplnke alebo v rodine, v rehoľnom spoločenstve alebo v nábožnom združení. Na získanie odpustkov sa stanovuje: **1.** Stačí štvrtina celého ruženca, čiže päť desiatkov, **2.** k modlitbe treba pridať nábožné rozjímanie o tajomstvách, **3.** pri verejnom recitovaní treba vysloviť tajomstvá podľa zaužívaného zvyku (Enchirichion indulgentiarum, conc. 17), sám Boh prejavil a prejavuje svoje kladné stanovisko mnohými zázrakmi a mnohými milosťami; **b)** lebo ruženec je pravá katolícka modlitba (čo do pôvodu, obsahu, užívania na všetkých miestach a časoch), Bohu veľmi milá (lebo spomína jeho veľké veci a dobrodenia, obsahuje chvály a zveľaďuje kult), je najpriateľnejšia P. P. Márii (lebo má na mysli úctu, vyzýva k prosbám a k nasledovaniu), najužitejšia a najúčinnjšia (obsahuje vlastnosti dobrej modlitby a pomáha k nej, spája meditáciu s ústnou modlitbou, vlastní mnohé milosti). **2.** recitovať **a)** často (ak je to len možné, každý deň, kán. 246-§3., kán 663 - §4); **b)** úctivo a pozorne; **c)** zbožne (rozjímať o tajomstvách, uvažovať nad príkladom Krista a P. P. Márie, vytvárať predsavzatia). **3.** odporúčať veriacim **a)** v posvätných rozhovoroch a katechézach poukazovať na jeho prednosti a užitočnosť, učiť o spôsobe tejto modlitby a povzbudzovať k nej, **b)** dávať ako skutok pokánia; **c)** propagovať Bratstvo presväteho ruženca **a)** ako ho nazývajú, „Živý ruženec“.

DEVÄTNÁSTA NEDELA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

V modlitbách nasleduj príklad mýtnika a usiluj sa o poníženosť. **1.** Lebo **a)** Boh si žiada poníženú modlitbu, prisľúbil jej vyslyšanie a ju aj vyslyší (ako o tom hovorí Lk 18, 9-14). **b)** Svätí vyzývali k tomu i slovami, i príkladom. **c)** Či ty rád vyslyšíš prosebníka, ktorý by žiadal od teba pomoc pyšným a nehanebným spôsobom? Podobne aj Boh, atď. **d)** Kto sa modlí ponížene, modlí sa od srdca, neprestajne, s dôverou, vytrvalo a s oddaním sa do Božej vôle. **e)** Kto sa modlí bez poníženosti, Boha uráža a keď ho vyslyší, tak živí jeho pýchu. **2.** Preto, **a)** usiluj sa vo všeobecnosti o poníženosť, často premýšľaj o svojej úbohosti, slabosti, zlobe a cvič sa v skutkoch poníženosti. **b)** Pred modlitbou najprv myslí na nekonečnú vznešenosť Boha a jeho svätosť, ale zároveň si predstav svoju úbohosť a nespočetné hriechy. **c)** Aj polohou tela a šiat prejavuj svoju poníženosť. **d)** Pokladaj sa za nehodného, keď dosiahneš dobrodenie, o ktoré prosíš Boha v modlitbe. **e)** Odvolávaj sa len na Božie milosrdenstvo, zásluhy Ježiša Krista a úplne sa odovzdaj do Božej vôle.

Pondelok po Devätnástej nedeli v Období „cez rok“

Mnoho z toho, čo Ježiš zavrhuje na farizejoch a zákonníkoch (Mt 23) sa nachádza aj na niektorých kňazoch. **1. Pýcha.** **a)** Farizeji dôverovali v seba samých – dobré skutky konali preto, aby ich videli ľudia – pohrdali inými – túžili po prvých miestach a dali sa nazývať učiteľmi. **b)** Sú aj kňazi takí, ktorí dôverujú v seba samých a zanedbávajú vyprosovanie Božej milosti – v pastorácii túžia po ľudských pochvalách – pohrdajú inými kňazmi, zachádzajú pyšne s podriadenými – túžia po vyšších hodnostiach. **2. Slepota a pokrytectvo.** **a)** Farizeji úzkostlivo zachovávali malé veci, zanedbávali veľké – nezachovávali to, čo učili a vyžadovali od iných – svoje neresti zakrývali pod rúškom zbožnosti a zákonnej spravodlivosti. **b)** Podobne si počínajú kňazi, ktorí napr. boja sa vynechať niektoré modlitby (nie predpísané), ale zanedbávajú dôležité pastoračné povinnosti alebo vykonávajú nedostatočne – nerobia čo iným kážu – hovejú skrytým nerestiam. **3. Skazonosná činnosť.** **a)** Farizeji zatvárali iným nebeské kráľovstvo – robili novovercov synmi pekla – prenasledovali prorokov. **b)** Niektorí kňazi zatvárajú nebo tak, že používajú buď rigoristické zásady alebo príliš lacné, sviatosti alebo nevysluhujú, alebo zle vysluhujú – sú pohoršením pre podriadených skrze zlý príklad a odvádzanie z dobrej cesty – upodozrievajú iných horlivých kňazov, nepriaznivo vysvetľujú ich horlivosť a činnosť a prenasledujú ich.

NANEBOVZATIE PANNY MÁRIE - 15. AUGUSTA

Uvažuj **1.** aký bol radostný a slávny odchod P. P. Márie. **a)** Túto zem, údolie biedy, ktorej nepriľnula nikdy, ktorá pohrdala bohatstvom, rozkošami, poctami, opustila s veľkou radosťou. **b)** Nič ju nemohlo zastrašovať, lebo nedotkol sa jej a neporušil ju ani najmenší hriech. **c)** Vyčerpaná mnohými prácami a bolesťami, bohatá na zásluhy, sprevádzaná chórmí anjelov, odišla tam, po čom túžila stále, odišla do neba, na ktoré myslela sústavne, kde bol pripravený pre ňu trón. **d)** Ponáhľala sa k Bohu, svojmu Synovi, ktorého jedine milovala a túžila po ňom, je s ním už čo najužšie spojená a požíva blaženosť. **2.** Aj tvoja smrť bude **a)** pokojná a radostná: zanechávaš mnohé biedy, nebezpečenstvo hriechu, budeš oslobodený od mnohých prác a bolestí, naplnený zásluhami, sprevádzaný dušami, ktoré budú spasené, bezpečne budeš očakávať sudcu, získaš večnú odmenu; **b)** ak nepriľneš podľa vzoru P. P. Márie k pozemským dobrám, rozkošiam, poctám, ak budeš očistený od hriechov (keď sa zbavíš starých skrze dobrú sv. spoveď, keď zadostučiniš za ne kajúcimi skutkami a časnými trestami, keď budeš ostražitý a budeš utekať pred príležitosťami k hriechu), ak budeš plniť povinnosti, ak budeš pracovať pre Boha, milovať jedine jeho a nebeský život a túžiť po ňom, ak sa budeš úprimne modliť, často sa spájať s eucharistickým Kristom a úplne sa odovzdávať do Božej vôle, potom akoby si tento život už vopred vlastnil.

Utorok po Devätnástej nedeli v Období „cez rok“

Čo robiť, ak si pokročil málo v pastorácii? **1.** Treba skúmať príčiny a odstrániť ich. **a)** Možno si sa mýlil pre nedostatok vedomostí a múdrosti – usilovnosti a patričnej prípravy – poníženosti a skromnosti (ak si jednal pyšne s podriadenými, tvrdo, hnevľivo, príliš prísne, držal sa zaťato svojej mienky) – nedostatok modlitby – nedostatok Božieho požehnania pre hriechy, ktoré mu prekážajú. **b)** Pozorne sa skúmaj, poraď sa u múdrych spolubratov, predovšetkým u svedníka, usiluj sa napraviť omyly. **2.** Častejšie vyprosuj Božiu pomoc. **a)** Poniž sa, uznaj svoju nehodnosť a vyznaj ju. **b)** Vrucne sa modli, porúčaj Božskému srdcu seba i svojich, využij orodovanie P. P. Márie, svätých apoštolov, nebeských patrónov tvojej farnosti, anjelov strážcov, atď. **c)** Zver túto záležitosť do modlitieb kňazov, laikov, modlitbových bratstiev. **d)** K modlitbe pripoj sebazaprenie. **3.** Neklesaj na ducha. Okrem Božieho milosrdenstva a prísľubov maj na mysli, že: **a)** často sa neukáže ovocie tvojej práce ihneď, ale dozrieva pomaly; **b)** že ty máš pracovať, ale vzrast a výsledok dáva Boh; **c)** že aj svätí kňazi pracovali často bez viditeľného účinku; **d)** že odmena ti bude daná pre tvoju dobrú vôľu a namáhavú prácu a nie pre úspech.

Streda po Devätnástej nedeli v Období „cez rok“

My kňazi máme navštevovať často Najsvätejšiu sviatosť. Vyžaduje to **1. príklad a)** svätých, ktorí aj keď boli zaťažení mnohými prácami a podujatiami, venovali každodenne tomuto zbožnému skutku nie málo času; **b)** naozaj zbožných kňazov, ktorí nevynechávali túto návštevu; **c)** laikov, ktorí nás zahanbujú svojou horlivosťou. **2. vďačnosť, úcta, láska, ktorú sme povinní vzdávať Kristovi, ktorý je ukrytý v tejto sviatosti. a)** Ak by bol blízko teba a pri tebe biskup, dobrodinca, najmilší priateľ, nenavštívil by si ho? A v Najsv. sviatosti najvyšší biskup, najlepší dobrodinca, najvernejší priateľ, je prítomný pre teba dňom i nocou a očakáva ťa. **b)** Ak napomínaš laikov pre tieto dôvody k návšteve, o čo viac máš napomínať seba samého! **c)** Ak zanedbávaš tieto návštevy často, viac menej nedokazuješ tým, že nemáš lásky, vďačnosti, túžby, atď.? **3. Máš osoh. Ak vykonávame často návštevu a)** zapalujeme a živíme lásku k tejto Najsv. sviatosti, zabraňujeme nezáujmu, vlažnosti a ďalším zlám, ktoré vychádzajú z toho; **b)** vykonávame najlepší úvod k príprave na sv. omšu; **c)** dvíhame a povzbudzujeme veriacich k úcte a častej návšteve Najsv. sviatosti; **d)** toľko radostí môžeme čerpať z Ježišovho srdca, koľko môžeme prežívať šťastných hodín v jeho prítomnosti pred Eucharistiou; **e)** môžeme získať mnohé milosti tak pre nás ako aj pre duše, ktoré sú zverené nám.

Štvrtok Devätnásteho týždňa v Období „cez rok“

Môžeš rozmnožovať chleby **1.** štedrým dávaním almužny. Lebo takto **a)** „stonásobne dostaneš viac“, t. j., že Božie požehnanie zabezpečí, aby tvoje príjmy dostatočne stačili i pre teba i pre chudobných; **b)** „budeš jesť chlieb v Božom kráľovstve“ a urobíš, že aj chudobní, ktorým poskytuješ almužnu, budú mať účasť na to istom nebeskom chlebe. **2.** dôstojným skúmaním a vysluhovaním Božieho slova v meditáciách, kázňach, katechézach. Takto sa postaráš, aby **a)** ňa každý deň živil ten istý chlieb Božieho slova, **b)** ktorý mnohým poslucháčom dáva pokrm, slasť, posilu, aby teda **c)** aj do budúcnosti mali pokrm pre kresťanský život (keď sa rozepamätávajú na tvoje ponaučenia) a mali posilu v pokušeniach. **3.** povzbudzovaním k častému sv. prijímaniu. Takýmto spôsobom **a)** nielen (skrze častú konsekráciu) sa sprítomní podivuhodným spôsobom Kristovo telo, ale **b)** spôsobíš, že aj tento sviatostný chlieb budú užívať mnohí a bude prinášať svoje nebeské účinky. **4.** vyučovaním, výchovou, privádzaním ku kňazstvu (taktiež pomáhaním ustanovizniám, ktoré sú určené pre výchovu budúcich kňazov a pre misie). Lebo takto **a)** prispeješ, aby boli takí aj iní, ktorí budú rozmnožovať chleby podobným spôsobom; **b)** v nich sa rozmnožíš aj ty zvláštnym spôsobom; čo teda oni dobrého urobia, to sa pripíše aj tebe a dostaneš za to odmenu.

Piatok Devätnásteho týždňa v Období „cez rok“

Kňazi sú povinní zúčastniť sa na duchovných cvičeniach počas obdobia ako určí všeobecný alebo partikulárny kánonický predpis (kán. 276 -§1., bod 4). K tomu ťa vyzýva **1.** príklad **a)** Ježiša Krista, ktorý sa oddal na púšti za štyridsať dní modlitbe a kontemplácii a pozval aj apoštolov na osamelé miesto; **b)** príklad apoštolov, ktorí sa modlili desať dní a očakávali príchod Ducha Svätého, **c)** svätých kňazov, ktorí takéto cvičenia uskutočňovali a vyzdvihovali najväčšími chválami. **2.** napomenutia Cirkvi **a)** Najvyšší veľkňazi, biskupi, synody, atď., čo najviac odporúčali duchovné cvičenia kňazom, zavše **b)** aj kňazov zaväzovali k nim. **3.** skúsenosť **a)** vlastná. Či si sa nevrátil z nich lepší, osvietený novým svetlom a obohatený novými silami? **b)** iných. Koľkí kňazi pripisujú im obrátenie, lepšiu pastoráciu, spásu. **4.** starostlivosť o spásu a kňazskú dokonalosť. **a)** Či nezašpinia sa často tvoje šaty a nepotrebujú očistenie? Či neposkytuješ svojmu telu každý deň odpočinok a nechceš venovať niekoľko dní duši za dlhší stanovený čas? **b)** Kňazi pre mnohé podujatia a iné povinnosti zanedbávajú starosť o dušu, ktorej majú venovať istý čas zvláštnu pozornosť; **c)** keďže pomaly upadli do viacerých svetských zásad, pristupujú ľahostajnejšie k svojim povinnostiam, konajú sväté veci s menšou úctou; **d)** pretože oni robia kázne, ale im ich nik nerobí.

Sobota Devätnásteho týždňa v Období „cez rok“

Učeníci, keď videli kráčať Ježiša po mori, mysleli si, že je to mátoha. (Mt 14,26) **1.** Mnohí kňazi **a)** keď vidia Ježiša, pokladajú to za mátohu, t. j. pravdy viery, ktoré hovoria o strachu, pokladajú za zveličovanie, vnuknutia Božej milosti za obrazotvornosti, výčitky a trápenia svedomia za škrupule, príklady a výroky zbožných kňazov za prehnanosti. **b)** naproti tomu iní vidia mátohu a myslia si, že je to Ježiš, t.j. hlúpe a z lásky k sebe pochádzajúce myšlienky a túžby, pokladajú za Božie vnuknutia, úctu a strach u ľudí pokladajú za múdrosť, tvrdosť a hnev pokladajú za horlivosť, pohodlnosť a nemiernosť pokladajú za potrebnú starostlivosť o zdravie, akési zbožnostkárске sny alebo klamné predstavy pokladajú za nebeskú priazeň a nebeské zjavenia. **2.** Aby si sa tomu dokázal vyhnúť a správne posudzovať s istotou: **a)** nasleduj najprv Cirkev vo viere, v úsudku, zachovávajú jej zákony a napomenutia, a toto pokladaj za najistejšiu normu ako kremenný kameň; **b)** maj pred očami svätých kňazov a nepohrdaj radami zbožných a vzdelaných kňazov; **c)** čo sa páči hriešnej prirodzenosti, žiadostivosti a pýche, pokladaj za podozrivé; **d)** zavrhuju všetko, čo ťa zvádza k hriechu a pokušeniu, čo ťa robí vlašnejším, lenivejším a malomyseľnejším; **e)** zveľaďuj a nasleduj to, čo ťa robí poníženejším, opatrnejším a ostražitejším; **f)** nikdy nedôveruj videniam zbožnostkárov, atď.

DVADSIATA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Ježiš uzdravením hluchonemého (Mk 7,31 – 37) dáva návod, ako máš spolupracovať pri obracaní hriešnikov. **1.** „Povzdychol“ na základe vzrušenia pre choroby. Máš mať nad hriešníkmi milosrdenstvo a túžbu po ich spáse. Lebo **a)** sa nachádzajú v stave nešťastia; **b)** vstupujú do stavu večného zatratenia; **c)** možno sa bude vyžadovať zodpovednosť aj od teba. **2.** „Vzal ho nabok.“ Obráť sa k nebu a pros o pomoc pre hriešnikov. **a)** Ty nič nemôžeš sám od seba a vyjdú nazmar tvoje práce, ak **b)** Boh, ktorý má jediný kľúč od srdc, nepomôže svojou milosťou. **c)** Usiluj sa teda o to, aby si sa modlil na tieto úmysly, obetoval sv. omše, prosil o orodovanie P.P.M., anjelov a ostatných svätých. **3.** „Dobre robí všetko.“ Toto vyzýva k tomu, **a)** aby si konal s najčistejším úmyslom, vylúčil akúkoľvek sebalásku, túžbu po chvále, zvrátenú náklonnosť; **b)** aby si podopieral svoje slová dobrým príkladom; **c)** aby si sa usiloval získavať hriešnikov dobrodeniami, skromnosťou, láskavosťou. **4.** „On ho vzal nabok od zástupu“, čím odporúča, **a)** aby si postupoval v tajnosti, nakoľko je to možné, v prospech dobrého mena hriešnika; **b)** aby si sa usiloval odvrátiť sa od príležitosti k hriechu, prekážok obrátenia, atď. **5.** „Effeta.“ **a)** Budeš otvárať tak uši hriešnikov, že budeš vážne a s láskou kázať o hrôze hriechu a trestoch, o Božej starostlivosti a milosrdenstve. **b)** Rozviažeš im jazyk, keď ich privedieš k úprimnému vyznaniu hriechov, ak budeš ochotný s nimi dobre jednať a pomáhať im vo všetkej skromnosti.

Pondelok Dvadsiateho týždňa v Období „cez rok“

Manna je predobraz Eucharistie **1.** sama v sebe. **a)** Manna bola chlebom z neba (totiž padala ako dážď z oblakov) – Eucharistia je pravý chlieb z neba; **b)** manna prichádzala v noci – pôvod eucharistie (konsekrácie) zapadá do nočného tajomstva; **c)** manna dávala navonok cudziu chuť – eucharistia má chuť ako aj ostatné akcidenty ako chlieb; **d)** kto nazbieral veľa manny, nemal viac než ten, čo nazbieral málo – kto prijme veľkú hostiu, nemá viac, než ten, čo prijme malú čiastku. **2.** čo sa týka účinkov. **a)** Manna spôsobovala pocit veľkej sladkosti a chuti, ktorá sa prispôbovala túžbe každého – eucharistia donáša najväčšiu slasť a milosť duši, ktoré sú vhodné pre potreby prijímajúcich; **b)** manna udržiavala zdravie židov – eucharistia udržiava zdravie duše a bráni pred smrteľnými hriechmi; **c)** manna posilňovala židov do boja proti nepriateľom a k víťazstvu nad nepriateľmi – eucharistia posilňuje nás v duchovnom boji a zoslabuje v nás odbojnú žiadostivosť. **3.** Čo sa týka prijímajúcich. **a)** Kto prijímal mannu, zanechal Egypt a hrnce tela, vstúpil na púšť, ráno vstával a mohol si jej nazbierať každý deň. **b)** My, ak chceme prijímať eucharistiu s účinkami, treba sa nám vzdať hriechu, telesných túžob, byť pokrstený namáhavým krstom pokánia, pripravovať sa osamote a v sústredenosti mysle, rozniecovať úsilie a horlivosť, prijímať častejšie.

Utorok Dvadsiateho týždňa v období „cez rok“

Duchovné prijímanie je **1.** veľmi milé Bohu. Lebo **a)** tým svätejšia a Bohu milšia je túžba, ak to, po čom túžiš, je svätejšie. **b)** Skutky, ktoré sa vzbudzujú pri duchovnom prijímaní, sú skutky týchto čností (viery, lásky, ľútosti, atď.), ktoré Bohu sa najviac páčia. **c)** Niekedy dokázal sám Boh zázrakmi, ako je mu milé duchovné prijímanie (sv. Stanislav, sv. Katarína Sienská, atď.). **2.** sluší sa nanajvýš kňazovi, lebo on **a)** je ustanovený pre túto sviatosť (resp. má moc konsekrovať) a má slúžiť sv. omšu každý deň; **b)** lepšie pozná hodnotu tejto sviatosti, jej vznešenosť a ovocie, teda **c)** voči tejto Najsv. sviatosti má byť naplnený väčšou zbožnosťou a má oplývať väčšou túžbou po takomto prijímaní; **d)** aj iných má k tomu napomínať a povzbudzovať. **3.** užitočné, lebo **a)** nielen rozmnožuje milosť a zásluhy ako ktorýkoľvek iný dobrý skutok, ale **b)** má podobný účinok ako reálne sv. prijímanie, predovšetkým **c)** podporuje lásku k Pánu Ježišovi a ju živí **d)** a najlepšie pripravuje k reálnemu sv. prijímaniu. **4.** ľahké, lebo **a)** kedykoľvek sa môže uskutočniť a na ktoromkoľvek mieste; **b)** môže sa opakovať často a aj bez eucharistického pôstu; **c)** nepotrebuje dlhú prípravu; **d)** nemôže zabrániť žiadna prekážka a ťažkosť.

Streda Dvadsiateho týždňa v Období „cez rok“

Porovnaj ovocie s. prijímania s účinkami pozemského pokrmu. **1. Pokrm a)** čo najužšie sa spojí s nami, keď ho zjeme a premení sa na naše telo a na našu krv skrze trávenie. **b)** Tak aj Kristus, keď nastúpi do nášho vnútra (reálne a zároveň mysticky), spojí sa s nami čo najužšie, daruje nám svoj život a my sa premieňame v neho, totiž tak, že prispôsobíme svoje myšlienky, túžby a skutky jeho myšlienkam, atď. **2. Pokrm a)** zveľaďuje život a dáva mu silu. **b)** Sväté prijímanie rozmnožuje nadprirodzený život a vliate čnosti. **3. Pokrm a)** prinavracia sily, ktoré sa stratili pri práci a prirodzenej horúčave. **b)** Sv. prijímanie vracia úprimnosť, ktorá sa stratila skrze ľahké hriechy a odpúšťa tieto hriechy. **4. Pokrm a)** odvracia smrť a uchováva život. **b)** Sv. prijímanie chráni pred smrteľným hriechom, jeho príčinami, nebezpečenstvami, totiž odvracaním od diabolských úkladov, zoslabovaním žiadostivosti, rozmnožovaním úprimnej lásky a síl, osvecovaním mysle. **5. Pokrm a)** oblažuje, poskytuje príjemnú vôňu, donáša radostný pocit z odstránenia hladu. **b)** Sv. prijímanie prináša duši sladkosť, hojnú útechu a pokoj, ktorý plynie zo spojenia s Kristom. Prijímaš tieto účinky v sebe? Ak sa to stáva menej, aké príčiny tomu zabraňujú?

Štvrtok Dvadsiateho týždňa v Období „cez rok“

1. Aká sa vyžaduje dispozícia u laikov, aby mohli často (niekoľkokrát v týždni alebo každý deň) pristupovať k sv. prijímaniu? **a)** Úplná a dlhodobá neexistencia ťažkých hriechov; **b)** aby sa ľahké hriechy nekonali úplne slobodne; **c)** aby sa odstraňovali slobodné náklonnosti k ľahkým hriechom a usilovalo sa o sebazapierania; **d)** aby sa úprimne modlilo; **e)** aby sa usilovalo o úctu a zbožnosť k Najsv. sviatosti; **f)** aby sa usilovne pripravovalo na sv. prijímanie a vrúcne ďakovalo; **g)** ako učí skúsenosť, časté sv. prijímanie vo veriacich neumenšuje úctu voči Najsv. sviatosti, ale zveľaďuje v nich úsilie o dokonalosť. **2.** Ty, kňaz, každodenne prijímaš. **a)** Aj keď neoplývaš úplne spomínanými dispozíciami, dovoľuje sa ti každodenne prijímať, aby si splnil svoje poslanie, totiž oslavovať Boha a neukracovať Cirkev a podriadených o úžitok, ktorý plynie z každodenného slúženia sv. omše. **b)** Z druhej strany máš mať lepšiu dispozíciu než laici, lebo nielen prijímaš, ale slúžiš sv. obeť a rozdávaš sv. prijímanie. **3.** Preto **a)** pozorne skúmaj, či máš požadovanú dispozíciu alebo čo jej chýba; **b)** aké môžeš predložiť ospravedlnenie; **c)** čo chceš urobiť a aké chceš používať prostriedky, aby si získal potrebnú dispozíciu.

SVIATOK SV. BARTOLOMEJA, APOŠTOLA. (24.8.)

Všímaj si povolanie apoštolov a porovnávaj ho so svojim povolaním. Uvažuj o **1.** ich osobnej bezcennosti. **a)** Apoštoli boli chudobní rybári, nevzdelaní, neskúsení a nedokonalí. **b)** Aj ty si biedne stvorenie, chudobný na prirodzené dary a talenty, nedokonalý vo vedomostiach, nedokonalejší v oblasti milosti a čnosti, zaťažený mnohými hriechmi a ohavnými vlastnosťami a náklonnosťami. **2.** služba, pre ktorú boli povolani apoštoli: **a)** byť Kristovými vyslancami; **b)** ohlasovať Božie kráľovstvo, ukazovať cestu k nemu a v ňom slúžiť za príklad; **c)** vysluhovať službu zmierenia, oslobodzovať hriešnikov od nebezpečného a večného zla a prinavracáť ich k priateľstvu s Bohom a zabezpečovať dedičstvo tohto kráľovstva; **d)** byť rybármi ľudí a udeľovať spásu dušiam. **3.** Hodnosť, ku ktorej sú povolani: **a)** aká je sama v sebe; **b)** Aká je v porovnaní s hodnosťou ľudí, ktorých sa zvlášť uctieva, napr. kráľov, učiteľov, lekárov, umelcov, atď. **4.** prostriedky, ktoré sa im poskytujú na pomoc: **a)** zvláštna prednosť („hľa, ja som s vami“); **b)** pomoc Ducha Svätého („bude vám dané, čo máte hovoriť“); **c)** prehojné milosti. **5.** odmeny, ktorými budú ozdobení: **a)** budú sedieť na trónoch a súdiť, atď.; **b)** budú stolovať s Pánom; **c)** budú svietiť ako hviezdy na večné veky.

Piatok dvadsiateho týždňa v Období „cez rok“

1. „Žatva je veľká.“ Uvažuj **a)** aké obrovské množstvo ľudí je nepokrstených, ktorí sa namáhajú v najhustejšej tme a sú oddaní zavrhnutia hodnému kultu a sú preplnení strašnými nerestami. Koľkí sú heretici, ktorí nemajú pravú vieru a neprijímajú sviatosti. Koľko je katolíkov, ktorí sú slabo vzdelaní vo viere, žijú v pochybnostiach a sú oddaní nerestiam a žijú v pochybnostiach; **b)** takíto všetci sa nachádzajú v krajnom nebezpečenstve večného zatratenia; **c)** koľko ľudí by mohlo prísť k pravej viere, keby boli kňazi súci a zapálení úprimnou horlivosťou a keby ich bol potrebný počet. Ale **2.** „Robotníkov je málo,“ **a)** čo do množstva na mnohých miestach kňazi môžu vyhovieť iba najnutnejším potrebám katolíkov. Oproti skutočnej potrebe je málo misionárov ohlasovania medzi veriacimi; **b)** čo do kvality je veľa kňazov s nedostatočným vzdelaním, bez dostatočnej kňazskej svätosti, bez úprimnej ľútosti, a teda chýba nebeské požehnanie, lebo málo pracujú a málo sa zdokonaľujú. **3.** „Proste teda Pána žatvy,“ atď. Čo ty môžeš urobiť, ak uvažuješ o tom, čo bolo povedané? **a)** Zapáľ v sebe horlivosť, medituj o tom, aké milé je Bohu, aké užitočné, záslužné a nevyhnutné pre teba i pre spásu duší namáhavo pracovať. Úprimne si daj predsavzatie, že na tento cieľ vynaložíš všetky sily. **b)** Často si to pripomínaj.

Sobota Dvadsiateho týždňa v Období „cez rok“

Niektoré známky predurčenia. **1.** Veriť v Božieho Syna (Jn 3,18; 12,25) – ale veriť vierou **a)** pravou a úplnou, t.j. takou, ktorú predkladá Cirkev; **b)** pevnou, chránením sa pred nebezpečenstvom, zavrhováním a premáhaním pokušení a pochybovaní; **c)** živou, žijeme podľa zásad viery, utekám pred tým, čo zakazuje a robím to, čo prikazuje. **2.** Počúvať Božie slovo (Jn 6,45; 8,47; Z 1,2) – totiž, **a)** počúvať, čítať, rád uvažovať nad Božím slovom; **b)** odpovedať na vnuknutia z tohto počúvania, atď., čo z toho vyplýva; **c)** prinášať ovocie v trpezlivosti. **3.** Prijímať sviatosti (1 Kor 11,26; Jn 6,56) – ale **a)** častejšie; **b)** s dostatočnou prípravou a požadovanými podmienkami, nie iba zo zvyku; a tak **c)** s úžitkom. **4.** Konať skutky lásky a milosrdenstva (Mt 5,7; Tob 12,9) – ale **a)** v stave milosti; **b)** nie pre prirodzené milosrdenstvo alebo pre prázdnu slávu, ale **c)** z lásky. **5.** Znášať nešťastia, utrpenia, prenasledovania, odpúšťať protivníkom (Mt 5,10; Lk 21,19; Rim 5,3; Hebr 10,36), totiž **a)** trpezlivo, bez odvrávania alebo bez vzdoru; **b)** rád z lásky k Bohu; **c)** v duchu pokánia. **6.** Uctievať P. P. Máriu (Prís 8,35; Sir 24,25) – ale **a)** pravou úctou; **b)** vytrvalou; **c)** spojenou s nasledovaním.

DVADSIATA PRVÁ NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Miluješ Boha **1.** z celého srdca (rozumu) **a)** ak úplne podriadiš skrze vieru rozum Božej pravdivosti; **b)** ak myslíš často na Boha; **c)** ak sa usiluješ hlbšie poznávať každý deň jeho dokonalosti, dobrodenia a príkazy skrze štúdium a meditáciu. **2.** Z celej duše (citu), **a)** keď sa tešíš z Boha, jeho dokonalosti, blaženosti, slávy, kultu – vylučuješ kvôli nemu hriechne radosti – pravé radosti alebo indiferentné vzťahuj na Boha a jemu ďakuj za ne a preukazuj mu vždy vďačné srdce; **b)** ak žiališ nad urážkami Boha, či to už tými, ktoré si spáchal ty alebo niekto iný, ak rád znášaš prirodzené bolesti (choroby, trápenia, neprávosti) pre Boha; **c)** ak vrúcne túžiš po oslave Boha a spáse duší. **3.** Z celého srdca, **a)** ak úplne zasvätiš Bohu svoje srdce a úsilie, takže žiadnu čiastku neponúkneš alebo diablovej alebo hriechu; **b)** ak Boha viac miluješ, než všetky stvorenia, ak sa budeš usilovať páčiť len jemu; **c)** ak všetko mimo Boha miluješ pre neho a v ňom. **4.** Z celej svojej sily (zo všetkých síl), **a)** ak všetkými silami sa usiluješ plniť jeho vôľu a svoje povinnosti; **b)** ak sa neodkloníš ani najmenej od prác a utrpení pre Boha; **c)** ak seba samého, svoj majetok, atď., rád budeš spravovať na oslavu Boha.

Pondelok Dvadsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj nad Kristovým výrokom: „Poďte ku mne všetci,“ atď. (Mt 11,28), vo vzťahu k sv. prijímaniu a skúmaj: **1.** Čo žiada Ježiš odo mňa? **a)** „Poďte“. Teda zanechajte všetko, čo vás vzďaľuje odo mňa (hriechy, pozemské túžby, atď.) – poďte ku mne nepoškvrnení, približujte sa ku mne s osvietenou myslou skrze vieru, s horiacim srdcom skrze lásku, ktoré je ochotné prijať ma. **b)** „Ku mne.“ Teda k vášmu Bohu vo veľkej úcte, k vášmu Vykupiteľovi vo veľkej dôvere, k vášmu sudcovi s poníženosťou a ľútosťou. **c)** „Učte sa odo mňa.“ Poďte za tým cieľom, aby ste sa mi pripodobnili – teda odhodíť okamžite hriechy, bojovať proti zlým náklonnostiam, cvičiť sa v čnostiach. **2.** Čo sľubuje Ježiš? **a)** „Ja vás občerstvím“, t.j. vrátim vám predošlú nevinnosť, krásu, lásku – občerstvím myseľ skrze osvietenie, vôľu skrze rozmnoženie posväcujucej milosti, skrze posilňujúce a pomáhajúce milosti, atď. **b)** „Ktorí sa namáhate a ste preťažení.“ Vaše jarmo, pod ktorým klesáte, sú hriechy, žiadostivosť, pokušenie. Buď ich odstránim, alebo budem pomáhať vám ich nieť a prekonávať - vaše námahy uľahčím a urobím ich záslužnými. **c)** „Nájdete pokoj pre svoje duše“. Čo do minulosti daruje odpustenie spáchaných hriechov – čo do prítomnosti pokoj svedomia – čo do budúcnosti najistejšiu a najradostnejšiu nádej.

Utorok Dvadsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj o sviatosti Pomazania chorých: **1.** S akou láskou, dobrotou a vhodnosťou ju ustanovil Kristus. **a)** Je pre ťažko chorých nanajvýš nevyhnutná, ktorá udeľuje zvláštnu a štedrú pomoc milosti. Rozmyšľaj o vážnosti okamihu (hrozí smrť, ktorá rozhodne o večnosti) – mnohých nebezpečenstvách (diablove útoky, pokušenia k zúfalstvu, netrpezlivosti, atď.) – slabosť každého druhu u chorého a úzkosť. **b)** Kristus zaslúžil pre chorých, zvlášť pre zomierajúcich, bohaté milosti na Olivovej hore skrze svoju smrteľnú úzkosť (kde krvavý pot zavlažoval korene olív). **c)** Ďalej, túto milosť poskytuje vo sviatosti Pomazania chorých, pri ktorej sa odpúšťajú hriechy, odstraňujú pozostatky hriechu – ducha sa pozdvihuje, naplňa sa útechou, dôverou a sa posilňuje – niekedy sa prinavracia aj telesné zdravie. **2.** Čo vyplýva z toho pre teba: **a)** Ďakuj Kristovi za ustanovenie tejto sviatosti. **b)** Často sa modlí, aby si si zaslúžil hodne prijať túto sviatosť pri poslednej chorobe a daj si predsavzatie, že keď ochorieš, ihneď sa dáš posilniť touto sviatosťou. **c)** Vysvetľuj náuku o tejto sviatosti v katechézach a kázniach a vzbud' si túžbu prijať túto sviatosť v pravom čase. **d)** Staraj sa s najväčšou usilovnosťou v pravom čase svojim farníkom vyslúžiť túto sviatosť a zároveň sa usiluj ich podľa svojich síl tak disponovať, aby ju prijali platne a hodne.

MUČENÍCKA SMRŤ SVĚTĚHO JÁNA KRSTITEĽA

Kňaz, ktorý nekoná svoje povinnosti z ohľadu a strachu pred ľuďmi, **1.** počína si veľmi nerozumne. **a)** Čo chce, to nedosiahne (pochvalu a priazeň u ľudí, atď.), ba naopak (pohrdanie a opovrhnutie). **b)** Bojí sa malého zla (malej časnej škody, istých hanebných slov, atď.), ale upadne do oveľa väčšieho zla (Boží hnev a trest).

2. Previňuje sa najmrzkejšou zbabelosťou . **a)** Je zbabelý a takýmto synom sa pohrda, ktorý zaprel Otca zo strachu; je ako vojak, ktorý opustil bojový oddiel; ako úradník alebo hodnosťár, ktorý opustí to miesto, ktoré mu určil jeho predstavený. Toto robí taký kňaz, ktorý sa stal krstom synom, birmovkou vojakom, ordináciou zástupcom Boha. **b)** Svätí mučeníci a kňazi stratili všetky majetky, radšej chceli podstúpiť nepredstaviteľné utrpenia a smrť, než konať čo i len v najmenej veci niečo proti povinnostiam – a takýto kňaz pre najmenšie zlá alebo len zdanlivé, zanedbáva najdôležitejšie povinnosti, pácha hriechy!

3. Uráža Boha, **a)** ktorého zavrhuje, keď jeho, jeho vôľu a jeho príkaz neuprednostňuje pred biednymi ľuďmi a ich požiadavkami; **b)** ktorému porušil dôveru, ktorú sľúbil mnohokrát. **4.** Veľa škodí **a)** sebe samému, lebo hreší, zamotáva sa do ďalších hriechov a je príčinou mnohých hriechov u iných; **b)** podriadeným, ktorých zanedbáva, pohoršuje, utvrdzuje v hriechu; **c)** Cirkvi, ktorej zrádza práva a ju poškodzuje.

Streda Dvadsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Láska, ktorú preukázal Samaritán (Lk 10,30 – 34), bola **1.** Pravá a úprimná. **a)** Lebo nebola simulovaná len tak naoko, ale „pohnutý milosrdenstvom“ miloval poraneného. **b)** Tak aj ty, nikdy nesimuluj lásku, ale prejavuj ju pravou dobrotou blížnemu ako Božiemu obrazu a synovi, ktorého vykúpil Kristus a ako svojmu bratovi.

2. Účinná. **a)** Prejavil lásku nielen slovami ale ju dokázal aj skutkami (poskytol mu pomoc). **b)** Či aj ty rád poskytneš pomoc blížnemu, ak niečo nevyhnutne potrebuje k spásu tela a duše, alebo preukazuješ milosrdenstvo len slovami?

3. Zadarmo dávaná a ochotná sa obetovať. **a)** Nebral ohľad na to, že mešká, nevšimol si nepohodlnosti na ceste a námahy, ba ani na výdavky. Neočakával vďačnosť a odmenu. **b)** Teba odrádzajú od skutkov lásky nepohodlnosti, námahy, výdavky. Usiluješ sa viesť pohodlný život, a preto radšej poskytuješ služby bohatým úradníkom, než chudobným a opovrhnutým ľuďom.

4. Všeobecná. **a)** Lebo nevyľúčil z lásky ani cudzinca a nepriateľa svojho národa. **b)** Podobne aj ty, nevylučuj nikoho z lásky a milosrdenstva, ani nepriateľov, ani tých, ktorí ťa ohovárajú a osočujú, atď., nezanedbávajú iných kvôli svojim blízkym.

5. Stála. **a)** Nielen začal dobré dielo, ale postaral sa, aby bolo dovedené do konca. **b)** Ty mnohokrát začneš robiť s horlivosťou skutky milosrdenstva, ale ak je potrebné sa namáhať dlhšie alebo pomáhať, znechutíš sa a odstúpiš od konania dobrého skutku.

Štvrtok Dvadsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Suchota v modlitbe je často: **1. Trestom. a)** Vo všeobecnosti si si ju zaslúžil pre svoje mnohé hriechy – za svoj zmäkčilý a premárnený život – za lenivosť, pre ktorú si sa nemodlil, alebo si sa zle modlil a nechcel použiť ani prostriedky na zlepšenie modlitby – za nesprávne použitie zbožnosti a Božej útechy, lebo si to nevyužil k náprave mravov, k ochotnejšiemu vykonávaniu prác, k trpezlivejšiemu znášaniu ťažkostí, ale k pestovaniu pýchy, citového potešenia a sebalásky. **b)** Preto sa zahanb, poníž, trpezlivo to znášaj – modli sa a usiluj sa odstrániť príčiny suchoty – sústavne pros o milosrdenstvo a o milosť dobrej modlitby. **2. Skúškou. a)** Lebo Boh ťa chce očistiť, ochrániť pred pýchou, pred sebaláskou, pred citovou slasťou – v suchote môžeš dokázať čistejšiu a silnejšiu lásku a iné čnosti – pripodobniť sa Vykupiteľovi, ktorý sa modlil na Olivovej hore a na kríži – nájdeš väčšiu radosť, keď budeš túžiť po Bohu, ktorý sa ti v čase suchoty na čas akoby vzdialil a ukryl. **b)** Preto sa poníž, úplne sa odovzdaj do Božej vôle – nevynechávaj a neskracuj modlitby – spoj ich s modlitbou zomierajúceho Krista – „Očakávaj Pána a buď statočný; srdce maj silné a drž sa Pána“ (Ž 27,14).

Piatok Dvadsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Zmyselnosť u kňaza **1.** do ktorej upadá ľahko, keď zanedbáva **a)** modlitby, dôveruje len v seba, zanedbáva vyprosovanie Božej pomoci a ochrany P. P. Márie, zanedbáva vnútorný život, predovšetkým meditáciu a spytovanie svedomia a stáva sa vlažným; **b)** sebazaprenia, keď používa vo zvýšenej miere pokrm a nápoj, ktorý podnecuje žiadostivosť keď navštevuje hostince, pestuje záhaľku, povoľuje zmyslom; **c)** bedlivosť, keď sa rád a neopatrne rozpráva so ženami, nie je verný v malom, dovoľuje si lichôtky, neodvracia nebezpečenstvá, neodporuje ihneď pokušeniam. **2.** **a)** ťažko ľutuje, keďže jeho myseľ je zaslepená touto nerestou, vôľa je zátvrdivá, pravdy ohľadom pokánia, ktoré dopadajú na dušu, sotva zapôsobia a pohnú. **b)** ťažšie sa vyznáva, falošnou hanbou berie ohľad na ľudí, ohradzuje sa strachom pred nevyhnutnou prísnosťou. **c)** veľmi ťažko sa polepšuje, obkľučuje ho dlhotrvajúci zvyk, nechce sa zrieknuť slastí, narieka v službe komplica, nechce použiť nevyhnutné prostriedky. **3.** Bude potrestaný veľmi tvrdo, lebo **a)** keď u laikov je to veľmi ťažký hriech; **b)** o koľko viac u kňaza (prečo?); **c)** toľkokrát opakovaný (v myšlienkach, vo využívaní sa v predstavách o slasti, túžbach a skutkoch); **d)** je to svätokrádež, ktorá je spojená s ďalšími svätokrádežami a pohoršeniami.

Sobota Dvadsiateho prvého týždňa v období „cez rok“

Boh niekedy opúšťa kňazov do istej miery (natrvalo nikoho, kým žije, neopúšťa). Uvažuj nad týmto opustením.

1. Znak: **a)** modlitbu (predovšetkým Liturgiu hodín) úplne zanedbáva. **b)** nevykonáva pastoračné činnosti, okrem tých, ktoré nemožno opustiť len tak ľahko, ba aj to len kvôli ľuďom, z lakomstva a z čistého zvyku. **c)** keď hynú duše, je indiferentný, alebo spolupracuje na tom skrze pohoršenie a zvädzanie. **d)** prechováva odpor voči zbožným a horlivým kňazom, závidí, ba až nenávidí. **e)** Pácha svätokrádeže bez strachu vo svedomí. **f)** upadá do pochybností vo viere, rád číta knihy, ktoré napádajú vieru, odpadá (vnútorne) od viery. **2. Príčiny:** **a)** vlačnosť, ktorej vôbec neodporuje. **b)** otvorené a tvrdohlavé odopieranie mnohých milostí. **c)** bez zábrany sa oddáva hriechom tela (zvlášť zmyselnosť a opilosť). **d)** pýcha, pre ktorú odporuje predstaveným, Cirkvi a Bohu. **e)** nepretržité svätokrádeže. **3. Škody:** **a)** takýto kňaz pácha mnohé a veľmi veľké hriechy; **b)** nič nekoná, je neoblomný a skazonosný (porov. piatok 18. t. v Období „cez rok“); **c)** treba sa báť, aby nezatvrdol alebo nezomrel v zúfalstve; **d)** aký súd a aké peklo ho očakáva.

DVADSIATA DRUHÁ NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Uvažuj nad prosbou malomocných a uskutočňuj ju: „Ježišu, učiteľ, zmiluj sa nad nami“ (Lk 17, 11). Táto prosba ťa učí, ako má vyzeráť tvoja prosebná modlitba. **1.** „Zmiluj sa.“ **a)** Ako malomocný máš poznať svoju biedu, živo si ju uvedomiť a tiež si pripomenúť koľko potrebuješ Božej pomoci; **b)** pokladať sa za nehodného akejkolvek milosti, zvlášť toho dobrodenia, ktoré žiadaš; **c)** nie povrchne, len tak z akéhosi zvyku, ale zbožne, vrúcne, naliehavo a pevne vzývať Boha. **2.** „Nad nami“ – nie nado mnou. **a)** Máš byť naplnený duchom bratskej lásky; **b)** nie prosiť sebecky, čo osoží tebe samému a týka sa to len teba, ale **c)** predovšetkým najviac to, čo slúži Bohu na slávu, spoločný úžitok a na spásu duší. **3.** „Ježišu“, t. j. Spasiteľ. Proste **a)** v mene Spasiteľa, teda nepros nič takého, čo by bolo proti zásadám spásy, ale odovzdaj sa do Božej lásky; **b)** nespoliehaj sa na svoje zásluhy, lebo ich nemáš žiadne, ale sa spoliehaj iba na zásluhy Ježiša Krista; **c)** teda skladaj plnú dôveru v jeho silu, milosrdenstvo a prisľúbenia. **4.** „Učiteľ.“ **a)** Vzbud' ľútosť nad tým, že si neposlúchal doteraz jeho náuku a nezachovával jeho príkazy; **b)** sľubuj do budúcnosti čo najdôslednejšiu poslušnosť; predovšetkým, **c)** že ak dosiahneš to, o čo prosíš, budeš užívať podľa náuky a prikázaní Spasiteľa.

Pondelok Dvadsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Podobenstvo o rozsievачovi pripomína kňazovi a ho vystriha pred **1.** lenivosťou a nedbalosťou. **a)** Pri čakani na žatvu sa môže mnoho stratiť, ak rozsievач zanedbá príležitosť rozsievať, nevyberie a nepripraví dobré semeno a seje na nevhodnom mieste, atď. **b)** Tak môže mnoho duší zahynúť, ak nevyužije kňaz príležitosť ku sebbe, ohlasovaniu Božieho slova, nevyužije (posvätné rozhovory, katechézy, osobné povzbudenie), sotva sa pripravuje alebo nedostatočne sa pripravuje na kázne, katechézy, zanedbáva disponovať a prispôsobovať reč poslucháčom, predovšetkým deťom. **2.** prázdnu slávou. **a)** Úroda nepochádza od rozsievачa, ale od sily semena, úrodnosti pôdy, vhodného počasia, slovom: má sa pripísať Božiemu požehnaniu. **b)** Tak aj ty, ak pokročíš v pastorácii, nie sebe, ale pripisuj všetko Bohu. Od neho (mimo tvojich síl) je sila Božieho slova, milosti, ktoré disponujú srdcia poslucháčov, pochádza ovocie dobrých skutkov. Sebe môžeš pripísať len to, že sa nezdokonaľuješ pre svoje hriechy, nedbalosti a nedostatky. **3.** malomyseľnosťou. **a)** Rozsievачovi sa nepripisuje, ak pre neúrodnú pôdu alebo iné príčiny sa objavilo málo ovocia; odmena sa dáva nie podľa veľkosti žatvy, ale podľa vynaloženej práce. Ak urobí kňaz všetko, čo je v jeho silách, nemusí sa znepokojovať. Aj keď príde ovocie oneskorene alebo príde len malé, nebude bez zásluh a odmeny.

Utorok Dvadsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Usilujme sa my kňazi pestovať vnútorný a sústredený život vážne a pozorne. **1.** Vyžaduje to **a)** príklad Kristov, apoštolov a všetkých svätých kňazov; **b)** stav, hodnosť, naše funkcie, to všetko vyžaduje takého ducha, ktorý je najbližšie k Bohu, ktorý sa rozpráva s ním rád a čo najčastejšie a je sústredený pred ním; **c)** činnosť, ktorá má byť požehnaná a plodná, vyžaduje, aby bola spojená myseľ s Bohom a dobre sústredená; **d)** naša spása: lebo vnútorný a sústredený život nás vytrhne z mnohých nebezpečenstiev, ochráni nás pred nespočetnými hriechmi, podporí nás robiť pokrok v modlitbe a v čnostiach, získame nemalé milosti, sprostredkuje nám to pokoj a radosť a zabezpečí nám s väčšou istotou spásu; naproti tomu roztržitý život sprostredkuje nám opačné veci (zistíš to ľahko, keď budeš uvažovať nad jednotlivými vecami). **2.** Aby si nadobudol potrebný sústredený život: **a)** ustanov si presný poriadok a dodržiavaj ho čo najvernejšie; **b)** buď čo najdôslednejší v modlitbách; **c)** v stanovených hodinách venuj sa meditácii a posvätnému čítaniu; **d)** chráň si svoje zmysly a odvracaj sa od nedovolených, nebezpečných vecí a takých, ktoré spôsobujú roztržitosť; **e)** dobre skúmaj reči a oddychový čas; odvracaj sa od takých vecí, ktoré sú škodlivé, nebezpečné a takých, ktoré spôsobujú roztržitosť; **f)** často si vzbud' dobrý úmysel, pokračuj v ňom skrze strelné modlitby aj počas práce a oddychu; **g)** pestuj veľkú úctu k Ježišovmu srdcu, srdcu P. P. Márie, sv. Jozefovi a usiluj sa ich nasledovať.

Streda Dvadsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Slepota u kňaza, (v ktorom nevidí svoj stav, zverených duší, hriechy, povinnosti, nebezpečenstvá, atď.) je často **1.** Hriech. **a)** lebo nevidí, že nemá dostatočné vedomosti, pozornosť, usilovnosť. **b)** nechce vidieť, zatvára duchovné oči, zanedbáva pravdy viery, predpisy Cirkvi, napomenutia predstavených, alebo ich vysvetľuje ináč, aby nebol nútený odporovať zlým náklonnostiam a návykom. **2.** Následky hriechov a trest, predovšetkým **a)** lenivosť, neštuduje posvätnú vedu, zanedbáva duchovné čítanie, meditáciu a iné duchovné cvičenia a modlitby, dokonca zanedbáva aj povinné modlitby, hovíe záhaľke; **b)** nevidí hriechy telesnosti, ktoré zatemňujú myseľ, odcudzujú od duchovných vecí, zahmlievajú vieru, prevracajú vôľu a skrze ňu aj rozum; **c)** pýcha, ktorá uhasína svetlo milosti, protiví sa Božím vnuknutiam, provokuje k Božiemu trestu. **3.** Príčina hriechov, lebo taký kňaz **a)** neplní svoje povinnosti, ani veľmi dôležité; **b)** sviatosť pokánia neprijíma ani hodne ani nevysluhuje správne; **c)** na ambone a v katechéze nielenže neučí aspoň to nevyhnutné, ale skôr to prekrúca; **d)** riadi duše zvrátene a je príčinou mnohých cudzích hriechov.

Štvrtok Dvadsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Kňaz preukazuje cirkevného ducha: **1.** Úplným podriadením vlastného úsudku autorite Cirkvi (čo najpevnejšie veriť to, čo učí Cirkev, zavrhnúť to, čo ona zavrhuje, pokladať jej náuku za pevný kameň, ktorým sa všetko dokazuje, za vodkyňu na ceste, ktorú sa nasleduje vo všetkom). **2.** Dokonalou poslušnosťou voči zákonom Cirkvi, dekrétom pápežov, príkazom biskupa (napr. čo najzbožnejšie vykonávanie Liturgie hodín, čo najpresnejšie zachovávanie rubriek, atď.). **3.** Mať vo veľkej úcte to, čo Cirkev ustanovila, schválila a odporúča (napr. sväteniny, bratstvá, odpustky, sv. ruženec, atď.). **4.** Brániť a rozširovať Cirkev usilovne a horlivo, atď. (ľutovať jej prenasledovateľov, odporovať protivníkom a ich činnosti, zapáľovať duše katolíkov k otvorenému vyznaniu a obrane viery, zasievaniu lásky k Cirkvi v srdciach detí a ostatných veriacich, modliť sa za ňu a za jej predstavených, pomáhať Svätému Otcovi a misiám, atď.). **5.** Žiť v pravej a úprimnej svornosti so spolubratmi (lebo aj oni sú služobníci Cirkvi a nesvornosť ju zarmucuje a škodí jej, prekáža jej v činnosti). Len so svojimi srdcami môžeme odporovať útokom nepriateľov.

Piatok Dvadsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj o prednostiach umŕtšovania a jeho nevyhnutnosti k apoštolskej činnosti. **1.** Ako Kristus a apoštolí, tak všetci kňazi, ktorí urobili veľké veci v Pánovej vinici, vedeli sa umŕtšovať. **2.** Pri sprítomňovaní diela a ovocia vykúpenia, nemôžeš užitočne pracovať, jedine že budeš nasledovať Vykupiteľa, jeho život, jeho činnosť, atď., čiže keď budeš jeho učeníkom. A teda **a)** Celý Kristov život bol umŕtšovanie. **b)** Vykúpil nás skrze obeť, utrpenie a smrť. **c)** Výslovne povedal: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba...kto nenesie svoj kríž, nemôže byť mojím učeníkom.“ **3.** Kňaz, ktorý sa umŕtšuje, nehľadá svoje pohodlie, ale oslavu Boha a spásu duší; teda **a)** rád prijme pre svoju činnosť to miesto, ktoré určí biskup; **b)** rýchle sa oddá apoštolským prácam; **c)** milo zaobchádza so zverenými veriacimi; neodstraší ho ani práca, ani nešťastie, ani prenasledovanie, ani potupovanie – čo všetko nájdeš opačného u lenivého kňaza a takého, ktorý je oddaný nerestiam. **4.** Kňaz, ktorý sa umŕtšuje, nezanedbáva funkcie, vykonáva ich horlivo – kňaz, ktorý sa neusiluje umŕtšovať, zanedbáva mnohé veci, najmä tie, ktoré vyžadujú námahu; na sv. omšu, kázeň, katechézu sa sotva pripravuje alebo zle pripravuje, chorých nenavštevuje, ponáhľa sa pri svedení, je v mnohom prenáhlený. **5.** Kňaz, ktorý sa umŕtšuje, podopiera svoje práce a robí ich účinnými príkladom, modlitbou, obetami, ktoré privolávajú Božiu milosť a požehnanie na seba a na svoje práce – nečinný opačne, atď.

SVIATOK NARODENIA PANNY MÁRIE

1. Mária je naozaj naša matka. Lebo **a)** Ježiš ju dal za matku všetkým kresťanom, predovšetkým nám kňazom, v osobe Jána, ktorý nás zastupoval, ako to ustanovil v testamente (porov. streda po 5. pôstnej nedeli). **b)** Mária sa k nám správala a správa ako pravá matka: Porodila nás (pod krížom, lebo nám vyprosila milosť obrátenia a duchovný život); živí nás (vyprosuje nám milosti a tiež aj v Najsvätejšej Sviatosti telo Spasiteľa, ktoré je utvorené z Márie a ktoré požívame); vychováva nás (skrže život a čnosti poskytuje nám najsvätejší a najúčinnjší príklad); stará sa o nás (poskytuje nám ochranu a pomoc v živote a smrti). **2.** Buďme jej verní synovia a preukazujme jej **a)** synovskú úctu a lásku, pozdravujme ju zbožne každý deň modlitbou, často myslíme na ňu, rozjímajme o nej, rozširujme jej slávu podľa našich síl; **b)** dôveru, vzývajme ju čo najčastejšie, zverujme do jej ochrany seba i našu pastoráciu, zverujme jej predovšetkým deti, mládež, hriešnikov; **c)** poslušnosť, plňme jej vôľu a nasledujme jej príklad, predovšetkým v čistote, trpezlivosti a v starostlivosti o Ježišovo telo (sviatostné a mystické).

Sobota Dvadsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Najväčšia hlúposť u kňaza je **1.** lakomstvo. **a)** Akú lásku Boha si si mohol zabezpečiť skrze dobre použité peniaze, radosť v srdci, úctu u veriacich, nebeskú odmenu! **b)** Lenže on ich zhromažďoval nie sebe – on ich nepotreboval, zobrala ich smrť – príbuzní boli nespokojní, ak im niečo zanechal, nie sú vôbec povďační, hádajú sa medzi sebou, z tých peňazí, ktoré prijali od kňaza, nemajú žiaden úžitok, ale iba zlorečenie; vystavujú sa zatrateniu pre peniaze! **2.** Najnehoráznejšia hlúposť, keďže **a)** poškvŕňuje to najviac „Božieho človeka, ktorého dedičstvom je pán“, človeka duchovného, **b)** ktorý sa s hrôzou odvracia od príkladu Krista a apoštolov; **c)** zvádza kňaza často k nedôstojným a hanebným veciam. **3.** Najskazonosnejšia **a)** pre kňaza, ktorý hreší proti láske a spravodlivosti, proti príkazom Krista a Cirkvi a stále sa ponára hlbšie do hriechov; **b)** jeho činnosť, keďže je bez pravej apoštolskej horlivosti (túži po peniazoch – nie po dušiach) stráca úctu a dôveru u veriacich, pohŕdajú ním a on ich pohoršuje takýmto spôsobom. **4.** Ťažko napravitelná, lebo **a)** často ju nepozná, pokladá ju za dovolenú, teda pokladá ju za akúsi povinnú skromnosť; **b)** zatvrdzuje sa srdce; **c)** nezmenšuje sa ani s pribúdaním rokov, ale naopak sa zväčšuje.

DVADSIATA TRETIA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Dobrý kňaz Božiu prozreteľnosť: **1.** Spoznáva všade **a)** čo najpevnejšie verí a často uvažuje o Bohu, ktorý je vševediaci, najmúdrejší, všemohúci, najdobrotivejší, najspravodlivejší a vo svetle týchto vlastností riadi život jednotlivých ľudí, Cirkiev a beh celého sveta; **b)** podľa týchto zásad uvažuje a hodnotí všetky udalosti; **c)** predovšetkým verí, že všetko, čo sa mu prihodí, okrem vlastných hriechov, pochádza z Božej vôle. **2.** Dáva spoznávať **a)** náuku o prozreteľnosti tým, že ju vysvetľuje a upozorňuje na ňu; **b)** svojich podriadených vychováva k tomu, aby sa dívali na svoj životný údel pod zorným uhlom Božej prozreteľnosti; **c)** predovšetkým pri jednotlivých udalostiach a mimoriadnych nešťastiach, atď., poukazoval na Boží prst; **d)** čerpal z nej pre chorých a nešťastných slová útechy. **3.** Sám sa jej podriadi: **a)** nikdy nebude nadávať v nepríjemnostiach, atď.; **b)** nikdy nebude postupovať podľa svojej vôle a tak zatieňovať rady prozreteľnosti; **c)** ale ak si je vedomý toho, že je to z Božieho ustanovenia, tak bude s tým úplne súhlasiť. **4.** Dôveruje v ňu. Lebo si je vedomý svojej nevedomosti a slabosti, Božej vedomosti, sily a dobrotivosti **a)** preto nič nebude podnikať bez toho, žeby to nepreskúmal, či je to v súlade s Božou vôľou, a keď to spozná, tak sa nedá ani rozrušiť ani zastrašiť ťažkosťami; **b)** v pastorácii bude verne používať Bohom stanovené prostriedky a bude očakávať úspech od Boha; **c)** bude sa usilovať milovať Boha a vtedy, keď sa čokoľvek prihodí, bude presvedčený, že Boh mu pomáha k dobrému; **d)** nestará sa s úzkosťou o také budúce veci, ktoré predvída iba Boh.

Pondelok Dvadsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

Tvojim sudcom bude Pán Ježiš, ktorý **1.** ako Boh **a)** je vševediaci, a teda odhalí všetky zločiny od prvých rokov až po posledný výdych, aj keď sú najtajnejšie a spáchané len myšlienkami a túžbami. Odhalí ich pred anjelmi, zlými duchmi, ľuďmi, predovšetkým pred tvojimi farníkmi – aké zahanbenie! **b)** najsvätejší a najspravodlivejší, ktorý nenávidí hriech, pozná aj všetky tvoje neodpustené hriechy, a preto potrestá prísnejšie toho, kto má väčšiu hodnotu. Čím viaceré a väčšie si prijal milosti, tým si sa mohol spasť ľahšie, čím ťa trpel dlhšie, tým ťa vyzýval dlhšie k pokániu. **2.** Ako človek **a)** trpel mnohé potupy pred ľuďmi, mnohé bolesti a prenasledovania – preto je oslávený pri súde pred celým svetom. (Nasleduj ho trpiaceho, aby si sa mu podobal v sláve.) **b)** Čokoľvek znášal, znášal to pre teba (bičovanie pre necudnosť, korunovanie pre pýchu, atď.). S akým strachom sa budeš dívať, koho prebodli! **c)** Vykúpil ťa – a ty si zmaril jeho dielo, jeho prácu. **d)** Vykúpil duše, ktoré si nespasil, ale pohoršoval a zadržal – od teba bude vyžadovať cenu svojej krvi, duše, ktoré zahynuli pre tvoju vinu.

**Utorok Dvadsiateho tretieho týždňa
v Období „cez rok“
alebo aj 6. august – Premenenie Pána**

1. Apoštoli sa zúčastnili pri premenení Pána, **a)** videli jeho krásu, jasnosť a boli preniknutí nebeským svetlom, tešili sa zo spoločenstva Mojžiša a Eliáša, osviežili sa neuveriteľnou útechou a radosťou. **b)** Tak aj kňazi sú preniknutí niekedy apoštolským nebeským svetlom, lepšie poznajú nevysloviteľnú Pánovu dokonalosť, krásu a jasnosť. Sú hodní istého spoločenstva, zvláštnej ochrany a pomoci svätých; požívajú najsladšie útechy a radosti, ktoré ďaleko prevyšujú pozemské slasti a sú základom večnej radosti. **2.** Ak ty túžiš nejakým spôsobom byť duchovne pri premenení Pána, treba ti s apoštolmi **a)** ostať v spoločenstve s Ježišom – vždy si zachovať stav milosti, oddať sa modlitbe, uctievaniu Najsvätejšej sviatosti a dobre sústredenému životu; **b)** vystúpiť na vrch, t. j., že sa podrobíš umŕtvovaniu, námahám v pastorácii a utrpeniu pre oslavu Pána a budeš nepretržite sa usilovať o kňazskú dokonalosť; **c)** budeš plniť slová večného Otca: „Jeho počúvajte“, t.j. rád počúvaj Ježišovo slovo, čítaj ho, medituj o ňom a usiluj sa to uskutočňovať v živote a v práci.

Streda Dvadsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj **1.** o budúcom zmŕtvychvstaní: **a)** aká to bude radosť a sláva spravodlivých, keď prijmú svoje telo oslobodené od akejkoľvek slabosti a nedostatku a bude ozdobené darmi tela, ktoré je vlastné oslávenému telu (porov. streda po Druhej veľk. nedeli), v ktorom bude vidno ako v zrkadle čnosti, dobré skutky, obety, atď. – toto telo bude ako najkrajší palác pre obyvateľov; **b)** aká bude oproti tomu budúca hrôza, bolesť, potupa, keď toto telo bude prejavovať ohavnosť, nečistotu a zlo a bude prejavovať a dokazovať neresti, nemravnosti, hrôzu – toto telo bude ako nástroj trestu v najhoršom väzení, ktoré bude zatvorené cez celú večnosť. **2.** Ak chceš, aby tvoje telo sa stalo osláveným, **a)** nikdy ho nezneuži, ani jeho údy, ani jeho zmysly na hriech, predovšetkým na hriech necudnosti; **b)** usiluj sa, aby si nadobudol semeno slávy skrze najhodnejšie prijímanie Kristovho tela, skrze cvičenie sa v čnostiach krásu duše, ktorá prežiarí telo; **c)** podriaď svoje telo duši skrze umŕtvovanie, aby sa potom nestalo tvojim mučiteľom; **d)** použi ho na apoštolské práce a na spásu duší.

Štvrtok Dvadsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

Prostriedky k zachovaniu čistoty. **1.** Cítiť veľkú úctu a lásku k čistote a odpor k necudnosti. Preto často medituj o jej hodnosti, kráse, nevyhnutnosti, ovoci, odmene, ako aj o jej (predovšetkým u kňazov) ničomnosti, ošklivosti, následkoch, odsúdení. **2.** Usiluj sa o poníženosť. Bez nej nebudeš mať žiadnu čnosť, ani čistotu, nebudeš mať Božiu milosť, stratiš dôveru v seba. Ak stratiš bedlivosť, zanedbáš modlitbu, padneš istotne, lebo Boh nezriedka chce ponížiť pyšných tak, že dovolí, aby upadli do hriechov tela. **3.** Miluj umŕtvovanie, predovšetkým a) zmyslov a obrazotvornosti; **b)** zachovaj striedmosť v jedení a pití („pitie vína a sýtosť žalúdka sú seminárom zmyselnosti – sv. Hieronym“); **c)** v úteku pred záhaľkou („Lebo zaháľanie učí mnohému zlu“ Sir 33,29). **4.** Utekaj pred príležitosťami a nebezpečenstvami, predovšetkým pred dôvernými rozhovormi so ženami (domácimi, cudzími, spovedajúcimi sa). **5.** Horlivo sa venuj modlitbe (Múd 8,21): a) pestuj ducha modlitby vo všeobecnosti, často pros o zvláštnu milosť, aby si zachoval túto čnosť; predovšetkým uctievaj, vzývaj a nasleduj P. P. Máriu, sv. Jozefa, sv. Alojza.

SVIATOK POVÝŠENIA SVÄTÉHO KRÍŽA

1. Uvažuj nad bolesťami, ktoré vytrpel Kristus pri ukrižovaní. **a)** Veľmi bolestné vyzlečenie zo šiat, lebo rany, na ktorých boli prilepené šaty, znova sa otvorili, krvácali a obnovili sa všetky bolesti v jednom okamihu; taktiež zasiahla Pána Ježiša mimoriadne veľká hanblivosť. (Tieto bolesti Spasiteľa a rany tvojej duše obnovuješ skrze ďalšie upadnutia do spáchaných a odpustených hriechov, čo sa ti stáva často.) **b)** Vystretie na kríž spôsobovalo, že údy na spojeniach sa odťahovali a skoro sa až pretrhávali. **c)** Pribitie klincami, ktoré prerazili a rozdvojili na rukách a nohách kožu, mäso, svaly, kosti, to všetko spôsobovalo mimoriadnu bolesť. **2.** Uvedom si, že aj ty sa máš ukrižovať skrze pravú ľútosť. Táto, aby sa podobala klinču, má **a)** preniknúť tvoju dušu (pamäť, rozum, vôľu); **b)** má byť pravá a má ti spôsobiť veľkú bolesť; **c)** máš sa dať pribiť na Kristov kríž, a to tým, že sa s ním spojíš úprimnou láskou a máš pevné predsavzatie, že, nakoľko je to možné, sa neodlúčiš od neho skrze hriech, posilnený milosťou, že vytrváš v službe Bohu a budeš sa usilovať o dokonalosť.

Piatok Dvadsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

1. Uvažuj o Kristovej láske voči nám, ktorá sa prejavila v diele vykúpenia. **a)** Vykúpil nás, netrestal nás, ani nás nenechal v biede, ktorú sme si zaslúžili. **b)** Vykúpil nás ľuďmi, nie padnutých anjelov, ktorí sú oveľa dokonalejší čo do prirodzenosti, než my ľudia. Oni len raz zhrešili a my, najbiednejšie stvorenia, aj keď sme vedeli, že anjeli za jeden hriech dostali taký prísny trest, sme hromadili hriech za hriechom. Ďalej prejavila sa táto láska aj v tom, že Pán Ježiš predvídal našu nevďačnosť a predsa sa podujal na dielo vykúpenia. **c)** Vykúpil nás nie skrže anjela alebo človeka, ale skrže seba samého. **d)** Vykúpil nás nie skrže jediný skutok vôle alebo ľahší trest, napr. skrže jednu kvapku krvi, ale skrže mnohé a najhroznejšie bolesti tela a duše a nakoniec skrže svoju smrť. **2.** Nasleduj takúto lásku, **a)** nehnevaj sa na protivníkov, ale odpusť im, netúž po pomste, ale odpovedz dobrodomím; **b)** venuj osobitnú starostlivosť v pastoračii chudobným a hriešnikom; **c)** nezanedbávaj práce, ktoré môžeš sám vynaložiť na spásu duší, nezvaľuj prácu na plecia iných; **d)** nevyhýbaj sa ani mimoriadnym prácam, prenasledovaniam, nebezpečenstvám života a zdravia, ak to bude potrebné pre spásu duší. Rob viac, než len to, čo sa ti prikazuje.

Sobota Dvadsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

1. Uvažuj o Božej všemohúcnosti **a)** ako sa odzrkadľuje v celom stvorení, udržiavaní, riadení; **b)** aké sú jej vlastnosti: je nekonečná, rozprestiera sa na všetky skutočné i možné stvorenia – úplne nezávislá, nikoho a nič nepotrebuje, ani ľudí, ani nástroje, ani materiu, atď. – nepremožiteľná a neprekonateľná. **2.** Preto: **a)** „Poníž sa pod mocnou Božou rukou.“ Uvedom si, že bez Boha nič nezmôžeš; pripisuj dobré vlastnosti jemu a nie sebe, vedomosti, čnosti, dobré skutky, úspechy v pastorácii, chvály od ľudí a vzdávaj slávu len jemu samému; úplne sa podriadi jeho riadeniu a jeho vôli; ťažkosti, ktoré zošle Boh alebo dopustí, prijmi s trpezlivosťou ako z jeho ruky. **b)** Dôveruj v neho a nie v seba a v ľudskú pomoc a ochranu; pros jeho o pomoc, keď príde niečo ťažkého, alebo keď objavíš v pastorácii nejaké veľké problémy, alebo keď budú na teba doliehať pokušenia a zvláštne ťažkosti. **c)** Jeho sa boj a nie ľudí. Ľudia ti nemôžu urobiť nič zlého (jedine ak to chce Boh alebo to dovoľí, čo v takom prípade to nebude pre teba zlé, ale dobré); ľudia môžu zabiť telo, ale nie dušu, kým Boh môže zavrhnúť i telo i dušu v pekle.

DVADSIATA ŠTVRTÁ NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

1. Svätá matka Cirkev veľmi horoko oplakáva zlých a pohoršlivých kňazov, ktorí **a)** by mali horieť za oslavu Boha, oni zanedbávajú jeho službu, pohrdajú ňou a dopúšťajú sa najväčšieho bezprávia; **b)** Cirkev, ktorú by mali podporovať ako stĺpy, obhajovať ako vojaci vojenských veliteľov, oni ňou otriasajú, zrádzajú ju, zarmucujú ju a spôsobujú, že ľudia ňou pohrdajú; **c)** duše, na ktorých spásy by mali pracovať, zatracujú ich svojim príkladom a zvädzaním, nakoľko zbožných pohoršujú, podporujú vlašných vo vlašnosti, uspokojujú hriešnikov v hriechoch, odvádzajú od pokánia, potešujú nepriateľov Cirkvi a dávajú im príležitosť využiť náboženstvo a kňazstvo vo svoj prospech, bojovať a rúhať sa proti nemu; **d)** pomáhajú diablu, proti ktorému by mali bojovať. **2.** Preto potešuj Cirkev, ktorá plače: **a)** Ak si bol hriešnik a dával si pohoršenie, obráť sa z celého srdca, ľutuj, rob zadostučinenie, poskytni dobrý príklad skrze dvojnásobnú horlivosť voči tým, ktorých si pohoršil; **b)** neľutuj žiadnej námahy, keď treba napomenúť pohoršlivých kňazov, rob dobré, spovedaj, a ak to bude potrebné, oznám to predstaveným, aby si ich odvrátil zo zlej cesty; **c)** čo najusilovnejšie sa chraň, aby si neupadol znova do predošlých príležitostí a hriechov a nedával nikomu pohoršenie.

Pondelok Dvadsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

Pánovo slovo: „Ak nebudete ako deti“, (Mt 18,3), máš si prisvojiť aj ty, kňaz. Pripodobniť sa máš deťom:

1. Čistotou, nevinnosťou a jednoduchosťou. a) Deti nepoznajú necudnosť, jednoducho, hovoria tak, ako myslia, nevedia čo sú to kľukaté cesty klamstiev, lží a pretvárinky. **b)** Tak aj ty v práci máš vedieť, čo ohrozuje čistotu, svätú jednoduchosť, priamosť a utiekať pred tým. Máš ďalej nenávidieť klamstvo a vyhýbať sa krivým cestám a ľstivosti. **2. V spokojnosti a poníženosti. a)** Deti netúžia po bohatstve, po peniazoch, po poctách vyššieho stupňa, nepokladajú seba za veľkých, neznášajú ťažko, ak sa ich podceňuje alebo sa nimi pohŕda. **b)** Ty si spokojný s jedlom a šatstvom? Nelipnul si na peniaze? Pokladáš sa za niečo, pohŕdaš poctami, znášaš spokojne podceňovanie? **3. Vďačnosťou a dôverou. a)** Deti sa odplácajú za lásku a dobrodenia čo najúprimnejšie. Rodičov kladú na prvé miesto a vinú sa k nim čo najviac. Nestarajú sa o nič úzkostlivo, rodičom zverujú so všetkou dôverou akúkoľvek starostlivosť. **b)** od Boha si prijal oveľa väčšie dobrodenia; či sa nemáš vinúť k nemu s tou najúprimnejšou láskou, odovzdať sa jeho prozreteľnosti a mať plnú dôveru v jeho moc a dobrotivosť?

Utorok Dvadsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

Anjelovi strážcovi máš preukazovať (ako hovorí sv. Bernard) **1. Úctu za jeho prítomnosť. a)** Je vždy a všade pri tebe, hľadá na teba, je vznešený, svätý duch, ktorého posielala Boh. **b)** Máš ho uctievať, uvedomovať si často jeho vznešenosť a nič nerobiť takého, čo by ho mohlo uraziť pred jeho najčistejšími očami, niečo takého, za čo by si sa hanbil pred významným človekom. Pozdravuj anjela často a s úctou. **2. Oddanosť za dobrodenia. a)** Aké ti len preukazuje dobrodenia sv. anjel strážca, keď on, ktorý ťa vysoko prevyšuje prirodzenosťou, milosťou, hodnosťou a vždy ťa sprevádza, slúži ti, odvrátil už od teba množstvo zla, ponúkol ti množstvo dobra a aj vykonal pre teba! **b)** Buď mu oddaný, lásku splácaj láskou, buď mu vďačný za dobrodenia a za vnuknutia sa mu odpláť poslušnosťou. **3. Dôveru za stráženie. a)** Ten (anjel), kto ťa stráži, dohliadne na všetko nevyhnutné a nebezpečné, je silnejší nad všetky nebezpečenstvá a nepriateľov, najvernejší vo zverenej ochrane. **b)** Preto sa neboj a nebuď malomyseľný, neodŕhaj sa od anjelovej strážnej funkcie, často ho vzývaj o ochranu a pomoc, predovšetkým ráno a večer, v nebezpečenstvách a pokušeniach. (Môžeme dodať: **4. Nasledovanie ako príklad – ako anjel stráži teba, podobne aj ty stráž tebe zverené duše.**)

Streda Dvadsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

1. Uvažuj o Kristových výrokoch ohľadom pekla a o trestoch, ktoré sa spomínajú. **a)** „Odídte odo mňa... do vonkajšej tmy.“ Odlúčime sa od najvyššieho a nekonečne krásneho Dobra, od všetkého, čo nás môže osvietiť, rozradostiť a potešiť. **b)** „Zlorečení! Naplnia sa všetkým zlom.“ Čo tam budú trpieť tí, ktorých zavrhol Boh, keď tak tu trpia tí, ktorých miluje? (Sv. Gregor Veľký) **c)** „Do ohňa.“ Keď už telesný oheň takto mučí, o koľko viac bude mučiť pekelný oheň, ktorý je stvorený na to, aby mučil telo a dušu, ktorý bude horieť, ale nezhorí! **d)** „Ktorý je pripravený diablove.“ Bolo ti pripravené nebo, tešiť sa v Bohu, spoločnosť anjelov – teraz tu vynikáš hodnotou, potom sa spojiš s najodstrašujúcejšími stvoreniami. **e)** „Červ.“ Keď už tu môžu takto trápiť výčitky svedomia, o koľko viac tam, kde bude najjasnejšie poznanie hriechov, žiadne dohadovanie, žiadne ospravedlňovanie, večné zúfalstvo! **f)** „Plač a škrípanie zubami“ – také bolesti, že sa nedajú vyjadriť ľudskými prostriedkami bolesti. **g)** „Večné“ – teda žiadne prerušenie, žiaden oddych, žiadna útecha, žiadne oslobodenie, žiadna nádej – ale trvanie trestov cez celú večnosť. **2.** Taktiež uvažuj: **a)** ty si si zaslúžil nie raz, ale viackrát – ľakaj sa od strachu, ľutuj a vzdávaj vďaky; **b)** boj sa, zaumieň si, chráň sa; **c)** ak duše, ktoré ti boli zverené, sa nachádzajú v takomto nebezpečenstve – roznieť svoju horlivosť, modli sa, maj sa na pozore a čo najvernejšie plň svoje pastoračné povinnosti.

SVIATOK SV. MATÚŠA APOŠTOLA (21.9.)

1. Pri vysviacke si dostal veľkú milosť. Okrem zvláštnej hodnosti, podivuhodnej moci, čo najužšie spojenie s Bohom a Vykupiteľom: **a)** rozmnoženie posväcujúcej milosti, tak povediac kvantitatívne i kvalitatívne; **b)** vzrast všetkých nadprirodzených schopností a čností, zvláštne povýšenie a isté posvätenie; **c)** právo na všetky nevyhnutné pomáhajúce milosti, aby si mohol vykonávať svoje poslanie čo najúčinnšie; **d)** milosti dané zadarmo (gratae gratis datae), aby si pracoval pre spásu iných s najväčším úžitkom. **2.** Dovoľuješ jej vyhasínať. **a)** Pozvoľne sa odkláňaš od predsavzatí, ktoré si vzbudzoval v seminári pred vysviackou; **b)** zvlažnel si v modlitbách a v skutkoch zbožnosti; **c)** dovolil si ochladnúť v horlivosti a oddanosti pri vykonávaní kňazských úkonov; **d)** nevyhýbal si sa nebezpečných rozhovorov, stretávaní, rekreácií a zábav; **e)** viac-menej si sa dal nakaziť zásadami tohto sveta; **f)** hlboko si upadol do ťažkých hriechov. **3.)** Môžeš ju vzkriesiť a máš to aj urobiť **a)** skrze horlivú a účinnú túžbu po predošlej horlivosti; **b)** úprimné vyprosovanie Božej milosti; **c)** skrze duchovné cvičenia; **d)** skrze opravdivú a úprimnú svätú spoveď; **e)** skrze obnovu predošlých predsavzatí a ich dôsledné uskutočňovanie.

Štvrtok Dvadsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

Ježišov verejný život. **1.** Uvažuj: **a)** Čo robil Ježiš? Ohlasoval evanjelium, učil chudobných, pripravoval apoštolov, hľadal stratené ovce, prebúdza a vyzýval hriešnikov k pokániu, navštevoval a uzdravoval chorých, krmil hladných, aby získal ich duše, odpúšťal hriechy - viedol duše k dokonalosti (porov. Marta a Mária) - nevytlčil žiaden stav ľudí. **b)** Ako to robil? S takou horlivosťou a zápalom, že sotva mal čas na jedenie chleba; nevyhýbal sa žiadnym prácam, neutiekal pred pohaneniami, nepodľahol prenasledovaniam a nebezpečenstvám; vylúčil akúkoľvek seba lásku a ľudské ohľady a vždy sa venoval zároveň modlitbe. **c)** Prečo to robil? Z lásky k Otcovi, lebo túžil po jeho oslave; z lásky k nesmrteľným dušiam, lebo túžil po ich spáse, aby splnil svoju úlohu: „nato som prišiel.“ **2.** Uvažuj: **a)** skrze nekonečnú Božiu dobrotu a milosrdenstvo si povolaný k podobnej úlohe a zverujú sa ti podobné funkcie. **b)** usilovne sa skúmaj, či, ako, akým spôsobom a s akým úmyslom vykonávaš tieto funkcie, keď sa porovnávaš s tým, čo si uvažoval o Pánu Ježišovi.

Piatok Dvadsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

Keďže nasledovanie Krista je vec veľmi chvályhodná, užitočná, ale aj nevyhnutná (por. streda po 4. Veľko. Nedeli), keď sa často porovnáš s Kristom, tak treba sa ti zahanbiť, ale aj dať sa povzbudiť

1. ohľadom chudoby **a)** Ježiš, aj keď bol najbohatší, zriekol sa všetkého, narodil sa v maštali, nemal miesto, kde by sklonil hlavu, vydýchol nahý na kríži. **b)** Ja, aj keby som nič nemohol, aké mi zveril Boh dobrá, aby som dobre robil, sotva chcem ušetriť niekomu niečo, dychtím po väčších príjmoch, zhromažďujem peniaze, túžim po pohodlnosti v zariadení bytu, jedle, nápoji, v šatení podlieham prepychu; kde sa objaví nedostatok alebo tieň chudoby, ihneď zmalomyselniem, atď.

2. ohľadom poníženosti a poslušnosti. **a)** Pán Ježiš, aj keď je najvyšší Pán všetkého, ukryl svoju vznešenosť, nechcel, aby ju bolo vidieť, chcel sa ukázať ako hriešnik, poslúchať všetkých a bol ochotný trpieť potupu a krajné uponíženia. **b)** Ja najbiednejší, nič dobrého nemám sám od seba, zaťažený a poškrvnený mnohými hriechmi, chcem byť pokladaný za takého, aký nie som, vytrubujem na svoju chválu, vynášam sa nad iných a nimi pohrdam, slúžim vlastnej vôli, porušujem patričnú poslušnosť.

3. ohľadom trpezlivosti. **a)** Ježiš najnevinnejší, ktorý vlastní nekonečnú blaženosť, znáša trpezlivo nesmierne bolesti a kríže, slobodne a bez reptania. **b)** Ja, ktorý som si zaslúžil pekelné tresty, sotva keď zacítim nejaké utrpenie, už utekám, znášam ho netrpezlivo, sotva prijímam niečo dobrovoľne.

4. ohľadom apoštolskej činnosti. **a)** Ježiš, ktorý nemal voči nám žiadne povinnosti, podujal sa na nespočetné práce, nešetril ani zdravie ani život, len aby spasil naše duše. **b)** Ja, ktorý mám prísnu povinnosť pracovať na spásu iných, sotva chcem vykonať len to najnevyhnutnejšie; vyhýbam sa práci a ťažkostiam; čokoľvek robím, robím to často lenivo, bez potrebného úmyslu, prípravy, atď.

Sobota Dvadsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

„O tebe rozjímam hneď za rána“ (Ž 63,7). Uvažuj o užitočnosti a ovocí každodennej meditácie, ako ju opisuje svätý žalmista: **1.** „Celý život Ťa chcem velebiť a v tvojom mene dvíhať svoje ruky k modlitbe.“ (Ž 63,5) Kto medituje každý deň, ten nadobúda ducha modlitby, modlí sa dobre a plodne a šíri Božiu oslavu. **2.** „Tak Ťa túžim uzrieť vo svätyni a vidieť tvoju moc a slávu.“ (Ž 63,3) Budeš vykonávať hodne posvätné funkcie, predovšetkým budeš hodne celebrowať, budeš čerpať silu a hojné požehnanie zo svätej obety, nadobudneš pevnú nádej a v budúcom živote videnie slávy Pána. **3.** „Za tebou prahne moja duša.“ (Ž 63,2) Nikdy sa neodlúčiš od Boha skrze smrteľný hriech a budeš sa s ním spájať užšie každý deň. **4.** „SŤa na bohatej hostine sa nasýti moja duša.“ (Ž 63,6) Získaš pre seba hojné pomazanie milosti pre pastoračnú činnosť, aby si mohol ohlasovať Božie slovo a prinášať ovocie s pomazaním a horlivosťou Ducha svätého. **5.** „Lebo ty si mi pomáhal a pod ochranou tvojich krídel budem plesať.“ (Ž 63,6) Teší sa zvláštnej ochrane Boha, oplýva svätým pokojom a štedrosťou ducha. **6.** „Tí však, čo chcú môj život zahubiť ... budú umlčané ústa klamárov.“ (Ž 63,10 – 63,12) Bude odporovať pokušeniam silno a tiež nepriateľom Cirkvi, ktorých premôže, ba aj u nich sa bude tešiť dobrej povesti.

DVADSIATA PIATA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Pyšný kňaz **1.** uráža Boha, lebo neuznáva jeho milosť a dobrodenia, odpláca sa nevďačnosťou, odopiera mu povinnú oslavu, usmerňuje ju na seba a pácha hriech, ktorý je ošklivý Bohu (Sir 10,7). **2.** neprechováva lásku k blížnemu, pohŕda inými, zaobchádza s nimi tvrdo, porušuje ich práva, ukracuje dobrá, vynáša sa hriechmi alebo ich rozmnožuje, atď. **3.** sotva čo urobí, robí so zlým úmyslom, hľadá len seba samého, nedostáva sa mu Božej milosti a požehnania („Boh sa pyšným protiví“), nezískava podriadených, ale ich odpudzuje, pohoršuje zlým príkladom, atď. **4.** upadá do mnohých nebezpečenstiev a hriechov, predovšetkým **a)** pochybuje vo viere (porov. koľko pyšných kňazov založilo sektu novoprotestantov alebo k nej priľnuli); **b)** zanedbáva modlitbu a sotva prináša hodne obetu s najhlbšou poníženosťou; **c)** nepreukazuje predstaveným Cirkvi poslušnosť v poníženosti; **d)** ľahko podľahne závidosti, žiarlivosti, atď. **e)** bude náklonný k hnevu, sporom, tvrdosti; **f)** sotva ovládne zmyselnosť (pretože medzi pýchou a hriechmi tela je veľmi úzky vzťah, že tá často akoby bola za ňu trestom; **g)** vystavuje sa zjavnému nebezpečenstvu nekajúcnosti, lebo nepozná svoje hriechy, ani úprimne sa nevyznáva z nich, pohŕda napomenutiami k pokániu, robí sa nehodným Božej milosti.

Pondelok Dvadsiateho piateho týždňa v Období „cez rok“

Poníženosť je veľmi nevyhnutná pre teba, **1.** pretože si kresťan: **a)** aby si sa chránil hriechov – lebo kto uznáva ponížene svoju slabosť, náklonnosti k zlému a k žiadostivosti, ten nedôveruje sebe a je bedlivý; utieka pred príležitosťami a nebezpečenstvami, vyprosuje Božiu pomoc, lebo len tak sa uchráni od hriechov; pyšný opačne, atď. **b)** aby si nadobudol opravdivé čnosti, ktorých poníženosť je základom, koreňom, pomocníkom a zárukou. **c)** aby si dostal odpustenie hriechov; ani neuznáš bez poníženosti, že máš hriechy, ani nevzbudíš nad nimi úprimnú, silnú, nadprirodzenú ľútosť a účinné predsavzatie, ani sa z nich úprimne nevyznáš. **d)** aby si získal Božiu milosť; poníženosť milosť získava, uchováva, rozmnožuje. **e)** aby si sa pripodobnil Kristovi (o tejto poníženosti porov. pondelok po 3. Adv. nedeli). **2.** pretože si kňaz, a ako taký máš zastupovať osobu najponíženejšieho Spasiteľa; **b)** každodenne sláviš tajomstvo najhlbšej poníženosti; **c)** máš byť zo srdca príkladom a vzorom stáda a čím väčšiu hodnosť vlastniš, tým máš byť viac ponížený; **d)** si vystavený väčším nebezpečenstvám, preto potrebuješ častejšie Božiu pomoc.

Utorok Dvadsiateho piateho týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj o moci, ktorú si dostal, aby si mohol prinášať svätú obeť a privlastňovať jej ovocie; **1.** Veľká vznešenosť. V tejto obeti máš prostriedok **a)** vzdávať Bohu chválu v najvyššom stupni, že sa ani nedá pomyslieť o vyššom; **b)** vyváženým spôsobom vzdávať vďaky za Božie dobrodenia; **c)** uzmiertí Božiu spravodlivosť, zabrániť trestu, dosiahnuť zrušenie a odpustenie tak hriechov, ako aj trestov za hriechy, ktoré bolo treba za ne trpieť; **d)** vyprosiť každý druh požehnania, najštedrejšie milosti, tak pre teba, ako aj pre tých, ktorí akýmkoľvek spôsobom patria k tebe.

2. Nadobudnúť si zvyk, **a)** aby si nikdy nevynechal pred slúžením sv. omše vzbudenie si s najväčšou zbožnosťou a citom úmysel na tento spomínaný cieľ. **b)** Nezabudni a nevynechaj vzbudenie úmyslu za koho a za čo chceš slúžiť sv. omšu, tzv. fructus medius, už pri príprave na sv. omšu. **c)** Za seba, za podriadených, za hriešnikov, za chorých, za penitentov a nezabudni ani na Cirkev; ku týmto úmyslom môžeš pripojiť tzv. druhotné úmysly.

3. Chrániť sa nebezpečenstiev. **a)** Veľmi sa chráň, aby si neupadol do lakomstva alebo aspoň neuvrhol na seba tiež lakomstva, totiž, aby si necelebroval pre štipendium, aby si nedychtil po väčšom štipendiu, a tak prekračoval normy Cirkvi v tejto veci. **b)** Aby si zadostučinil povinnosti odslúžiť sv. omše na tieto úmysly, ktoré si prijal alebo niekomu prisľúbil. **c)** Neprijímaj taký počet štipendií, čo za istý stanovený čas nemôžeš odslúžiť (kán 953). **d)** Veď presne intenčnú knihu, aby v prípade náhlej smrti sa mohlo zadostučiniť namiesto teba.

Streda Dvadsiateho piateho týždňa v Období „cez rok“

Božie milosrdenstvo: **1.** Sa veľmi často spomína vo Svätom písme **a)** výslovnými výroky („milostivý a milosrdný je Pán“; „nechcem smrť hriešnika“; „ako sa otec zmilúva nad deťmi“; atď.); **b)** veľmi krásnymi prirovnaniami (márnotratný syn, stratená ovca, stratená a nájdená drachma, sluha, ktorý dlhuje tisíc talentov); **c)** udalosťami, ktoré sú plné útechy (Magdaléna, Peter, Zachej, žena pristihnutá pri cudzoložstve, kajúci lotor). **2.** Je naozaj nekonečné ako je nekonečný sám Boh: **a)** nie je z neho vyňatý žiaden hriech; **b)** nevylučuje žiadneho hriešnika; **c)** nevylučuje z neho ani časová dĺžka (pokiaľ hriešnik žije – lebo čas sa pomíne pri smrti a začne večnosť). **3.** Preto **a)** ani ty nezúfaj, aj keby si spáchal najťažšie a mnohé hriechy, ale čo najsilnejšie dôveruj; chráň sa iba toho, aby si nepohrdal milosrdenstvom a neodďaľoval pokánie, nedúfal odpustenie bez ľútosti, vyznania a účinného predsavzatia po polepšení, neočakával nebo bez zachovávanía prikázaní a plnenia povinností. **b)** často poučuj zverených o Božom milosrdenstve, vyzývaj k dôvere a odvracaj od pohrdania milosrdenstvom. **c)** toto milosrdenstvo nasleduj predovšetkým voči chudobným, chorým, kajúcim.

Štvrtok Dvadsiateho piateho týždňa v Období „cez rok“

Kňaz, ktorý **1.** každodenne si spytuje svedomie **a)** nasleduje napomenutie Otcov a učiteľov asketiky, ktorí ho zdôrazňujú jednohlasne; **b)** zo dňa na deň sa lepšie spoznáva seba samého; **c)** ľahšie sa zbaví hriechov a sa ich bude chrániť; **d)** sotva upadne do ťažších hriechov, a keď upadne, nebude v nich zotrvať, ale ihneď povstane; **e)** upevní sa v poníženosti a ďalších čnostiach, nadobudne väčšiu čistotu duše, hodnejšie a osožnejšie bude celebrowať; bude lepšie poznať zverené duše a viesť istejšie.

2. Kto zanedbáva takéto spytovanie, **a)** veľmi zanedbáva starostlivosť o svoju spásu (zdráha sa robiť niečo pre dušu, stará sa iba o telo, odev, príjmy a výdavky); **b)** alebo je vlažný, alebo sa približuje k vlažnosti; **c)** neodporuje náklonnostiam, dovoľí, aby sa udomácnili nedokonalosti a hriechy; **d)** upadá pomaly do ťažších hriechov, výslovne sa vystavuje nebezpečenstvu spásy.

3. Preto, **a)** vykonávajú toto spytovanie, nielen o osobnom živote, ale aj o jednotlivých svojich povinnostiach a pastoračných činnostiach; **b)** usiluj sa vytrhnúť korene, príčiny a príležitosti k hriechu; **c)** nikdy nezabudni na ľútosť a na predsavzatie polepšiť sa; **d)** ulož si pokánie; **e)** povzbudzuj zverené duše ku každodennému spytovaniu a pomáhaj im v tom.

Piatok Dvadsiateho piateho týždňa v Období „cez rok“

Úplné zrieknutie sa svojej vôle a podriadenie sa Božej vôli, je **1.** najspravodlivejšia a najužitočnejšia vec. **a)** Všetky stvorenia sa podriaďujú Božej vôli. **b)** Od Boha máme všetko, ešte aj svoju vôľu – preto ju máme používať podľa Božej vôle. **c)** My ani nevieme, čo je pre nás dobré, preto sa nechávame riadiť najmúdrejšou a najdrahšou Božou vôľou. **d)** Nato sme stvení. **2.** Dôvod a súhrn kresťanskej dokonalosti. Lebo **a)** Božia vôľa je najdokonalejšia a najsvätejšia; ak sa jej prispôsobíme, aj my budeme dokonalí a svätí. **b)** Dokonalosť spočíva v láske k Bohu a v priateľstve s ním. Teda láska sa prejavuje v našej oddanosti, t. j. v oddanosti našej vôle Bohu; „to isté chcieť a to isté nechcieť, to je pevné priateľstvo“ (Hieronym). **c)** Dokonalý je ten, kto sa prispôsobuje Kristovi. Kristus však čo najdokonalejšie a najúplnejšie podriadil seba a svoju vôľu vôli Otca a ju jej prispôobil (Jn 4,34; 6,38; Mt 26,39) **d)** Kto sa prispôsobuje Božej vôli, uteká pred tým, čo nenávidí Boh, všetko, čo chce Boh, robí a pretrpí. Teda zachováva prikázania, chráni sa hriechov, cvičí sa vo všetkých čnostiach. **3.** Nadobúda pravý pokoj, odpočinok a šťastie. **a)** Nerozrušia ho časné zlá, lebo ich neprijíma ako zlá, ale ako zaštepnie do Božej lásky, ako čiastky Kristovho kríža a záloha budúcej slávy (Prís 12,21; Rim 8,17 nasl. 28) **b)** Nechcime iné, iba to, čo chce Boh; vždy nech sa stane to, čo chce Boh; a potom vždy budeme mať to, čo chceme mať. **c)** Pravé šťastie nie je „jedlo a nápoj, ale spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom“ (Rim 14,17), ktoré sa dosiahne úplným prispôobením sa Božej vôli.

26. október - Výročie posviacky chrámov, ktorých deň posviacky nie je známy.

1. Naše šťastie **a)** je veľké, lebo máme také Božie chrámy, v ktorých je prítomný deň a noc, Spasiteľ, Boh, priateľ, pomocník, potešiteľ, ktorý to isté robí, čo niekedy robil v Júdei. Ohlasuje Božiu pravdu, všetkých volá k sebe, lieči chorých, teší smutných, odpúšťa hriechy, rozmnožuje chleby, zdržiava sa pri veriacich (ako niekedy v dome Zacheja), obetuje sa za nás; **b)** ešte väčšie je pre to, lebo my sme Božie chrámy, nakoľko v nás prebýva Duch Svätý, ktorý posväcuje našu dušu ako vlastný príbytok, oživuje nás, vlieva nám Boží život, pripravuje a podnecuje nás ku konaniu nadprirodzených skutkov, upozorňuje nás na svoje slovo, prihovára sa k našej duši (Z 85,9: „budem počúvať, čo povie Pán Boh“), disponuje a privádza nás k odpusteniu hriechov, udeľuje nám hojné požehnanie a milosti. **2.** Preto **a)** radi sa zdržiavajme v Božích chrámoch, starajme sa o ich výzdobu, správajme sa v nich zbožne a úctivo; **b)** sami sa chráňme akéhokoľvek zneuctenia chrámu, pozorne počúvajme Božie napomenutia v našom srdci a ich uskutočňujme, skúmajme, aké máme hriechy a usilujme sa ich odstrániť pravou a dokonalou ľútosťou, modlime sa často a zbožne, prinášajme duchovné obete.

SV. MICHALA, GABRIELA A RAFAELA, ARCHANJELOV A VŠETKÝCH SV. ANJELOV

Kňaz je v istom zmysle pozemský strážca, ktorý nasleduje svätých anjelov v ich starostlivosti. **1.** Svätí anjeli **a)** vždy hľadajú na Otcovu tvár, vždy strážia a plnia svoju úlohu. **b)** Podobne kňaz sa vždy modlí a vždy stráži, spája svoj vnútorný život a starostlivosť o svoju dušu so starostlivosťou o zverené duše (porovnaj Piatok Dvadsiateho šiesteho týždňa v Období „cez rok“). **2.** Anjeli netúžia po ničom inom, **a)** iba po splnení Božej vôle a uskutočnení spásy duší. **b)** Tak aj ty nikdy nevyhľadávaj pohodlie, zisk, chválu; chráň sa telesnej lásky; staraj sa len o Božie dobrodenia a o spásu duší; nie menej sa staraj o chudobných a o opovrhovaných ako o bohatých a vznešených. **3.** Svätí anjeli **a)** napomínajú duše k poslušnosti voči Božej vôli jemným spôsobom, vyzývajú vážnym a odstrašujúcim spôsobom, nikdy nie príkro a s hnevom, nikdy nie ľahostajne a s obavou. **b)** Tak aj ty pri hlásaní Božieho slova a osobných napomínaniach buď čo najohľaduplnejší, hľadaj najvhodnejší spôsob, chráň sa hnevu a príkrosti, nikdy nepodľahni ľudským ohľadom. **4.** Svätí anjeli **a)** vždy obhajujú, chránia svojich zverencov, nikdy nezúfajú nad ich spásou, ale horlivo prosia za nich Pána. **b)** Podobne aj ty sa nedaj zastrašiť veľkosťou a množstvom nebezpečenstiev, nikdy nezúfaj nad spásou hriešnikov, ale rob im dobre a za nich sa modlí usilovne.

Sobota Dvadsiateho piateho týždňa v Období „cez rok“

Sedem Kristových slov na kríži vyvoláva v tebe spomienku na sedem prostriedkov k šťastnej smrti.

1. „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ (Lk 23,34) Chráň sa hriechov, predovšetkým ťažkých. Ty nebudeš mať ospravedlnenie, lebo dobre vieš, čo si urobil.

2. „Dnes budeš so mnou v raji.“ (Lk 23,43) Aby si toto zaslúžil si vypočuť ohľadom spáchaných hriechov, nasleduj kajúceho lotra v poznaní hriechov, ľútostí, vyznaní a trpezlivosti v duchu kajúcnosti.

3. „Hľa, tvoja matka!“ (Jn 19,27) Máriu uctievaj ako matku, nasleduj ju a vzývaj.

4. „Bože môj, prečo si m a opustil?“ (Mt 27,46; Mk 15,34) Dávaj pozor, aby si neopustil Boha skrze hriechy proti viere a nádeji, zanedbávaním modlitby, nedbalosťou pri vykonávaní posvätných úkonov, atď., vlačnosťou v láske, v príhnutí k stvoreniam.

5. „Žízňim.“ (Jn 19,28) Vzbud' silnú túžbu po horlivosti za spásu duší a uskutočňuj ju.

6. „Je dokonané.“ (Jn 19,30) Verne vykonávaj povinnosti svojho stavu a svojho poslania, každý večer preskúmaj či a ako si splnil to, čo si zaumienil si pri rannej modlitbe.

7. „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha.“ (Lk 23,46) Často uvažuj nad smrťou, ktorá príde možno čo najrýchlejšie, buď na to pripravený každý deň, modli sa (na príhovor P. P. Márie, sv. Jozefa, sv. Barbory), aby si mal šťastlivú hodinu smrti.

DVADSIATA ŠIESTA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Miluj Boha! **1.** Miluješ, čo je krásne. A Boh je **a)** prameň a pôvod všetkej krásy, od ktorého pochádza každá krása; **b)** Boh je príklad, ktorého nasleduje všetko krásne, sú akoby úzkymi náčrtmi, lebo obsahuje ako svetlo v sebe všetky farby, tak aj Boh obsahuje vo svojej nekonečnej jednoduchosti všetko, čo možno vidieť krásneho v stvoreniach; **c)** je oceánom krásy natoľko, že pohľad na neho urobí nás blaženými cez celú večnosť. **2.** Nemôžeš nemilovať čnosti (čistotu, lásku, skromnosť), ktoré vyžarujú zo svätých ľudí; v Bohu ale tieto dokonalosti sú **a)** nekonečne väčšie a krajšie, **b)** všetky pospolu, **c)** bez akejkoľvek nedokonalosti. **3. a)** Miluj dobrodinco, zvlášť tých, ktorí ti preukázali veľké dobrodenia, z čistej lásky, ktorá nemyslí na vlastné pohodlie, ani na ťažkosti a obety, ktoré sú spojené s ňou. **b)** Aj Boh ti udeľuje nespočetne veľké dobrodenia z čistej lásky, bez vlastného zisku, totiž vydal za teba svojho milovaného Syna, a to za nevďačného hriešnika. **4.** Miluj to, čo ti poskytuje útechu a môže ťa urobiť šťastným. Boh ti dáva tu do zálohy najčistejšie radosti, skrytú mannu, nevysloviteľnú blaženosť a potom udelí ti ju naveky.

Pondelok Dvadsiateho šiesteho týždňa v Období „cez rok“

Čo treba zachovávať pri recitovaní Liturgie hodín.

1. Pred recitovaním. a) Veľmi si váž Liturgiu hodín, skúmaj jej hlbší zmysel, uvažuj o jej prednosti, povinnosti, atď. **b)** Vyber si vhodné miesto a čas, aby si sa príliš nerozptyľoval. **c)** Duševne sa priprav, uvedom si prítomnosť Boha, myslí na anjelov a svätých kňazov, ktorí sa modlia. **d)** Vzbud' si správny úmysel (ku ktorému priložíš zvláštne úmysly a komu chceš privlastniť modlitby). **e)** Vyprosuj Božiu pomoc. **2. Počas recitovania. a)** Aby si hodne recitoval, zachovaj vonkajšiu (poloha a gestá) a vnútornú úctu. **b)** Aby si zachoval pozornosť, zdržuj sa všetkého (napr. potulovania sa zmyslov, rozprávania, zaobraním sa inými záležitosťami), čo je nezlučiteľné s pozorným recitovaním; usiluj sa myslieť na zmysel slov a na Boha, rýchle a ponížene zavrhuju roztržitosť, častejšie (napr. pri recitovaní „Sláva Otcu“ alebo versikúl, ktoré sú prispôbené akoby na teba) sa sústreď. **c)** Aby si recitoval nábožne, často vzbudzuj sväté pocity, ktoré sú zlučiteľné s officiom. **3. Po recitovaní a)** skúmaj ako si to robil; ďakuj za prijatú pomoc a milosti; **b)** spáchané nedostatky oľutuj, odpros, zaumieň si polepšiť sa v tejto veci.

Utorok Dvadsiateho šiesteho týždňa v Období „cez rok“

Bratské napomenutie (alebo pokarhanie – correctio fraterna) **1.** nikdy nezanedbaj (ani voči spolubratom ani voči podriadeným) z ľudských ohľadov, z nepoctivého strachu, pohodlia, lenivosti; **a)** pretože často máš povinnosť, či to už z lásky, alebo zo spravodlivosti; **b)** lásku k Bohu, horlivosť za jeho slávu, musí ťa k tomu pohýnať pravá a osvietená láska k blížnemu; taktiež **c)** spásonosné ovocie, ktoré sa môže z nej zrodiť; naproti tomu, ak sa to zanedbá, môže vzniknúť z toho **d)** veľké zlo. **2.** Aby si ju vykonal dobre, **a)** staraj sa, aby si ty bol šľachetný, požíval dobré meno a bol čistý od hriechov, od ktorých máš napomínať iného; **b)** rob to kvôli Bohu, t. j. s dobrým úmyslom, aby si šíril slávu Boha, zabránil hriechu, pomohol k spáse blížneho, nikdy nie z pýchy, odcudzenia, hnevu, atď.; **c)** rob to s Bohom, t. j. predchádzaj to s modlitbou, za seba, ako aj za toho, koho máš naprávať; **d)** vyber rozumné miesto, vhodný čas a slová; **e)** chráň sa toho, aby si nepokazil dobré meno toho, koho naprávaš; **f)** postupuj s poníženosťou, pamätaj, že aj ty si hriešnik, ktorý potrebuje nápravu; **g)** zdržuj sa hnevu, tvrdých slov, urážok, usiluj sa o pokoru, rob to tak, aby ten, ktorého sa napráva, pochopil, že to robíš a hovoríš z lásky; **h)** v ťažších prípadoch sa porad' u skúsených spolubratov.

Streda Dvadsiateho šiesteho týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj nad sebaopoznaním. **1.** Jeho nevyhnutnosťou **a)** za účelom nápravy (lebo keď nepoznáš hriechy, ako potom môžeš mať ľútosť, ako sa budeš vyznávať, ako sa polepšíš?); **b)** za účelom chránenia sa hriechov (lebo ak sa nebudeš poznať, ak nebudeš poznať nebezpečenstvá a pokušenia, potom sa im nevyhneš a neprekonáš); **c)** za účelom nadobudnutia poníženia; **d)** k získaniu čnosti; **e)** k vedeniu svedomí veriacich. **2.** Ťažkosťou, **a)** lebo sami seba klameme (dobrá pripisujeme sebe a preceňujeme sa; nechceme vidieť hriechy, ospravedlňujeme sa; to čo dobre poznáme na iných a odsudzujeme, v sebe to nebadáme, myslíme si, že to pochádza z dobrých koreňov, teda zaodievame to do rúcha čnosti). **b)** iní nás klamú, boja sa nám povedať pravdu, ba ešte nám lichotia. **c)** klame nás Satan, zakrýva nám vnútorný stav, núka nám povrchné zásady, niekedy nám vnuká dobro, ale také, ktoré vzbudzuje v nás predsavzatie, aby posilnil našu pýchu. **3.** Prostriedky, **a)** mať to najlepšie úsilie poznať seba; **b)** pozorne čítať a meditovať nad Božím slovom, nad životopismi svätých; **c)** často sa modliť k Duchu Svätému; **d)** máme vybadať náklonnosti, tie najhoršie podnety; **e)** každý deň si spytovať svedomie; **f)** prosiť dobrých kňazov, aby nás napomínali; rád prijímať pokarhanie a zaň ďakovať; **g)** často sa spovedať pred zbožným a múdрым kňazom.

Štvrtok Dvadsiateho šiesteho týždňa v Období „cez rok“

1. Večný Boh je nemeniteľný. **a)** Bez počiatku, bez konca. Predstav si tisíce tisícov rokov dozadu a do budúcnosti, Boh bol vždy a vždy bude; **b)** vždy je, lebo nič v ňom sa nepomína, nenadobúda žiadnu dokonalosť, nič nemôže stratiť, nezaznamenáva ani postup, ani zmenu, ale **c)** čo je, koná, myslí, chce, toto je, čo má, čo chce, čo myslí je od večnosti; pretože celý život čo najdokonalejšie vlastní a uskutočňuje sa v jednom okamihu, v jednom (tak povediac) „teraz“, ktorý nezačal, neskončí, ale trvá večne.

2. Preto **a)** dôveruj v Boha a nie v pozemské veci a v ľudí. Tieto a títo sa všetky menia, pominú, padnú, nemôžu pomôcť; Boh, ktorý je vždy ten istý, môže vždy pomáhať a udeliť spásu. **b)** šťastie hľadaj v Bohu, nie v pominuteľných veciach. Tieto nemôžu dať pravé šťastie, ani trvalé a oveľa menej môžu udeliť večnú blaženosť; a čo by to pomohlo, keby si niekoľko dní bol šťastný a potom naveky biedny? **c)** Boha sa boj a nie ľudí. Títo s Božím dovolením ti môžu spôsobiť zlo, ktoré nie je opravdivé zlo; Boh ťa potrestá najväčším zlom, ktoré bude trvať bez konca. **d)** nasleduj Božiu nemeniteľnosť skrze vytrvalosť vo svojich predsavzatiach, cvičeniach, začatých skutkoch a skrze najdokonalejší úmysel nikdy sa neodvrátiť od Božej lásky a jeho prikázani.

Piatok Dvadsiateho šiesteho týždňa v Období „cez rok“

1. Tak sa staraj o tebe zverené duše, aby si nezanedbával svoju (nevynechávaj pobožnosti, predpísané duchovné cvičenia, alebo tie, ktoré sú morálne nevyhnutné pre kňaza, aby si nevošiel do nebezpečných rozhovorov, atď.) Lebo **a)** Kristus, apoštoli, svätí kňazi, zaťažení mnohými prácami pre zverené duše, predsa sa mnoho modlili. **b)** Čo by osožilo, keby si spasil duše iných, ale svoju ztratil? **c)** Takto by si nespasil ani duše iných, keby si nemal apoštolskú horlivosť, správny úmysel, Božie požehnanie. **2.** Tak sa staraj o svoju dušu, aby si nezanedbal zverené ti duše. Takto by si **a)** nemal Kristovho ducha a apoštolskej horlivosti; **b)** poslúchal by si svoju vôľu, hovel by si pohodlnosti, pokoju, bojazlivosti; **c)** takto by bola v tebe nie pravá, ale falošná, alebo aspoň veľmi poškodená láska k Bohu; **d)** nevyhoviel by si svojmu poslaniu vo vážnej veci, a tak **e)** nielen duše iných, ale aj svoju dušu by si privádzal do nebezpečenstva. **3.** Spoj obidve starosti, aby **a)** starosť o zverené duše slúžila na vlastné posvätenie (preto pred kňazskými úkonmi sa vrúcne modlí, vzbudí si čo najčistejší úmysel; trpezlivo znášaj práce, ťažkosti, urážky a v duchu pokánia; čo iným kážeš, sám sebe hovoríš; uč sa na hriechoch iných odstrániť svoje a utiekať pred nimi; (keď si budeš všímať čnosti iných, tak sa zahanbíš a zapáliš sa pre čnosť). **b)** starosť o tvoju dušu urobí účinnou tvoju pastoračnú starostlivosť (ak zapáliš v sebe horlivosť skrze meditáciu, modlitbu a vnútorný život, získaš svetlo, silu a požehnanie Ducha Svätého; tvoje slová dobrým príkladom získajú na vážnosti a budú pre podriadených povzbudivé, atď.).

Sobota Dvadsiateho šiesteho týždňa v Období „cez rok“

Porovnaj naše povýšenie ku kňazstvu so stvorením.

1. Boh sa rozhodol od večnosti stvoriť svet a človeka – „miloval nás večnou láskou a vyvolil pred stvorením sveta, aby sme boli svätí,“ odovzdaní jeho službe. **2.** Pán stvoril zem ako bydlisko pre Adama – tak aj nás povýšil ku kňazstvu prirodzenosťou a milosťami! **3.** Boh stvoril Adamovi telo z hlíny zeme (možno, že pri tom použil službu anjelov) – tak aj nás vyvolil spomedzi ľudských nás skrze anjelov Cirkvi, totiž skrze biskupov, aj keď sme boli preniknutí mnohými zemskými náklonnosťami a poškvrnení mnohými hriechmi. **4.** Vdýchol do Adamovej tváre dych života – aj nás urobil účastnými skrze vysviacku toho dýchnutia, skrze ktoré daroval apoštolom Ducha Svätého, totiž stali sme sa chrámami, nástrojmi a spolupracovníkmi Ducha Svätého. **5.** Adama okrášlil mimoriadne slávnymi darmi – nám udelil tiež slávne dary a nevýslovnú moc. **6.** Adama stvoril na svoj obraz a na svoju podobu – nám skrze kňazský nezmazateľný znak a k nemu patričné milosti, nielen udelil zvláštnu podobnosť, ale ustanovil nás za svojich vyslancov a zástupcov. „Všetko podrobil Adamovi pod nohy“ – nám akoby podrobil nesmrteľné duše, lebo nám udelil nad nimi moc. **7.** Adama umiestnil do raja, dôverne sa rozprával s ním – oveľa dôvernejšie sa rozpráva s nami, oddal sa nám a spojil sa s nami; aké šťastie môžeme z toho čerpať a akú nám prisľúbil blaženosť!

DVADSIATA SIEDMA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

(O ochrnutom I.) Poznaj stav ochrnutého so stavom vlažného kňaza **1.** čo do pôvodu **a)** ochrnutie vzniká obvykle z dyskrázie, t. j. zo studenej skladby telových kvapalín a z nedostatku tepla. **b)** Tak aj vlažnosť u kňaza vzniká z úpadku ducha živej viery, sebazapierania a obetavosti, vzmáha sa duch zmyselnosti, keď sa schladzuje láska, zbožnosť a horlivosť. **2.** Čo do prirodzenosti alebo prejavov. **a)** Ochrnutý je ako chromý, nemôže sa vyrovnáť; nemôže pracovať a ak niečo robí, spôsobuje mu to bolesti; nemôže kráčať, rýchle postupovať; niektoré údy nemajú citu, niektoré, ak sa dotknú niečoho, cítia veľkú bolesť. **b)** Tak aj vlažný kňaz je akoby chromý, lenivý, má odpor ku dobrej práci; zriedka a ťažko sa vzpriami k Bohu a k Božím veciam; mnoho dobrého zanedbá, mnohé veci vykonáva lenivo a nedbalo; nevzmáha sa na ceste spásy; čo sa týka spásonosných právd, ľahkých hriechov, atď., je akoby bezcitný, naproti tomu ohľadom hanenia svojho pohodlia alebo ukrátenia svojich výhod, veľmi podráždený. **3.** Čo do nebezpečenstva. **a)** Ochrnutý sa nachádza v zlom stave, pretože kazí sa mu pomaly krv, alebo ničí životný organ; tiež lieči sa veľmi ťažko. **b)** Vlažnosť je Bohu veľmi odporná, v mnohom je na škodu ochrnutému (i ďalším), pomaly privádza k ťažším hriechom a do záhuby. Ak vystúpi na istý stupeň, lieči sa veľmi ťažko. (Skúmaj sa – boj sa - daj si predsavzatie.)

Pondelok Dvadsiateho siedmeho týždňa v Období „cez rok“

(O ochrnutom II.) Uvažuj nad uzdravením chromého a v ňom uzdravenie vlašného kňaza. **1.** Chorý **a)** poznal svoj zlý stav, cítil ho, túžil po uzdravení, nebál sa žiadnych ťažkostí a staral sa o to, aby ho doniesli pred Ježiša. **b)** Tak aj ty, ak si vlašný, máš spoznať svoju chorobu, úprimne a účinne túžiť po uzdravení, pevne si zaumieniť vykonať všetko, čo je nevyhnutné vykonať k uzdraveniu; pristúpiť k Ježišovi a prosiť o uzdravenie skrze vytrvalú a častú modlitbu. **2.** Ježiš hovorí **a)** chorému: „Dôveruj, synu!“ **b)** Tak aj ty vzbud' čo najsilnejšiu dôveru; nielen svoju biedu, ale myslí viacej na Ježišovo srdce, na jeho nekonečnú moc a milosrdenstvo. **3.** „Odpúšťajú sa ti hriechy.“ Takto teda **a)** predovšetkým získaj odpustenie spáchaných hriechov skrze úprimné vyznanie sa z nich. **b)** Ako poukázal Ježiš na hriechy, čiže príčiny choroby, tak aj ty vyskúmaj príčiny svojej vlašnosti (zmyselnosť, pohodlie, lenivosť, návšteva hostincov a usiluj sa ich odstrániť bez ospravedlnenia, bez umenšenia a bez odďaľovania.) **4.** „Vstaň a choď!“ **a)** Častejšie a horlivejšie sa vzpriamuj k Bohu skrze modlitbu; **b)** daj si silné predsavzatie každodenne postupovať na ceste k dokonalosti. **5.** „Vezmi si lôžko!“ **a)** Pestuj seba zapretia; **b)** odhod' záhaľku a lenivosť; **c)** taktiež odhod' ohľad na ľudí a strach pred nimi. **6.** „Vráť sa domov.“ **a)** Usiluj sa o svätú samotu, chráň sa prázdnych a nebezpečných rečí; **b)** miluj vnútorný život, meditáciu, atď. **7.** „Zveleboval Boha.“ Skrze apoštolskú horlivosť a vzorné plnenie svojich úloh zvelebuj Boha a usiluj sa zadostučiniť za minulú vlašnosť.

Utorok Dvadsiateho siedmeho týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj o nebezpečenstvách kňaza ako spovedníka.

1. Ako často sa prehrešuje **a)** pre nedostatok dispozície (stav milosti, správny úmysel); **b)** pre nedostatok potrebných vedomostí (potom posudzuje nesprávne, znepokojuje svedomie, robí sviatosť pokánia nenávidenou a vystavuje nebezpečenstvu neplatnosti); **c)** pre prísnosť a ľahostajnosť, čo spočíva v tom, že buď kladie neznesiteľné bremená a veriacich odstrašuje od spovede, alebo niektorých utvrdzuje v hriechoch; **d)** pre nedbalé, urýchlené a mechanické vysluhovanie; **e)** pre ľudské ohľady, zvrátenú náklonnosť, zvedavosť, upriamovanie očí, urážku čistoty. **2.** Akú škodu môže zapríčiniť **a)** pre samého spovedníka; **b)** pre duše, ktoré sú mu zverené (uvažuj nad stratou úžitku a vznikom škody). Nejde tu o škodu v peniazoch alebo na zdraví, atď., ale na nesmrteľných dušiach. Či nie je väčšia vina u nedbalého spovedníka, než u sudcu alebo lekára? **3.** Ako ťažko sa naprávajú tieto škody! **a)** Často ich nevníma ani spovedník ani kajúcnik; **b)** často spovedník nič nemôže urobiť pre nápravu; **c)** často kajúcnik nechce použiť prostriedky pre nápravu škody.

Streda Dvadsiateho siedmeho týždňa v Období „cez rok“

Keď ťa budú urážať a haníť, **1.** podľa Kristovho príkladu, ktorý **a)** sa nehneval a neusiloval sa pomstiť, nechcel sa vyrovať, ale odpovedal čo najpokojnejšie alebo mlčal, všetko znášal pre oslavu Boha a našu spásu a obetoval to Otcovi za tých, ktorí ho urážali; **b)** nevzbĺkni, nepreukazuj zlosť, tým menej sa usiluj pomstiť, ale ak cítiš, že si podnecovaný k hnevu, mlč, potom alebo čo najjemnejšie alebo nič neodpovedaj, poníž sa a rád prijmi neprávosť v duchu pokánia na oslavu Boha, ako poďakovanie za Ježišove bolesti, obetuj to za svoju i urážajúceho spásu, tvoje ospravedlnenie zver Božej spravodlivosti (jedine žeby niečo iného vyžadovala sláva Boha a Cirkvi, spása duši, alebo autorita Cirkvi). **2.** Potom **a)** budeš v duši prežívať pokoj; **b)** uchrániš sa pred mnohými hriechmi, nebezpečenstvami, podráždeniami a zmätkami; **c)** zadost' učiniš za predošlé hriechy; **d)** vycvičíš sa v slávnych čnostiach a získaš vznešenú odmenu; **e)** poskytnieš najlepš' a najúčinnejš' príklad a veľmi poskytnieš pomoc svojej činnosti; **f)** urážajúceho alebo zahanbiš alebo získaš.

Štvrtok Dvadsiateho siedmeho týždňa v Období „cez rok“

1. Naozaj neuveriteľná hlúposť a nevďačnosť ľudí voči Eucharistii. **a)** Boh nekonečnej vznešenosti, krásy, slávy – pozýva na najbohatšiu, najslávnejšiu a nebeskú hostinu – obetuje najslávnejšie, najbohatšie a najblaženejšie dary – pripomína a prejavuje najnežnejšiu, najjemnejšiu a pravú božskú lásku. **b)** Ľudia, ktorí sú najúbohejší a najbiednejší, pre ktorých by to malo byť najvyššou čťou slúžiť takémuto Bohu – nevšímajú si toto pozvanie, opovrhujú najvznešenejšími darmi, venujú sa krátkym, biednym a hanebným zmyselným radostiam – alebo prichádzajú neúctivo, nevhodne, popudzujú Boha k hnevu, menia si dary na skazu, vystavujú sa najhroznejším trestom – zanedbávajú a opovrhujú Božou láskou, odplácajú sa najhroznejšími (rúhaniami sa Bohu, atď.) potupami, spôsobujú Ježišovmu srdcu najväčšiu bolesť a trápenie. **2.** Ty, kňaz **a)** staraj sa vážne, aby si nebol jeden z tých nevďačných a hlúpych (pre zanedbávanie patričnej úcty, zbožnosti, prípravy, skrze vlažné – prípadne, čo Bože uchovaj, - nevhodné celebrowanie); **b)** zadostučniť za minulú nevďačnosť a hlúposť, tak za seba, ako aj za iných, predovšetkým podriadeným, dvojnásobnou horlivosťou a potešuj Ježišovo srdce; **c)** odvracaj duše tebe zverených od takejto nevďačnosti a vyzývaj k zadostučineniu.

Piatok Dvadsiateho siedmeho týždňa v Období „cez rok“

Často uvažuj o Pánovom umučení v duchu **1.** Živej viery a úprimnej zbožnosti: **a)** predlož si pred oči a dívaj sa akoby v prítomnosti na jednotlivé okamihy umučenia, **b)** vždy sa rozpamätúvaj a uvažuj, kto trpel, čo trpel, od koho trpel, za koho trpel, prečo trpel, atď. **2.** V duchu citového spolu trpenia. **a)** Spolu trpíš, keď vidíš, ako sa trápi zvierá; **b)** o čo viac, keby si videl hrozne sa trápiť tebe milého človeka; **c)** čo teda, ak vidíš Ježiša, Boha, Vykupiteľa, dobrodinca – za teba a pre teba – z čistej lásky – tak hrozne a nevysloviteľne trpieť? **3.** V duchu hlbokej ľútosti. **a)** Ty si pravdivou príčinou Vykupiteľových bolesti. **b)** Tu si treba uvedomovať zlobu hriechov, ošklivosť, nevďačnosť, trest. **4.** V duchu úprimnej lásky a vďačnosti. Vidiš **a)** nekonečnú krásu a čnosti Ježišovho srdca; **b)** z akého zla ťa vyslobodil a aké dobrodenia ti sprostredkoval; **c)** a to len z čistej lásky voči tebe, nevďačnému hriešnikovi. **5.** V duchu ochotného nasledovania. Lebo **a)** „Kristus svojim utrpením zanechal nám príklad, ako ho máme nasledovať“; **b)** takýmto spôsobom budeš Kristov žiak, ktorý nesie svoj kríž za ním; **c)** získaš plnosť ovocia jeho vykúpenia; **d)** iným pomôžeš získať to isté; **e)** keď s ním budeš trpieť, budeš s ním aj oslávený.

Sobota Dvadsiateho siedmeho týždňa v Období „cez rok“

Kňaz nech sa nezaoberá svetskými záležitosťami, lebo to **1.** Znehodnocuje jeho stav. Je teda **a)** oddelený od sveta – teda od tých vecí, ktoré mu musia byť cudzie; **b)** Pán je „časť jeho dedičstva a kalicha“; **c)** je zvláštnym Božím vlastníctvom a je mu zvlášť zasvätený; **d)** bojuje za Boha, nemieša sa do svetských vecí; **e)** vykonáva najsvätejšie funkcie, ktoré nie sú zlučiteľné so svetskými záležitosťami; **f)** ako soľ sa rozpúšťa vo vlhkých miestach, tak sa kazí a mizne klerický duch skrze svetské činnosti.

2. Sú na prekážku osobnému posväcovaniu. Lebo **a)** kradnú čas pre pastoráciu, štúdium posvätnej vedy, pre modlitbu a nevyhnutné skutky zbožnosti; **b)** bránia samote, sústredenému a vnútornému životu, otvárajú dvere pre roztržitosť; živia pozemské náklonnosti a zlé žiadostivosti, napr. lakomstvo. **3.** V mnohých prípadoch prekážajú pastorácii a starostlivosti o duše, nakoľko takýto kňaz, **a)** sotva má čas na dostatočnú prípravu a vykonávanie posvätných úkonov, **b)** je bez apoštolskej horlivosti, **c)** stráca na dobrom mene, odvracia duše od seba a pohoršuje, **d)** je na prekážku vo veciach svetského podnikania u podriadených, alebo aspoň je také zdanie, preto stráca ich dôveru a lásku. **4.** Preto Cirkev s tým nesúhlasí, ba až niektoré činnosti výslovne zakazuje (porov. kán. 285, § 4).

DVADSIATA ÔSMA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

1. Svadobné rúcho je posväcujúca milosť, ktorej hodnotu môžeme posúdiť **a)** na základe toho, čím ona je. Že ju znovuzískal Kristus tým, že dal svoj život a vylial krv; aj my, aby sme získali tento skrytý poklad, túto nebeskú perlu, máme sa vzdať všetkého, čo máme. **b)** Skrze milosť sa stávame účastnými na Božej prirodzenosti; je nadprirodzeným životom duše; svadobným rúchom a kľúčom do neba. **c)** Na základe toho, čo nám sprostredkúva: nesmiernu úctu a hodnotu, robí nás synmi najvyššieho Boha, Kristovými bratmi, dedičmi nebeského kráľovstva; nespočetné bohatstvá, nakoľko robí nás účastnými Kristových zásluh, udeľuje nám nadprirodzené čnosti, dary Ducha Svätého, atď., robí nás schopnými získať v ktoromkoľvek okamihu nebeské zásluhy a poklady; neoceniteľné šťastie, nakoľko nám udeľuje už tu Božiu lásku a ochranu, pokoj vo svedomí, čo najužšie spojenie s Bohom, atď., a potom večnú blaženosť a slávu. **2.** Teda **a)** musíš si ju vážiť omnoho viac, než všetku pozemskú slávu, bohatstvo, rozkoše; **b)** pozorne si ju uchovávať a chrániť sa jej straty; **c)** usilovnejšie pracovať, aby si pomohol blížnym si ju uchovať alebo zadovážiť, než pracuješ na získaní veľkého bohatstva, zdravia, atď.

Pondelok Dvadsiateho ôsmeho týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj o poníženosti: 1. Ak urobíš všetko, čo je tvojou povinnosťou, čo ti prikázal Boh, si len neužitočný sluha. Lebo **a)** nič by si neurobil, keby ti Boh nedal život, silu, milosť; **b)** urobil si nekonečne menej, než urobil pre teba Boh; **c)** neposkytol si Bohu žiaden úžitok, pretože **d)** Boh môže vykonať všetko aj bez teba a bez tvojej činnosti. **2.** Dokonca si neurobil ani zďaleka to, čo si zaumienil . **a)** Čo si sľúbil? (v záležitosti osobného života, zbožnosti, lásky, skromnosti; v záležitosti Liturgie hodín, Božieho domu, posvätného kultu, celebrovania; čo sa týka starostlivosti o duše, kázní, katechéz, spovedania; čo sa týka úcty a poslušnosti voči biskupovi.) **b)** Čo si spáchal? (hriechy, nedokonalosti, zanedbávania; ako mnoho a akých ťažkých; a to i napriek tomu, že dôkladne poznáš ich zlobu a trest a učíš o tom aj iných; taktiež si obdarený mnohými dobrodeniami a milosťami proti hriechu.) **c)** Čo si zanedbal? (modlitby a skutky zbožnosti, alebo nariadenia, ktoré sú veľmi vhodné pre kňaza, funkcie, patričnú prípravu, štúdium posvätnej vedy, skutky horlivosti a lásky; keby si nezanedbával toto všetko, tak by si získal pre Pána aspoň jednu dušu.)

Utorok Dvadsiateho ôsmeho týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj nad pozemskými dobrami ohľadom: **1.** Ich cieľa a hodnoty. **a)** Nie sme páni nad nimi, ani vlastníkmi, ale užívateľmi ich ovocia a Božími správcami; to, čo platí ešte viacej o cirkevných majetkoch je, že oni sú z milodarov veriacich a Cirkev ich pokladá za posvätnú vec. Tí, ktorí ich užívajú k slušnému živobytiu a je niečo nazvyš, má sa rozdať ako almužna. **b)** Tieto dobrá sami v sebe nemajú žiadnu hodnotu. **c)** Môžu mať najvyššiu hodnotu, ak sa používajú na plnenie Božej vôle, na jeho slávu, na pomoc bližným, na vykonávanie dobrovoľnej chudoby, získavanie nebeských zásluh a odmien. **2.** Ich nebezpečenstvá. Kňazi sa prehrešujú často a ťažko **a)** ak prílnú k nim natoľko, že sa dopúšťajú lakomstva; **b)** premárnia ich, ak kupujú honosné šatstvo, jedia a pijú veľmi rozkošne, hovejú osobným záujmom a náklonnostiam (napr. zbierke hodnotných obrazov, atď.); obohacujú príbuzných, atď. **3.** Uvažuj ohľadom ich doterajšieho užívania a o tom, čo treba robiť v budúcnosti. **a)** „Vydaj počet zo svojho správcovstva.“ Načo si použil časné dobrá, predovšetkým príjmy zo zbierok veriacich, prípadne z cirkevného majetku? **b)** Aké vlastníš dobrá? Ako ich užívaš? Aké je tvoje obliekanie a spôsob života? Aké udeľuješ almužny? **c)** Či si už urobil testament podľa zásad a predpisov Cirkvi?

Streda Dvadsiateho ôsmeho týždňa v Období „cez rok“

Obžerstvo a nemiernosť, **1.** ktoré veľmi znehodnocuje a zhadzuje kňaza. **a)** Kňaz je a má byť duchovný človek, zástupca Boha, príklad svätosti, vzor pre stádo. **b)** Skrze obžerstvo a nemiernosť sa stáva telesným otrokom náruživosti, „nepriateľ Kristovho kríža“, ktorý pohoršuje a ktorý je opovrhovaný, „lebo jeho bohom je brucho“. **2.** Veľmi škodí **a)** telu a životu. Nadobudne mnohé trápenia, mnohé choroby (ako svedčí Sväté písmo a tiež, hoci aj, neveriaci lekári), privádza náhlu a nečakanú smrť. **b)** na duši, keďže tento hriech privádza k mnohým ďalším hriechom, medzi ktorými vyniká lenivosť, zanedbávanie modlitieb a predpísaných úkonov, nehodné celebrowanie a vysluhovanie sviatostí, mrhanie cirkevného majetku, tvrdosť voči chudobným, necudnosť, hnev. **c)** na činnosti. Takýto kňaz nosí v sebe akoby tuposť, neschopný zaobchádzať sväto so svätými funkciami, je bez Božieho svetla a požehnania; neodváži sa nič povedať proti nerestiam, ktoré vlastní osobne, lebo viac ničí svojim príkladom, čoby mohol vybudovať slovom; stráca dobré meno u podriadených a pohoršuje mnohých.

Štvrtok Dvadsiateho ôsmeho týždňa v Období „cez rok“

Odpustky máš mať **1.** Vo veľkej úcte. **a)** Sú cenou Kristovej krvi a zásluh svätých; **b)** Dar svätej matky Cirkvi; **c)** Lhké vrátenie veľkého dlhu (t.j. dočasných trestov); **d)** Chránia pred časnými zlami, ktoré inak zvykne spôsobovať Boh a pred ťažkými a dlhými trestami očistca; **e)** pripamätávajú starú a prísnu disciplínu Cirkvi, aby sme si neboli príliš istí o už odpustených dôsledkoch hriechov; **f)** sú najvhodnejším dôvodom k častému prijímaniu sviatostí, skutkom zbožnosti, atď. **2.** Starat' sa o to, aby si ich získal (tak pre seba samého, ako aj pre duše v očistci), a preto **a)** vždy si zachovaj stav posväcujúcej milosti; **b)** daj sa zapísať do takých spoločenstiev, ktoré sú obdarené odpustkami; **c)** často vykonávajú také modlitby a skutky, ktoré sú obdarené odpustkami; **d)** každé ráno si vzbud' úmysel, že chceš získať odpustky, ktoré je možné získať v priebehu dňa (Intendo lucrari omnes indulgentias pro me et pro fidelibus defunctis). **3.** Pomáhať svojim zvereným, aby získavali odpustky, **a)** a to tým, že ich budeme učiť o podstate a hodnote odpustkov, atď.; **b)** odporúčať im (obozretne a s múdrosťou) spoločenstvá a činnosti obdarené odpustkami; **c)** povzbudzovať k takým skutkom, ktoré sú obdarené odpustkami; **d)** povzbudzovať k častému prijímaniu sviatostí.

Piatok Dvadsiateho ôsmeho týždňa v Období „cez rok“

Aby si rád trpel, obráť oči **1.** za seba. Tam uvidíš **a)** nespočetné dobrodenia a dni radosti, ktoré ti udelila Božia добрôta: „ak sme prijali z Božej ruky dobré, prečo by sme neprijali zlé?“ **b)** mnohé hriechy a nie iba ľahké; či si za ne si nezaslúžil nekonečne viac? Ako za ne zadosťučiniš, ak sa odtiahneš od utrpenia? **2.** Obráť oči vedľa seba a uvažuj **a)** ako mnoho ľudí znáša oveľa väčšie utrpenie; **b)** všetci, ktorí chcú zbožne žiť, trpia prenasledovanie. **3.** Pozri sa pred seba. Uvidíš Krista, ktorý pred tebou nesie kríž. A naozaj **a)** ak Pán, učiteľ, najnevinnejší, niesol za teba tak hrozne ťažký kríž, **b)** prečo ty, služobník, učeník, poškrvnený hriechmi, zdráhaš sa niešť oveľa ľahší kríž za svoje hriechy pre tak dobrého Pána? **4.** Pozri sa pod seba a uvažuj **a)** o pekle, ktoré si zaslúžil, ktoré tak dobrý Pán nahradil za tak ľahké a krátke bolesti – zatratení by radi zniesli tisíckrát väčšie a tvrdšie bolesti, keby sa mohli vyslobodiť z pekla; **b)** očistec, kde budeš musieť trpieť oveľa ťažšie a dlhšie muky, ak tu nebudeš chcieť ľahšie a kratšie muky znášať, ktoré ti získajú zásluhy. **5.** Pozri sa nad seba a bez ohľadu na **a)** najdobrotivejšieho Otca, ktorý ti zosiela utrpenie pre tvoje dobro, ktorého utrpením osláviš a potešíš; **b)** na svätých, ktorí trpeli oveľa viac; **c)** na nekonečnú slávu a blaženosť, ktorú ináč získať nemôžeš, iba skrze krížovú cestu.

Sobota Dvadsiateho ôsmeho týždňa v Období „cez rok“

Pre kňazov je „užšia brána a ťažšia cesta“, pretože

1. Ich povinnosti sú ťažšie. **a)** Ukladajú sa im mnohé povinnosti, ktoré sú ťažšie a svätejšie. **b)** Boh žiada od nich väčšiu svätosť (nenávisť a útek pred hriechom, neporušenosť života, horlivosť v modlitbe, cvičenie sa v čnostiach, príklad, ktorý všetkých priťahuje). **c)** Vyžaduje to obsiahlejší a vážnejší dôvod (nielen pre seba, ale pre najvznešenejšie a najsvätejšie dary, ktoré sú dané kňazom na to, aby ich udeľovali iným). **2.** Častejšie nebezpečenstvá. **a)** Svet ich alebo nenávidí alebo na nich striehne alebo ich prenasleduje; alebo sa im líška alebo strojí úklady alebo chce chytiť ich do svojich sietí. **b)** Diabol útočí na jedného kňaza väčšími pokušeniami než na mnohých laikoch; a to preto, lebo padnutý kňaz mu slúži lepšie pre jeho cieľ, než skaza mnohých laikov. **c)** Vlastné telo (ktoré u mnohých kňazov skrze štedrejšie jedlo a nápoj je živšie a samopašnejšie), nakoľko spolupracuje s tajnými nepriateľmi a usiluje sa im otvoriť bránu srdca. **3.** Ťažšie hriechy pre **a)** väčšie a jasnejšie vedomosti; **b)** pre pohrdanie mnohými a väčšími milosťami, ktoré prijali kňazi; **c)** väčšiu hodnosť, užšie spojenie s Bohom a povinnosť mu slúžiť; **d)** z hriechov kňazov vzniká oveľa väčšie zlo a pohoršenie.

DVADSIATA DEVIATA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Vieru si máme **1.** starostlivo zachovávať a chrániť. **a)** je najvznešenejším pokladom, je koreňom a základom všetkej spravodlivosti, sprostredkúva nám poznanie Boha, predkladá nám najistejšiu náuku o najväčších a najdôležitejších otázkach, poskytuje najbezpečnejšiu normu pre našu činnosť, posilňuje v pokušeniach, utešuje v trápeniach, spája nás s Bohom a robí nás účastnými na jeho milosti, obdarúva mnohými a veľkými radosťami, otvára nám cestu do neba. **b)** Preto sa chráňme a obmedzujeme všetkého toho, čo by nám mohlo ukradnúť tento poklad, ako napr. čítanie kníh, ktorých autori sú nepriatelia viery, kníh, ktoré majú falošné meno vedy, stretávanie sa s nepriateľmi viery (nie s neveriacimi), pýchy, zmyselných lákadiel, telesných nerestí. **2.** Živiť vieru, rozmnožovať a cvičiť **a)** skrze štúdium posvätnej vedy; **b)** meditovať o pravdách viery každý deň; **c)** vzbudzovať akt viery často a úprimne. **3.** Vyznávať vieru **a)** slovom, vyznávať vieru aj verejne, keď je to potrebné, nikdy sa nehanbiť ju obhajovať skromne a rázne; **b)** skutkom, keď sa usilujeme náš život prispôsobiť jej norme. **4.** Šíriť, keď **a)** ju ohlasujeme podľa možnosti čo najlepším spôsobom a chránime pred zosmiešňovaním, atď.; keď sa modlíme a pomáhame hmotne misionárom, ktorí pracujú na jej šírení a povzbudzujeme k tomu aj svojich podriadených.

Pondelok Dvadsiateho deviateho týždňa v Období „cez rok“

Kristus skrze prirovnanie, v ktorom seba porovnáva viniču a nás ratolestiam, poskytuje nám najnaliehavejšie podnety, aby s ním vždy ostali spojení skrze lásku. **1.** Ak ostaneme: **a)** plníme jeho príkaz: „Ostaňte v mojej láske“ (Jn 15,9), a tak mu prejavujeme vďačnosť za nespočetné dobrodenia a potešujeme jeho srdce; **b)** „Stanete sa mojimi učeníkmi“ (Jn 15,8) – „Nazval som vás priateľmi“ (Jn 15,15). Aká pocta, aká radosť, aký pokoj a bezpečnosť! **c)** „Aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná“ (Jn 15,11) – „svoj pokoj vám dávam“ (Jn 14,27). Táto radosť čo do druhu bude prevyšovať všetky prázdne radosti sveta, nebude prerušená ani odstránená žiadnymi ťažkosťami, bude predtuchou a zárukou nebeskej radosti. **d)** „Proste čo chcete, a splní sa vám to“ (Jn 15,7). Budete mať pomoc vo všetkých nebezpečenstvách, pokušeniach, súženiach a v našich pastoračných prácach. **e)** „Prináša veľa ovocia“ (Jn 15,5). Donesieme prehojné ovocie tak pre seba ako aj pre duše, ktoré sú nám zverené. **f)** „V dome môjho Otca je mnoho príbytkov“ (Jn 14,2). Aká sa nám prisľubuje sláva, aká radosť, ktorá sa nikdy nekončí! **2.** Ak niekto neostane: **a)** „nebude prinášať ovocie“ (porov. 15,4). Lebo stratíme zásluhy, ktoré sme nadobudli doteraz, nebudeme požívať ovocie z horlivej pastoračnej práce, z milostí a nebeského požehnania. **b)** „Vyschne“ v nás prameň Božích milostí a priazne, prameň vnútorného života, zbožnosti, duchovnej radosti a apoštolskej horlivosti. **c)** „Vyhodia ho von“ (Jn 15,6) z Ježišovho srdca do tmy smrteľného hriechu, do tmy zaslepenosti a zatvrdnutosti. **d)** „Hodia ich do ohňa a zhoria“ (Jn 15,6). Náš údel po celú večnosť bude oheň, ktorý nezhasína, červ, ktorý nezomiera, plač a škripanie zubami. Chráň sa preto hriechov a vlažnosti; spoj sa čo najužšie s Ježišovým božským srdcom.

Utorok Dvadsiateho deviateho týždňa v Období „cez rok“

Kňaz má viacej **1.** dôvodov , prečo milovať blížneho, než majú laici. **a)** Je prostredník – preto má predstavovať a nasledovať Božiu lásku. **b)** Je zvláštnym spôsobom Kristovým učeníkom, preto „podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať“ (Jn 13,35); učeník sa musí prispôbiť učiteľovi v láske. **c)** Má byť ochotným vzorom pre stádo, predovšetkým v láske. **d)** Má byť otcom veriacich, ktorí sú mu zverení zvláštnym spôsobom, preto má ich milovať otcovskou láskou a starostlivosťou. **e)** Bez tejto lásky nemôže splniť svoju úlohu, ani získať obľubu u ľudí, ani spasiť duše. **2.** Mnohé okolnosti. **a)** Prichádza do nejakého kontaktu s mnohými ľuďmi; **b)** lepšie pozná ich potreby, trápenia a starosti; **c)** mnohí ho prosia o pomoc, ochranu, radu, útechu; **d)** koľko príležitostí mu poskytujú jeho funkcie ako kazateľa, katechétu, spovedníka, vysluhovateľa sviatosti Pomazania chorých, atď. **3.** Mnohé prostriedky. **a)** Čo sa týka telesných skutkov lásky: nadbytočné príjmy, ktoré sú určené na tento cieľ; bohatší a zbožní veriaci radi dávajú almužny skrze ich ruky; skrze povzbudzovanie mnohých môže pohnúť k poskytovaniu pomoci chudobným, atď. **b)** Čo sa týka duchovných skutkov lásky: Božie slovo, každodenná sv. omša, liturgia hodín, modlitby za blížnych, vysluhovanie sviatostí, otcovské a bratské napomenutie a potrestanie, atď.

Streda Dvadsiateho deviateho týždňa v Období „cez rok“

Zachej prijíma Ježiša na návštevu. Uvažuj: **1.** Čo urobil Zachej a čo máš urobiť ty, aby si hodne prijímal každodenne Ježiša v Eucharistii? **a)** „Zaslúžil vidieť Ježiša“ (Lk 19,3) – tak aj ty, nepristupuj len zo zvyku, ale s vrúcnou túžbou sa usiluj ho vidieť a sa mu prispôbiť. **b)** „Bežal teda napred“ (Lk 19,4) – nech u teba predchádza väčšia a pozornejšia príprava, ako u laikov, preskúmaj svoje srdce, očisť ho a ozdob. **c)** „Boh malej postavy“ (Lk 19,3) – čo najhlbšie prejav svoju nehodnosť, skromnosť a poníženosť. **d)** „Vyšiel na planý figovník“ (Lk 19,4) – vystúp svojou myslou skrze modlitbu a meditáciu. **e)** „Prijal ho s radosťou“ (Lk 19,6) – usiluj sa vzbudiť svätú radosť, nepatrnosť, prejav silnú dôveru v dobrotu a silu Pána Ježiša. **2.** Čo prijal? **a)** „Musím zostať v tvojom dome“ (Lk 19,5) – k tebe prišiel sám a celý Ježiš, so všetkými čnosťami, zásluhami a darmi, čo najužšie sa spojil s tebou a chce zostať natrvalo v tebe skrze milosť a pomoc. **b)** „Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo“ (Lk 19,10) – Ježiš odpúšťa ti ľahké hriechy a ochraňuje ťa pred smrteľnými hriechmi. **c)** „Dnes prišla spása do tohto domu“ (Lk 19,9) – donáša ti mnohorakú milosť, požehnanie, šťastie a pokoj. **d)** „Veď aj on je Abrahámovým synom“ (Lk 19,9) – si synom prisľúbenia, dostaneš zálohu budúcej slávy. **3.** Čím sa odvdčail? **a)** „Vrátim štvornásobne“ (Lk 19,8) – urob zadostučinenie za minulé hriechy, vynahraď dvojnásobnou horlivosťou, čo si zanedbal a poškodil. **b)** „Polovicu svojho majetku dám chudobným“ (Lk 19,8) – nielen to rob, čo si povinný robiť, ale ukáž sa pred Bohom veľkodušný, usilujúc sa o hromadenie dobrých skutkov, predovšetkým skutkov lásky.

Štvrtok Dvadsiateho deviateho týždňa v Období „cez rok“

„Nikto nemôže dvom pánom slúžiť“ (Mt 6, 24). Alebo budeš slúžiť Bohu, alebo diablu. Porovnávajú teda odlišnosť **1. pánov.** **a)** Boh je nekonečne veľký, silný, bohatý, láskyplný; má to najvyššie právo, aby sme mu slúžili (z titulu stvorenia, vykúpenia, prisľúbenia); s akou dobrotou sa o nás stará. **b)** Diabol je nanajvýš ohavný, nemá žiadne právo na nás, toľkokrát nám uškodil a usiluje sa o našu skazu. **2. Spolu služobníkov.** **a)** Ten, kto slúži Bohu, má svätých spolu služobníkov v nebi, ktorí sú oslávení; na zemi najzbožnejších ľudí; predovšetkým svätých kňazov, ktorí robia toľko dobrého. Aká sláva, radosť, pomoc! **b)** Tí, ktorí slúžia diablu, majú spoločníkov, ktorí sú zatratení v pekle; všetkých zločincov, zle robiacich; predovšetkým zlých kňazov, pohoršujúcich, odpadlíkov. Aká hanba je ťahať s takýmto jedno jarmo. **3. práce a)** v službe Bohu. Čo máš urobiť, nie je príliš ťažké, je na tvoj úžitok a na spásu mnohých; Ježiš predchádza príkladom a poskytuje pomoc, potešuje ťa mnohými radosťami a vnútorným pokojom. **b)** v službe diablu. Budeš musieť viacej pracovať, bez žiadneho úžitku pre teba a na skazu iných. Bude ťa duševne trápiť, neposkytne žiadnu pomoc a radosť a budeš mať výčitky svedomia. **4. odmeny.** **a)** Božia odmena je istá, pravá, slávna a bohatá, večná. **b)** Odmena, ktorú sľubuje diabol, je neistá, klamná, biedna a veľmi krátka, priťahuje za sebou večné trápenie.

Piatok Dvadsiateho deviateho týždňa v Období „cez rok“

1. Dar vytrvalosti do konca je **a)** najväčšia milosť, teda súhrn milostí (pretože obsahuje také milosti, ktorými premôžeme pokiašenia, zachováme prikázania, zotavíme sa po hriechoch a dostaneme takú dispozíciu Božej prozreteľnosti, že vtedy zomrieme, keď budeme v stave milosti); **b)** milosť, ktorá je nanajvýš nevyhnutná (čo nám osožia ostatné milosti bez nej? čo osoží, ak dobre začneme, ak by sme žili aj dlho v milosti, ale ak skončíme zle, čiže v hriechu?) **c)** nezaslúžená milosť, lebo Boh nie je povinný nám ju dať na základe žiadneho titulu, nikomu ju neomylné neprislúbil, nemôžeme ju (de condigno) zaslúžiť. **d)** A predsa, ako hovorí sv. Augustín, môžeme ju zaslúžiť s poníženosťou, ak budeme verne a zbožne spolupracovať s riadnymi Božími milosťami, vytrvalo a verne sa modliť.

2. Preto **a)** keď nevieš či vytrváš a sám od seba nemôžeš vytrvať, uponíž sa, nedúfaj vo svoje zásluhy a vo svoje sily, nikdy sa nepokladaj za istého, ale buď na pozore; **b)** keďže vytrvalosť je najväčšia milosť a Boh tým, ktorí ho prosia, udeľuje milosť, pros o túto milosť každý deň, ponajprv po slávení sv. omše, a to vytrvale; **c)** keďže Boh túto milosť nikomu neodoprie, ak urobí človek všetko, čo je v jeho silách, plň čo najvernejšie svoje povinnosti, využi dobre poskytnuté milosti, chráň sa aj najmenších hriechov; **d)** keďže táto milosť je darom Božej dobroty, ktorú nemôžeš zaslúžiť, aj ty, aby si ju prijal, buď veľkodušný voči Bohu, konaj dobré skutky, ktoré nie si povinný prísne konať.

SV. ŠIMONA A JÚDU APOŠTOLOV

Okrem apoštolátu, ktorý ti je udelený v kňazstve, spolu s ním ti treba vykonávať trojaký apoštolát:

- 1. Modlitby.** Lebo **a)** ju vykonával čo najvernejšie Kristus, Apoštoli, svätí kňazi; bez Božej milosti nič nedokážeš, budeš bez Božieho požehnania, nedotkneš sa srdc podriadených – a milosť sa vyprosuje modlitbou, daj jej prednosť pred všetkými činnosťami, modli sa za tebe zverené duše, predovšetkým detí, hriešnikov, tých, ktorí sa nachádzajú v nebezpečenstvách, chorých. **2. Obety.** **a)** Kristus nás vykúpil skrze obeť; Apoštoli podstúpili nespočetné práce, prenasledovania, sebazapierania; svätí kňazi podporovali svoje apoštolské práce skrze dobrovoľné sebazaprenia; obetami uzmierujeme Boha a podnecujeme ho k udeľovaniu mnohých milostí. **b)** Teda spolu s obetovaním svätej omše za tvoje práce a zverené duše nikdy nevynechaj, rád obetuj všetky práce, ťažkosti, prenasledovania, atď. a zároveň dobrovoľné umŕtvovania.
- 3. Príkladu:** **a)** „začal konať a učiť“; Apoštoli a prví kresťana nie menej skrze príklad obrátili svet, než skrze slovo a zázraky; príklad viac pohýna a priťahuje než slovo; zlý príklad viacej zničí, než slovo vybuduje. **b)** Preto chráň sa hriechov a pohoršení; „seba samého ukáž za príklad dobrých skutkov“; čo kážeš, najprv to konaj ty sám.

Sobota Dvadsiateho deviateho týždňa v Období „cez rok“

Vlažné a nedbalé celebrowanie **1.** oberá nás o mnohé milosti a ovocie. **a)** V Najsvätejšej eucharistii, či to už ako v obeti alebo v pokrme, ktorý sa nám dáva, dávajú sa nám prehojné milosti a osvietenia, posilnenia, pomoci, útechy a pokoja, svätej radosti, požehnaní rôzneho druhu pre našu pastoračiu. **b)** Veľkosť a účinnosť týchto milostí sa meria podľa dispozície nášho srdca: ak predložíme veľké srdce, prázdne a dobre očistené, čerpáme mnohé a veľké milosti – ináč malé a málo. **c)** Ak teda kňaz celebrowe nedbalo a vlažne, predkladá malé srdce (nie zväčšené duchom veľkodušnosti a obety), nie prázdne (plné iných myšlienok, náklonností, túžob), nie očistené, nie voňajúce (ako keby prekážal milosti). **d)** Koľko stráca milostí a spásnych účinkov! **2.** zapletáva sa do mnohých hriechov. **a)** Už samotné takéto celebrowanie je hriešne. **b)** Často sa pohoršujú prítomní. **c)** Koľko sa pácha roztržitosti, neúcty, atď.! **d)** Porušujú sa rubriky. **e)** Ak sa toto všetko deje na svätom mieste, pri svätej činnosti, od kňaza zvlášť posvätenému pre Božiu službu, s takou nevďačnosťou! **3.** otvára cestu k smrteľným hriechom a svätokrádežiam. **a)** Treba sa obávať, či takýto kňaz sa už nenachádza v smrteľnom hriechu. **b)** Prekáža prostriedku proti smrteľným hriechom (sv. prijímanie), alebo ho robí neúčinným, alebo obracia v opak. **c)** Koľko ľahkých hriechov (ktoré zaiste sa pridružia ku tým najťažším), toľkokrát a tak ľahkovážne opakoval, pridávajú celkom iste k smrteľným hriechom. **d)** Uvažuj nad tým, či sa zo dňa na deň neumenšuje úcta voči Najsvätejšej sviatosti, či sa nevzmáha duchovná slepota, neumenšujú sa milosti – a pokladaj to za najsmutnejšiu skúsenosť.

TRIDSIATA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

1. Kňaz, nakoľko je len možné, nech sa varuje súdov. Lebo **a)** často to zaváňa lakomstvom, pýchou, tvrdohlavosťou a neústupčivosťou v obhajovaní svojho názoru, túžbou po pravotení sa, čo protirečí pravej láske a skromnosti; **b)** stráca sa čas, pokoj duše a cirkevného ducha; **c)** plodia nepriateľstvá a zveľaďujú zlomyseľnosť, spory, potupovania, často sú príčinou preklínaní a iných hriechov; **d)** podriadeným sa poskytuje zlý príklad, vo farnosti sa plodia rozbroje a spory, kňazi sa odcudzujú, oberajú ich o dôveru a poškodzujú pastoračnú činnosť.

2. Ak si myslí, že sa súdu nemôže vyhnúť, **a)** tak len v súlade s Božou vôľou, ktorej poznanie sa vyprosí modlitbou, vo veci úplne jasnej, na slávu Boha, kvôli právam Cirkvi, pastoračnej činnosti, atď. Nech sa to začne až po porade zbožných a múdrych kňazov a podľa ich usúdení a rád; **b)** nech si kňaz dobre spytuje svedomie a vylúči, prípadne zamedzí akémukoľvek lakomstvu, pýche, neústupčivosti, túžbe po pomste; **c)** nech príliš nekráti čas, nech sa nedá ovládať hnevom a vyššie menovaným nebezpečenstvám; **d)** nech nepreukazuje žiadne nepriateľstvo, nech sa nevyjadruje nepriaznivo o protivníkoch, ale sa správa k nim dobroprajne; **e)** nech preukáže ochotu ukončiť spor akýmkoľvek spravodlivým spôsobom.

Pondelok Tridsiateho týždňa v Období „cez rok“

1. Vytrvalú modlitbu si vyžadujú **a)** sústavné potreby, pokušenia, časté nebezpečenstvá. (Niet takého obdobia, žeby si nepotreboval Božiu pomoc a milosť. Jednak pre seba, ako aj pre pastoračnú činnosť; ale číhajú každý deň nebezpečenstvá nedbanlivosti, lenivosti, nemiernosti, nečistoty, netrpezlivosti, hnevu, pýchy, atď.! Či ťa nechá na pokoji v niektorý deň diabol, svet, vlastné telo?) **b)** čnosti, ktoré v nej vykonávame a Bohu (preukazujeme a dokazujeme vieru, nádej, lásku, sebaprenie, poníženosť, oddanosť, vytrvalosť, atď.). **c)** Prísľuby, ktoré sú s ňou spojené, budú najistejšie vyslyšané. (Pripomeň si výroky Krista a Apoštolov, ktoré sú ti veľmi dobré známe; napr. podobenstvo o nespravodlivom sudcovi, o priateľovi, ktorý prosí tri chleby; a prosba kananejskej ženy.) **2.** Vytrvalo sa môžeme modliť, ak **a)** predpísané modlitby a modlitby, ktoré zvyknú zostaviť dobrí kňazi, nikdy nevynecháme; **b)** čo najčastejšie vysielame strelné modlitby; naše činnosti zameriavame na Boha a pomedzi ne našu myseľ často pozdvihujeme k nemu; **c)** ak začneme žiadať od Boha spravodlivú vec, nikdy neprestaň prosiť pre malomyseľnosť, suchotu, nedbalosť, lenivosť, atď.

Utorok Tridsiateho týždňa v Období „cez rok“

Kňaz sa dopustí ťažkého hriechu skôr než laik

1. zanedbávaním. a) Lahko opúšťa predpísané modlitby, povinné služby, kázeň, katechézu, otázky pri spovedaní, nevyhnutnú starostlivosť o chorých, potrebnú prípravu k vykonávaniu kňazských úkonov, povinné skutky lásky, bratské napomenutia, atď. **b)** Tieto zanedbania sú často hriechom sami v sebe, často aj v príčine, ktoré vznikajú zo zavinenej nevedomosti a zavinenej nedbanlivosti, lenivosti, z ohľadu na ľudí, atď. **2. svätokrádežami. a)** Týchto hriechov sa kňazi dopúšťajú prestupovaním sľubu čistoty, zneuctovaním svätých miest, nádob, atď. a zneuctovaním sviatostí skrze nehodné celebrowanie a zanedbávania vysluhovania sviatostí. **b)** Kňaz upadne ľahko do týchto hriechov, ak opovážlivo sa stretáva so ženami, príliš hovie pokrmu a nápoju, navštevuje hostince, stratil úctu k Najsvätejšej sviatosti, ostáva ponorený do vlačnosti. **c)** Svätokrádeže u kňaza sú ťažšie než u laikov, nakoľko kňaz je viazaný mnohými dôvodmi, aby svätými vecami narábal sväto, lebo on je strážca svätyne. A on napr. skrze nehodné celebrowanie pácha štvorakú svätokrádež. **3. pohoršením. a)** Kňaz ľahšie hreší skrze pohoršenie, lebo od neho sa vyžaduje väčšia neporušenosť a svätosť, nakoľko ho sledujú mnohí ľudia a jeho hriechy sa ľahšie rozširujú. **b)** Takéto pohoršenia môžu zapríčiniť nesmierne škody ohľadom Božej slávy, dôstojnosti Cirkvi, činnosti pohoršujúceho kňaza a ostatných kňazov, spásy duší.

SLÁVNOST VŠETKÝCH SVĚTÝCH

Uctievaťme svätých s láskou. **1.** Lebo **a)** táto úcta sa páči Bohu, nakoľko svätí sú jeho milovaní synovia a priatelia, ktorých ozdobil svojimi milosťami, priviedol ich na vrchol svätosti, v ktorých sa uctieva a oslavuje Boha ako otca v synovi, umelca v jeho diele a ktorých on oslávil a oslavuje. **b)** Svätí si to zaslúžili skrze svoje vznešené čnosti, ktoré pestovali a veľmi účinný príklad, ktorý nám zanechali pre vrúcnu lásku a horlivosť, ktorou objímali duše a usilovali sa ich spasiť; pre slávne dobrodenia, ktoré poskytovali a poskytli ľuďom; skrze nesmiernu slávu, ktorú požívajú. **c)** Čerpajme z nich veľký úžitok, pretože pokročíme v zbožnosti a v duchovnom živote, príkladom svätých sa vychovávame a rozpaľujeme, ich modlitby nás chránia a nám pomáhajú a privádzajú k blaženému spoločenstvu s nimi. **2.** Zo všetkých svätých si najviac uctievaťme **a)** Svätú Pannu, kráľovnú všetkých svätých, ktorá prevyšuje všetkých svätých hodnosťou, čnosťami, zásluhami, slávou a mocou. Je Božou a našou matkou. **b)** Sv. Jozefa, patróna svätej Cirkvi; **c)** svätých Apoštolov a ďalších apoštolských kňazov; **d)** svätého, ktorého meno sme dostali pri krste; **e)** svätých, ktorí boli prenasledovaní takými istými pokušeniami ako my a vynikali v takých čnostiach, ktoré potrebujeme my a chceme byť ozdobení; **f)** svätého patróna kostola, ktorý je nám pridelený.

Streda Tridsiateho týždňa v Období „cez rok“

Necudnosť je hriech **1.** najťažší, **a)** lebo keď už u laikov zohavuje obraz Boha Otca, robí údy Syna údmi neviestky, znesväcuje chrám Ducha Svätého; **b)** o čo viac u kňaza, vysvätenom Božom sluhovi, keď špiní jeho nezmazateľný znak, znevažuje hodnotu, pošliapava najsvätejšie služby. **2.** najpotupnejší **a)** v sebe, pretože sa podrobuje ním telu, človeka znižuje na úroveň zvierat, ba v istom zmysle pod ich úroveň; **b)** pred Bohom, ktorý z nenávisťi a ohavnosti voči tejto neresti zničil ľudstvo skrze potopu, ktorý zniesol síce zlodēja medzi Apoštolmi, ale vôbec nezniesol medzi nimi necudnosť. Dovolil krivo obviňovať svojho Syna z mnohých zločinov, ale nikdy medzi nimi sa nenachádza necudnosť; **c)** pred ľuďmi (cudnými alebo necudnými), ktorí necudnosť u kňaza pokladajú za čosi veľmi potupné; **d)** pred samým necudným kňazom, ktorý je nútený sa pokladať za neverného, za zradcu, sluhu nerestí, pokrytca a pohrdať sebou. **3.** Najškodlivejší **a)** pre samého necudného kňaza, ktorého nespočetné hriechy ženú do strašného otroctva, do výčitiek svedomia, biedy a zlej povesti; do najistejšieho a najtvrdšieho zatratenia; **b)** čo sa týka iných, ktorých takýto kňaz zvádza, pohoršuje, utvrdzuje v hriechoch a tlačí do pekla.

Štvrtok Tridsiateho týždňa v Období „cez rok“

Aby si stále vysluhoval sviatosti hodne: **1.** zmýšľaj o nich s veľkou úctou. Sú však **a)** akoby Kristove pozostatky; **b)** nádoby jeho najdrahšej krvi; **c)** nástroje, ktoré slúžia na našu spásu; **d)** kúpeľ, v ktorom sa môžeme očistiť od hriechu malomocenstva; **e)** poklady, ktorými sa môžeme obohacovať; **f)** kľúče, ktoré nám otvárajú nebo. **2.** Dobre si osvoj o nich náuku. **a)** Bez poznania tejto náuky nevieš aké sú tvoje povinnosti voči nim a vystavuješ sa mnohým nebezpečenstvám k hriechu; **b)** hrozí nebezpečenstvo, že budeš neplatne vysluhovať sviatosti, páchať svätokrádeže a spôsobovať dušiam veľké škody. (Taktiež ti je potrebné poznať rubriky). **3.** Staraj sa o to, aby si vždy bol v posväcujúcej milosti. **a)** V ktoromkoľvek čase máš byť pripravený vysluhovať sviatosti; **b)** ak vysluhuješ sviatosti v stave smrteľného hriechu, páchaš svätokrádež; **c)** chráň sa smrteľných hriechov a ich príležitostí (predovšetkým návštev hostincov a stretávania sa so ženami); **d)** ak si spáchal ťažký hriech, usiluj sa čím skôr sa ho zbaviť skrze ľútosť a sviatosť pokánia. **4.** vždy vykonaj prípravnú modlitbu; ak ju dobre vykonáš, dosiahneš to, že **a)** nebudeš musieť nikdy pochybovať, či si vzbudil úmysel k platnému vyslúženiu; **b)** táto prípravná modlitba sama ťa napomenie, že máš mať pozornosť, úctu a samotný úmysel; **c)** získaš Božiu milosť, jednak sebe, jednak tým, čo budú prijímať sviatosti.

Piatok Tridsiateho týždňa v Období „cez rok“

Naše trápenia sú nepatrné, ak si všimneme

1. minulosť. a) Kristus prežíval nekonečne viac a väčšie trápenia po celý život, ale predovšetkým pri umučení. To všetko konal za nás a z lásky k nám. Podstúpil to dobrovoľne a slobodne; **b)** všetci svätí podstúpili takú istú krížovú cestu, niesli omnoho dlhšie a ťažšie kríže; **c)** za tie a toľké hriechy, ktoré sme my spáchali a za ktoré sme si zaslúžili oveľa väčšie trápenia, ba večný trest.

2. prítomnosť. a) Nebeský Otec nám ich zoslal ako biedy, skrze ktoré nás oslobodil od chorôb duše alebo nás ochraňuje pred nimi; **b)** Ježiš nás a naše kríže akoby niesol skrze milosť, ktorú nám poskytuje v najsvätejšej hojnosti a skrze najsvätejšiu sviatosť eucharistie; **c)** skrze kríž nám poskytuje množstvo najsladších dobrodení a útech; teda **d)** čiastkou svojho kríža, znamenie nežnej svojej lásky, účasťou a obrazom účasti, vyvolenia, vyznačil nás a ozdobil znakom predurčenia.

3. budúcnosť. a) Aké môžeme zaslúžiť milosti pre seba skrze trpezlivé znášanie trápenia, vyprosiť ich pre iných a aké môžeme zhromaždiť zásluhy pre nebo! **b)** za malé a krátke práce sa nám sľubujú a dávajú do zálohy večné veci, za bezvýznamné krivdy a prenasledovania, sláva, za prítomné bolesti a večná radosť.

Sobota Tridsiateho týždňa v Období „cez rok“

1. Kňaz márne a stráca čas, keď **a)** je ľahostajný, lenivý, nič nerobí. Príliš veľa času venuje spánku, stolovaniu a iným telesným potrebám; **b)** nerobí to, čo má robiť (posvätné úkony, starostlivosť o duše, zanedbáva osobné posväcovanie, číta to, čo slúži len jeho zvedavosti, predovšetkým, ako sa hovorí, hovíe beletristickej literatúre); **c)** dobré veci, ktoré robí, nesprávne robí (v stave smrteľného hriechu, so zlým úmyslom, nedostatočne pripravený, nesprávnym spôsobom); **d)** koná zlo. **2.** Takáto strata času je **a)** hriech, lebo ako Boží sluha, poverený zvláštnym spôsobom jeho službe, je povinný venovať svoj čas Bohu, nakoľko sa bude za to prísne zodpovedať; **b)** príčina hriechov: roztržitosti a nedbalosti pri modlitbách, posvätných úkonoch a iných pastoračných povinnostiach a prácach, často obžerstva, opilstva, necudností a pohoršení; **c)** donáša takmer nenapraviteľné škody pre samého kňaza, pre duše, ktoré sú mu zverené a pre Cirkev. Koľko mohol urobiť takýto kňaz, keby bol využil správne čas, koľko duší by mohol spasiť! (Skúmajte sa, ľutujte, zadostučíte a napravte to dvojnásobnou horlivosťou a usilovnosťou.)

TRIDSIATA PRVÁ NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

1. Kňaz v sebe sprítomňuje mnohoraký Boží obraz: **a)** prirodzený, lebo je obdarený nesmrteľnou dušou, ktorá vlastní rozum a slobodnú vôľu; **b)** nadprirodzený, nakoľko skrze posväcujúcú milosť a vliate Božské čnosti, tak by som to povedal, aby mohol po etickej stránke prejavovať a nasledovať Boží spôsob konania; **c)** v krstnom nezmazateľnom duševnom znaku, ako adoptívny syn, odráža hodnosť Krista, Jednorodného Syna; **d)** v birmovnom nezmazateľnom znaku nosí obraz vodcu boja a ozdobu vojenského vedenia; **e)** v nezmazateľnom kňazskom znaku je účastný na vznešenosti a moci veľkňaza a najvyššieho pastiera Krista. **2.** Uvažuj: **a)** aká je mu daná vznešenosť skrze toto všetko; **b)** ako má vzdávať vďaky za toto všetko; **c)** ako má dávať pozor, aby nezneuctil tento Boží obraz, nezabalil a nepremenil na obraz satana. **3.** Skôr sa má usilovať o to, aby zveľadil tento Boží obraz, pozdvihol na podobnosť tým, **a)** že sa bude horlivo usilovať zo všetkej sily Boha poznávať, milovať a slúžiť; **b)** rozmnožovať milosť a vliate čnosti skrze nadprirodzené skutky; **c)** nasledovať úctu a poslušnosť Božieho Syna voči Otcovi; **d)** bojovať ako silný vojak proti diablu, svetu a telu; **e)** mať pred očami Krista v kňazských úlohách, predovšetkým pri obetovaní sv. omše a v starostlivosti o duše, a taktiež oddanosť, lásku a horlivosť.

Pondelok Tridsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

1. Sú štyri knihy, na základe ktorých budeš súdený:

a) Kniha zákona, Ježišova reč (Jn 12, 48), v ktorej je napísané čo si uveril, učil, čím si a čo si mal robiť. **b)** Kniha svedomia, v ktorej čítame, ako si zmýšľal, po čom si túžil, čo si hovoril, robil, zanedbal. **c)** Kniha príjmov a výdavkov, ktorá obsahuje dary, ktoré si prijal, spôsob prijatia a ako si ich použil. **d)** Kniha pokladov, ktorá má v zozname počet zverených duší, v akom stave boli, kedy si sa ujal starostlivosti o ne, čo si robil pre ne, v akom stave si ich zanechal. **2.** Čo by sa v nich čítalo, keby si mal byť ihneď súdený? **a)** Božie prikázania si dobre poznal, učil, ohlasoval, upozorňoval – ako si ich osobne zachovával? **b)** Zlobu hriechu, ohavnosť, tresty za ne si lepšie poznal ako laici – ako si utekal pred nimi a chránil sa ich? Ako kňaz si mal byť odlúčený od sveta, človekom modlitby, vzorom stáda – snáď viac si hovel svetu, menej si sa modlil než ostatní laici a pohoršoval si stádo. **c)** Koľko a aké milosti si prijal alebo mohol prijať pri každodennom celebrowaní, prijímaní sviatostí, atď. – čo urobili horliví kňazi s takýmito milosťami a čo ty? **d)** Koľko ti bolo zverených duší, mnohé už odišli na večnosť, mnohé podliehajú doteraz tvojej starostlivosti – čo si pre ne urobil a pretrpel? V akom sú stave? Či ich anjeli strážcovia budú na teba žalovať alebo obhajovať?

Utorok Tridsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Usilovne dávaj almužny a konaj skutky milosrdenstva. Vyžaduje to **1.** Boží príkaz, **a)** ktorý je vyjadrený v poriadku Božej prozreteľnosti (totiž, ktorí vlastnia pozemské dobrá, majú poskytovať ich tým, ktorí ich nemajú, ináč sa Boh o chudobných nepostará); **b)** je to zjavené nadprirodzene skrze výroky Svätého písma, skrze zákon lásky, ktorý je tak často zdôrazňovaný skrze podobenstvá o márnosti neprávosti a bohatom hodovaní, skrze zavrhnutie, ktoré je určené tým, ktorí zanedbávajú skutky milosrdenstva. **2.** Tvoja úloha. **a)** Zastupuješ najmilosrdnejšieho Krista, ktorý „kade chodil dobre robil“, vlastniš cirkevné dobrá s tou povinnosťou, že ak bude niečo nad tvoje slušné živobytie, udeľíš chudobným; **c)** máš byť vzorom stáda aj po tejto stránke; **d)** skrze skutky milosrdenstva otváraš cestu k srdciam podriadených a veľmi napomáhaš a zveľaďuješ pastoráciu. **3.** Tvoj úžitok. Lebo skrze takéto skutky sa preukazuješ **a)** vďačným Bohu za jeho dobrodenia a vyzývaš ho k udeleniu ďalších dobrodení; **b)** zabezpečíš si veľkú radosť, veľkú úctu a lásku u podriadených; **c)** vykúpiš sa zo svojich hriechov; **d)** získaš slávne zásluhy a nebeské bohatstvá; **e)** urobíš si priateľov, ktorí ťa prijmú do nebeských príbytkov.

Streda Tridsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Uvažovanie o večnosti poskytuje **1.** múdrosť v rozhodovaní, zámeroch a skutkoch. Spôsobuje, že **a)** všetko budeš hodnotiť vo svetle večnosti a podľa pravých hodnôt; **b)** vždy budeš mať pred očami svoj posledný cieľ a budeš mu podriaďovať prostredné ciele; **c)** všetko čo robíš a čo sa ti prihodí, budeš pokladať za prostriedky k dosiahnutiu tohto cieľa a všetko budeš zvažovať nie vo vzťahu k rozkošníctvu, zisku alebo časnej sláve, ale nakoľko ťa môžu priviesť k cieľu alebo od neho odvrátiť, alebo k nemu spomaliť. **2.** posilu v skutkoch, pokušeniach, utrpeniach. Pevne sa budeš držať tohto: **a)** „Tu nemáme trvalého bydliska, ale očakávame ho v budúcnosti“; **b)** „utrpenia tohto času nie sú hodné porovnávaní s budúcou slávou, v ktorej sa máme zjaviť“; **3.** horlivosť, dobrý úmysel a stálosť vo vykonávaní povinností a dobrých skutkov. Teda pamätaj na **a)** činnosť pre večnosť; **b)** „skutky každého sa prejaví“; **c)** za krátku námahu sa mi sľubuje večná odmena, ktorá zodpovedá horlivosti v láske, v čistote úmyslu a veľkosti činnosti.

Štvrtok Tridsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Svet striehne na kňaza: **1.** aby mu nastavil osídlo. **a)** Predovšetkým, aby poranil jeho čistotu; povzbudzuje ho, aby navštevoval hostinec a sa opíjal; aby ho zbavil cirkevného ducha a preniesol na svetské zásady. **b)** Kňaz nech je preto pozorný, nech miluje samotu, nech uteká pred príležitosťami k hriechu, nech oživuje a pestuje cirkevného ducha meditáciou, posvätným čítaním a presným zachovávaním cirkevných predpisov. **2.** aby rozširoval jeho chyby a ničil mu dobré meno. **a)** Lebo takto hriešnici si môžu uspokojovať svoje svedomie, vysmievať sa z katolíckej viery a vrhať na kňazstvo hanbu. **b)** Preto kňaz nech sa chráni nerestí a aj upodozrievaní z nich, pohoršenia, aj takého, ktoré sa nazýva nepatrné, nech sa usiluje o príkladný život, „vedie dobrý život nie len pred Bohom, ale tiež aj pred ľuďmi“. **3.** aby sa vysmieval z jeho činnosti a jej prekážal. **a)** Preto hodnotí jeho slová, posvätné reči, katechézy, atď., pod zorným uhlom zla, pripisuje mu zlé úmysly, podnecuje proti nemu podriadenných a drsným spôsobom chce prekaziť jeho úmyslom. **b)** Preto kňaz nech je múdry, nech je opatrný v rečiach, nech dobre si pripravuje prejavy a katechézy, úmysly nech vytvára a uskutočňuje po zrelej úvahe a modlitbe, nech neberie ohľad na ľudí a strach.

Piatok Tridsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

1. Pri vysviacke si prijal veľkú milosť. Okrem mimoriadnej hodnosti, podivuhodnej moci, čo najužšie spojenie s Bohom a Spasiteľom: **a)** rozmnoženie posväcujúcej milosti, tak povediac i kvantitatívne i kvalitatívne; **b)** vzrast všetkých nadprirodzených schopností a čností, povýšenie a zvláštne posvätenie; **c)** právo na všetky nevyhnutné pomáhajúce milosti, aby si mohol čo najzbožnejšie vykonávať svoje povinnosti; **d)** tzv. milosti dané zadarmo (gratias gratis datae), aby si nimi druhým mohol poskytovať spásne ovocie. **2.** Tejto milosti si dovoľil zaspáť. **a)** Pomaly si sa odkláňal od predsavzatí, ktoré si si urobil v seminári a od prevzatého záväzku celibátu (kán. 1037). **b)** stal si sa vlažným v modlitbách a v duchovných pobožnostiach; **c)** dovoľil si vychladnúť prvotnej horlivosti a láske v kňazských činnostiach; **d)** nechránil si sa nebezpečných rečí, rekreácií a pôžitkov; **e)** viac-menej si sa nakazil zásadami tohto sveta; **f)** veľmi si upadol do ťažkých hriechov. **3.** Túto milosť môžeš a máš vzkriesiť **a)** skrze vrelú a účinnú túžbu po prvotnej horlivosti; **b)** skrze časté vyprosovanie Božieho milosrdenstva; **c)** skrze duchovné cvičenia; **d)** skrze pravú a úprimnú sv. spoveď; **e)** skrze obnovu predošlých predsavzatí a ich dôsledné zachovávanie.

Sobota Tridsiateho prvého týždňa v Období „cez rok“

Kristus je kráľ a snúbenec **1.** Cirkvi. Lebo **a)** je s ňou čo najužšie spojený (s ľudskou prirodzenosťou v lone Panny Márie – s Cirkvou, keď ju prijal do svojho mystického tela, naplnil ju svojim Duchom, je v nej stále prítomný a žije v nej, koná v nej a skrze ňu). **b)** Zaopatril ju preslávnymi darmi (zveril jej nebeskú pravdu a milosť, seba samého, obetu, dal jej svoje zásluhy, vyznačil ju darmi nezničiteľnosti a neomylnosti, okrášlil ju kráľovským diadémom nebeských chariziem). **c)** Dovolil jej vstúpiť do spoločenstva života (prežíva taký osud, aký mal smrteľný Kristus; v druhom živote bude požívať jeho slávu a blaženosť). **d)** Skrze ňu porodil a porodí množstvo synov. S akým zmýšľaním, úctou, láskou a poslušnosťou máme pristupovať k Cirkvi! **2.** vernej duše. **a)** Aj k nej sa Kristus čo najužšie pripojil (skrze milosť v nej prebýva a koná, vnuká jej svoj spôsob myslenia a konania, v eucharistii vstupuje do nej a sa s ňou spája s celou svojou podstatou). **b)** Zaopatrjuje ju preslávnymi darmi a pozdvihuje na kráľovskú hodnosť. **c)** Berie ju do spoločenstva života (tu kríž, tam jej udeľuje slávu). **d)** Plodí v nej preslávne čnosti a skutky; skrze ňu (predovšetkým kňazskú dušu) a jej činnosť, plodí nebeské veci. Ako si máš vážiť túto tvoju hodnosť a si ju zachovať! Akú máš vynakladať starostlivosť, aby si sa stále prispôboval Kristovi! S akou vďačnosťou a láskou máš nasledovať Krista a spolupracovať s jeho milosťami!

TRIDSIA TA DRUHÁ NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

1. Pán Ježiš ťa často, kňaz, ako Jairovu dcéru vzkriesil z mŕtvych, keď ti odpustil hriechy vo sviatosti pokánia – ale v tomto novom živote si nevytrval. Z akých príčin? **a)** Ježiš sa vzdialil od zástupu – ty sa ženieš znova do zástupu podnikateľov, rozhovorov, svetských radovaniiek. **b)** Ježiš chytil dievča za ruku – ty si sa nechtyl za ruku Pána Ježiša, ktorú ti podal skrze pomáhajúcu milosť. **c)** Ježiš dievča pozdvihol – ty si sa nechcel pozdvihnúť skrze modlitbu a meditáciu. **d)** Ježiš jej dal jesť – ty si požíval nebeský pokrm alebo zriedka, alebo zle, alebo aspoň menej dobre, vlažne, t. j. bez patričnej prípravy.

2. Často si sa dotýkal, ale nie ako chorá žena na krvotok, na obruby šiat, ale samého eucharistického Ježiša a nezískal si uzdravenie a pokoj ako získala ona. Ale **a)** ona pristúpila „a povedala všetku pravdu“ – ty si sa možno menej dobre vyspovedal. **b)** Ona pristúpila zozadu, teda so všetkou úctou a poníženosťou – ty si si počínal neúctivo so svätými vecami, ba ani si si nevzbudil ozajstnú poníženosť. **c)** Ona pristúpila s vreľou túžbou po uzdravení – ty zo zvyku, chladne a vlažne. **d)** Ona s tou najväčšou vierou a dôverou – ty o viere nemedituješ, nevzbudzuješ ju a máš ju veľmi slabú, si skrehnutý.

Pondelok Tridsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Aj keď Boh nikomu neodopiera dostačujúcu milosť, predsa nedáva ju každému rovnako, ale dáva ju v rôznej miere. Táto rôznosť závisí **1.** od Božej vôle a tajomných úmyslov prozreteľnosti. **a)** Mnohé a väčšie milosti udeľuje veriacim než neveriacim; kňazom než laikom; tým, čo sú povolani pre vyššie veci (k veľkej svätosti a obsiahlejšej činnosti) než kresťanom, ktorí idú do neba riadnou cestou. **b)** Preto nikomu nezávid' milosť, ak ho Boh poctil väčšou; **c)** zmiluj sa nad neveriacimi, atď. a skrze modlitbu, činnosť, podporovanie misií, sa usiluj im zadovážiť hojnejšie milosti; **d)** keďže ty oplývaš toľkými milosťami v porovnaní s inými, ukáž sa, že si vďačnejší a pohotovejší, lebo budeš prísnejšie súdený. **2.** od našej pripravenosti, ochoty a spolupráce. **a)** Aj keď je milosť ako nadprirodzený dar úplne zadarmo, nijako nemôžeme zaslúžiť vlastnými silami, predsa Boh pri jej rozdeľovaní berie ohľad na našu vôľu. **b)** Aby sme prijali hojnejšie a väčšie milosti, máme byť vďační za tie milosti, ktoré sme prijali doteraz; dobre a horlivo ich použijeme; používajme čo najhodnejšie prostriedky milosti, predovšetkým sa vrúcne modlime; buďme veľkodušní voči Bohu (konajme viac dobra než len to, čo prísne žiadajú prikázania), aby aj on bol veľkodušný k nám (udelil nám hojnejšie milosti než len milosť dostačujúcu).

Utorok Tridsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Pre kňaza **1.** je peklo väčšie nebezpečenstvo. **a)** Otcovia svedčia, že kňaz môže byť ľahšie zatratený. **b)** Aj keď nemožno uzatvárať, že Judáš bol zatratený, no predsa treba vážne a s hrôzou brať výrok Pána Ježiša, že Judášovi – kňazovi by bolo lepšie, keby sa nebol narodil. **c)** Kňaz omnoho skôr ťažko zhreší, lebo jeho vedomosti sú väčšie, a preto započítateľnosť hriechu je väčšia, zriedkavejšie a menšie ospravedlnenie; má väčšie a svätejšie povinnosti; ľahšie sa previní zanedbávaním a hriechmi, ktoré sa volajú cudzie, pohoršením, svätokrádežami. **d)** Kňaz, ktorý dlhšie žije v ťažkých hriechoch, ťažšie koná pokánie a obsiahne ich rozhrešenie. **2.** tvrdší trest pekla. **a)** Je príslovie: Skaza najlepšieho je najhoršia. Niet divu, **b)** že hriechy kňaza sú ťažšie, častejšie, neospravedlnenejšie a také, ktoré spôsobujú oveľa väčšie zlo. **3.** Preto tebe je naliehavejšie chrániť sa pekla než laikovi; **a)** zbavením sa hriechov (smrteľných a ľahkých, ktoré privádzajú k smrteľným) a útekom pred nebezpečenstvami; **b)** cvičením sa v sebaumŕtvovaní a pokáaní; **c)** starostlivým vykonávaním povinností; **d)** dobre pripravenou často vykonávanou spoveďou a každodenným spytovaním svedomia; **e)** prijímaním sviatostí, predovšetkým eucharistie, s najväčšou úctou a dôstojnosťou; **f)** častým meditovaním o pekle.

Streda Tridsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Aby si stále vzbudzoval pravú, hlbokú a účinnú ľútosť, uvažuj takto: Čo si urobil skrze **1.** smrteľný hriech? **a)** potupil som nekonečnú Božiu vznešenosť; **b)** svojmu Pánovi a Stvoriteľovi, ktorý je všade prítomný, v ktorého moci si celý a v ktorej ostaneš, akoby si do tváre odoprel poslušnosť a proti nemu sa vzbúril; **c)** najvyššiemu Dobru skrze nevysvetliteľnú pomätenosť si dal prednosť mizernej a odsúdeniahodnej veci, a tak si pohrdol týmto Dobrom; **d)** Otcovi a najlepšiemu dobrodincovi si sa odplatil najhroznejším bezprávím za jeho lásku, nekonečné a nespočetné dobrodenia; **e)** zapríčinil si utrpenie svojmu Vykupiteľovi, urobil si toto utrpenie neužitočným, znevážil si ho nevďačnosťou a obnovil si ho, a taktiež si poľutovania hodne zmaril dôveru; **f)** zarmútil si Ducha Svätého, odhodil si ho a jeho chrám si znesvätil. **2.** Čo si stratil? **a)** lásku, ochranu a priateľstvo s Bohom; **b)** život, krásu a jas duše; **c)** radosť svedomia a pokoj; **d)** množstvo milostí, nadobudnuté zásluhy a schopnosť získavať zásluhy; **e)** nekonečnú nebeskú slávu a blaženosť. **3.** Čo si si zaslúžil? **a)** Tu Boží hnev a mnohé utrpenia; **b)** po smrti pri súde ukrutnú hanbu a v pekle najhroznejšie a večné utrpenia.

Štvrtok Tridsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Aby sme radi a usilovne katechizovali a starali sa o duše detí, to vyžaduje od nás **1.** Kristov duch, ktorý sa prejavuje **a)** v tom, čo robil sám Kristus; tak miloval deti, že ich brával do rúk a požehnával; odporúčal starostlivosť o ne veľmi vážnymi slovami; **b)** v príklade svätých kňazov; **c)** v praxi, napomenutiach a príkazoch svätej Cirkvi. **2.** naša najdôležitejšia povinnosť. **a)** Aj deti sú obdarené nesmrteľnými dušami, za ktoré sa budeme zodpovedať; **b)** udržanie nevinnosti, výchova pre budúci život, záchrana pred mnohorakou biedou a večnou spásou, to všetko z veľkej časti závisí od ich kresťanskej výchovy; **c)** dnes sú vystavené mnohorakým nebezpečenstvám, ak ich nevyzbrojíme proti nim, zahynú; **d)** skrze deti môžeme a máme získať rodičov a ďalších dospelých; **e)** šťastie ľudskej spoločnosti a Cirkvi závisí od dospievajúcej mládeže, a teda od jej vzdelania a výchovy. **3.** náš úžitok. Z usilovného vychovávaní detí môžeme čerpať **a)** veľkú radosť a útechu; **b)** veľkú Kristovu lásku a mnohé milosti; **c)** výdatnú pomoc tak pre osobné posvätenie ako aj pre naše pastoračné práce.

Piatok Tridsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj o trojakej Božej добрote: **1.** prirodzená, v ktorej je nekonečne dokonalý v celom duchu bytia, **a)** vo svojej najjednoduchšej podstate má všetky dokonalosti v najvyššom stupni, ktoré možno vidieť roztrúsené v stvoreníach, ale má ich bez akejkolvek nedokonalosti a ohraničenia; **b)** ba dokonca všetky možné dokonalosti a vznešenosti; **c)** nemá ich dané od nikoho, ani sa na nich nezúčastňuje, ale má ich od seba samého a zo seba samého; **d)** je prameň, pôvodca a vzor všetkých dokonalostí u stvorení. – Obdivuj, klaňaj sa, miluj. **2.** morálna, skrze ktorú je nekonečne svätý. **a)** Všetky čnosti, ktoré sú roztrúsené v anjeloch a ľuďoch, v Bohu sú prirodzene, pôvodne, najvznešenejšie, nemeniteľne a vzdialené od akejkolvek nedokonalosti; **b)** všetky stvorenia musia čerpať svoju svätosť od neho a byť na nej účasť; preto **c)** máme nasledovať nekonečnú Božiu svätosť a vyprosovať modlitbami dary, skrze ktoré sa posväcujeme. – Váž si túto svätosť, zahanbi sa, zaumieň si ju nasledovať a modli sa. **3.** zdeľujúca (dobrota), skrze ktorú je náklonný darovať svoju dobrotu stvoreniam, predovšetkým nám ľuďom: **a)** Daroval nám prirodzené dobrá (účasť na svojej prirodzenej добрote), nadprirodzené (svätosť, ktorá je odbleskom jeho svätosti) a jeho slávy ako aj seba samého (vo vtelení a Eucharistii); nie z nevyhnutnosti alebo pre svoj úžitok, ale z čistej lásky a dobroty. – Ďakuj, opätuj lásku a nasleduj.

Sobota Tridsiateho druhého týždňa v Období „cez rok“

K eucharistickej obeti a sv. prijímaniu sa priprav takým spôsobom, aký ukázal Kristus, keď ustanovil Eucharistiu a prvýkrát ju slávil (Jn 13, 3-5; porov. Lk 22, 15). **1.** „Ježiš vo vedomí... že od Boha vyšiel.“ Uvažuj, **a)** akú vlastnil hodnosť, ktorú obdivovali aj sami anjeli; **b)** v mene toho a autorite toho máš konať a toho osobu máš reprezentovať; **c)** ako je nekonečne sväté dielo, na ktorom budeš spolupracovať; **d)** ako sa máš priblížiť k Bohu a sa s ním čo najužšie spojiť; **e)** akou máš vynikať svätosťou, úctou, atď. **2.** „Že mu dal Otec do rúk všetko.“ Uvažuj: **a)** aká ti je daná podivuhodná moc; **b)** aké Božie požehnania a milosti môžu zahrnúť teba a iných z čo najhodnejšieho celebrowania; **c)** pomysli si na mnohorakú biedu u teba, u zverených duší, u putujúcej Cirkvi a Cirkvi očisťujúcej sa, aké ovocie môžu dúfať skrze pozdvihovanie tvojich rúk; **d)** zapáľ v sebe horlivosť a čo najväčšiu zbožnosť. **3.** „Ježiš vedel, že nadišla jeho hodina odísť z tohto sveta k Otcovi.“ **a)** Necelebruj len z čistého zvyku; **b)** odstráň všetky nezriadené ciele a úmysly; **c)** vzbud' čo najčistejší úmysel a v ňom sa pripodobni Božiemu srdcu; **d)** nezabudni za koho chceš obetovať. **4.** „Zobliekol si odev.“ **a)** Odstráň skrze úprimnú ľútosť všetky hriechy; **b)** zbav sa svetských myšlienok, starostí, túžob, náklonností. **5.** „Začal umývať učeníkom nohy.“ **a)** Pros, aby Boh ti stále viac a viac očisťoval srdce a ho ozdoboval; **b)** vzbud' v sebe čo najhlbšiu poníženosť. **6.** „Veľmi som túžil...“ (Lk 22, 15) atď. Vzbud' čo najsilnejšiu túžbu: **a)** oslavovať Boha, **b)** čo najhodnejšie celebrowať a spojiť sa s Kristom, **c)** nasledovať jeho život a čnosti.

TRIDSIATA TRETIA NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“

Staraj sa o to, **1.** aby sa v tebe sústavne vzťahovala láska k Bohu. **a)** Vyžaduje to prvé a najhlavnejšie prikázanie, ktorému úplne nikdy nebudeš môcť zadostučiť; **b)** pokračovanie a zo dňa na deň vzrastanie Božích dobrodení voči tebe; **c)** ak sa nebudeš vzťahovať v láske, upadneš a zvlažnieš; **d)** so vzrastom lásky vzrastá aj posväcujúca milosť, čnosť, aj vliate, krása a ozdoba duše, ochrana, láska a dobrodenia Boha voči tebe, pokoj a radosť duše, zásluhy a schopnosť konať zásluhy, nádej na nebeskú odmenu. **2.** Prostriedky na rozmnoženie lásky: **a)** Častá a úprimná modlitba; **b)** hodné, úctivé, dobre pripravené celebrowanie a sv. prijímanie, a potom úprimné vďakyvzdávanie; **c)** časté a zbožné vzbudzovanie aktu lásky a ľútosti; **d)** časté pripomínanie si a meditovanie a Božích dokonalostiach a dobrodeniach, o utrpení Pána a jeho láske, ktorú nám v ňom nevysloviteľne prejavil; o prázdnote časných vecí a o veľkosti nebeskej blaženosti; **e)** sebazaprenie a umŕtvovanie (čím sa umenšuje a odstraňuje sebaláska a zvrátená láska k stvoreniam, vylučujú sa prekážky lásky); **f)** čo najúprimnejšie vykonávanie posvätných úkonov a dobier s najčistejším úmyslom.

Pondelok Tridsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

Uvažuj o vytrvalosti, **1.** čo je a ako sa prejavuje. Je to čnosť, v ktorej zotrývame v začatom dobre i napriek ťažkostiam. Prejavuje sa **a)** v zachovávaní dobrých predsavzatí; **b)** v trpezlivom znášaní protivenstiev. **2.** Jej prednosti. **a)** Nasleduje Božiu nemeniteľnosť. **b)** Kristus ju odporúča slovami (Lk 9,62; Mt 24,13; porov. Sir 2,16 atď.) a príkladmi. **c)** Preslávne vyniká v živote svätých. **d)** Ňou sa dokazuje pevná viera, neobraziteľná nádej, pravá a účinná láska, mužná sila ducha. **e)** Bez nej sotva kedy pokročíš v pastorácii, ale budeš upadať zlomený ťažkosťami; čo sa týka osobne teba: čo ti osožia najlepšie predsavzatia a slávne začiatky? Čo ti osoží dom, ktorý je postavený napoly? Čo osožilo Judášovi a toľkým zatrateným, že dobre začali? **f)** Skrze ňu dosiahneme pokoj svedomia, lásku Boha, konečnú vytrvalosť a večnú spásu. **3.** Akými prostriedkami sa získava. **a)** Často a úprimne vyprosovať Božiu pomoc. **b)** Často meditovať, predovšetkým o večných pravdách. **c)** Pri tvorbe predsavzatí a začínaní dobrých skutkov buď opatrný a nepristupuj k veľkému množstvu, ale si zaumieň také, ktoré sú nevyhnutné tu a teraz a možno ich splniť; **d)** predsavzatia často obnovuj; **e)** cvič sa poctivo v umŕtvovaní a sebaza-pieraní.

Utorok Tridsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

1. Čas je **a)** vzácnosť, lebo je vykúpený vzácnou krvou, totiž Kristovou; a preto je nevyhnutný, lebo bez neho nemôžeme nič urobiť, nemôžeme získať žiadne zásluhy, nemôžeme robiť žiadne pokánie; skrze čas môžeš nadobudnúť mnohé iné veci (pozemské dobrá, odpustenie hriechov, milosť, zásluhy, nebo a samého Boha); skrze všetko ostatné (napr. skrze množstvo peňazí) nemôžeš kúpiť čas. **b)** čas je krátky a neistý. Ako rýchle ubehli minulé roky; prítomný čas mizne v jednom okamihu; či máš ešte nejakú budúcnosť, alebo akú ešte dlhú, to nevieš vôbec. **c)** Čas je nenavrátiteľný. Stratené peniaze, stratenú úctu, stratenú svätosť snáď môžeš získať naspäť – stratený čas sa nikdy nevráti. **2.** A preto, **a)** oplakávaj stratený čas, rob pokánie, zadosť učiňuj nakoľko môžeš skrze dvojnásobnú horlivosť; **b)** dobre užívaj prítomný čas (útekom pred záhaľkou, zachovávaním denného poriadku, venovaním sa štúdiu posvätnnej vedy a modlitbe, zadosť učiňovaním svojim náboženským povinnosťiam, usilovným konaním dobrých skutkov); **c)** neodkladaj nádej do budúcnosti (neodkladaj pokánie, neodsúvaj povinné práce, ktoré sú ti menej zaujímavé, nezanedbávaj prípravu na smrť).

Streda Tridsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

Najväčším nepriateľom Boha je smrteľný hriech. Uvažuj: **1.** O nepriateľstve smrteľného hriechu voči Bohu. **a)** Najnehodnejšie poškodzuje právo Boha (Boh má na nás najsvätejšie právo, na telo, na dušu, na schopnosti, na všetky stvorenia; ťažký hriech protiví sa jeho službe a keď sa deje niečo proti Božej vôli, tak sa to zneužíva. **b)** Bohom opovrhuje (vo všeobecnosti, keď stvoreniu dáva prednosť pred ním; zvlášť, keď opovrhuje troma Božskými osobami: Otcom Stvoriteľom, Synom Vykupiteľom, Duchom Svätým Posvätiťelom; všetky Božie dokonalosti, predovšetkým všadeprítomnosť, všemohúcnosť, svätosť, spravodlivosť, milosrdenstvo). **c)** ak sa človek usiluje zvrátiť alebo vyvrátiť Božie úmysly (stvorenie a jeho cieľ, vykúpenie a jeho ovocie, posvätenie a jeho účinnosť). **d)** Kto sa búri voči Bohu a má ho (aspoň vzťahovačne) v nenávisti a chce ho zhodiť (vypovie poslušnosť, pomáha diablu, má vlastnú túžbu: keby Boh nebol svätý a spravodlivý! Boha zhadzuje z jeho trónu aspoň vo svojom srdci). **2.** Nepriateľstvo Boha proti smrteľnému hriechu. **a)** Ako je Boh zohyzdený ťažkým hriechom a ako potrestal ho v anjeloch, v Adamovi, v zatratených! **b)** Boh nikdy netrestá tak, žeby presahoval to, čo sme si zaslúžili, ale skôr trestá v menšej miere; za ťažký hriech stanovil večný trest; z toho teda vyplýva, že nenávisť Boha voči hriechu a jeho vine je nekonečná.

Štvrtok Tridsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

1. K vďačnosti voči Bohu ťa podnecuje **a)** hodnosť dobrodinca (sama v sebe a v porovnaní s tvojou úbohosťou – čím je vznešenejší dobrodinca, tým je úbohejší obdarený a má prejavovať väčšiu vďačnosť a dobrotu (nie z nevyhnutnosti, nie pre svoje pohodlie, ale z čistej lásky udeľuje dobrodenia aj najnehodnejším protivníkom); **b)** veľkosť a množstvo dobrodení (v ktoromkoľvek okamihu od začiatku života až doteraz; dobrodenia telesné a duševné, prirodzené a nadprirodzené, bezprostredné a sprostredkované, totiž také, ktoré sú udelené skrze anjelov, ľudí a iné stvorenia, takej hodnosti, že sa im nevyrovná celý viditeľný svet); **c)** tvoj úžitok. (Čím si vďačnejší, tým prijmeš väčšie dobrodenia; naozaj, nevďačnosť, ako hovorí sv. Bernard, je ako vietor, ktorý vysúša prameň Božích dobrodení.) **2.** Máš ju preukazovať **a)** každodenným vďačičinám a obetovaním sv. omše, ako eucharistickej obeti; **b)** zvláštnym vďačičinám po prijatí väčších dobrodení; **c)** ďakovať aj za tých, ktorí to zanedbávajú; **d)** pozorným používaním dobier podľa vôle dobrodinca; dôsledným vykonávaním svojich povinností; veľkodušnosť a horlivosť voči Bohu za jeho slávu.

Piatok Tridsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

Meditácia pre kňaza je veľmi užitočná, ba morálne nevyhnutná **1.** Pre jeho posvätenie. **a)** Máme predstavovať na sebe Kristovu tvár tým, že ho budeme nasledovať, a teda najprv pozorne o ňom uvažovať. **b)** Čo je pre laikov počúvanie Božieho slova, to je pre nás meditácia. Ináč kto nám káže? **c)** Ako pokrmy sa majú prežívať a ich stráviť, aby vyživovali, tak treba Božie slovo osobitne prerodzovať, aby v nás spôsobilo účinnosť. **d)** Vôľa sa nepohne a nezapáli pre dobré predsavzatia a skutky, ak neprijme od rozumu pohnútky jednotlivo a jasne. A to sa deje skrze meditáciu: „pri rozjímaní vzplanul vo mne oheň“ (Z 39,4) **e)** Bez meditácie nepoznáme naše nedostatky, ani sa nenapравíme, neoddáme sa trvalej a zbožnej modlitbe, ale staneme sa vlašnými. **2.** Pre činnosť, ktorá prináša úžitok. **a)** Skrze meditáciu stále viacej poznávame a vo vôli uvažujeme o stave svätosti našich funkcií, o dôležitosti našich povinností, o hodnote duší a o prítomnosti zodpovednosti; preto horlivo sa starajme o duše a pristupujme s úctou a s najväčšou zodpovednosťou k vykonávaniu našich funkcií; ak my budeme horieť, aj iných zapálime ľahko; získame veľké milosti a požehnanie; budeme môcť viesť duše po správnej ceste. **b)** Bez meditácie naše počínanie so Sviatosťou nám zovšednie, umenší sa úcta a zbožnosť, budeme vykonávať funkcie mechanickým spôsobom, ľahko sa prikloníme k svätokrádežiam, budeme slepými vodcami slepých.

Sobota Tridsiateho tretieho týždňa v Období „cez rok“

1. Kňaz má v Najsvätejšej sviatosti prameň **a)** lásky. Je to pre neho veľmi nevyhnutné (bez neho je mŕtvy, nešťastný, cvendziaci kov a zuniaci cimbal, skrze ňu sa sám spasí a zanieti pre spásu podriadených); v Najsvätejšej sviatosti všetko nájde k tomu, čo môže zapáliť jeho lásku (lebo nikde inde sa neprejavuje taká láska Boha k nám; je vyhňa samej Božej lásky, najprv Ježišovo srdce, ktoré je v nej prítomné a sa nám dáva; milosť a s ňou rozmnoženie lásky ex opere operato a ex opere operantis). **b)** sily a čnosti. Tejto kňaz zvlášť potrebuje (pre veľkosť povinností, slabosť prirodzenosti, časté nebezpečenstvá a pokušenia); v Najsvätejšej sviatosti nás Pán Ježiš podľa svojho preslávného príkladu zapaľuje, skrze rozmnožovanie milosti posilňuje zárodky čností, skrze štedré pomáhajúce milosti posilňuje vôľu. **c)** pokoja a útechy. (Načo to kňaz potrebuje a ako to získa v Najsvätejšej sviatosti, porov. Druhá veľkonočná nedeľa). **2.** Tento prameň máš mať **a)** v najväčšej úcte (vyžaduje to prítomnosť vecí, vďačnosť, úcta, atď. – ináč sa ti tento prameň zatvorí alebo obráti na skazu); **b)** naruživo žízni (odstráň neužitočné, svetské a hriešne túžby; maj na mysli svoju úbohosť a veľké bohatstvo u Ježiša, dobrotivosť a prísluby); **c)** k čerpaniu dones veľkú nádobu, čistú a prázdnu (t. j. veľkodušné srdce, očistené pokáním, zbavené zlých náklonností).

TRIDSIATA ŠTVRTÁ NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“ KRISTA KRÁĽA

Kristovo kráľovstvo **1.** Nie je z tohto sveta, **2.** Je na tomto svete. **1.a)** má nebeský pôvod – vtelenie Božieho Slova a zostúpenie Ducha Svätého ; **b)** cieľ – poznanie Boha a láska k Bohu, posvätenie ľudí a nebeská blaženosť; **c)** kráľ – sám Pán neba; **d)** zákon – Božia vôľa, ktorá je nadprirodzene zjavená a vyhlásená a má sa splniť za pomoci nebeskej milosti; **e)** odmena – videnie Boha a radovanie sa v Bohu; **f)** jeho služobníci sú poznačení nebeským znakom a obdarení božskou mocou. **2.** Ak si teda údom tohto kráľovstva, občan, služobník, tak potom tvoj život a tvoja práca **a)** musí byť v tomto svete (lebo sa nachádzaš v ňom a len počas trvania tohto života v tomto svete môžeš získať zásluhy); **b)** nie z tohto sveta (t. j. nespočíva na zásadách a múdrosti tohto sveta, nedôveruje ľudským prostriedkom, ale sleduje zásady viery a múdrosť Ducha Svätého. Opiera sa o nadprirodzené prostriedky. **c)** nie s týmto svetom (totiž treba sa odlúčiť od sveta, ak Božia sláva a spása duší si vyžaduje niečo iného, odlúčiť sa od osôb, od verejnej činnosti od svetáckych rekreácií a pod. **d)** nie pre tento svet (nesluší sa a nie je dovolené hrabať sa za bohatstvom, rozkošami, svetskými vyznamenaniami, ale túžiť po nebeských).

Pondelok Tridsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

1. Kňaz potrebuje mnohoraké, hlboké a dobre zdôvodnené vedomosti. Vyžadujú to od neho **a)** Sväté písmo („lebo pery kňaza majú zachovávať poznanie“ atď. Mal 2,7; „pretože si odmietol poznanie, odmietnem ťa“ atď. Oz 4,6), Otcovia a nariadenia Cirkvi; **b)** úcta a obrana Cirkvi, ktorú nedoučení a nevzdelaní kňazi vystavujú pohrdaniu, kým vzdelaní a dobre vyučení ju účinne obhajujú; **c)** posvätná úloha, ktorá je im zverená. Bez vzdelania nepoznáš svoje mnohé a veľmi ťažké povinnosti a budeš ich nedostatočne plniť. Najsvätejšie úkony budeš zle vykonávať, o sviatostiach sa bude pochybovať, či si ich vysluhoval platne a hodne, duše nebudeš môcť brániť pred nebezpečenstvami a ich bezpečne spravovať. **2.** Preto treba sa ti stále a nepretržite venovať štúdiu posvätnej vedy (kán. 279). Lebo **a)** len štátnice nám nestačia; to každý veľmi dobre vie. **b)** Bez pokračovania v štúdiu zabudneme aj na to, čo sme sa naučili. **c)** Čo by si povedal o lekárovi alebo sudcovi, ktorý by nechcel pokračovať v štúdiu svojej vedy? Či ty nie si lekár alebo sudca vo vzťahu k dušiam? **d)** Kto sa nechce venovať posvätnej vede, ten nemá zápal a horlivosť vo viere, je vlažný alebo sa takým stane. Lahko upadne do následnej záhaľky, napr. obžerstvu, opilstvu, necudnosti, mnohorakého zanedbávania svojich povinností.

Utorok Tridsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

Celibát, tento panenský stav, treba sväto strážiť, lebo je **1.** výnimočne slávny (aj keď nespomíname Sväté písmo, Otcov a výroky svätých), lebo nás **a)** robí vznešenými, spôsobuje podobnosť s Bohom, úzke spojenie s Kristom a Preblahoslavenou Pannou Máriou, nasledujeme ním anjelov, prinavracia nám stav nevinnosti, telo podriaďuje duši; **b)** posväcuje: pomáha pokorovať hlavného nepriateľa (telo), vymaňuje z mnohých nebezpečenstiev, poskytuje veľkú pomoc ku svätosti, poskytuje možnosť nerozdielnej služby Bohu; **c)** to nás oblažuje: obraňuje pred mnohými zlami, zabezpečuje rodinný vzťah s Bohom, poskytuje najčistejšie radosti; a potom: získa nám istejšiu a väčšiu blaženosť a zvláštny veniec slávy. **2.** Preto už len sám takýto stav ozdobuje kňaza, t. j. **a)** pre jeho hodnosť, ktorá je spojená s najslávnejšou a najduchovnejšou skutočnosťou a ktorý je odlúčený od telesného života; **b)** vzťah k Bohu: Otec vyžaduje nerozdelené srdce a službu u svojich služobníkov, Kristus túži po tom, aby sa jeho panenského tela dotýkal panic, Duch Svätý nechce prijať za svoje nástroje telesných ľudí; **c)** funkcie: vysluhovanie sviatostí, predovšetkým konsekrácie, služba slova, starostlivosť o chorých, atď.; **d)** vzťah k ľudu, ktorý len čistým kňazom prejavuje veľkú úctu a dôveru; **e)** vzťah k svetskej moci, od ktorej celibátnik je menej závislý, môže byť menej hatený a zastrášaný. (Ďakuj; zahanb sa a ľutuj; sväté sľuby obnov a zaumieň si ich čo najzbožnejšie zachovávať.)

Streda Tridsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

Aby spovedník hodne a s úžitkom vysluhoval sviatosť pokánia (podľa Rímskeho rituálu), vopred sa vyžaduje

- 1. dobrota**, ktorá obsahuje: **a)** stav milosti, bez ktorej robí bezprávie Bohu, sviatosti a ťažko hreší; **b)** neporušenosť života a dobrá povesť, bez čoho by mu chýbal duch napomínania a trestania hriešnikov, dôvera a úcta kajúcnikov; **c)** dobré zakorenenie v čnosti, lebo vysluhovanie sviatosti prináša veľké nebezpečenstvá; **d)** horiaci láskou a horlivosťou k dušiam, lebo ináč by nespĺnil svoju úlohu, ani s radosťou, ani dobre ani plodne; **e)** čistý úmysel.
- 2. Vedomosti.** **a)** Ako bude bez dostatočných vedomostí posudzovať stav tých, ktorí prestupujú Boží zákon, ako bude učiť kajúcnikov o ich povinnostiach a ako bude riešiť ich neistotu? Ako bude rozoznávať choroby duše a aké bude poskytovať prostriedky? Je teda vo vážnom nebezpečenstve, že bude neplatne vysluhovať sviatosť a veľmi vážne škodiť dušiam, a teda, ako hovorí sv. Alfonz, bude v stave zatratenia. **b)** Preto nech nikdy neprestane študovať predovšetkým morálnu a asketickú teológiu (kán 2015).
- 3. Múdroseň,** **a)** ktorou bude rozoznávať duchov, poznávať a rešpektovať stav kajúcnikov, dobre použije zásady morálnej teológie, bude sa chrániť zneužitia sviatosti a zabezpečí si svoju osobnú spásu. **b)** Preto nech si túto múdroseň vyprosuje od Duchu Svätého, nech sa usiluje zo dňa na deň lepšie poznávať seba samého a často sa radiť so svätými, múdrymi a skúsenými spolubratmi.

Štvrtok Tridsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

Sviatosti sú najcennejším pokladom **1.** Z dôvodu bohatstva; v nich totiž Boh dokazuje a preukazuje bohatstvo svojej **a)** moci, nakoľko skrže ne, najmenšie veci (hmotné veci a niekoľko slov), produkuje najväčšie a najpodivuhodnejšie účinky (ospravodlivenie, prepodstatnenie); **b)** múdrosti, nakoľko vhodne prispôsobuje našej prirodzenosti, ktorá je sčasti neviditeľná, sčasti viditeľná, zložená z ducha aj tela, našim nevyhnutným potrebám a našej slabosti; **c)** milosrdenstva, nakoľko nás vyslobodzuje z tak veľkej biedy, udeľuje nám tak veľké dary, vyžaduje od nás tak málo, tak ľahké a tak sladké. **2.** Z dôvodu ceny, za ktorú sú získané. Vznikli skrže vtelenie, utrpenie a smrť jednorodeného Božieho Syna. **3.** Z dôvodu toho, čo v sebe obsahujú a nám udeľujú, totiž zadosťučinenia a zásluhy skrže telo a krv P.N.J.K. **4.** Z dôvodu toho, čo v nás spôsobujú, totiž **a)** odpustenie hriechov a trestov, ktoré si za ne zaslужujeme, lásku Boha, pokoj svedomia; **b)** posväcujúcu milosť, prípadne jej rozmnoženie; **c)** milosti každého druhu na rôzne nedostatky, potreby a nebezpečenstvá. **5.** Z dôvodu príležitosti, ktoré nám kňazom poskytujú získať množstvo zásluh, obohatenia seba samého a tých, ktorým sviatosti vysluhujeme.

Piatok Tridsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

1. Nebudeš popierať, že duše, ktoré sa nachádzajú v očistci, veľmi trpia. **a)** Ony sú vzdialené od Boha a túžia po ňom a po vstupe do vlasti, čo im spôsobuje veľké trápenie; majú jasné poznanie o Bohu a o hriechoch, ktorými ho urazili, preto veľmi kruto trpia bolesťou a ľútosťou nad hriechmi; znášajú mučenie ohňom, ktoré je neprijemnejšie ako ktorékoľvek pozemské mučenie, a to bez prerušenia a uľavenia. **b)** Myslíš si, že keby si všetky tvoje doterajšie utrpenia spojil do jedného, by dosiahli bolesti tohto ohňa? Teraz môžeš každodenne získať odpustenie hriechov, nazhromažďovať hojné zásluhy a oplývať priateľstvom Boha, rozhovorom s ním a požívať rôznorodé útechy. **2.** Usiluj sa **a)** vždy byť v stave milosti; **b)** zachovaj sa najčistejším od hriechov; **c)** svoje utrpenia prijímaj a znášaj v duchu kajúcnosti a zadosť učiňuj za svoje hriechy; **d)** v utrpení sa oddaj úplne do Božej vôle i čo do ich veľkosti i čo do trvania; **e)** čerpaj útechu skrze istú nádej na vyslobodenie a večnú blaženosť.

Sobota Tridsiateho štvrtého týždňa v Období „cez rok“

Čo sa týka hriešnych kňazov **1.** maj na mysli ich hodnosť a chýr o nich. **a)** Nikým nepohrdaj alebo nezmieňuj sa o nich pyšne, farizejským spôsobom (lebo je kňaz a keď povstane zo svojich nerestí, predbehne ťa v nebeskom kráľovstve; ty si možno väčší hriešnik a keby ti Boh nepomáhal, by si ešte horšie upadol); **b)** neber opovážlivo všetko, čo sa o nich hovorí; **c)** nerozširuj ich hriechy, ani nedovoľ, nakoľko môžeš, aby ich iní rozširovali. **2.** pomáhaj im k spásu. **a)** Nakoľko je možné, použi ozajstné bratské napomenutie, ktoré vychádza z lásky, ponížene, príjemne, rozumne (porov. utorok 26. T. v C.O.) **b)** V takých prípadoch, kde je veľké pohoršenie a veľká škoda pre duše, pre Cirkev veľké zneuctenie, alebo sa aspoň právom takéhoto obáva a kde bratské napomenutie alebo sa použiť nedá alebo sa ním pohrdne, predlož to predstaveným. **c)** Predovšetkým sa modli, obetuj a učiň, aby sa modlilo za mýliaceho sa spolubrata. **3.** maj na mysli seba samého. **a)** Poníž sa a len z Božej milosti pripisuj, že si ty takýmto spôsobom neupadol; **b)** z pádu brata sa uč, že aj ty, keď si vyznačený veľkou hodnosťou, obdarený veľkými milosťami a doteraz možno aj nevinným, vôbec nemáš istotu; a preto **c)** dávaj pozor na seba, utekaj pred nebezpečenstvami a príležitosťami k hriechu, skrze vytrvalú modlitbu si zabezpeč Božiu pomoc.

Pozn.: Sv. Ondreja, str. 8.